

V A A L A N kiinteät muinaisjäännökset.
Inventointi: Mustakallio ja Tomanterä 1969

VAALAN inventointi v. 1969

Inventointi suoritettiin 26.6.-9.7. sekä 19-21.8. Pohjois-Pohjalaisen osakunnan Kainuuseen suuntautuneen tutkimusretken puitteissa. Osakunnan meille myöntämän stipendin oli tähän tarkoitukseen lahjoittanut Oulujoki Osakeyhtiö.

Kentällä suoritimme tarkistukset yhdessä. Kertomuksen laadinta on jaettu kahtia siten, että Oulujoen etelä- ja lounaispuolella sijaitsevat alueet ovat Tomanterän, joen koillis- ja itäpuolella olevat alueet sekä Manamansalon saari Mustakallion osuutta.

Leena Tomanterä
Leena Tomanterä

Marja Mustakallio
ja Marja Mustakallio

VAALAn pitäjän esihistorialliset suojelukohteet

No	Paikannimi	Kohteen laji	Luokitus
1	Alasalmi	irtolöytö	III
2	Manamansalo Heikka	irtolöytö	III
3	Neittävä Koukkari	kivikaut. asuinp.	II
4	Neittävä Koivisto	irtolöytö	III
5	Manamansalo Hovila	kivikaut. asuinp. (?)	II
6	Nimisjärvi Uusitalo	kivikaut. asuinp.	II
7	Rokua	kivikaut. asuinp.	II
8	Nimisjärvi Järventaka	kivikaut. asuinp.	II
9	Nimisjärvi Nimisoja	irtolöytöjä	III
10	Nimisjärvi Sillankorva	kivikaut. asuinp.	II
11	Nimisjärvi Nimisjärvi	kivikaut. asuinp.	II
12	Veneheitto Pohja	kivikaut. asuinp. (?)	II
13	Korpela	irtolöytö	III
15	Nimisjärvi Pellonpää	kivikaut. asuinp.	II
14	Jaalanka Kekkola	kivikaut. asuinp.	II
16	Nimisjärvi Syväharju	kivikaut. asuinp.	II
17	Jaalanka Tähyssaari	kivikaut. löytöp.	
18	Neittävä Suutari	kivikaut. asuinp.	II
19	Kankari Jokela	kivikaut. asuinp.	II
20	Jaalanka Koivuranta	kivikaut. asuinp.	II
21	Jaalanka Keki-Uonua	kivikaut. asuinp. (?)	II
22	Manamansalo Harju	irtolöytö	III
23	Nimisjärvi Puhakka	kivikaut. asuinp.	II
24	Nimisjärvi Marttila	kivikaut. asuinp.	II
25	Nimisjärvi A	irtolöytö	III

No	Paikannimi	Kohteen laji	Luokitus
26	Nimisjärvi Tavioja	kivikaut. asuinp.	II
27	Oulunselkä	kivikaut. asuinp. (?)	II
28	Nimisjärvi Patokenttä	kivikaut. asuinp.	II
29	Nimisjärvi Kaitanen	kivikaut. asuinp.	II
30	Oulujärven E-puoli	irtolöytö	III
31	Nimisjärvi Patokaarto	kivikaut. asuinp.	II
32	Nimisjärvi Välitalo	kivikaut. asuinp.	II
33	Jaalanka Jaakkola	irtolöytö	III
34	Painuanlahti	kivikaut. asuinp. (?)	II
35	Veneheitto Sorsa	kivikaut. asuinp.	II
36	Manamansalo Kaares	kivikaut. asuinp.	II
37	Oterma Salmela	irtolöytö	III
38	Manamansalo Haapala	irtolöytö	III
39	Jaalanka Autio	irtolöytö	III
40	Pelso Mäntykumpu	kivikaut. asuinp.	II
41	Nimisjärvi Toivola	kivikaut. asuinp.	II
42	Kankari	irtolöytö	III
43	Jaalanka Takalo	irtolöytö	III
44	Säräisniemi	irtolöytö	III
45	Kankari Vuokko	irtolöytö	III
46	Oterma Anttila	kivikaut. asuinp.	II
47	Jaalanka Kuikkamäki	kivikaut. asuinp. (?)	II
48	Manamasalo	irtolöytö	III
49	Jaalanka Leinola	irtolöytö	III
50	Kalettomaa	irtolöytö	III
51	Niskankylä Lamminaho	kivikaut. asuinp.	II
52	Niskankylä Kanttura	kivikaut. asuinp.	II
53	Niska Syrjävaara	irtolöytö	III
54	Veneheitto Mäkelä	irtolöytö	III
55	Niska Poikola	irtolöytö	III

No	Paikannimi	Kohteen laji	Luokitus
56	Pelso Tuulisuo	irtolöytö	III
57	Manamansalo Muinaiskirkko	kivikaut. asuinp.	II
58	Manamansalo Unela	irtolöytö	III
59	Leväpuro		
60	Alimmainen Nahkasaari	kiviraunio	II
61	Honkasensaari	kiuas	II
62A	Oterma Lapinsalmi	kiviriutta	
62B	Oterma Lapinsalo	kivipato	
63	Likolampi	kivipato	II
64	Nimisojan yläosa	kivipato	II
65	Niska Kukko-oja	kivikaut. asuinp.(?)	II
66	Niska Polvi	irtolöytö	III
67	Niska Myllylä	irtolöytö	III
68	Niska Kurensaari	kivikaut. asuinp.(?)	II
69	Niska Perttula	kivikaut.asuinp.(?)	II
70	Järvikylä Lassila	kivikaut.asuinp.(?)	II
71	Waalán satama	irtolöytö	III
72	Niska Poukamo	kivikaut.asuinp.	II
73	Niska Uutela	kivikaut.asuinp.(?)	II
74	Koveronkoski	rautakaut.irtolöytö	III
75	Perälänlahti	irtolöytö	III
76	Jaalanka Harju	kivikaut. asuinp.	II
77	Järvikylä Järvelä A	kivikaut. asuinp.	II
78	Niska Askola	kivikaut. irtolöytö	III
79	Niska Mikkola	irtolöytö	III
80	Niskakosken kansakoulu	kivikaut. asuinp.	II
81	Oulujärven ranta	irtolöytö	III
82	Järvikylä Tuomela	irtolöytö	III
83	Niska Iloniemi	irtolöytö	III
84	Niska Jyrkkä	irtolöytö	III
85	Järvikylä Kankaanniemi	kivikaut.asuinp.	II

No	Paikannimi	Kohteen laji	Luokitus
86	Järvikylä Koivuniemi	kivikaut. asuinp.	II
87	Niska Pukemanniemi	kivikaut. asuinp.	III
88	Jaalanka Kaihlanen		
89	Niska Nuojuankoski	irtolöytö	III
90	Järvikylä Kutujoki A	irtolöytö	III
91	Niska Karppila	kivikaut. asuinp.	II
92	Järvikylä Seppälä	kivikaut. asuinp. (?)	II
93	Järvikylä Kutujoki B	irtolöytö	III
94	Petäjäkoski	kivikaut. löytöp.	II
95	Niska Kolehmainen	kivikaut. asuinp.(?)	III
96	Järvikylä Rasinpelto	kivikaut. löytöp.	II
97	Järvikylä Suikka	kivikaut. löytöp.	II
98	Järvikylä Mäkelä	kivikaut. löytöp.	II
99	Järvikylä Vintteri A	kivikaut. asuinp.	II
100	Järvikylä Vintteri B	kivikaut. asuinp. (?)	II
101	Järvikylä Järvelä B	kivikaut. asuinp.	II
102	Järvikylä Järvelä C	kalmisto	III
103	Järvikylä Koskela	kivikaut. löytöp.	II
104	Järvikylä Pellonpää	kivikaut. löytöp.	II
105	Järvikylä Jaakkola	kivikaut. löytöp.	II
106	Järvikylä Lepistö	kivikaut. asuinp.	II
107	Järvikylä Rintelä	kivikaut. asuinp.	II
108	Järvikylä Kankaanjoki	3 patoa	II
109	Järvikylä Lehtola	kivikaut.löytöp.	II
110	Järvikylä Korpela	kivikaut. löytöp.	II
111	Jaalanka Ala-Uonua	irtolöytö	III
112	Järvikylä Uusitalo	kivikaut. löytöp.	II
113	Vaala A		
114	Järvikylä Suoperänkangas	kivikaut. löytöp.	II
115	Myllykoski	kivikaut. löytöp.	II

No	Paikannimi	Kohteen laji	Luokitus
116	Jaalenka Lassila	kivikaut. asuinp.(?)	II
117	Jaalanka Niemelä	kivikaut. asuinp.(?)	II
118	Lamminvaara		
119	Säräisniemi Painuanlahti	irtolöytö	III
120	Rokua Rokua	rautakaut.irtolöytö	III
121	Rokua Piirainperä	tulisija	III
122	Rokua Kansallispuisto	kivilatomus	II
123	Nimisjärvi Sillankorva	rautakaut. löytöp.	III
124	Venetheitto	irtolöytö	III
125	Nimisjärvi Syväharju	rautakaut. löytöp.	II(III?)
126	Nimisjärvi Järventaka	rautakaut. löytöp.	II(III?)
127	Nimisjärvi Puhakka	lapinhautoja	II
128	Nimisjärvi Toivola	lapinhautoja	II
129	Vaala B	irtolöytö	III
130	Nimisjärvi Nimisojanvarsi	kivikaut. asuinp.	II
131	Nimisjärvi Nimisoja	pato	II
132	Rokua Pitkäperä	kivikaut. asuinp.	II
133	Neittävä Järvenpää	irtolöytö	III
134	Neittävä Kiiskeroinen	irtolöytö	III
135	Rokua Rokuanvaara	irtolöytö	III
136	Nimisjärvi B	irtolöytö	III
137	Neittävä	irtolöytö	III
138	Nuojuua	kivikaut. asuinp.	III(?)
139	Mehtola	kivikaut. löytöp.	

27.5.71

M. Mehtola (ei)

Leena Tomantola

V A A L A N kiinteät muinaisjäännökset.

Inventointi: Mustakallio ja Tomanterä 1969

3. Koukkari

Kivikautinen asuinpaikka? II

Neittävä, Koukkari 2², on.

peruskartta 3414 09 B

koord. x=5625 y= 8448 z=130-132

Kahden järven välinen hiikkakannas, asuinpaikka osune rakennus-
ten ja pihapiirin kohdalle.

inv. 1969

5. ks. *färd.* → *lopussa*

6. Uusitalo

Kivikautinen asuinpaikka I-II

Nimisjärvi, Uusitalo. 1³⁶, Tilda Karppinen

peruskartta 3414 12 B

koord. x=5798 y=9012 z=123-125

Matalahkoa peltoa, joka nousee rannasta loivasti. Asuinpaikkaa
laajalti vesirajasta ehkä rakennuksiin asti, ja lounaassa lähel-
lä Nimisojaa maantien itäpuolellekin. Yhtyy lounaassa Sillanker-
van asuinpaikkaan (10) ja pohjoisessa Marttilaan (24).

Kaivauksia: Ailio 1900, Tallgren 1911, inv. 1969

7. Rokua

Kivikautinen asuinpaikka II

Rokua, Rokua. 4³⁰, Jaakko Mäkelä

peruskartta 3414 06 D ja 3423 04 C

koord. (uuteen paarak.) x=5982 y=7776 z=129-131

Rokuanjärven etelärantaa, Rokuanjoen suun molemmin puolin. Pel-
toa ja metsää, kumpuilevaa moreenimaata. Myös rautak. löytö.

inv. 1969

8. Järventaka

Kivikautinen asuinpaikka II

Nimisjärvi, Järventaka 1¹⁸, Martti Karppinen

peruskartta 3414 12 B

koord. x=5835 y=9021 z=123-125

Nurmettunutta peltoa ja lepikkoa. Ranta-alueita rakennuksien kohdalla ja niistä hieman pohjoiseen.

Kaivauksia: Heikel 1896, Ailio 1900, Appelgren 1900
inv. 1969

10. Sillankorva

Kivikautinen asuinpaikka II-III

Nimisjärvi, Uusitalo 1³⁶, Tilda Karppinen ja Nimisjärvi 1³⁸,
Janne Huotari

peruskartta 3414 12 B ja 3414 09 D

koord. x=5790 y=9003 z=123-124

Nimisojan suun molemmin puolin laidunmaata ja pensaikkoa. Maantia ja silta kulkevat sen yli.

Kaivauksia: Heikel 1896, Ailio 1900, Tallgren 1911, Europaeus 1919
inv. 1969

11. Nimisjärvi

Kivikautinen asuinpaikka II

Nimisjärvi, Nimisjärvi 1³⁸, Janne Huotari

peruskartta 3414 09 D

koord. x=5806 y=8956 z=124-125

Pihanurmea ja peltoa aivan rannan tuntumassa.

inv. 1969

12. Pohja

Kivikautinen asuinpaikka ? II

Veneheitto, Pohja 6⁶⁴, Matti Mäkelä

peruskartta 3414 05 D

koord. x=4955 y=7770 z=104-106

Peltoja ojan molemmin puolin.

inv. 1969

14. Kekkola

Kivikautinen asuinpaikka II

Jaalanke, Kekkola 2b, Eino Koskela

peruskartta 3432 C3 D

koord. x=5667 y=0897 z=125-130

Viljelty niemi, hiekkapelto.

inv. 1969

15. Pellonpää
Kivikautinen asuinpaikka II
Nimisjärvi, Pellonpää 1³⁷, Heikki Karppinen
peruskartta 3414 09 D
koord. x=5821 y=8910 z=123-128
Asuinpaikka on laajalti kansakoulun läheltä yli peltojen pää-
rakennuksen luoteispuolelle.
Inv. 1969
16. Syväharju (ent. kökkölä)
Kivikautinen asuinpaikka II
Nimisjärvi, Syväharju 1¹⁶, Juuso Huotari
peruskartta 3414 09 D
koord. x=5910 y=8970 z=123-125
Syväharjuniemä ja siitä pohjoiseen, hiekkapitoista peltomasta.
Kaivauksia: Ailio 1900
inv. 1969
18. Suutari
Kivikautinen asuinpaikka II
Neittävä, Suutari 3²⁶ (3³⁹ Kartta), Seppänen
peruskartta 3414 09 B
koord. x=5624 y=8380 z=127,5-130
kaakkoon viettävää hiekkapitoista peltoa.
inv. 1969
19. Jokela
Kivikautinen asuinpaikka II
kankari, Jokela 58¹⁰,
peruskartta 3441 01 A
koord. x=6194 y=0100 z=125-130
Hiekkapeltoa
inv. 1969
20. Koivuranta (Pöppölä)
Kivikautinen asuinpaikka II
Jaalanka, Kaihlanen, Koivuranta 10¹⁶, Jaakko Leinonen
peruskartta 3441 01 D
koord. x=6559 y=0857 z=130-135

Peltorinne, hiekkapeltoa.

inv. 1969

21. Uonua

Kivikautinen asuinpaikka II

Jaalanka, Uonua ²³, Toivo Karjalainen
peruskartta 3441 04 A

koord. x=6194 y=1153 z=120-122,5

Järven rantaa.

inv. 1969

23. Puhakka

Kivikautinen asuinpaikka II

Nimisjärvi, Puhakka ¹¹, Jaakko Karppinen
peruskartta 3414 09 D

koord. x=5955 y=8945 z=123-125

Pihanurkkoa ja peltoa rakennuksista luotoeseen. Myös rautak.
löytö.

inv. 1969

24. Marttila (ent. Uudentalon Niemelanniemi)

Kivikautinen asuinpaikka I-II

Nimisjärvi, Marttila ³⁵, Martti Karppinen
peruskartta 3414 12 B

koord. x=5816 y=9012 z=123-125

Metsäinen niemi ja pellon pohjoisreuna. Yhtyy etelässä mahdollisesti Uudentalon asuinpaikkaan(6).

Kaivauksia: Ailio 1900

inv. 1969

26. Tavioja

Kivika-utinen asuinpaikka II

Nimisjärvi, Nimisjärvi ³⁵, Janne Huotari
peruskartta 3414 12 B

koord. x=5700 y=9007 z=123

Soista rantaa ojan molemmia puolin. Liittyy suuhun keko Nimisojan alueen käsittävään asuinpaikkaan.

inv. 1969

28. Patokenttä
Kivikautinen asuinpaikka II
Nimisjärvi, Uusitalo 1³⁶, Tilda Karppinen
peruskartta 3414 12 B
koord. x=5700 y=9028 z=123
Nimisojan suurta asuinpaikkaa, ojan koillisrannalla, liejumaata.
inv. 1969
29. Kaitanen
Kivikautinen asuinpaikka II
Nimisjärvi, Nimisjärvi 1³⁸, Janne Huotari ja rak.n.1³⁴, jonka om. ei tiedossa.
peruskartta 3414 12 B
koord. x=5695 y=9055 z=123
Oulujärven rantaa Nimisojan suulla, sen molemmilla puolin.
inv. 1969
31. Patokaarto
Kivikautinen asuinpaikka II
Nimisjärvi, Nimisjärvi 1³⁸, Janne Huotari
peruskartta 3414 12 B
koord. x=5745 y=9000 z=123
Nimisojan laansirantaa, vetistä suomaata, pensaikkoa. Yhtyy Nimisojan laajaan asuinpaikkaan.
Kaivauksia: Ailio 1900
inv. 1969
32. Välitalo
Kivikautinen asuinpaikka II
Nimisjärvi, Välitalo 10⁵, Bulo Karjalainen
peruskartta 3414 12 B
koord. x=5890 y=9010 z=123
Peltoa lähellä rantaa.
inv. 1969
33. Sorsa
Kivikautinen asuinpaikka II
Veneheitto, Sorsa 2², Kalle Leinonen
peruskartta 3414 09 A
koord. x=5087 y=8058 z=109-112

Rinnepeltoa joen molemmin puolin.

inv. 1969

36. Kaares

Kivikautinen asuinpaikka II

Manamansalo, Kaares 10, Leinosen perikunta
peruskartta 3432 02 C

koord. x=4464 y=0573 z=125-127,5

Rantapeltoa

inv. 1969

40. Mäntykumpu

Kivikautinen asuinpaikka II

Nuojua, Pelso, Mäntykumpu, Mäkitalo ent. om. Paavo Pulli
peruskartta 3414 06 A

koord. x=5442 y=7460 z=115-116

Hiekkainen kasvima aatalalla kumpareella Kallion päällä.

41. Toivola

Kivikautinen asuinpaikka II

Nimisjärvi, Toivola 1¹⁵, Juho Karppinen
peruskartta 3414 09 D

koord. x=5965 y=8885 z=124-126

As.p. ulottuu pellolta talon etela- ja kaakkoispuolelta tien yli
rantahietikolle ja yhtyy Puhakan asuinpaikkaan. (23)

inv. 1969

46. Ks. täyd. -> lopussa

47. Kuikkamäki

Kivikautinen asuinpaikka II

Jaslanka, Kaihlanen, Kuikkamäki 10¹,
peruskartta 3441 01 B

koord. x=6604 y=0788 z=130-137,5

Feltorinne

inv. 1969

50. Kalettomaa (ent. tila)

Kivikautinen löytöpaikka II

Kalettomaa 9⁸ -9³ Valtion maata ?

peruskartta 3414 09 D
koord. x=5551 y=8812 z=133
Metsittynyt peltoa.
inv. 1969

51. Lamminaho

Kivikautinen asuinpaikka II
Lamminaho 18⁷, Aini, Ida ja Aune Lamminaho
peruskartta 3423 07 D
koord. (päärak.) x=6538 y=8770 z=115
Rantapeltoa
inv. 1969

52. kanttura

Kivikautinen asuinpaikka II
Niskenkylä, kanttura 11¹¹⁷, Antti Laukkanen
peruskartta 3423 07 A
koord. x=6434 y=8470 z=90
Leveä pieni niemi Oulujoen N-rannalla, hiesupeltoa.
inv. 1969

57. Muinaiskirkko

Kivikautinen asuinpaikka I
Manamansalo, Ahola 11¹², Raattainen ja Vaalan Seurakunta
peruskartta 3432 02 D
koord. x=4635 y=0697 z=125
Hiekkainen rantatörmä mäntymetsän reunassa, paikalla muinaiskirkon
muistomerkki. Avara näköala järvelle.
inv. 1969

64. Nimisoja

Kivipadon jäänteet II
Nimisjärvi, Uusitalo 1³⁶, Tilda Karppinen
peruskartta 3414 12 B
koord. x=5769 y=9004 z=123
Suuria kiviä Nimisojan poikki, kivikautista asuinpaikkaa.
inv. 1969

65. Kukko-oja
 Kivikautinen asuinpaikka ? II
 Niskankylä, Kukko-oja 33¹³, Matti, Eeva ja Anna Kukko-oja
 peruskartta 3423 07 B
 koord. x=6752 y=8272 z=100-105
 Rantapeltoa
 inv. 1969
68. Kurensaari
 Kivikautinen asuinpaikka ? II
 Niskankylä, Kurensaari , Oulujoki Oy ?
 peruskartta 3423 07 A
 koord. x=6452 y=8425 z=90
 kalliopohjainen laidunsaari, jonka N-puolta sivuaa patorakennelma.
 inv. 1969
69. Perttula
 Kivikautinen asuinpaikka ? II
 Niskankylä, Perttula 42³, Martti Kolehmainen
 peruskartta 3423 07 B
 koord. x=6548 y=8415 z=87,5-90
 kumpuilevaa rantaniittyä.
 inv. 1969
70. Lassila
 Kivikautinen asuinpaikka ? II
 Yliniskan kylä, Lassila 32¹⁴, Matti Wannermaa
 peruskartta 3423 07 D
 koord. (paarak.) x=6612 y=8958 z=110-115
 Rantapeltoa
 inv. 1969
72. Poukamo
 Kivikautinen asuinpaikka I-II
 Vaala, Poukamo 28²¹, Oulujoki Oy ?
 peruskartta 3423 10 A
 koord. x=6232 y=9098 z=123-124,5
 hiekkapitoista peltoa, maantiestä vesirajaan asuinpaikkaa.
 inv. 1969

73. Uutela
Kivikautinen asuinpaikka ? II
Jylhämä, Uutela 2⁶³, Oulujoki Oy.
peruskartta 3423 07 C
koord. x=6400 y=8960 z=118
Oulujoki Oy:n ulkomuseoaluetta, metsittyä peltoa.
inv. 1969
76. Harju
Kivikautinen asuinpaikka II
Jaalanka, Kekkola, Harju 3², Eino Hyyryläinen
peruskartta 3432 03 D
koord. x=5655 y=0897 z=115-130
Viljelty niemi, hiekkainen rantapello.
inv. 1969
77. Järvelä A.
Kivikautinen asuinpaikka II
Järvikylä, Järvelä 38²⁰, Reino Kaarteenaho.
peruskartta 3423 10 B
koord. x=6720 y=9111 z=111,8-117,5
Rantapellon rinne.
inv. 1969
80. *ks. täyd. →*
85. Kankaanniemi
Kivikautinen asuinpaikka II
Järvikylä, Kankaanniemi 38³⁵, Vihtori Tervo
peruskartta 3423 10 B
koord. x=6666 y=9106 z=111,7-115
Alava rantapello.
inv. 1969
86. Koivuniemi
Kivikautinen asuinpaikka II
Järvikylä, Koivuniemi 36¹⁹, Lauri Niemi
peruskartta 3423 07 D
koord. (päärsk.) x=6563 y=8886 z=107-115
Rantapelltoa
inv. 1969

91. Karppila
 Kivikautinen asuinpaikka II
 Järvikylä, Karppila 36²², Karppinan
 peruskartta 3423 07 D
 koord.(päärak) x=6588 y=8905 z=110
 Hiekkainen jyrkkä rantatörmä.
 inv. 1969
92. Seppälä
 Kivikautinen asuinpaikka II
 Järvikylä, Seppälä 36²⁵, Tilda Nuojua
 peruskartta 3423 07 D
 koord.(päärak.) x=6555 y=8874 z=115
 Rantapeltoa
 inv. 1969
95. Kolehmainen
 Kivikautinen asuinpaikka II
 Niskankylä, Kolehmainen 1¹⁸,
 peruskartta 3423 10 A
 koord. x=6360 y=9084 z=120-122,5
 Rantapeltoa
 inv. 1969
96. Rasinpelto
 Kivikautinen asuinpaikka ? II
 Järvikylä, 40¹⁷, 40⁴², 40⁴⁰, 38¹⁰, useita omistajia
 peruskartta 3423 07 D
 koord. x=6754 y=8888 z=115-122,5
 Hiekkapeltoa
 inv. 1969
97. Suikka
 Kivikautinen asuinpaikka ? II
 Järvikylä, 32¹⁷, 38⁴⁰, sekä osaksi valtion maata.
 peruskartta 3423 07 D
 koord. x=6770 y=8994 z=115-120
 Suopeltoa
 inv. 1969

98. Mäkela
Kivikautinen asuinpaikka II
Järvikylä, Mäkela 41²,
peruskartta 3423 10 B
koord. x=6784 y=9074 z=111,8-120
Järvesä kohti viettävä peltorinne.
inv. 1969
99. Vintteri A
Kivikautinen asuinpaikka II
Järvikylä, Vintteri 38⁴¹,
peruskartta 3423 10 B
koord. x=6717 y=9028 z=115-117,5
Pieni hiekanottopaikka moreeniharjun W-päässä.
inv. 1969
100. Vintteri B
Kivikautinen asuinpaikka ? II
Järvikylä, Vintteri 38⁴¹,
peruskartta 3423 10 B
koord. x=6720 y=9034 z=111,8-117,5
Rantapeltoa
inv. 1969
101. Järvelä B
Kivikautinen asuinpaikka II
Järvikylä, Järvelä 38²⁰, Reino Kaartteenaho
peruskartta 3423 10 B
koord. x=6700 y=9070 z=120-122,5
Moreeniharjulla kulkeva tie.
inv. 1969
103. Koskela
Kivikautinen asuinpaikka ? II
Järvikylä, Koskela 40²⁸,
peruskartta 3423 10 B
koord. x=6624 y=9008 z=110-115
Rantapeltoa
inv. 1969

104. Pellonpää
Kivikautinen asuinpaikka II
Järvikylä, Pellonpää 40³¹,
peruskartta 3423 10 B
koord. x=6628 y=9046 z=115-120
Hiekkapeltoa
inv. 1969
105. Jaakkola
Kivikautinen asuinpaikka ? II
Järvikylä, Jaakkola 38²,
peruskartta 3423 10 B
koord. x=6656 y=9028 z=112,5-115
Jokeen viettävä peltorinne.
inv. 1969
106. Lepistö
Kivikautinen asuinpaikka II
Järvikylä, Lepistö 38¹⁹, Vihtori Tervo
peruskartta 3423 10 B
koord. x=6686 y=9098 z=111,7-115
Peltorinne
inv. 1969
107. Rintelä
Kivikautinen asuinpaikka II
Järvikylä, Rintelä 38³⁴, Iida Elisabet (Betti) Raappana
peruskartta 3423 10 B
koord. x=6673 y=9123 z=111,7-115
Kankaanjokeen viettävä peltorinne.
inv. 1969
109. Lehtola
Kivikautinen asuinpaikka ? II
Järvikylä, Lehtola 41⁴²,
peruskartta 3423 10 B
koord. x=6632 y=9107 z=111,7-115
Hiekkapeltoa
inv. 1969

110. Korpela
 Kivikautinen asuinpaikka ? II
 Järvikylä, Korpela 41⁵,
 peruskartta 3423 10 B
 koord. x=6636 y=9101 z=111,7-117,5
 Kankaanjokeen viettävä hiekkapelto.
 inv. 1969
112. Uusitalo
 Kivikautinen asuinpaikka ? II
 Varpuvaara, Uusitalo 41¹⁴,
 peruskartta 3423 10 B
 koord. x=6608 y=9196 z=115
 Hiekkapeltoa
 inv. 1969
116. Suutari (Lassila)
 Kivikautinen asuinpaikka II
 Jaalanka, Lassila, Suutari 1³⁸⁻³⁶, Vilho Valtanen
 peruskartta 3432 03 D
 koord. x=5794 y=0642 z=125-127,5
 Rantapeltoa
 inv. 1969
117. Niemelä
 Kivikautinen asuinpaikka II
 Jaalanka, Lassila, Niemelä 1⁷⁵, Paavo Tervonen
 peruskartta 3432 03 D
 koord. x=5785 y=0655 z=125-127,5
 Rantapeltoa
 inv. 1969
122. Rokuan kansallispuisto
 Suorakaiteen muotoinen kivilatomus I
 Rokua, Rokuan kansallispuisto, Valtion maata.
 peruskartta 3423 04 C
 koord. x=6250 y=7670 z=132,5-135
 N. 1,5x0,75m. kokoinen latomus n.5-6 m rannasta.

127. Puhakka
 'Lappalaisten hautoja' II
 Nimisjärvi, Puhakka 1¹¹, Jaakko Karppinen
 peruskartta 3414 09 D
 koord. x=5969 y=8937 z=127,5
 Maantien ja pellonojan risteyksessä pensaikossa matalia kuopan-
 teita, jotka eivät enää selvästi näkyvissä.
 inv. 1969
128. Toivola
 'Lappalaisten hautoja' II
 Nimisjärvi, Toivola 1¹⁵, Juho Karppinen
 peruskartta 3414 09 D
 koord. x=5969 y=8890 z=127,5
 Kolme painannetta hiekkatieissä ja yksi tien vieressä verkkossa,
 n. 1,5 x 0,5m kokoisia.
 inv. 1969
130. Nimisoja
 Kivikautinen asuinpaikka II
 Nimisjärvi, Nimisjärvi 1²⁸, Janne Huotari
 peruskartta 3414 12 B
 koord. x=5715 y=9003 z=123
 Pensaikon reuna, hiekkapohjaista vetistä maata. Osa Nimisojan varret
 käsittävistä asuinpaikasta.
 inv. 1969
131. Nimisoja
 Pato ojan alajuoksulla II
 Nimisjärvi, Nimisjärvi 1²⁸, Janne Huotari
 peruskartta 3414 12 B
 koord. x=5695 y=9035 z=123
 Kivistä ja seipäistä kyhätyn padon jäänteitä ojan poikki.
 inv. 1969
132. Pitkäperä
 Kivikautinen asuinpaikka II
 Rokua, Pitkäperä 13, Akseli ja Helmi Mikko
 peruskartta 3423 04 C

koord. x=6005 y=7933 z=130-135

Osittain peltoa, osittain metsikköä. Voi olla yhteydessä Rokuan
asuinpaikkaan (7).

inv. 1969

5.

Hovila

kivikaut. asuinp. II (?)

Manamansalo Hovila 9³⁶ om. Aulis Haataja

peruskartta 3432 02 C

koord. x=4419 y=0568 z=125-127,5

pelto

inv. 1969

46.

Anttila

kivikaut. asuinp. II

Oterma Anttila 20 om. Teuvo Moilanen

peruskartta 3441 02 A

koord. x=7472 y=0081 z=142,5-145

Rantapelto

inv. 1969

80.

Niskakosken kansakoulu

kivikautinen asuinp. II

Niska Niskakosken kansakoulu 36⁶ om. Vaalan kunta

peruskartta 3423 07 D

koord. x=6580 y=8802 z=106,2 -115

piha, rantatörmä

inv. 1969

Irtolöytö III

Esinelöytöjä : KM 1587

Sijainti : Ala-Salmi - nimistä paikkaa ei Vaalassa tunnettu, mutta kyseessä voi olla Alassalmen tila, joka sijaitsee Gulujärven Alassalmen itärannalla 29 km Nylhäman voimalasta s. 27/60.

koord. x=3665 y=9565 z=n.125

Alassalmen tila sijaitsee itään p.stävällä niemellä, sen etelapuolella, Manamansalon lossilta kaakkoon n.1,4 km. Esineen löytöpaikkaa ei ole tarkemmin tiedossa.

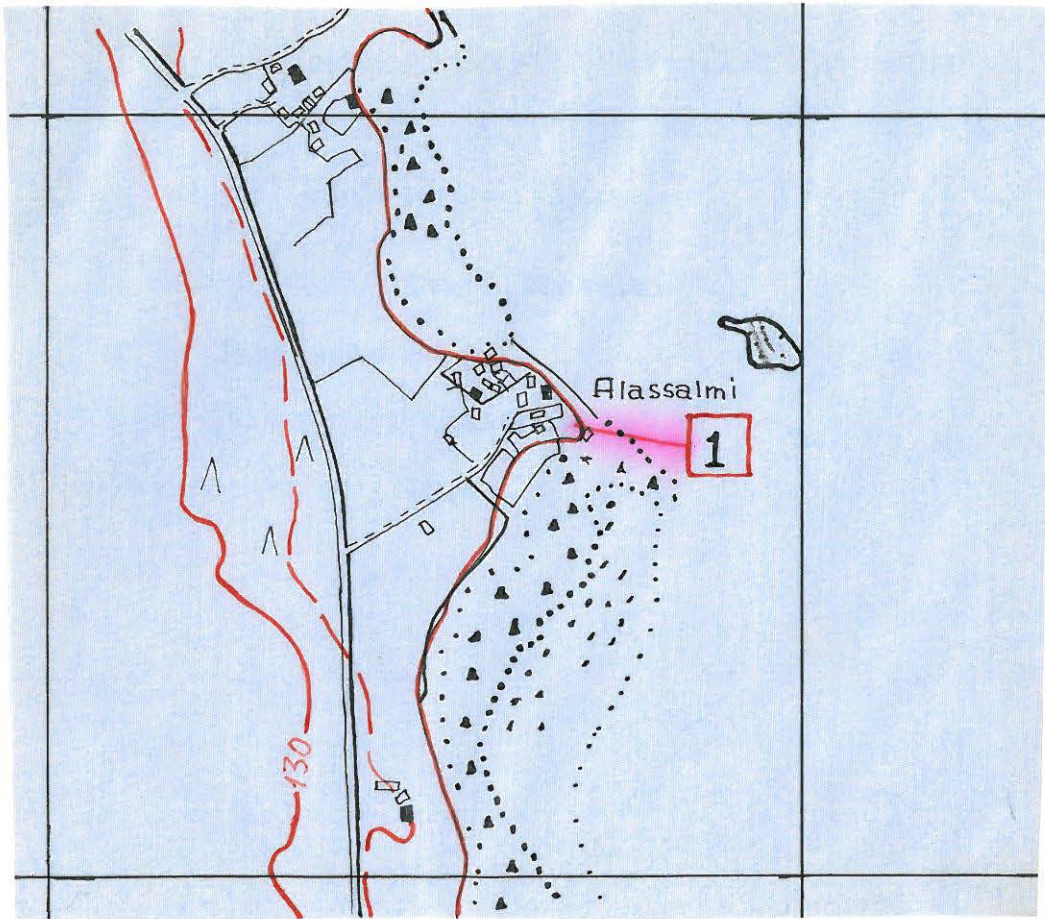
Tilan omistaja: **Iivari Alasalmi**

Kylä: **Säräisniemi**

Tila: (Alassalmi) **Alasalmi**

Rek.nro: (19³) 181

Paikalla ei ole käyty.

Peitepiirros 1:10000 peruskartan valokopiosta

Heikka

Irtolöytö III

Löydöt: KM 2302:1, löydetty v.1880/ stip. K.Kekkonen

Kajaanin museo 295, löyt. Nestori Mustonen/ Gustav En-
vald v.1931

Sijainti: Manamansalon (saari Oulujärvessä) koillisrannalla

Vaalan kirkosta n. 25km suuntaan 24/60

koord. x=4229 y=0672 z=130-133,5

Talon väki ei tiennyt mitään seudun kivikautisista löydöistä,
eikä Heikan ympäristön pelloilla ollut kasvillisuuden takia
nähtävissä mitään.

Kansallismuseoon tullut tasataltta (KM2302:1) mainitaan löyty-
neeksi Heikan talon läheltä. Heikka sijaitsee Oulujärven ja
pienen Heikanlammen välisellä kannaksella, joka talon kohdalla
on n. 250m:n levyinen. Lammen rantojen kasvillisuus on rehevää.
Kannas on kokonaan viljelty.

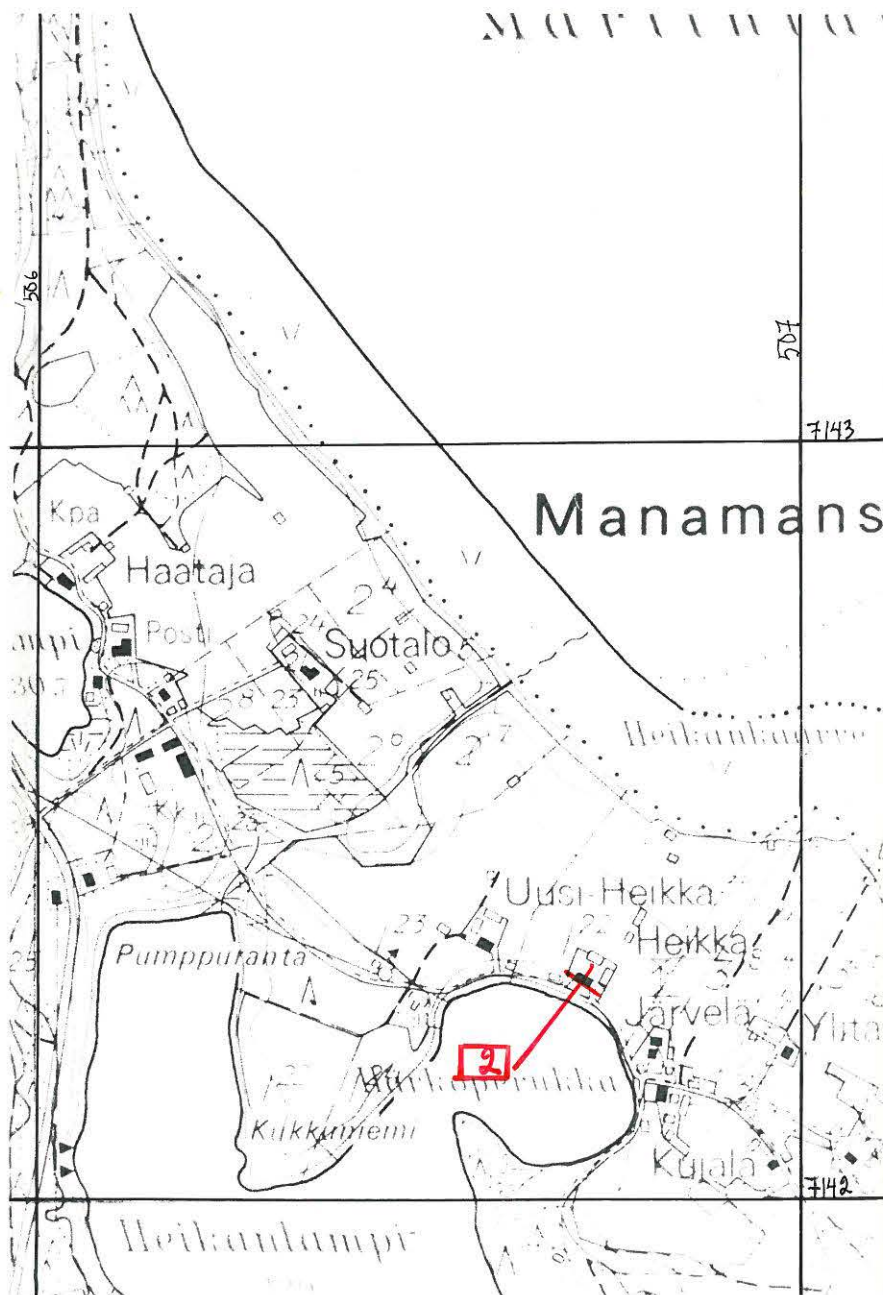
Omistaja: Antti Karppinen

Kylä: Manamansalo

Tila: Heikka

Rek.nro: 1²²

L. Tomanterä ja M. Mustakallio 6.7.1969

OTE PERUSKARTTALEHDELTA 343202 C v. 1969 MITÄK. 1:10000

Kivikautinen asuinpaikka. II

Esinelöytöjä : KM 2378:4

lisäksi 4 muuta kiviesinettä, joitten olinpaikasta ei tietoa.

Kirj: Julius Ailio: Die steinzeitlichen Wohnplatzfunde in
Finland II s.185.

Sijainti : Koukkarin tila sijaitsee hiekkakannaksella Ahve-
roisen ja Likaisen välissä, 9,2 km Jylhämän voi-
malasta s.35,6/60, Neittävän kylässä.

koord. x=5625 y=8448 z=130-132

Koukkarin rakennuksista kaakkoon on hiekkakuoppa,
mutta sen reunoilta ei mitään asuinpaikkaan viit-
taavaa löytynyt. Taloista molempien järvien ran-
taa kohti laskevat pellot olivat ruohottuneet,
niin ettei niistä mitään voinut erottaa. Löytö-
tietojen perusteella osunee asuinpaikan keskus-
aivan pihapiiriin ja lähimmän pelloureunaan.

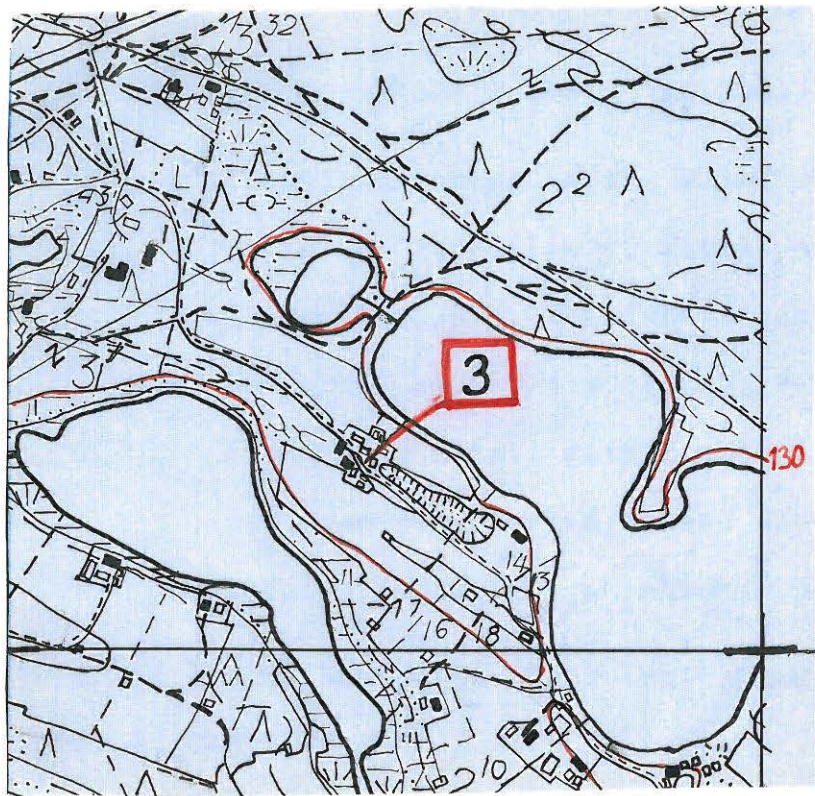
Tilan omistaja: Koukkarin sisarukset **Anna Vappu**

Kylä: Neittävä

Tila: Koukkari

Rek.nro: 2²

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 28.6.1969

Peitepiirros 1:10000 peruskartan valokopiosta

4.

Koivisto

peruskartta 3414 C9 B

(entinen Puron tilan ns. Halme-
kaarto)

Irtolöytö III

Esinelöytöjä : KM 2378:5

Sijainti: Koiviston tila, entinen Puron tilan ns. Halme-
kaarto sijaitsee Neittävän kylässä Veneheitto-
Kuojuu tien länsipuolella, n.10,2 km Jylhämän
voimalasta s. 37/60.

koord. x=5622 y=8174 z=125-127,5

Esineen löytöpaikka on metsittynyttä peltoa, tark-
kaa löytöpaikkaa ei pystytty määrittämään. Lähei-
syydessä ei ole vesistöä, eikä mitään asuinpaik-
kaan viittaavaa, Puron tilan isännän kertoman
mukaan.

Tilan omistaja: Aaro Väisänen (?) **nyk. Heikki Seppänen**

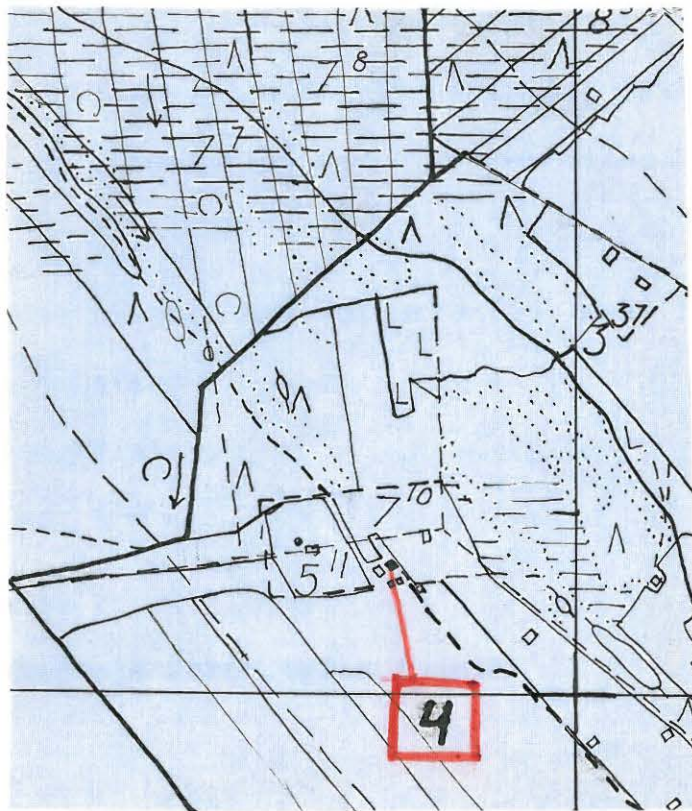
Kylä: Neittävä

Tila: Koivisto

Rek.nro: 5¹¹

Paikalla ei ole käyty.

Tiedonantaja Puron talon isäntä

Petepiirros 1:10000 peruskartan valokopiosta

Hovila

Kivikautinen asuinpaikka II (?)

Löydöt: KM 2378:8 /stip. O. Mustonen

KM 17978 /Tomanterä & Mustakallio 1969

Sijainti: Oulujärven Manamansalon saaren pohjoisosassa,

Vaalan kirkosta n. 22,5 km suuntaan 24/60

koord. x=4419 y=0568 z= 125-127,5

Talon väki ei tiennyt mailtaan löytyneistä muinaisjäännöksistä mitään. Tasataltan (KM 2378:8) löytöpaikasta ei saatu minkäänlaisia tietoja. Uusia tiloja on syntynyt jakojen kautta, eikä voida tietää kenen maata vanha Hovilan löytöpaikka nykyisin on.

Päärakennuksesta n. 15 m pohjoiseen löysimme kasvimaasta kiviesineen teelmän (KM 17978), muita asuinpaikkaan viittaavia merkkejä emme havainneet maastossa.

N. 400 m:n päässä löytöpaikalta pohjoiseen on Kaareksen kivikautinen asuinpaikka. Molemmat asuinpaikat sijoittuvat n. kilometrin levyisen kannaksen länsirannalle, Kaaresjärven (Oulujärven lahti) pohjukkaan, ja ovat suurin piirtein yhtä korkealla meren pinnasta. Seutu on kivikautisen asutuksen kannalta otollista ja on todennäköistä, ettei Kaares (ks. Vaala n:o 36) ole Kaaresjärven rantojen ainoa asuinpaikka. Peruskarttalehden ote: ks. Vaala 36.

Omistaja: Aulis Haataja

Kylä: Manamansalo

Tila: Hovila (kartalla Yrjölä)

Rek.nro: 9³⁶

Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio 5.7.1969.

Kivikautinen asuinpaikka I-II

Esinelöytöjä : KM ~~2378:31-37~~ ; 3041:7-9 ; 3663:6-8 ; 3706:1-2;

3965:3-4 ; 3998:23 ; 4080:87-90 ; 5862:4-5 ;

8369:1-5 ; 11757:1-2 ; 14256 ; 17377

Pohjois-Pohjanmaan museo, Oulu :718

Kuopion Museo 2620

Kajaanin Museo (?)

Kirj: Julius Ailio: Die steinzeitlichen Wohnplatzfunde in
Finland II s. 201

Kaivauksia : A.O.Heikel 1895

Julius Ailio 1900

A.M.Tallgren 1911

Sijainti : Uudentalon kivikautinen asuinpaikka sijaitsee
Nimisjärven itärannalla Nimisojan suusta koil-
liseen n. 200m. maantien ja rannan välissä, n.
5,7km Jylhämän voimalasta s. 29,5/60.

koord. x=5798 y=9012 z=123-125

Uudentalon asuinpaikka on tilan rakennuksista
länteen ja etelään Sillankorvan asuinpaikkaan
asti. Paikka on peltoa ja metsikköä, mitään
tarkempaa asuinpaikan laajuudesta ei voinut to-
deta, koska pellot olivat "paketissa" käydessä-
me paikalla. Marttilan (24.) asuinpaikkaan mentä-
essä on asutuksessa katkos, koska Marttilan pellon
etelaosasta ei ole löytöjä. Sillankorvaan Uuden-

talon asuinpaikka jatkuu yhtenäisenä, vanhoista löydöistä päätellen. Maaperä on aika kivikkoista ja alavaa, entistä peltoa ja nykyistä laidunta etelään päin tultaessa.

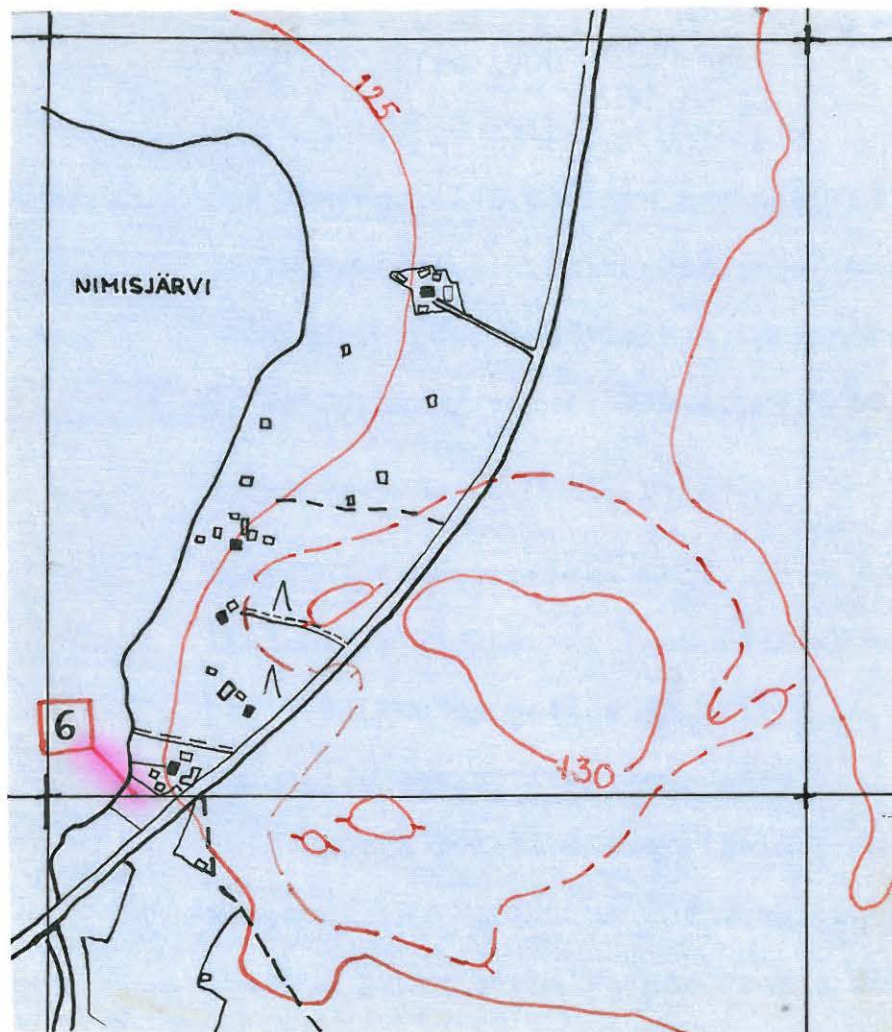
Tilan omistaja: Tilda Karppinen

Kylä: Nimisjärvi (kukkola)

Tila: Uusitalo

Rek.nro: 1³⁶

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 25.6.1969

Peitepiirros 1:10000 peruskartan valokopiosta

Kivikautinen asuinpaikka I-II

Esinelöytöjä : KM 2899:6 ; 17951:1-2

kvartsi-iskoksia Jaakko Mäkelä, Rokua, Vaala
Sädekiviliuska opett. Mäkelä, Neittävä
Neittävän Kansakoulu 3.

Sijainti: Rokuan kivikautinen asuinpaikka sijaitsee Rokuanjärven etelärannalla Rokuanojan suulla, n. 12,5 km s. 41,5/60 Jylhämän voimalasta.

koord. (uusi paarak.) x=5982 y=7776 z=n130

Pelto nousee läheltä Rokuanojan suun länsi/päntää, Pellosta sieltä läältä on löytynyt kvartsi-iskoksia isännän kertoman mukaan, ei kuitenkaan aivan rannasta.

Samoin on Rokuanojan itärannalla oleva pelto-osa löydötön, mutta hieman ylempänä kulkevalta tieltä, joka on kumpuilevassa moreenimaassa, mäntymetsässä, on löytynyt kvartsi-iskoksin. Neittävän Kansakoulu nro. 3. (vinoteräinen poikkikirves) on löytynyt ojan suun itärannalla sijaitsevan Kujalan tilan mailta. Kujalan tilan pelloista, jotka ovat n. 200-300 m kaapimien löytöpaikasta koilliseen ja samalla korkeudella ei kuitenkaan löytynyt mitään asuinpaikkaan viittaavaa. Asuinpaikan tarkkaa sijaintia emme pystyneet toteamaan, mutta varmasti se on ulottunut Rokuanojan suun molemmille puolille, joskaan

ei aivan Rokuanjärven nykyiseen vesirajaan asti.

Tilan omistaja: Jaakko Mäkelä (Rokua)
Anttonen (Kujala)

Kylä: Rokua (Kukkola)

Tila: Rokua
Kujala

Rek.nro: 4³⁰ (Rokua)
4¹⁵ (Kujala)

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 7.7.1969

Kivikautinen asuinpaikka II

Esinelöytöjä : KM 3041:10-11 ; 3663:9-17 ; 3873A:1-27 ;
3965:1-2 ; 3998:10-22 ; 4080:91-136 ; 7619:
27-32 ; 9939:2,8 ; 17313 ; 17944:1-7
Kuopion museo 2621-2623

Kirj: Julius Ailio: Die steinzeitlichen Wohnplatzfunde in
Finland II s. 201-204.

Kaivauksia : A.O.Heikel 1895 (koekuoppia)

Julius Ailio 1900

Hj. Appelgren 1900

Sijainti : Järventaan kivikautinen asuinpaikka sijaitsee Ni-
misjärven itärannalla n. 5,4 km Jylhämän voima-
lasta suuntaan 29,5/60.

koord. x=5835 y=9021 z=123-125

Järventaan asuinpaikan kohdalla saunasta lounaa-
seen on pieni niemeke. Ailion kaivausalue käsitti
niemen eteläosasta 4m levean kaistaleen tulvarajaa
pitkin. (Ailio:Wohnplatzfunde, Abb.102) Tältä alu-
eelta löytyi mm. tulisijoja ja kiviesineitä run-
saasti. Appelgrenin kaivausalue taas oli aivan
saunan pohjoispuolella. Rantahietikko on saunan
kohdalla n. 10 m leveä, niemen kohdalla taas on
kivikkoa (n.1/2-1m Ø). Rantahietikolla ja mata-
lassa vedessä oli runsaasti kvartsi-iskoksia ja
sädekiviliuskeen lastuja, sekä kaksi pientä lastua

VAALA, NIMISJÄRVI, JÄRVENTAKA 1969

KARTTALUONNOS INVENTOINTIKERTOMUKSEEN

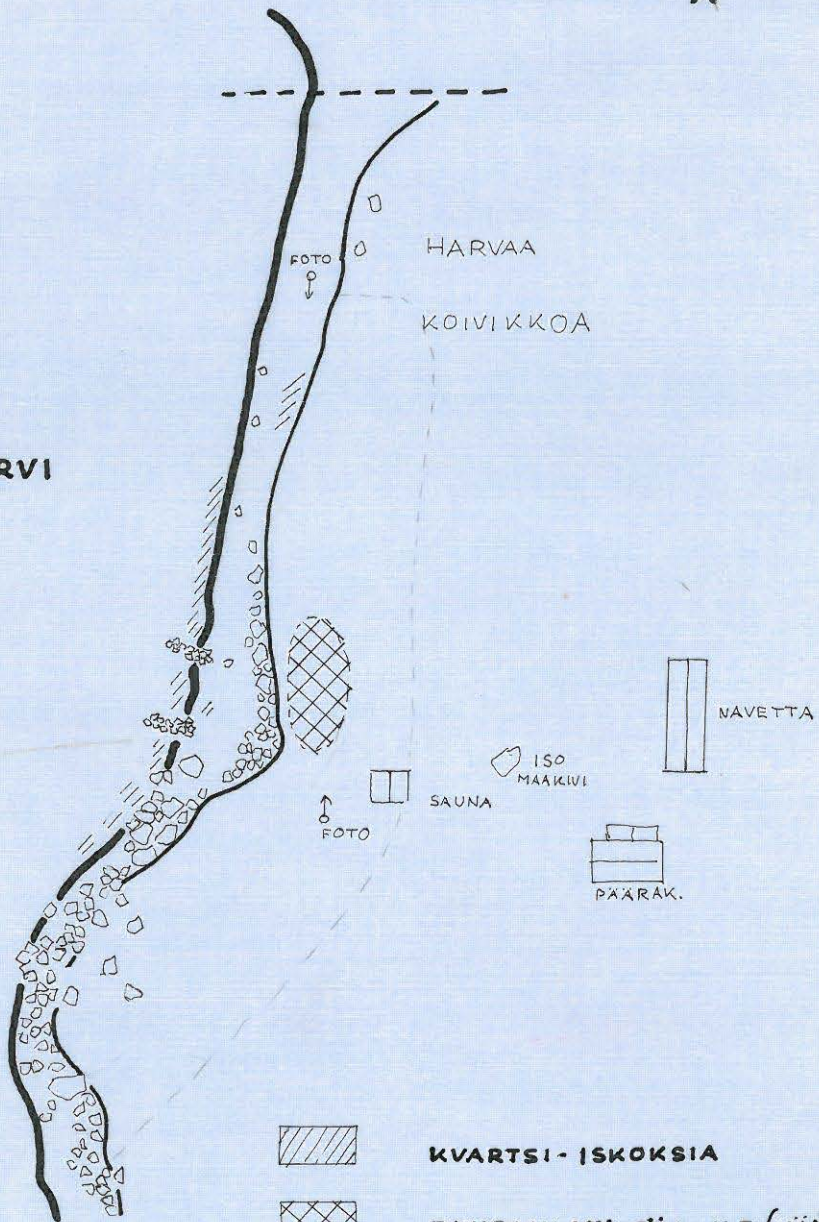
1:1000

LEENA TOMANTERÄ

I

NIMISJÄRVI

KVARTSI-ISKOKSIA

RUNSAIN LÖYTÖALUE (ISÄNNÄN MUK)
(KAIVAUSSALUE)

VAAALA NIMISJÄRVI JÄRVENTAKA
1969

36045

36046

NIMISJÄRVEN ITARANTAA . KUVATTUNA PÖHJOISESTA

36047

ETUALALLA HJ. APPELGRENIN KAIVAUSALUETTA SAUNAN LUOTEIS-
PUOLELLA . KUVA ETELÄSTÄ

punaista piitä. On todennäköistä, että koskematon asuinpaikka-alue on mainittujen kaivausalueitten välissä ja niistä pohjoiseen, siis saunasta n. 65-70 m pohjoiseen, samoin etelään koko niemen alue tulvarajasta n. 20-15 m. leveänä vyöhykkeenä. Asuinpaikka on nykyisin harvaa koivua ja leppää kasvavaa laidunta, alempana vetistä matalaa rantahietikkoa.

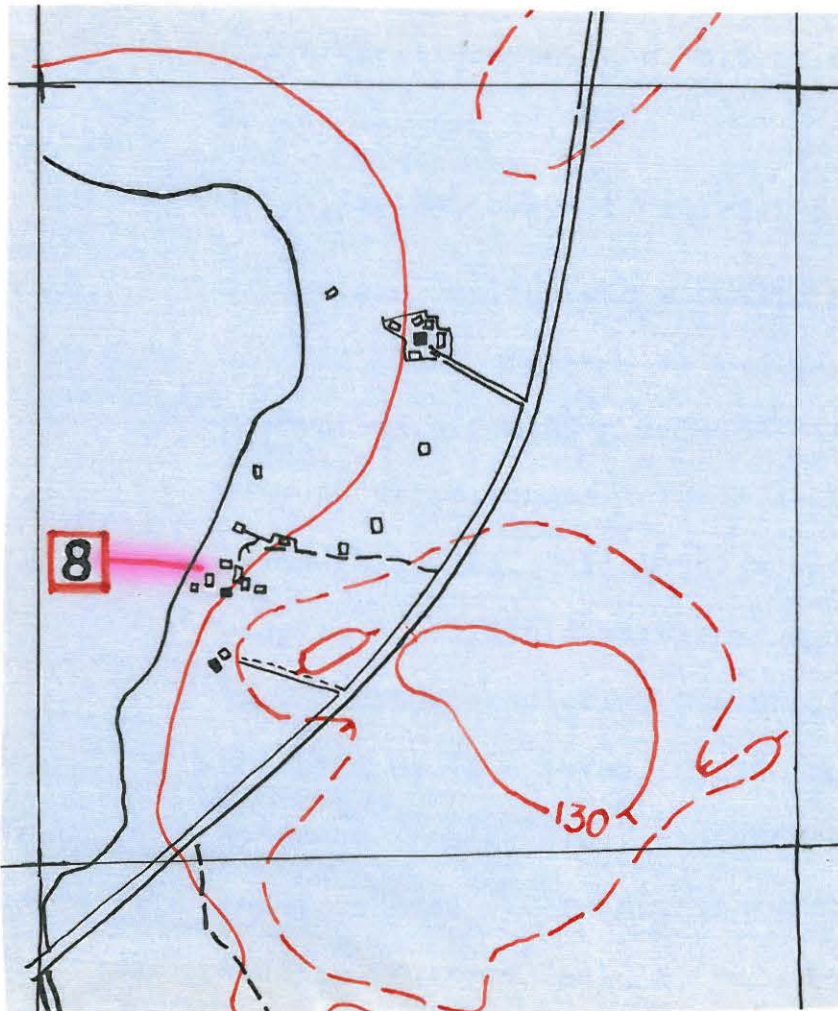
Tilan omistaja: Martti Karppinen

Kylä: Nimijsjärvi (Kukkola)

Tila: Järventaka

Rek.nro: 1¹⁸

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 26.6.1969

Peitepiirros 1:10000

peruskartan valokopiosta

Irtolöytö asuinpaikalta III

Esinelöytöjä : KM 3116 (saviastianpaloja)

Sijainti : Nimisoja laskee Nimisjärvestä Oulujärveen, nyt erittäin matala, lietteinen ja vähävetinen. Se on 5,6 - 7,2 km Jylhämän voimalasta etelään, n. 1,5 km pitkä, virtaa luode-kaakko-suunnassa hieman mutkitellen.

koord. x=5791 y=9002 z=n.123 (pohjoissuu)

x=5690 y=9055 z=n.123 (eteläsuu)

Löytöpaikasta ei tarkempaa tietoa, nähtävästi jostain koko Nimisojan alueen käsittävältä asuinpaikalta.

Tilan omistaja: Tilda Karppinen (Uusitalo)

Janne Huotari (Nimisjärvi)

Kylä: Nimisjärvi (kukkola)

Tila: Uusitalo

Nimisjärvi

Rek.nro: 1³⁶

1³⁸

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 8.7.1969

VAALA NIMISJÄRVEN ITÄRANTAA JÄRVELTÄ 1969

SYVÄHARJU 16 125

(KASKI)

VALITALO 32

36038

36039

36040

VAAALA NIMISJÄRVEN ITÄRANTAA JÄRVELTÄ 1969

(KOIVULA)
(LUSILA)

(KANGAS-KARPPILA)

JÄRVENTAKA
8

36041

36042

36043

36044

VAALA
No 9.b)

Nimisoija *ohje = [130]*

peruskartta 3414 12 B

Irtoläytö asuinpaikalta III

Reineltäytöjä : KM 3189

Sijainti : ks. 9.a)

Tilan omistaja: ks.9.a)

Kylä, tila ja rek.nro: ks. 9.a)

VAALA
No 9.c)

NIMISOJA

eläkö = 1130

peruskartta 3414 12 B
(tai) 3414 09 D

Irtolöytö asuinpaikalta (?) III

Esinelöytöjä : KM 3713:40 (Nimisojan ja Oulujärven rannoil-
ta tai kökkölän rannolta)

Muut kohdat: Kswimisoja 9.a), kökkölä, 16.

Kivikautinen asuinpaikka II-III

Esinelöytöjä : KM 2378:31-37 ; 3041:⁶7-8 ; 3147:1-18,19-21,
22 ; 3204 ; 3998:24 ; 4080:11-18,19-63 ;
4250:4-13 ; 5862:6-13,16-17 ; 7526:2-16 ;
7619:9-23 ; 7620:1-145 ; 7683:2-13,19-23 ;
⁸7645:9-16 ; 9504:4 ; ~~17317~~ ;
Kuopion Museo 1486-1490 ; 2765

Kirj: A.O.Heikel SM 1896 III s.84-92.

Julius Ailio : Die steinzeitlichen Wohnplatzfunde in
Finland II s.190-199.

A.Hackman FM 1920-21 s.38.

Kaivauksia : A.O.Heikel 1895

Julius Ailio 1900

A.M.Tallgren 1911

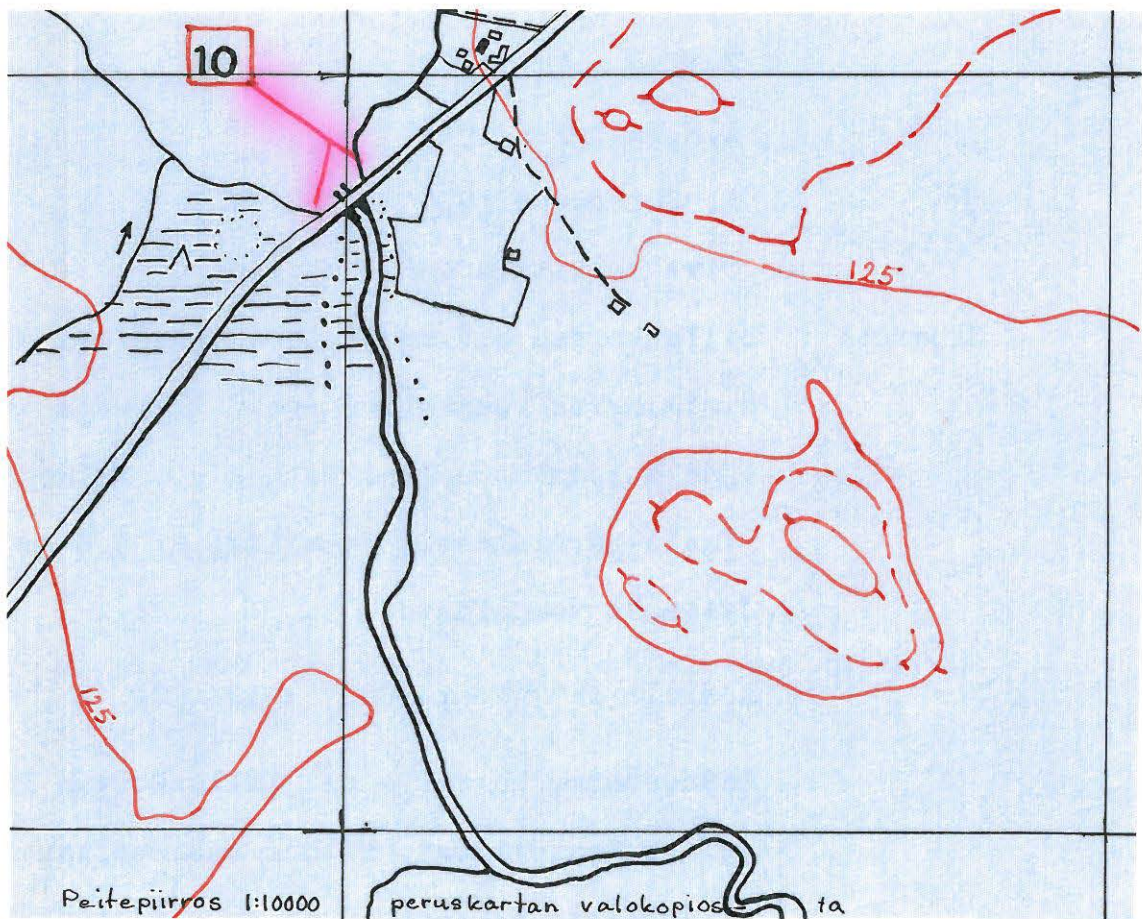
A. Europaeus 1919

Oiva Keskitalo 1967(tark.kort.)

Sijainti : Sillankorvan kivikautinen asuinpaikka sijaitsee
Nimisjärven kaakkoisrannella Nimisojan suulla,
ojan molemmin puolin. Paikan yli kulkee maantie
(Vaala-Säräisniemi) ja silta; n. 5,6 km s.29,8/60
Jylhämän voimalasta.

koord. x=5790 y=9003 z=123-124

Käydessämme paikalla oli Sillankorvan läheiset
pellot "paketissa", mitään asuinpaikan merkkejä ei
siis niistä näkynyt. Ojan suun rantabietikko oli
näkyvässä vedenpinnan alhaisuuden ansiosta, mut-

ta sillan länsipuolella, ei kummaltakaan ojan rannalta, löytynyt mitään. Tähän voi ajatella syyksi sen, että maantien on otettu täytemaata läheltä ja siten on asuinpaikkaa tuhoutunut. Tien itäpuolella taas olivat ojan rannat paksun liejun ja osittain matalan kasvillisuuden peitossa, syvempänä voisi olla jotain säilynyt. Ennen tien ja sillan rakentamista ja sen rakentamalla ollessa tutkittiin laajoja alueita ojan molemmiin puolin. (Kaiv. kert.) Asuinpaikkaa on luultakseni säilynyt vielä koskemattomana maantien itäpuolella ojan pohjoisrannalla, mistä pellostä (Uudentalon) on esinelöytökin vuodelta 1964. Nimisojan varren uscitton löytöjen perusteella ei voi todeta selvää katkosta löydöissä Gulujärven rannalle asti. Samoin ei Uudentalon asuinpaikalle mentäessä ole selvää katkosta. Maaperä on Sillankorvassa aika kostea ja kivikkoista, osittain ruohikkolaidunta, peltoa ja pensaikkaa.

Tilan omistaja: Tilda Karppinen

Kylä: Nimisjärvi (Kukkola)

Tila: Uusitalo

Rek.nro: 1³⁶

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 25.6.1969

Kivikautinen asuinpaikka II

Esinelöytöjä : KM 3636:1 ; 3663:4 ; 3713:25-26 ; 3862:4 ;
3998:3031 ; 4080:3-6 ; 7619:6 ; 7683:1 ;
8645:17-22 ; 11758:1,2-14 ; 17316 ; 17960 ;
Kuopion Museo 2626.

Kirj: Die steinzeitlichen Wohnplatzfunde in Finland II
(Julius Ailio) s. 188-189.

Tark. kert: Oiva Keskitalo 1967

Sijainti : Nimisjärven (tl.) kivikautinen asuinpaikka si-
jaitsee Nimisjärven etelärannalla, n.5,5 km
Jylhamän voimalasta s. 30,2/60.

koord. x=5806 y=8956 z=124-125

Nimisjärven kivikautinen asuinpaikka on tilan rakennuksista pohjoiseen rakennuksien ja rannan väliin jäävällä n. 10 m levyisellä vyöhykkeellä, joka ulottuu hävitetyn tuulimyllyn paikalta idässä n. 150 m länteen, vanhaan luhtiin äästi. Löytöjä on sieltä taältä mainitulla alueella. Lisäksi on yksi löytö n. 200 m itään ja n. 100 m rannasta (nähtävästi vesirajasta). Asuinpaikka on entistä peltoa, nykyistä niittyä ja pihamaata, tasaista ruohikkoa. Rantahietikolta ei havaittu mitään erikoista. "aivauksia ei ole suoritettu.

Tilan omistaja: Janne Huotari

Kylä: Nimisjärvi (Kukkola)

Tila: Nimisjärvi ; Rek.nro: ennen 1¹⁷, nyt 1³⁸

VAALA, NIMISJÄRVI, NIMISJÄRVI 1969

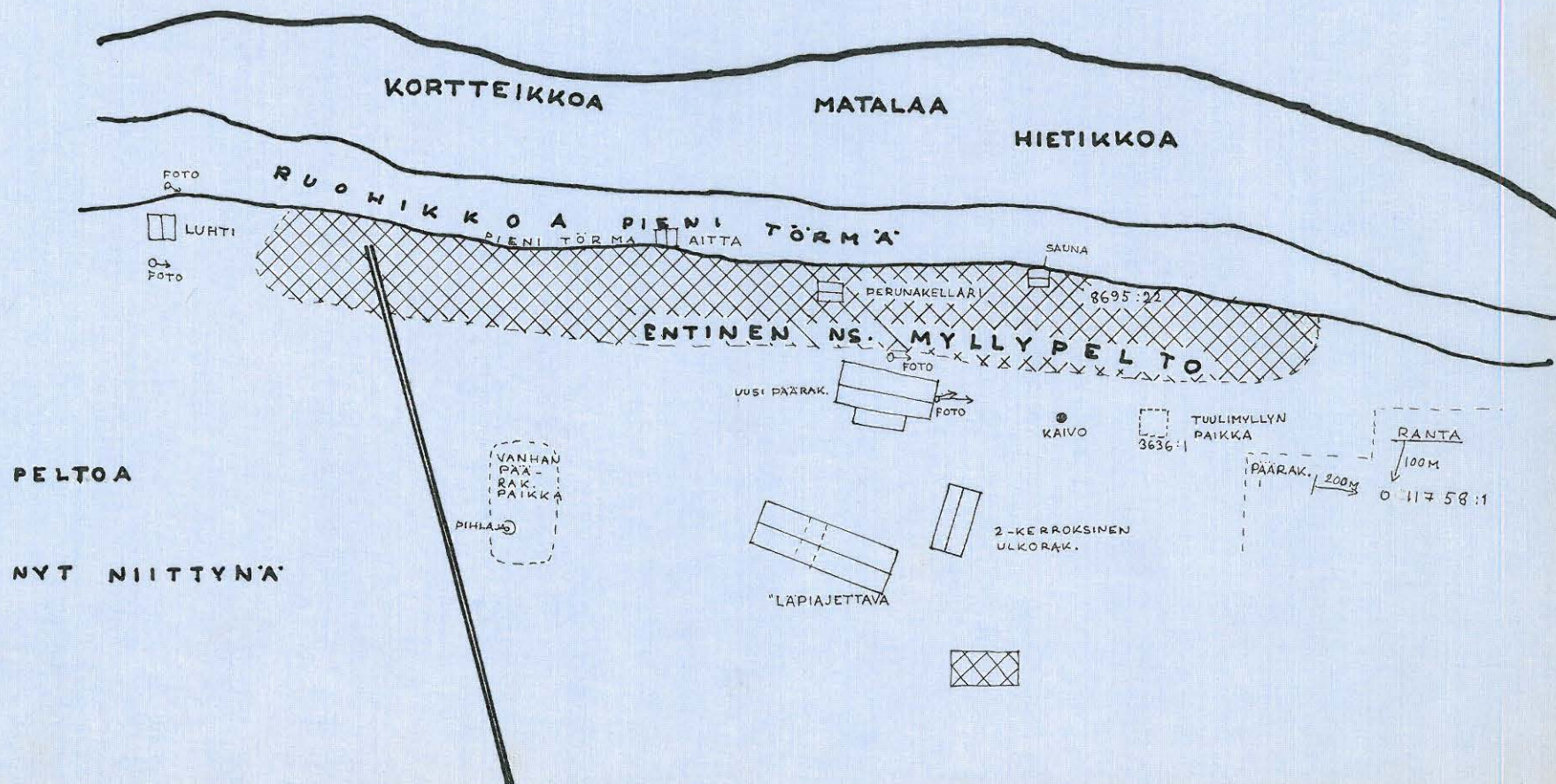
KARTTALUONNOS INVENTOINTIKERTOMUKSEEN

1:1000

LEENA TOMANTERÄ

II

NIMISJÄRVI

VAALA NIMISJÄRVI NIMISJÄRVI

1969

NIMISJÄRVEÄ

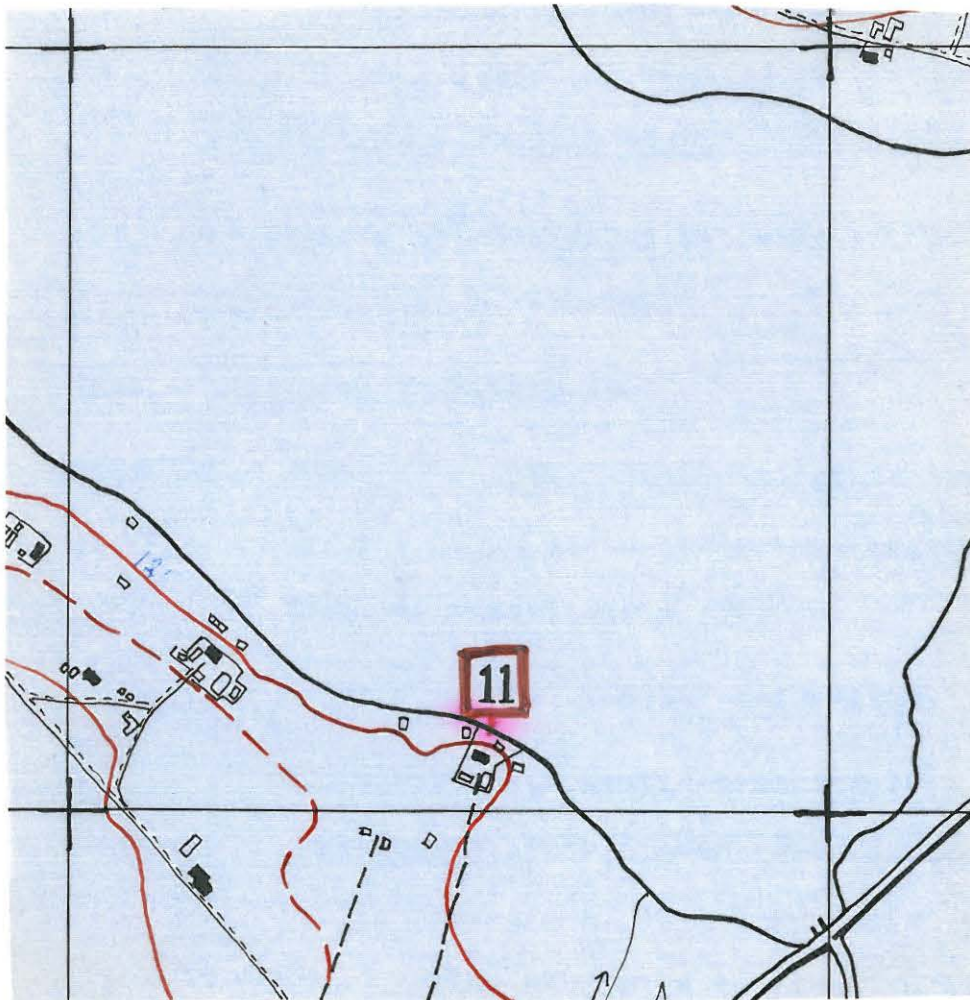
36048

NIMISJÄRVEN KIVIKAUTINEN ASUINPAIKKA LOUNAASTA
KANSAKOULUN KATOLTA KUVATTUNA

36049

ASUINPAIKKA LÄNNESTÄ

Peitepiirros 1:10000

peruskartan valokopiosta

Kivikautinen asuinpaikka (?) II

Esinelöytöjä : KM 3862:5

Tieto kadonneesta esineestä: "Kantikas kiviesi-
ne, katkennut, reikä joka keskeltä ahtain.

Teräpuoli oli poissa ja kanta säilynyt, koko
n.5x3, pituutta n. 8 cm" Esine löytynyt ojan
länsipuolen pellosta, muutama kymmen metriä ta-
lostä pohjoiseen.

Tiedon 'reikäkiven' löydöstä antoi mv. Matti Mäkelä

Sijainti : Pohjan talo sijaitsee Vencheiton kylässä, Tylhä-
män voimalasta n.20 km s.36,4/60 veneojan varrelta,
sen länsipuolelta.

? koord. x=4955 y=7770 z=n.105 *kat karta*

Talon ja peltojen välissä kiemurtelee osaksi kaivet-
tu osaksi luonnonoja, joka virtaa n. 1,5 m syvällä.
Pellot sen länsipuolella laskeutuvat loivasti si-
tä kohti. Vaikka ne olivat kynöksellä, ei havait-
tu mitään asuinpaikkaan viittaavaa. KM 3862:5 -e-
sineen tarkkaa löytöpaikkaa ei tiedetä, kadon-
nut 'reikäkirveen'osa on löytynyt karttaluonnok-
seen merkitystä paikasta pellon laidalta.

Tilan omistaja: Matti Mäkelä

Kylä: Vencheitto

Tila: Pohja

Rek.nro: 6⁶⁴

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 29.6.1969

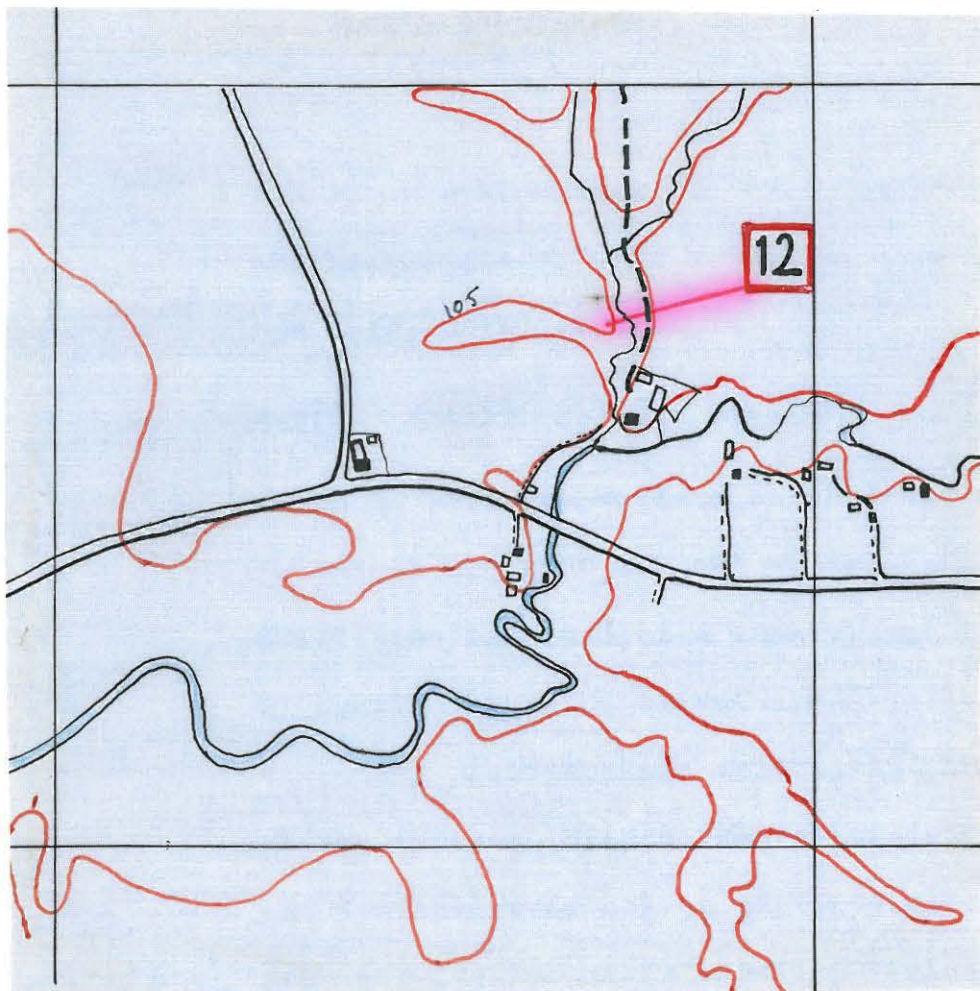
VAALA VENEHEITTO POHJA

1969

36050

KADOKSIIN JOUTUNEEN "REIKÄKIRVEEN LÖYTOPAIKKA
KUVAN KESELLÄ OLEVASTA KUUSESTA HIEMAN OIKE-
ALLE. TAUSALLA POHJAN TALO. KUVA LUOTEESTA.

Peitepiirros 1:10000

peruskartan valokopiosta

VAALA
No 13.

Korpela

peruskartta-lehti ei tiedossa

= 10

Irtolöytö III

Esinelöytöjä : KM 3636:5-7

Ostettu Korpelan huutokaupasta. Tilaa ja tapausta ei tunneta
Vaalassa. Korpela-nimisiä tiloja kyllä on.

Omistaja ei tiedossa.

Paikalla ei ole käyty.

Kekkola

Kivikautinen asuinpaikka II

Löydöt: KM 3663:3, 17975:1-2, Kuopion museo 2624, 2625?,

hukkaan joutunut kivikirves

Sijainti: Kekkolanniemellä, Vaalan kirkosta n. 17,5 km

suuntaan 18/60

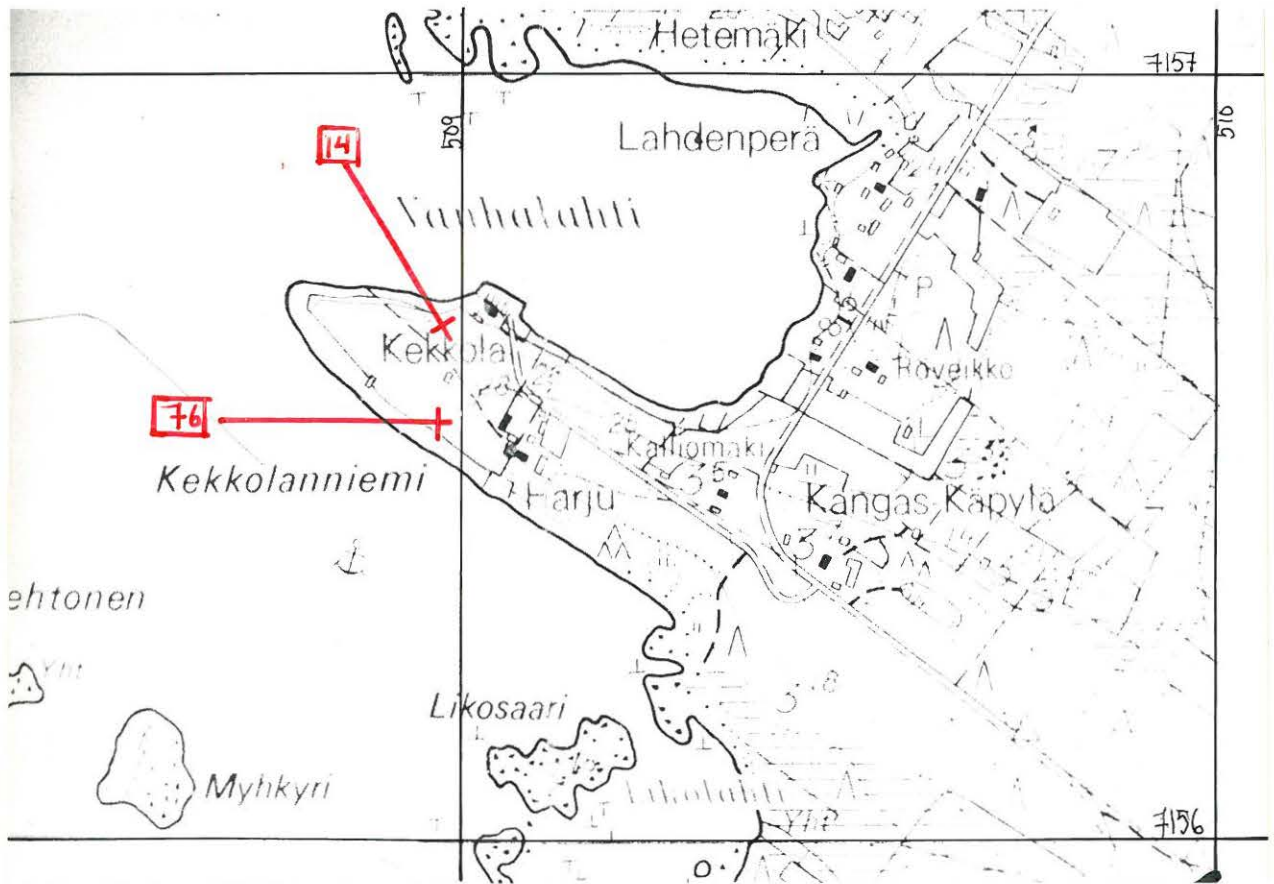
koord. x=5667 y=0897 z=125-130

Kekkolanniemi on n. 500 m pitkä, n. 200 m leveä, luode-kaakko-suuntainen; kärki luoteeseen. Lukuunottamatta metsäistä kaakkoisosaa koko niemi on viljelty. Tarkistusaikaan (2.7.) ei vilja- ja heinäpelloilla voitu nähdä mitään erityistä; perunapelloilta sen sijaan poimimme kivi- ja kvartsi-iskoksia.

Iskosten löytöpaikka on niemen koillisosassa, koilliseen viettävällä peltorinteellä (ks. luonnos). Multa on hiekkansekaista. Rinne päättyy töyrääseen, jonka juurelta rantakivikko alkaa.

Kangas-Käpylän (rek.n:o 37) isäntä Reino Koskela näytti niemen pohjoisosasta, heinäniityltä paikan, josta 1940-luvun lopulla oli löytynyt kivikirves. Esine on joutunut hukkaan. Löytöpaikka on Harjun päärakennuksen (ks. Vaala n:o 76) luoteiskulmasta 200 m suuntaan 55/60. (ks. luonnos). -K. Moilasan v. 1899 museoon toimittaman esineen löytöpaikkaa ei voitu enää paikallistaa.

Myös Kekkolanniemen lounaisrannalla lienee kivikautinen asuinpaikka (ks. Vaala 76). Esiin tulleet löydöt ovat molemmissa paikoissa 125-130 m:n korkeuskäyrien välillä. Mahdollisesti kivikautisen asutuksen jäännöksiä on yhtenäisenä vyöhykkeenä niemen ympäri.

Ote PERUSKARTTALEHDELTA 3432.03 D v. 1969. MITTA 1:10 000

Vaala, Jaalanka, Kekkola

34898 Niemen pohjoiseen viettäviä rantapelttoja. Pihlajan vasemmalla puolella olevan ristin kohdalta on löytynyt kiviä. Kuvattu W→E

34897 Niemen koillisrantaa. Kuvattu NW→SE
Mökin takanaolevasta perunapellosta poimittiin kiviä. Löydettiin kivikautisia asuinpaikkoja.

Maan omistaja: Eino Koskela, os. Kirveslahti, Rajala,
Vaala

Kylä: Jaalanka
Tila: Kekkola
Rek.nro: 3²⁸

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 2.7.1969

Kivikautinen asuinpaikka II

Esinelöytöjä : KM 3663:5 ; 4080:1-2 ; 4250:2-3 ; 7619:1-2,
3-5 ; 8645:23-26

Pohjois-Pohjanmaan Museo, Oulu 2124

Kuopion Museo 2617

Kajaanin Museo ?

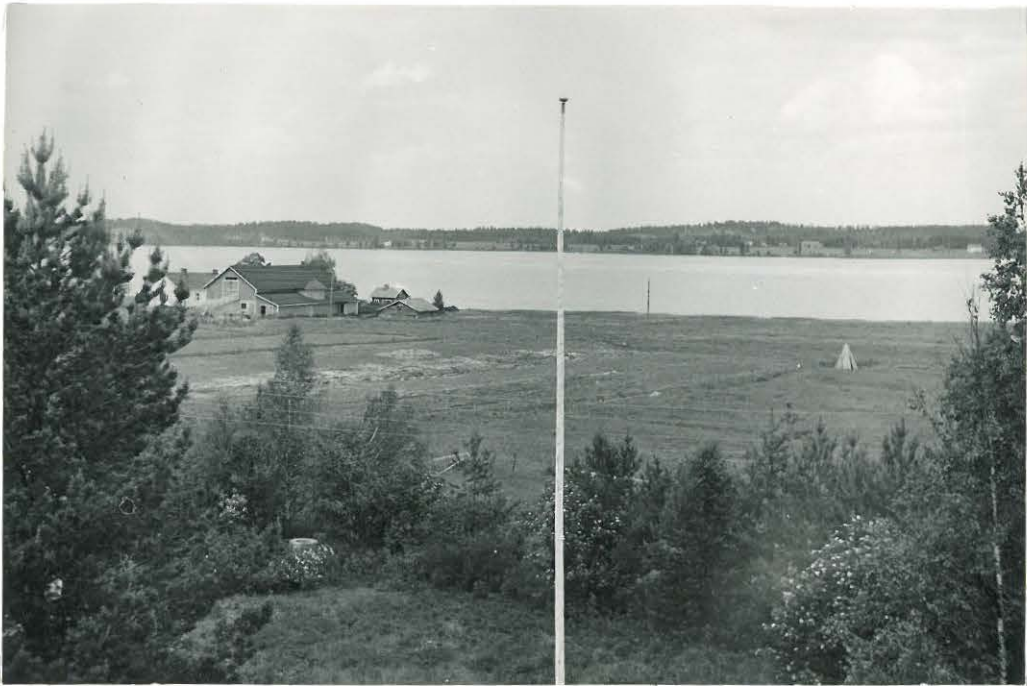
Kirj: Julius Ailio: Die steinzeitlichen Wohnplatzfunde in
Finland II s. 188.

Sijainti : Pellonpään kivikautinen asuinpaikka on Nimisjär-
ven etelälounaisrannalla n. 5,6 km Jylhämän voima-
lasta s. 31/60.

koord. x=5821 y=8917 z=123-128

Pellonpään kivikautisen asuinpaikan löytöjä on
varsin laajalta alueelta Pellonpään tilalla. Etäi-
sin löytö on rakennuksista n. 200 m etelään ns.
Harjupellosta, joka on nykyisen kansakoulun edus-
talla n. 150 m rannasta olleet 5-6 sarkaa n.127,5
m korkeuskäyrällä. 'Kitkanpelto' , jolta myös on
löytöjä, on päärakennuksesta luoteeseen oleva pel-
lon osa, ulottuu rantaan. Perunapelto taas on ollut
yleensä n. 70 m länteen rakennuksista, nykyisen
vanhanisännän talon paikkeilla. Lisäksi on löytöjä
rannalta; erikoisen runsaasti on ollut aivan ran-
tatöyrällä n. 60 m pohjoisluoteeseen päärakennuk-
sesta. Tässä kohtaa on saatujen tietojen mukaan ol-
lut tulisijan kiveyskin. Maasto on samanlaista pel-

VAALA NIMISJÄRVI PELLONPÄÄ
1969

36051

KUVA KANSAKOULUN KATOLTA

toa koko alueella. Se nousee loivasti lounaaseen ja on tasaista hiekkapitoista multaa. Kitkanpellossa on mullan alla runsaasti limoniittia. Kiviä ei juuri ole. Vaikka löytöjä on laajalta alueelta, ei eri löytöpaikkoja voi erottaa omiksi asuinpaikoikseen, koska kvartsien niukkuuden vuoksi ei rajoja voi määrittellä.

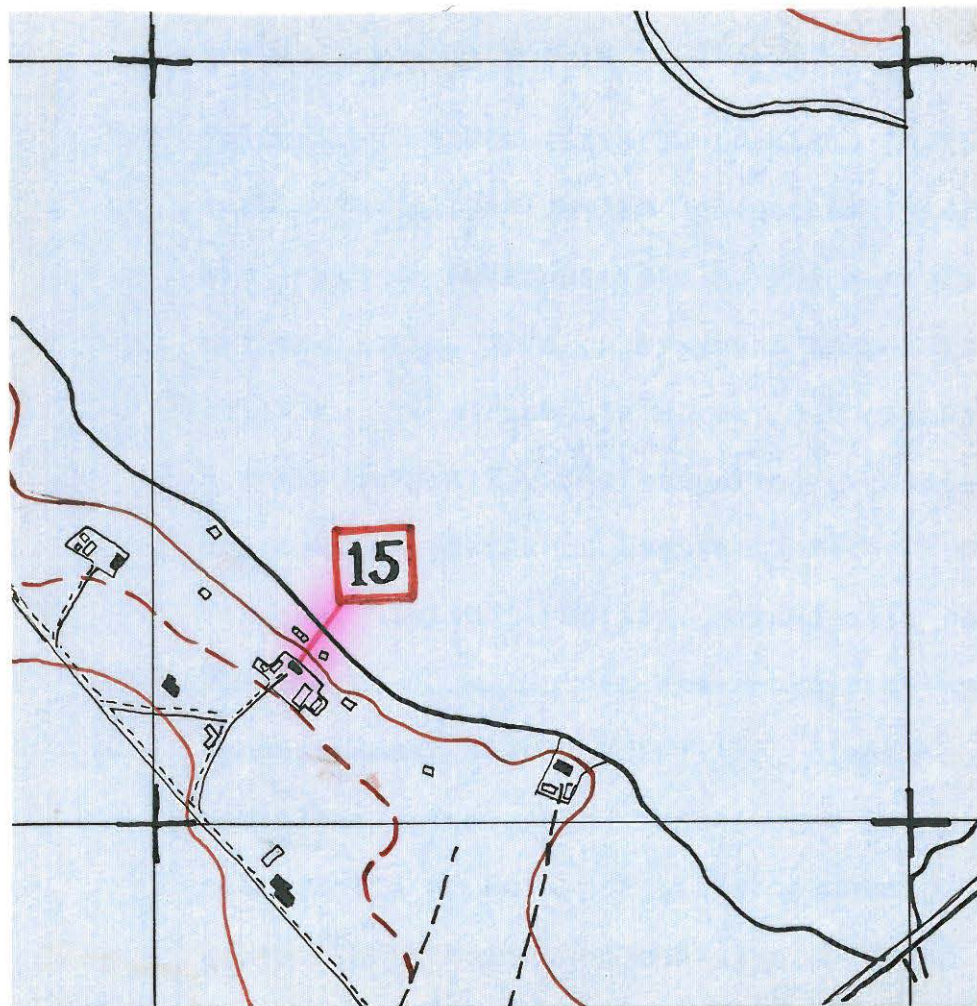
Tilan omistaja: Heikki Karppinen

Kylä: Nimijsjärvi (Kukkola)

Tila: Pellonpää

Rek.nro: 1³⁷

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 28.6.1969

Peitepiirros 1:10000

peruskartan valokopiosta

Kivikautinen asuinpaikka II

Esinelöytöjä : KM 3663:20 ; 3713:28-39 ; 3998:9 ; 4080:137-
155, 156-187 ; 4250:14 ; 7619:34-40 ; 11265:
1-8 ; 17961:1-3 ;

Kuopion Museo 2619

Säräisniemen museossa jotkut esineet ovat
Juuso Huotarin mukaan Syvähärjun mailta löy-
dettyjä.

Kirj: Julius Ailio: Die steinzeitlichen Wohnplatzfunde in
Finland II s. 204-208.

Kaivauksia: Julius Ailio 1900

Sijainti : Syvähärjun (ent.Kökkölän) kivikautinen asuinpaik-
ka sijaitsee Nimisjärven koillisrannalla Syvähär-
junniemellä ja siitä pohjoiseen. Jylhämän voima-
lasta n. 4,4 km s. 30,5/60.

koord. x=590 y=0970 z=123-125

Julius Ailio on v. 1900 kaivanut neljästä kohtaa
syvähärjun rannalla aivan tulvatörmän rajalla. To-
kaiselta kaivausalueelta on löytöjä ja asuinpai-
kan merkkejä. On syytä olettaa, että koko Syvä-
härjun rantapeltoalue Puhakan rajasta pohjoisessa
n.150-200 m etelään Syvähärjunniemelle asti on
kivikautista asuinpaikka-aluetta. Sen leveyttä
rannasta sisämaahan on vaikea määrittää, mutta
ainakin n. 75 m rantatörmästä taloihin päin löytyi
pellonojan seinämästä keramiikanpalanen, asutus-

VAALA NIMISJÄRVI SYVÄHARJU 1969

36052

36053

NIMISJÄRVI

KIVIKAUTISEN ASUINPAIKAN MATALAA RANTAHIETIKKOA ETUALALLA,
HIETIKON YLÄPÄÄSTÄ LÖYTYI MUUTAMIA ISKOKSIA. KUVA LUOTEESTA
SYVÄHARJUNNIEMELLE PÄIN

36054

NIMISJÄRVI

SYVÄHARJUN PELTOA POHJOISESTA. LÖYTÖJÄ ON SIELTÄ
TÄÄLTÄ PELLOLTA

vyöhyke lienee 50-100 m leveä. Omistajan kertoman mukaan on pelloista löytynyt esineitä, muttei hän suostunut luovuttamaan tai edes näyttämään niitä. Joitakin hän sanoi olevan Säräisniemen museossa, mutta museon luettelot olivat täysin mitättömiä, niin ettei ole tietoa, mitkä on mistäkin löydettyjä.

Maaperä on Syväharjun asuinpaikalla limoniittipitoista hiekkaa, ruokamultakerros n. 20-30 cm paksuinen. Pellot olivat paketissa käydessämme paikalla, eikä mitään voitu havaita itse pelloista, rantahietikolta löytyi muutamia sädekiviliuskeen ja kvartsin iskoksia. (KM 17961:1-3)

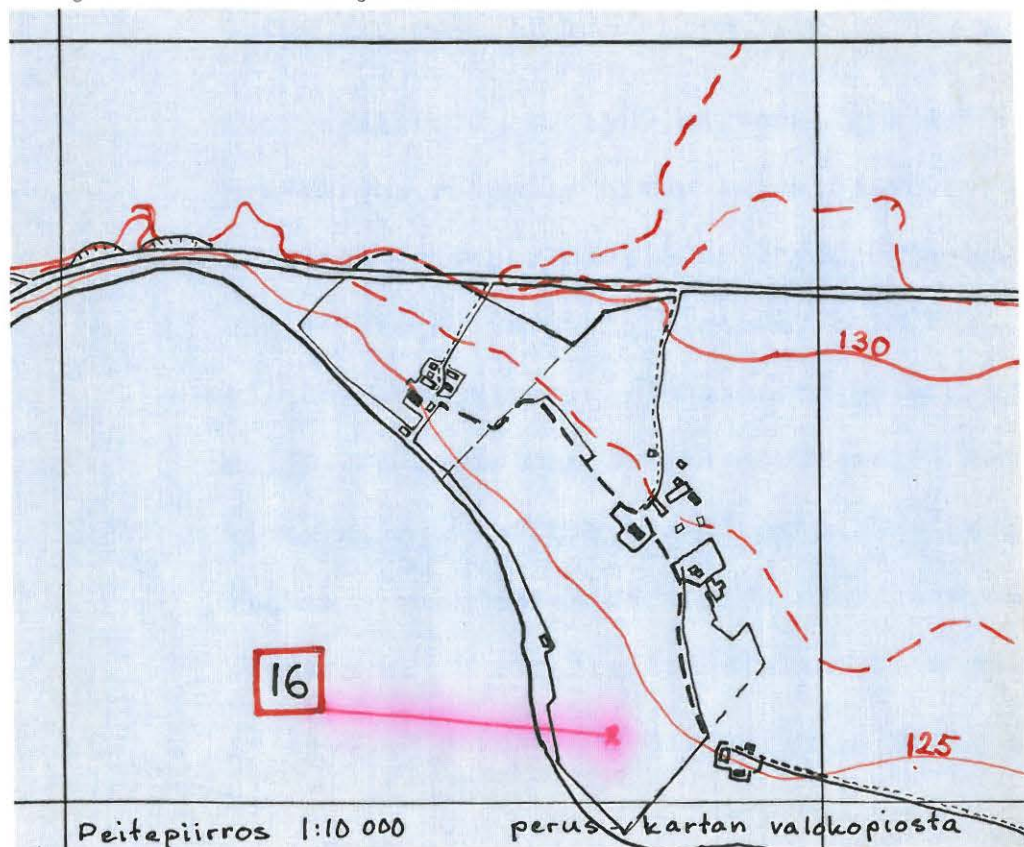
Tilan omistaja: Juuso Huotari

Kylä: Nimisjärvi (Kukkola)

Tila: Syväharju (ent. Kökkölä)

Rek.nro: 1¹⁶

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 25.6.1969

Tähyssaari

Löytö: kourutaltilta, jäänyt op. Pöyhösen haltuun. $\frac{z}{2} = 99/15872$

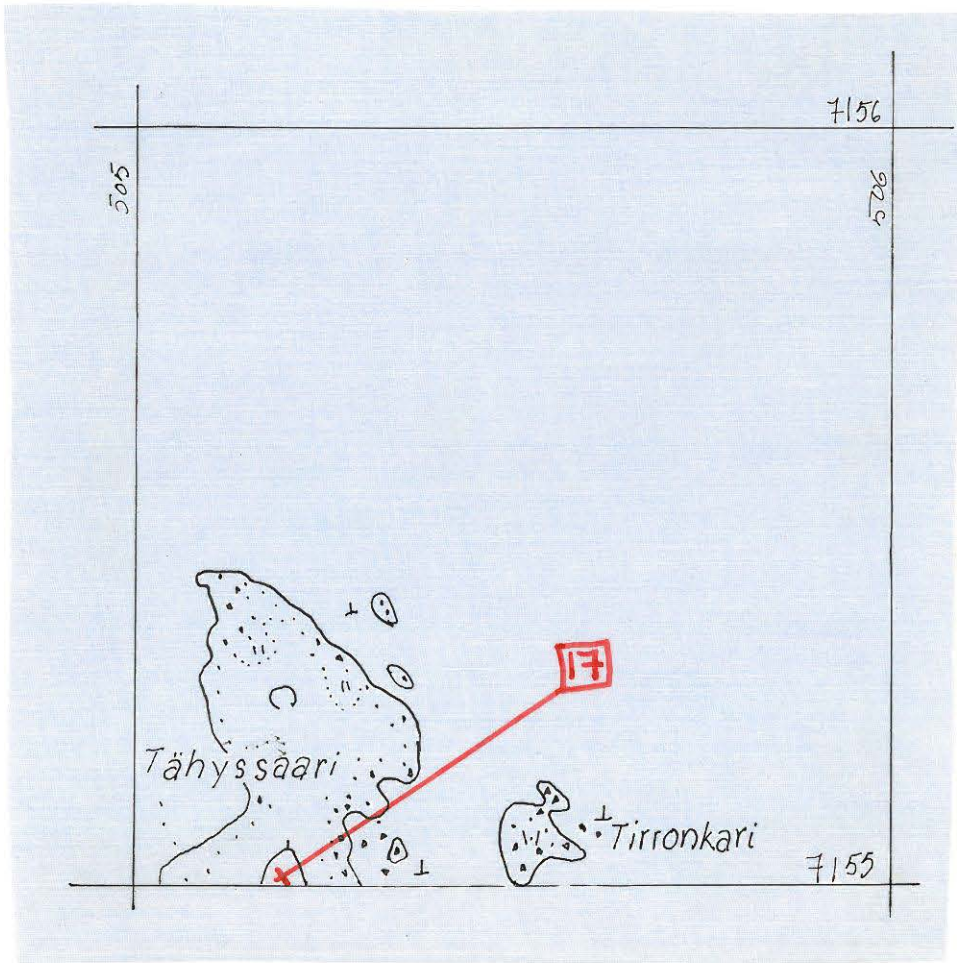
Sijainti: Oulujärven pohjoisosassa, Vaalan kirkosta n. 15 km
suuntaan 20/60

koord. x=5502 y=0520 z=n.125

Etsiessämme "Lassilan talon Leväpuron torppaa" (Vaala n:o 59)
saimme Lassilan (ks. Vaala n:o 116) omistajalta, Vilho Valtaselta
tietoja seudun muinaislöydöistä. Hän mainitsi, että Tähyssaaresta,
poliisi Mäntymaan huvilan lähistöltä, on löytynyt kourutaltilta.
Taltan oli vienyt mukanaan op. Pöyhönen, joka oli vastikään kuollut.
Opettajan kesänviettopaikka on ollut Hepolan talo.

Tähyssaareen on matkaa mantereelta (Jylhänniemestä) n. 2 km.
Ajanpuutteen takia emme käyneet saarella.

Paikkaa ei ole tarkistettu

Ote PERUSKARTALEHDELTÄ 3432-03 D v. 1969. MITTAK. 1:10 000

Kivikautinen asuinpaikka II

Esinelöytöjä : KM 3713:27 ; 17955:1-3 ;

Neittävän koulu nro 8.

Tieto vanhasta löydöstä: " taltta, ehkä kourutalitta n. 20 cm pitkä, 2" leveä, tummaa liusketta. Nimismies Rehnback vienyt, ehkä hänen kotimuseossaan. Tämä esine löytyi puretun aitan paikalta, löytäjä Aukusti Seppänen." 1920-luv.

Tiedonantaja : Seppänen , Neittävä Suutari 8.7.1969

Sijainti : Suutarin kivikautinen asuinpaikka sijaitsee Neittävän järvialueella Nuojua-Neittävä maantien itäpuolella n. 150 m tiestä, 9,2 km Jylhämän voimalasta s. 35,5/60.

koord. x=5624 y=8380 z=127,5-130

Suutarin kivikautinen asuinpaikka osuu pellolle, joka sijaitsee Suutarin päärakennuksesta kaakkoon. Pellon kaakkoisreuna kaartuu puolipyöreästi ja sitä rajoittaa n. 1/2 m korkea törmä alempana olevasta soisesta laidunmaasta. Runsaiteen on kvartseja pellossa aivan törmän reunalta n. 35-50 m leveältä vyöhykkeeltä. Ylempänä, kuten taltan löytöpaikalla ei enää ollut kvartseja. Lännessä näkyi jokseenkin selvä raja, mutta koillisessa saattaa osa asuinpaikkaa ulottua naapurin maalle, joka oli ruoholaidunta.

Tilan omistaja: Seppänen, Heimo

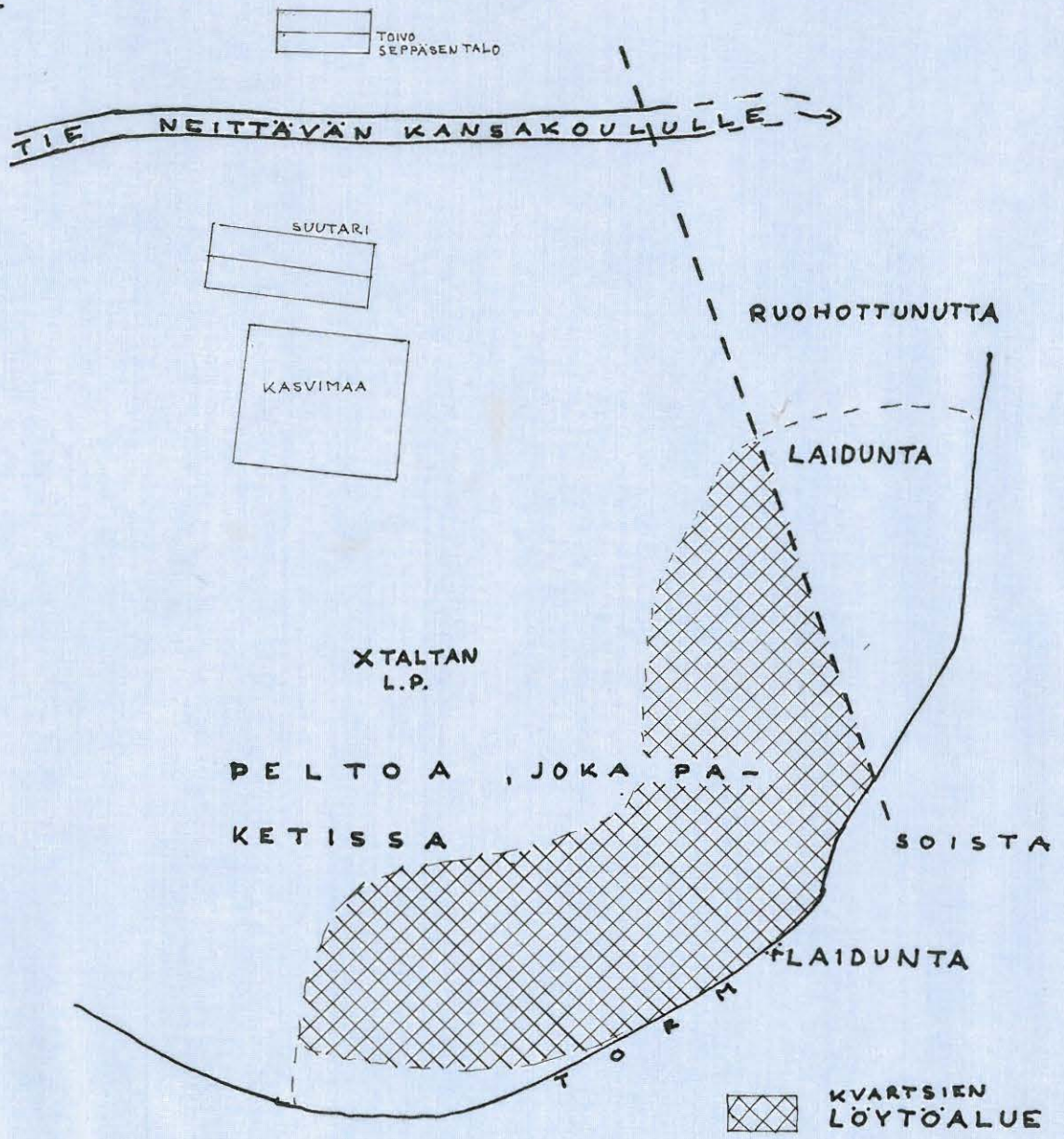
VAALA, NEITTÄVÄ, SUUTARI 1969

KARTTALUONNOS INVENTOINTIKERTOMUKSEEN

1:1000

L.T.

VI

VAALA , NEITTÄVA , SUUTARI 1969 .

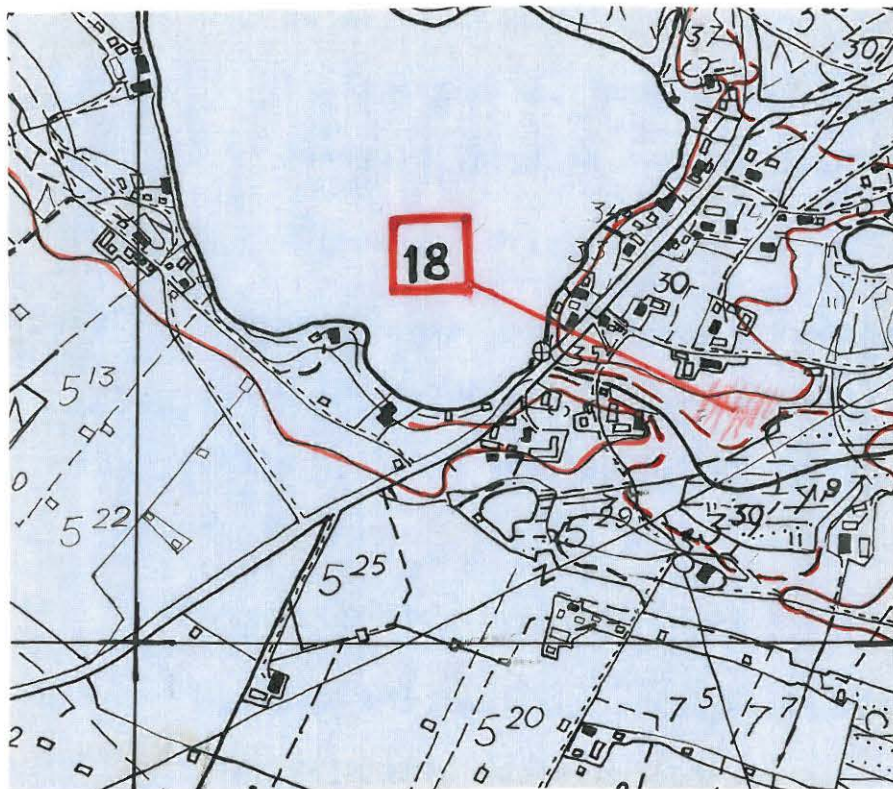
36055

Kylä: Neittävä

Tila: Suutari

Rek.nro: 3²⁶ (isännän muk.) ; 3³⁹ (kartta)

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 8.7.1969

Peitepiirros 1:10 000 peruskartan valokopiosta

Jokela

Kivikautinen asuinpaikka II

Löydöt: KM 3862:7, Talttoja, kirves, liuskekeihäänkärki, joiden olinpaikka tuntematon

Kirj.: Julius Ailio, Die Steinzeitlichen Wohnplatzfunde in Finland II, s. 185

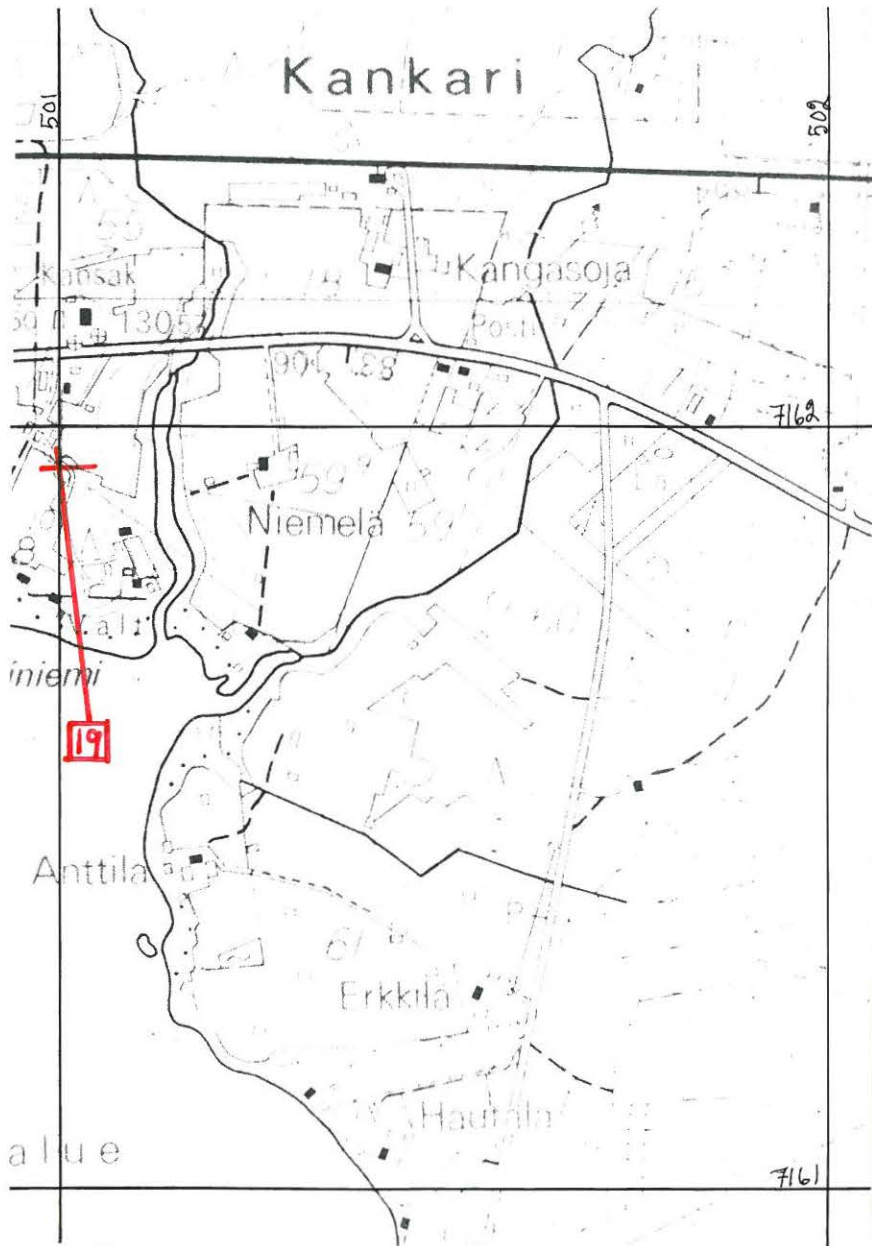
Sijainti: Oulujärven Kankarinlahden pohjoispuolella,
n. 8,5 km Vaalan kirkosta s. 16/60
koord. x=6194, y=0100, z=125-130

etelään
Pouhunpuro virtaa Jokelan itäpuolella ja laskee Kankarinlahteen. Peltoja on pitkin puron vartta, puron suupuolella on pieni metsikkö. Ailio kuvaa kirjassaan (s.185) rantapellosta esiin tulleita löytöjä.

Viimeaikaisista löydöistä eivät talon nykyiset asukkaat tiedäneet mitään; sen sijaan Pieniniemen pariskunta (osoite: Nuojuua as.), ^{joiden puheille} ~~joille~~ meidät ohjattiin, pystyi antamaan näitä koskevia tietoja. Omistaessaan Jokelan oli Pieniniemen isäntä itse löytänyt useita talttoja ja kivikirveen. Liuskekeihäänkärjen oli löytänyt Kalle Siren. ^(X) Kaikki esineet on löydetty n. 100m Jokelan päärakennuksesta etelään olevalta alueelta. (ks. luonnos) Esineiden nykyinen olinpaikka on tuntematon

Tarkistimme Jokelam kasvimaan, jossa emme havainneet mitään mainittavaa. Pelloilla ei kasvillisuuden takia ollut nähtävissä mitään.-Löytöpaikalta on matkaa Pouhunpuroon, itään n. 110m, etelään Kankarinlahteen n.220m. Puron suussa ja Lahden rannalla on kesämökkejä.

Vt VAALA 42 KM13013 liuskekeihäänkärki
l. n. 1932 mu Kalle Peltonen (on Kankari Jokela)
lähj. Teppo Siren 1952

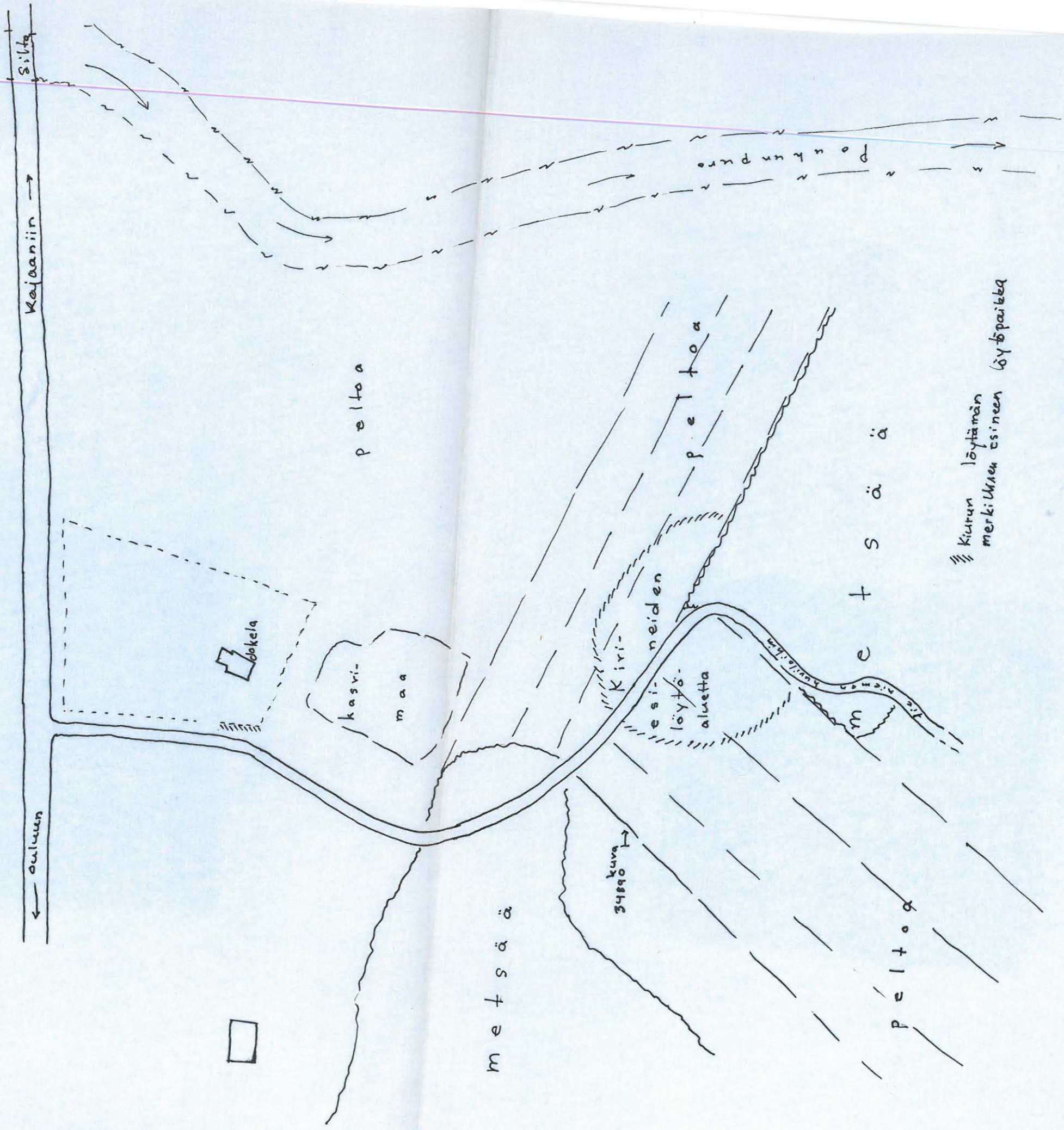

OTE PERUSKARTTALEHDELTA 3441 01 A v. 1968 MITTAK. 1:10 000

Vaala, Kankari, Jokela
 karttaluonnos inventointikertomukseen
 1:1000

Keena Tomanterä 29.6.1969

Kan-
 sa-
 kou-
 lu

/// Kivien löytämisen
 merkittävien esineiden löytöpaikkoja

VAALA, KANKARI, JOKELA,

34890 Jokelan kivikautinen asuinpaikka
Pouhunpuron W-rannalla. Ristein merkityl-
lä alueella on esiintynyt löytöjä. Pou-
hunpuro virtaa katkoviivan kohdalla.
Kuvattu W → E

Tilan omistaja: Kiuru

Kylä: Kankari

Tila: Jokela

Rek.nro: 58~~0~~

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 29.6.1969.

Koivuranta

Kivikautinen asuinpaikka II

Löydöt: KM 3862:8-13, 17965:1-2, 17966, hukkaan joutuneita esineitä

Sijainti: Kaihlasan lounaisrannalla, Vaalan kirkosta

n. 16,5 km suuntaan 13,2/60.

koord. x=6559 y=0857 z=130-135

Koivurannan isäntä kertoi, että kiviesineitä on silloin tällöin löytynyt talon rantapelloista. Ne ovat aikansa ajelehdittuaan joutuneet hukkaan. Käydessämme Koivurannassa oli vain yksi kirves tallella ja tämä saatiin Kansallismuseolle lahjoituksena. Löytöaluetta ovat päärakennuksesta luoteeseen olevat pellot. Päärakennuksen perustusta kaivettaessa oli myös tullut esiin jokin esine. Pellot, joilta löytöjä on tehty, viettävät koilliseen kohti Kaihlasta. Matkaa rantaan on n. 150 m. Ranta on alava ja kaislikkoinen.

Asuinpaikan laajuuden määrittämistä vaikutti heinä- ja viljapeltojen kasvillisuus. Perunamaalta, päärakennuksesta n. 75 m lounaaseen löysimme talon lukuisien lasten avustamana hioimen katkelman ja taltanteelmän. Löytöpaikat: katso luonnos.

Tilan omistaja: Jaakko Leinonen

Kylä: Jaalanka

Tila: Koivuranta (ennen Pöppölä)

Rek.nro: 10¹⁶

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 30.6.1969.

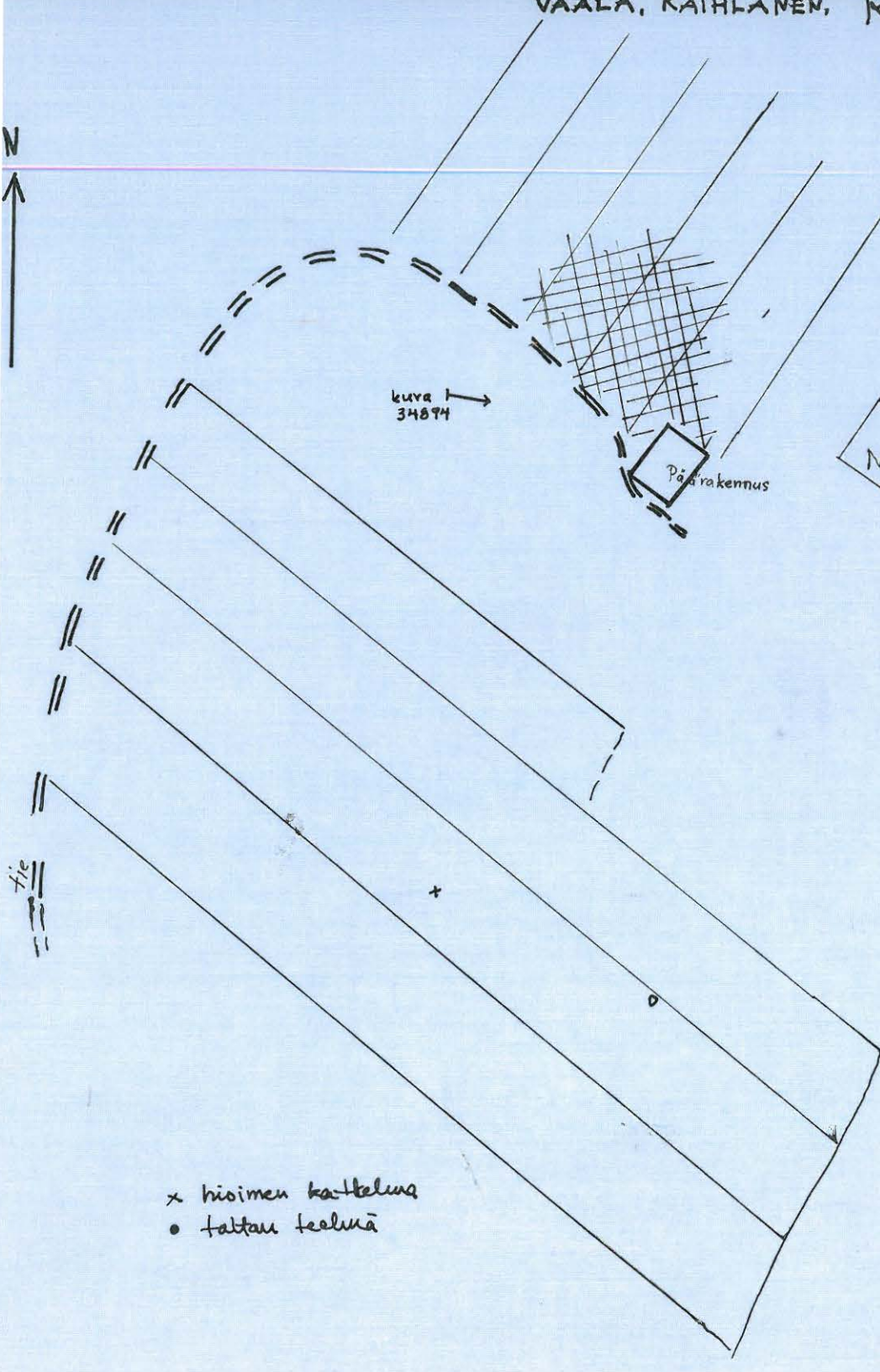
VAALA, KAIHLANEN, Koivuranta

(Pöppölä) 1:1000

30.6.1969

Marja Mustakallio

löytöjä tullut ensin
ruudutet. alueelta

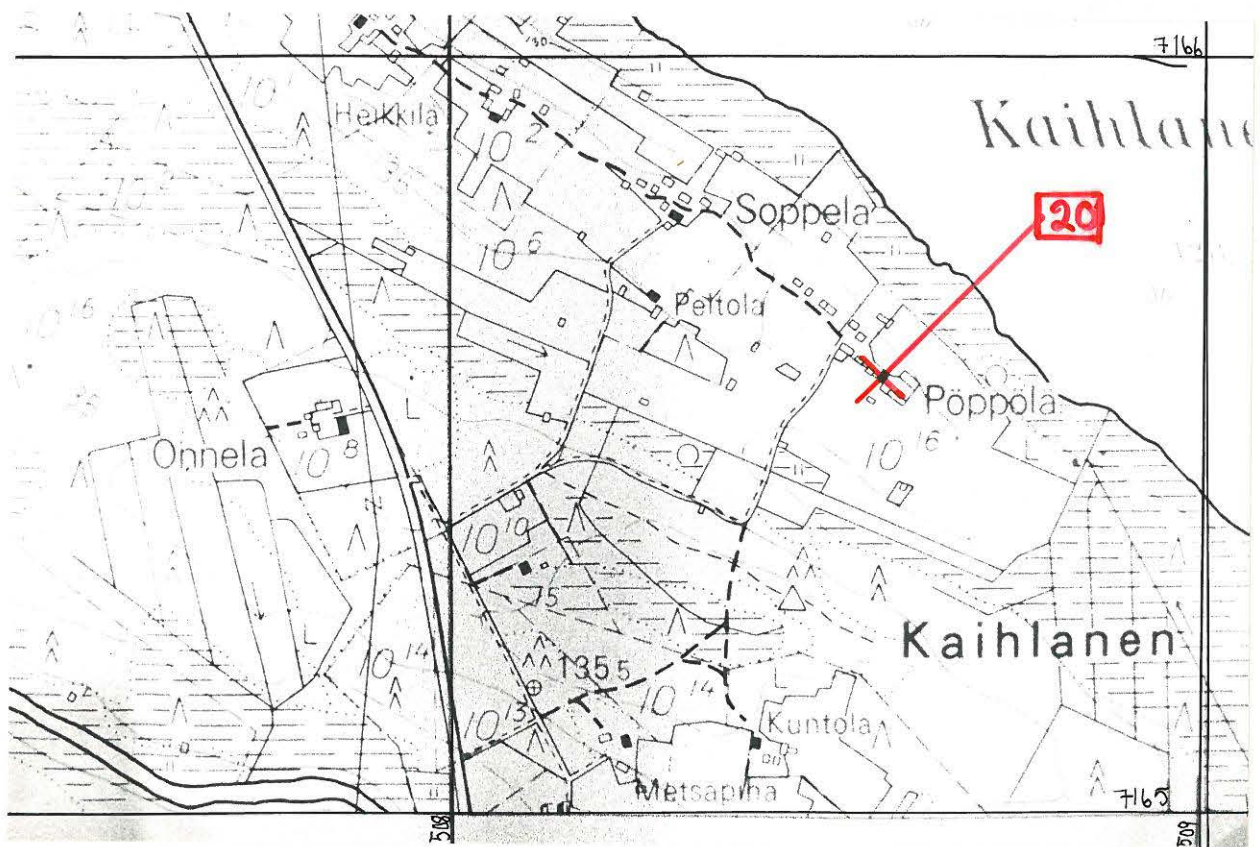

kuva 1
34874

Päärakennus

Navetta

- x hoimen katkelus
- taltan teelmä

Ote PERUSKARTTALEHDELTA 3441 01 D v.1968 MITTAK. 1:10 000

VAALA, KAIHLANEN, KOIVURANTA

34894

KOIVURANNAN kivikautista asuinpaikkaa kuvattuna (NW→SE). Talon alta ja N-puolelta on tulleet esiin kivikautisia löytöjä.

Keski-Uonua

Kivikautinen asuinpaikka II (?)

Löydöt: KM 17973:1-2

Sijainti: Keski-Uonuan järven etelärannalla, Vaalan
kirkosta n. 19 km suuntaan 15/60

koord. x=6194 y=1153 z=n.131,4

*vst.
huhtelo*
Kvartsi-iskokset ja liuskepala poimittiin rantahiekasta,
matalasta vedestä, Toivo Karjalaisen omistaman talon
luoteisnurkasta n. 65 m pohjoiseen. Kuivalla maalla ei
näkynyt mitään erityistä, varpukasvillisuus ulottui
vesirajaan saakka. Keski- ja Ala-Uonuan järven välinen
kannas on löytöpaikan kohdalla n. 620 m:n levyinen.
Karjalaisen talon väki ei tiennyt kivikautisista löy-
döistä mitään. Ks. myös Vaala n:o111

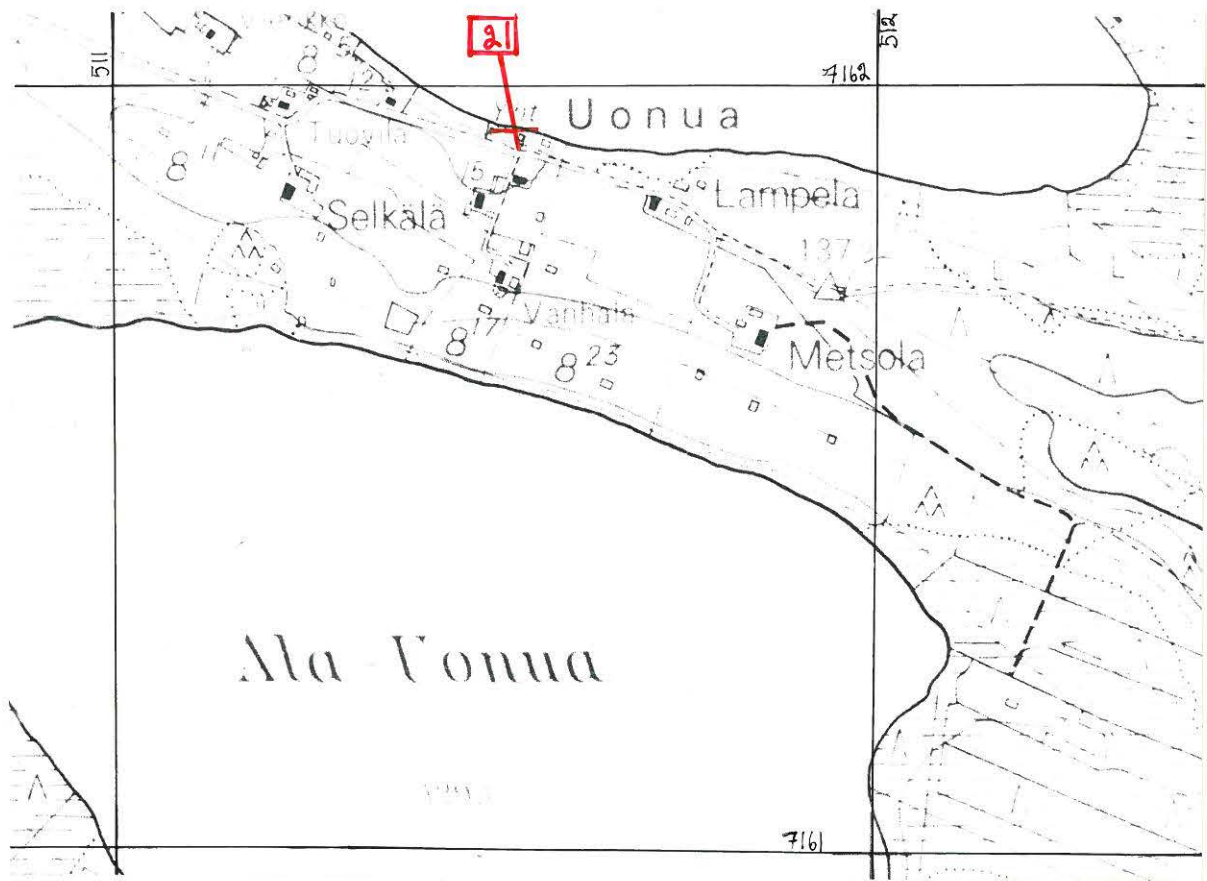
Omistaja: Toivo Karjalainen

Kylä: Jaalanka

Tila: Uonua

Rek.nro: 8²³

Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio 4.7.1969.

Ote PERUSKARTTALEHDELTÄ 3441 04 A v. 1968 MITTAK. 1:10 000

Harju

Irtolöytöjä (?) III

Löydöt: KM 3906:16, Kajaanin seminaarin kok. (nyk.
Kajaanin museossa), kourutaltilta

Sijainti: Manamansalon (Oulujärven saari) länsiran-
nalla, Vaalan kirkosta n.27 km suuntaan
25/60

koord. x=3902 y=0561

Harju sijaitsee pienen Sutukkalammen länsirannalla, Oulujärveen (kaakkoon) on matkaa vajaa 300m. Talon väki ei tiennyt kivikautisista löydöistä mitään. Tarkistimme talon länsipuolella olevan perunamaan, mutta emme löytäneet mitään asuinpaikkaan viittaavaa. Talon ympäristön muilla pelloilla ei kasvillisuuden takia ollut nähtävissä mitään.

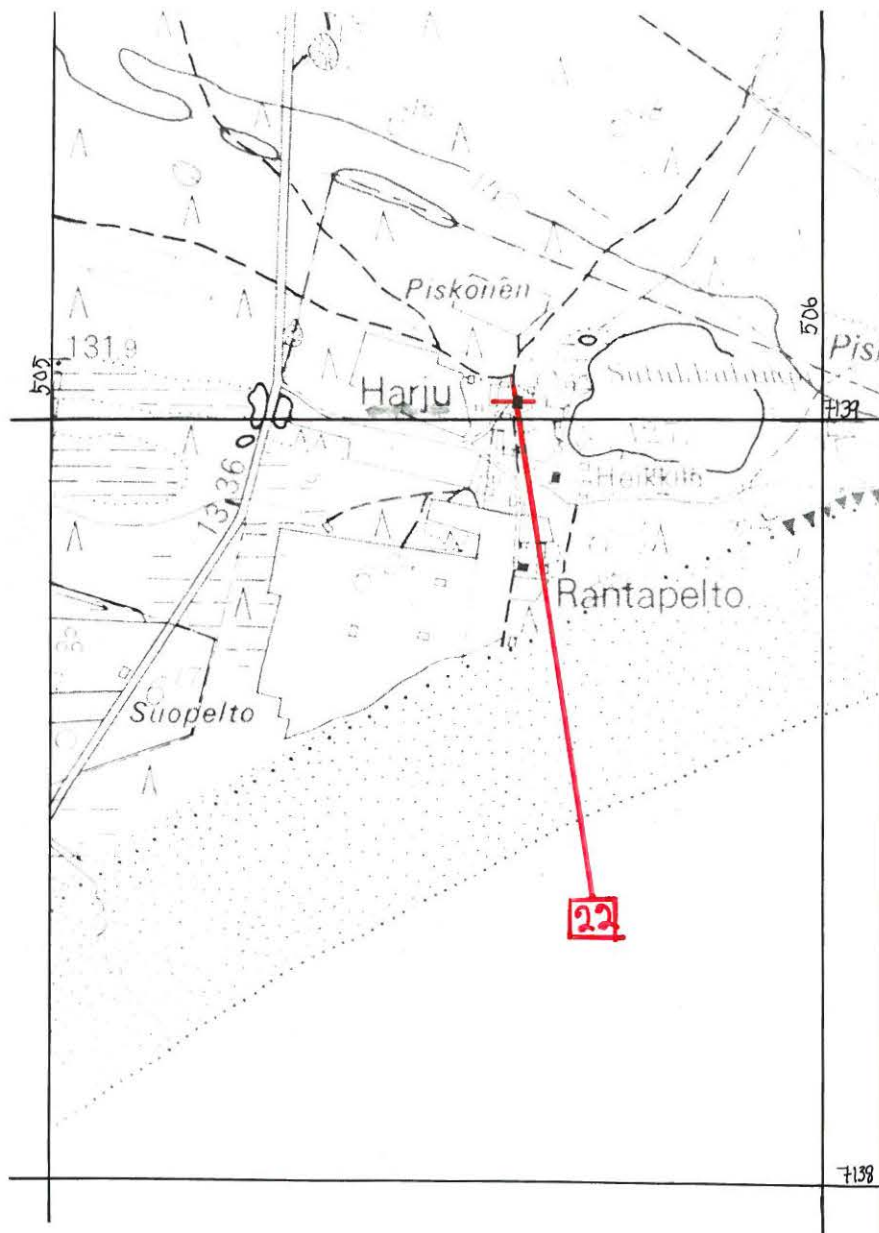
Omistaja: Pekka Tarkkanen

Kylä: Manamansalo

Tila: Harju

Rek.nro: 6²⁴

Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio 6.7.1969

OTE PERUSKARTTALEHDELTÄ 3432 01 D v.1969 MITTAK. 1:10 000

Kivikautinen asuinpaikka II

Esinelöytöjä : KM 3998:1-8 ; 4086:188-189 ; 7619:41-43 ;
7683:24 ; 8645:1-8 ; 9194:1-5 ; 9296:1-6 ;
9364:1-9 ; 9468:1-4 ; 9504:1-3 ; 9939:1-3 ;
10970:3-5 ; 11759:1-4 ; 17315:1-12 ; 17948:
1-6 ; 17949:1-2 ; 17959;
Kuopion Museo 2616; 2627-2631;
Piinuolenkärki hukassa.

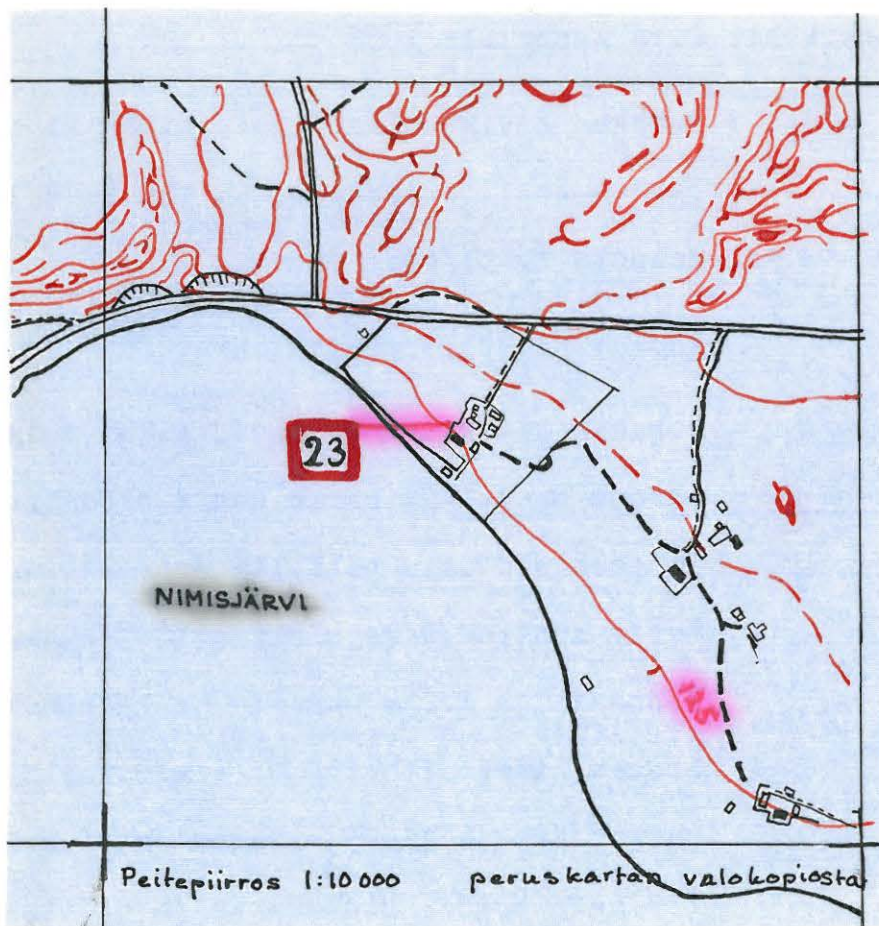
Kirj: Julius Ailio: Die steinzeitlichen Wohnplatzfunde in
Finland II s. 208.

Tark.kert: Civa Keskitalo 1967

Sijainti : Puhakan kivikautinen asuinpaikka sijaitsee Nimis-
järven koillisrannalla, n. 4,1 km Jylhämän vei-
malasta s. 31/60.

koord. x=5955 y=8945 z=n.125

Puhakan kivikautisen asuinpaikan esinelöytöjen
pääosa on tullut esiin uudesta päärakennuksesta
länteen olevalta pellolta ja kasvimaasta. Hävi-
tetty nuotion kiveys oli pellon ojassa n. 150 m.
rannasta ja 120 m uudesta päärakennuksesta koil-
liseen, tämän läheltä ei ole esinelöytöjä. Asuin-
paikan keskus lienee talon länsipuolella ranta-
törmästä n.40 m sisämaahan ja ulottuu n. 80 m
länteen ja luoteeseen. Tästä pohjoisemmas ei ole
Puhakan pelloista löytöjä. Rantahietikolla jat-
kuvat kvartsi-iskokset yhtenäisesti pohjoiseen

VAALA NIMISJÄRVI PUHAKKA 1969

PUHAKAN KIVIKAUTISTA ASUINPAIK-
KAA LUOTEESTA. LÖYTÖJÄ ON TALOS-
TA RANTAANPÄIN (OIKEALLE) JA LUOTEeseen,

TALTAN LÖYTÖPAIKKA LÄNNES-
TÄ. ETUALALLA RANTAHIETIKKOA,

NIMISJÄRVEN POHJOIS- JA KOIL-
LISRANTAA. TAUSTAN RANTA ON PU-
HAKAN, ETUALALLA TOIVOLAN

36056

TALTTA

PUHAKKA

36057

36058

Toivolan (41) asuinpaikan rantaan asti. Tasatältä löytyi rantahietikosta kohdasta x=5970, y=8923 ; Yksi löytö on vielä piinuolenkärki Neittävän maantien pohjoispuolelta, kohdalla, missä Nimisjärveen laskeva veto-oja erkanee maantien oiteläpuolella. Pohj. puolelta hiekkauksesta ovat myös iskokset 17959. Kaksi jälkimmäistä esinettä on mielestäni syytä käsitellä Puhakan asuinpaikan yhteydessä, vaikka ne onkin löydetty Syväharjun tilan maalta (om. Tuuso Huotari), sillä mitään selvää katkosta ei ainakaan rantahietikon löydöissä ole havaittavissa, Piinuolenkärjen välittömästä läheisyydestä ei ole löytöjä. Koko ranta-alueella on hyvin matala n.10-15 m leveä hietikko, yläpäässä nousee koivareunusteinen törmä, n. 1/2-1 m korkea, pelto alkaa aivan törmältä, se kohoaa loivasti taloja kohti. Pelto on hiekkapitoista multaa, paikalla käydessämme "pakettissa", joten tiedot peltolöydöistä perustuvat isäntä Jaakko Karppisen kertomuksiin.

Tilan omistaja: Jaakko Karppinen

Kylä: Nimisjärvi (kukkola)

Tila: Puhakka

Rek.nro: 1¹¹

Marja Mustakallio ja Leera Tomanterä 25.6.1969

Kivikautinen asuinpaikka II

Esinelöytöjä : KM 3998:25-29 ; 4080:64-67, 68-86 ; 5862:18-28
7619:24-26 ; 7683:14-18 ; 9296:7-9 ; 9504:5 ;
9939:4-7 ; 17945:1-6 ; 17946:1-3(jokunen voi
olla Järventaan rannasta);

Martti Karppisen hallussa: kaksi sädekivilius-
kaa; hieno kapeateräinen liusketasataltta.

Kirj: Julius Ailio: Die steinzeitlichen Wohnplatzfunde in
Finland II s. 199-201.

Kaivauksia : Julius Ailio 1900

Tietoja löydöistä antoi Martti Karppinen os. Vaala, Nimisjärvi

Sijainti : Marttilan kivikautinen asuinpaikka sijaitsee Nieme-
länniemellä, Nimisjärven itarannalla, Jylhämän
voimalasta n. 5,6 km s. 29/60.

koord. x=5816 y=9012 z=123-125

Asuinpaikka sijaitsee Niemelänniemellä, joka kas-
vaa mäntyä ja pensaikkoa, ja siitä etelään Martti-
lan pellon pohjoispäässä rannasta n. 10-30 m le-
vyisellä ja n.30 m pitkällä alueella aivan ranta-
kivikon reunaa seuraten. Rantakivikosta ja -hieti-
kosta on kvartseja ja muita esinelöytöjä niemen
kärjestä ja siitä n. 20-30 m pohjoiseen, missä
kivikko vaihtuu hietikoksi. Niemi, jolle asuinpai-
kan keskus osune, on metsäistä, turpeen jansamma-
len alla on kiviä(\emptyset 1/2-1 m)2-3 m välein. Maaperä
on suht kosteaa ja pelto jonkin verran hiekkapitoista.

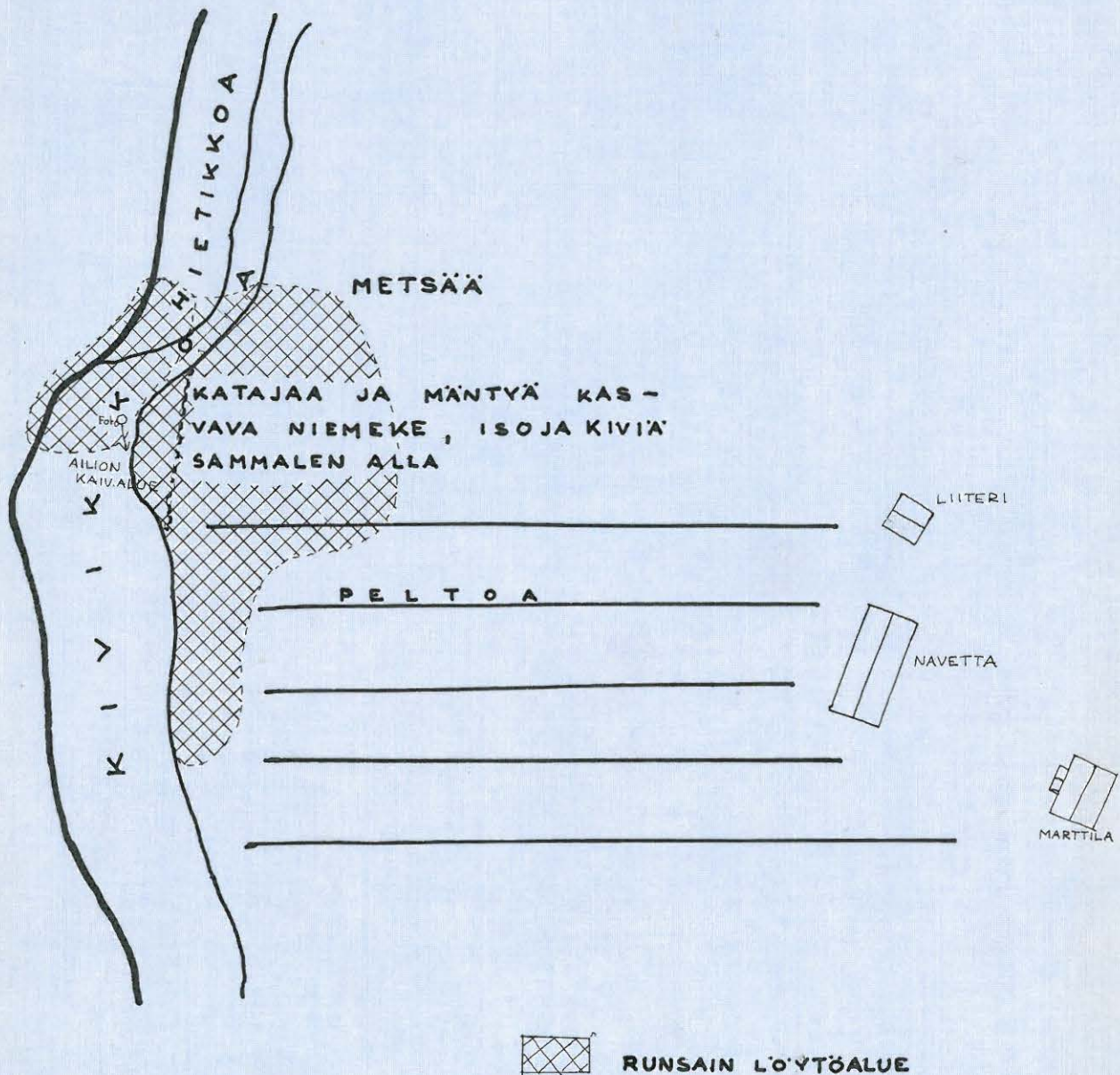
VAALA , NIMISJÄRVI, MARTTILA 1969

KARTTALUONNOS INVENTOINTIKERTOMUKSEEN

1:1000

LEENA TOMANTERA

VIII

VAALA NIMISJÄRVI MARTTILA 1969

36059

EDESSA VASEMMALLA NIEMELÄNNIEMEA, JOSTA RUN-
SAASTI LÖYTÖJÄ, MYÖS AIVAN VESIRAJASTA. KAUEM-
PANA UUDENTALON PELTOJA (VRT. VAALA NO 6)

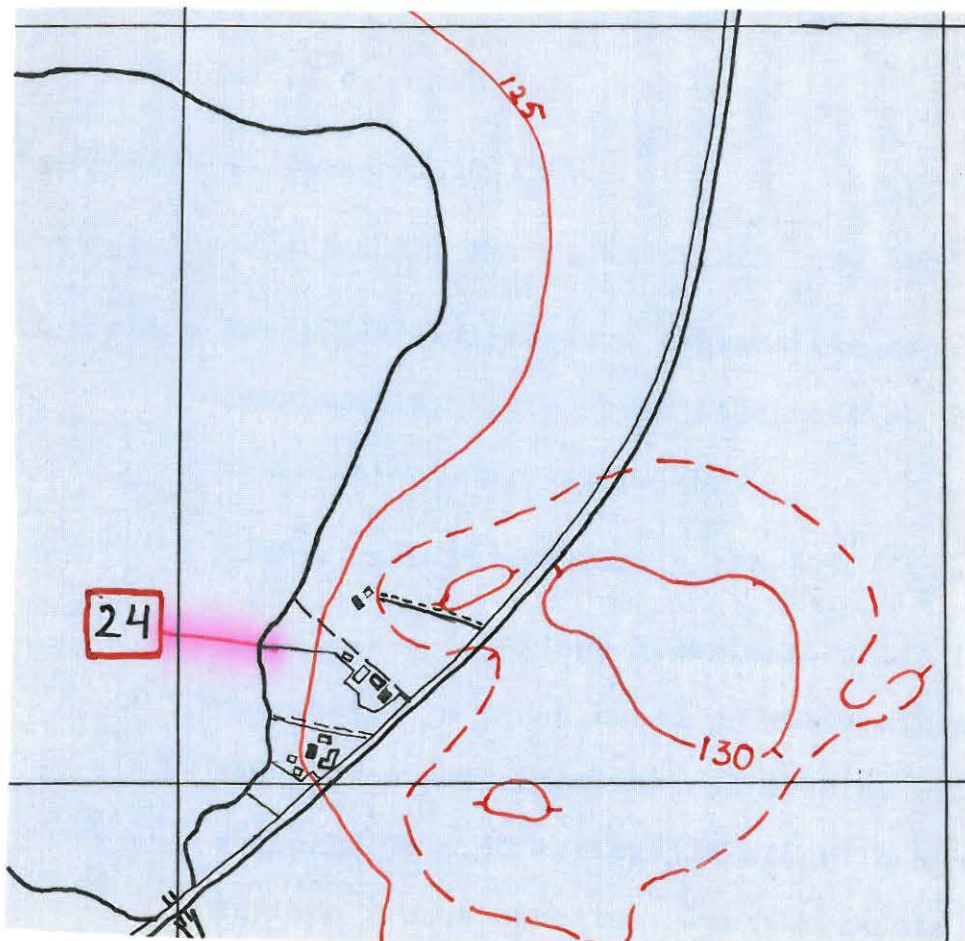
Tilan omistaja: Martti Karppinen

Kylä: Nimisjärvi (Kukkola)

Tila: Marttila (ent. Niemelä)

Rek.nro: 1³⁵

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 29.6.1969

Peitepiirros 1:10000

peruskartan valokopiosta

Irtolöytöjä kivikauden asuinpaikalta (?) III

Esintöytäjä : a) RM 3998:32

b) Pohjois-Pohjanmaan museo, Oulu :63

c) 468

d) 469

e) 992

f) 1428

g) 1429

h) 1430

C = 4

d = 8

h

Esineet b)-h) ovat mökkiläisen Juuso Kilpeläisen löytämiä. Löytöpaikasta ei ole tarkempaa tietoa, kuin Nimisjärvi.

Sijainti : Nimisjärvi sijaitsee n. 5 km Jylhämän voimalasta etelään. Se on luode-kaakko-suunnassa oleva järvi, n. 2 km² kokoinen, jonka rannat ovat kivikaudella olleet tiheään asuttuja. Vain läntisimmistä mutkasta ei ole asutuksen merkkejä.

Järven koord. x=5970-5782 , y=8850-9058

Esineet ovat ehkä vanhastaan tunnetuilta asuinpaikoilta. Juuso Kilpeläisestä ei tiedetty mitään.

Tilän omistaja: ei tietoa

kylä: Nimisjärvi (Kukkola)

Tila: ei tietoa

Rek.nro: ei tietoa

Kivikautinen asuinpaikka II

Esinelöytöjä : a) KM 3998:33 (Taviojan kockiosasta)

b) KM 3998:34-35 (Taviojan suulta)

Kirj: Julius Ailio: Die steinzeitlichen Wohnplatzfunde in
Finland II s. 189.

Sijainti : Tavioja on aivan kapea oja , joka kimmurelleen las-
kee lännestä Nimisjoen hieman tämän puoleisvälin pu-
jälkeen, Jylhämer voimalasta n. 6,7 km s. 29,5/60.

vt kartta

koord. a) x=5685 y=9000 z=123

b) x=5700 y=9007 z=123

Tavioja on nykyisin n. 30 cm leveä ja n. 10-15 cm
matala puro, upottavat suorannat. Liejun vuoksi ei
näkynyt mitään erikoista, mutta paikka lienee kui-
tenkin kivikautista asuinpaikkaa, osa koko Nimis-
ojän varret käsittävästä asuinpaikasta.

Tilan omistaja : Janne Huotari

Kylä: Nimisjärvi (Kukkola)

Tila: Nimisjärvi

Rekno: 1³⁸

Marja Mustakallio ja Leena Tomantera 7.7.1969

VAALA NIMISJÄRVI TAVIOJA

1969

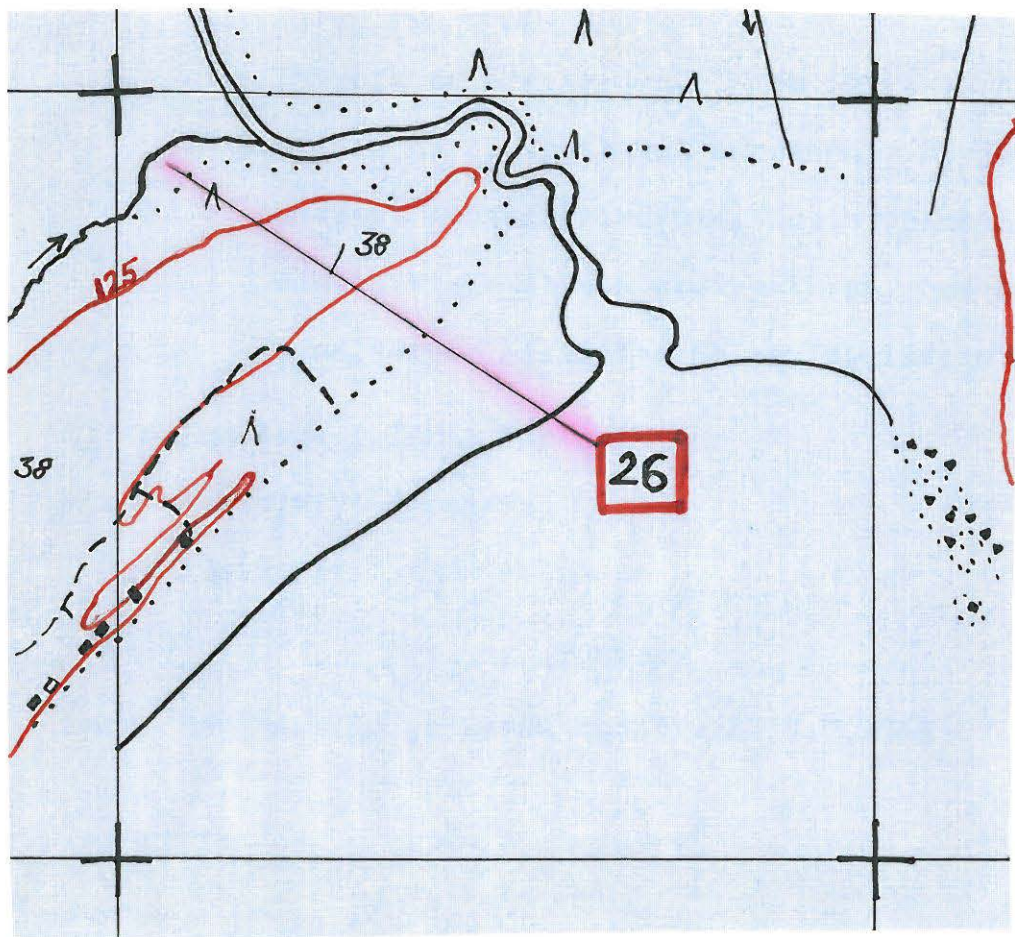
NIMISOJA →

← TAVIOJA

36868

TAVIOJA YHTYY NIMISOJAAN . KUVATTU LUOTEESTA ALAJUOKSULLE.

Peitepiirros 1:10000

peruskartan valokopiosta

Kivikautinen asuinpaikka (?) II

Esinelöytöja : KM 3998:36-38

Sijainti : Löytötietojen perusteella voisi paikka olla Nimit-
ojan suulla Oulujärven rannalla.

koord.(ehkä) n. x=5685 y=9070

Ailio sanoo paikan kuuluvan Nimitjärven kivikauti-
seen asutusalueeseen. Tarkkaan ei voi löytöpaikkaa
paikallistaa. Jos kyseessä on Nimitojan ranta, ks.
lähemmin Kaitanen (29).

Tilan omistaja: **H. Karppinen** (Janne Huotari ?)

Kylä: Nimitjärvi (Kukkola)

Tila: **Pellonpää** (Nimitjärvi ?)

Rek.nro: 1³⁴ tai 1³⁸ (?)

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 7.7.1969

Ailio 1909 n. 189

Kivikautinen asuinpaikka II

Esinelöytöjä : KM 4080:7-8 ; 7619:8

Kirj: Julius Ailio: Die steinzeitlichen Wohnplatzfunde in
Finland II s.188.

Sijainti : Patokentäksi kutsutaan paikkaa Nimisojan itäpuolel-
la Taviojan suuta vastapäätä, n. 6,5 km Tyllänän
voimalasta s. 29/60.

koord. x=5700 y=9020² z=123

Patokentan löytöpaikka sijaitsee Nimisojan koil-
lisrannalla. Oja tekee siinä kohdalla mutkan lou-
naaseen, ojan ranta-alue on matalas suota, mutta
ehkä n. 10 m ojasta nousee matala töyräs ja kui-
vakko. Esineet ovat löytyneet tältä törmältä.

Käydessämme paikalla oli maa niin upottavaa, vaikea-
kulkuisia ja paksun lietteen ja kasvillisuuden pei-
tossa, ettei mitään erikoista voinut havaita.

Paikka on osa Nimisojan varret käsittävää kivi-
kauden asutuksesta.

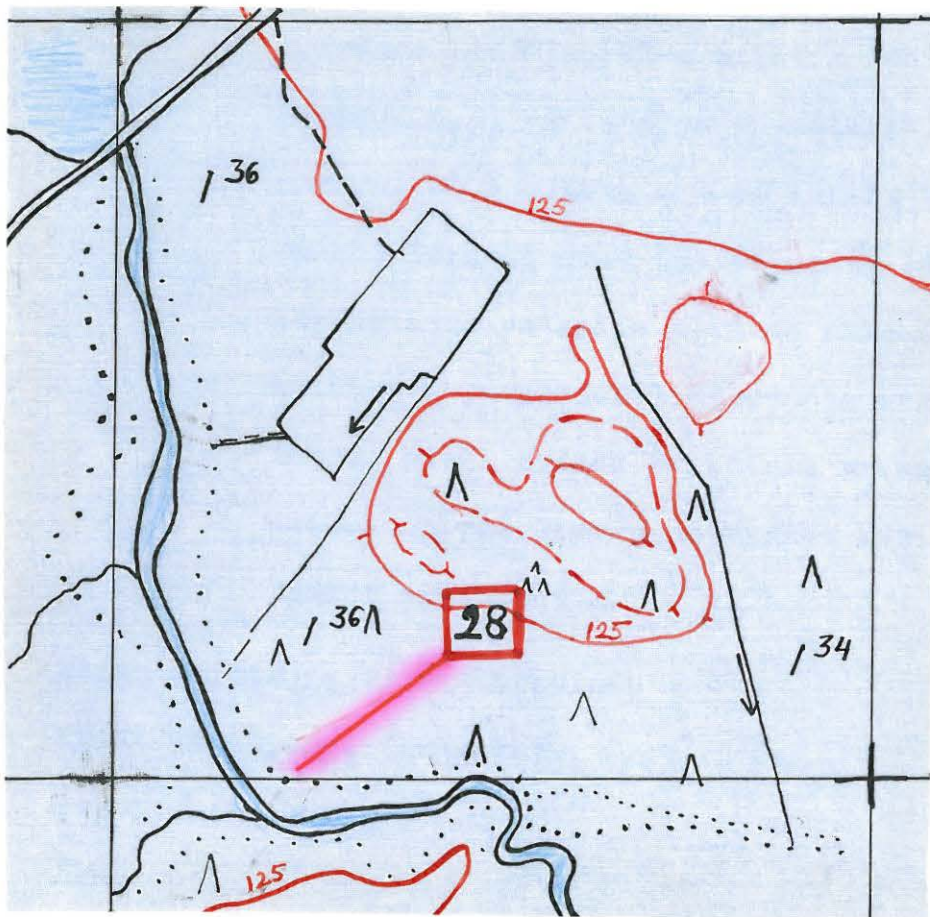
Tilan omistaja: Tilda Karppinen

Kylä: Nimisjärvi (Kukkola)

Tila: Uusitalo

Rek.nro: 1²⁶

Marja Muntakallio ja Leena Tomanterä 7.7.1969

Peitepiirros 1:10 000

peruskartan valokopiosta

Kivikautinen asuinpaikka II

Esinelöytöjä : KM 3461:1-6 ; 3636:2-3 ; 4080:9-10 ; 17952:1-5

Kirj: Julius Ailio: Die steinzeitlichen Wohnplatzfunde in
Finland II s.189, kuva 88 s. 197.

Sijainti : Kaitanen on lähellä Nimisojan suuta, Oulujärven
rannalla, n. 7 km Jylhästä s.29/60.

koord. x=5695 y=9055 z=123

Kaitasen, Nimisojan laskupään, molemmiin puolin
nousevat hiekkatörmät, itäpuolella Jyrkempänä(1,5m)
länsipuolella loivempaa. Itäpuole vedensyömästä
törmästä poimittiin kvartseja 17952:1-5. Länsi-
puolelta ei löytynyt mitään, vaikka aikaisemmat
löydöt ovat siltä puolelta. Nähdäkseni sekä länsi,
että itärantaa muodostavat yhdessä asuinpaikan
Nimisoja oli paikalla kädessämmä vähävetinen,
n.2,5 m leveä, ja syvimmillään n. 70 cm. Itäran-
nalla kasvaa mäntymetsää pitkin Oulujärven rantaa
n. 5-10 m leveänä vyöhykkeenä, länsirannalla taas
on pensaikkoa ja koivikkoa n. 150 m leveän ranta-
hietikon yläreunassa.

Tilan omistaja:(länsiranta) Janne Huotari

(itäranta)(ei ole tietoa) Heikki Karppinen

Kylä: Nimisjärvi (Kukkola)

Tila: (länsiranta) Nimisjärvi

(itäranta)(ei ole tietoa) Pellonpää

Rek.nro:(länsiranta) 1³⁸ , (itäranta) 1³⁴

VAALA

NIMISJÄRVI

NIMISOJAN SUU

(KAITANEN)

1969

36061

NIMISOJA

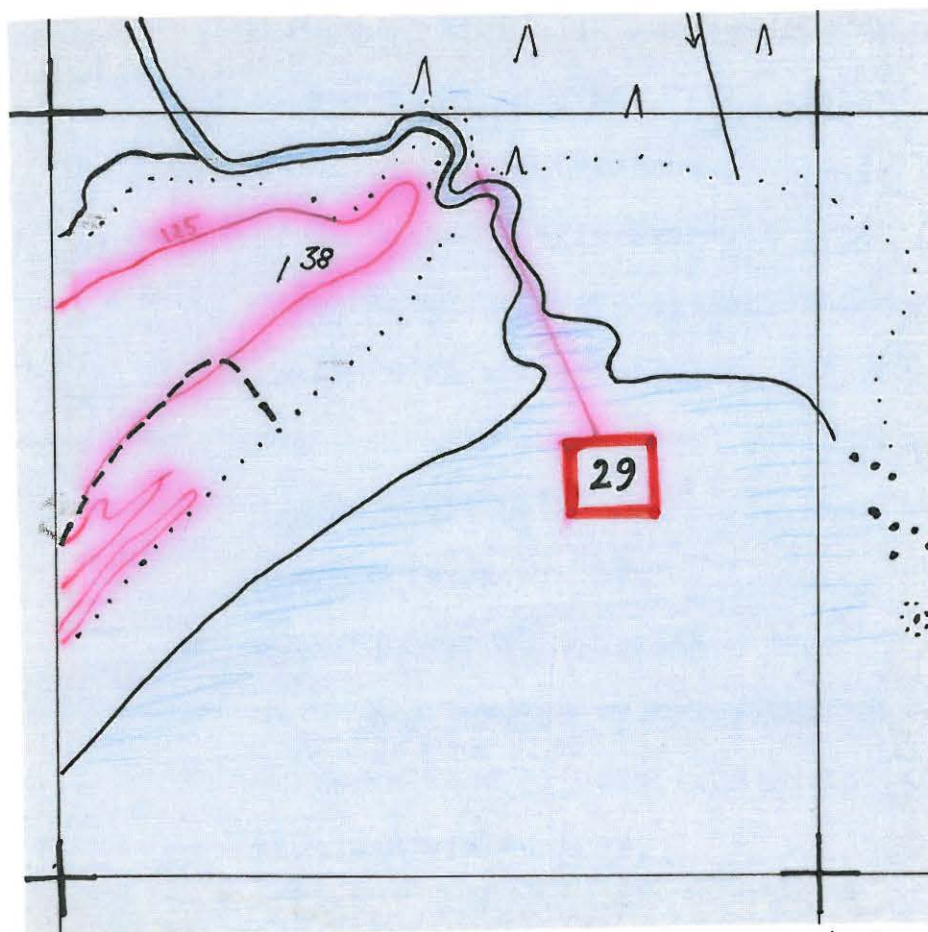

36062

▲ NIMISOJAN SUISTOA OULU-
JÄRVELTÄ PÄIN

◀ NIMISOJA, ALAJUOKSUA. VASTAKKAISEN
ITÄRANNAN HIEKKATÖRMÄSTÄ LÖTYI
KVARTSEJA KM 17952 :1-5

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 7.7.1969

Peitepiirros 1:10000

peruskartan valokopiosta

VAALA
No 30.

Oulujärven E-puol. osa (epäm.) peruskartta 3414

Irtolöytö III

Esinelöytö : km 7568

ei löytöjäs Löytäjä jalkineityöntekijä Willehard Koski ^{Fin} (Yo laitissa) ostama
1900-1909 löytäjältä. *Yo Laitteen kautta tullut museoon.*

Sijainti : Esine löytynyt jostain Oulujärven E-puol. osasta
Särkionniemen pitäjässä, pellosta kyntäessä.

Tarkempaa tietoa ei paikasta ole.

Kivikaartin asuinpaikka II

Esinelöytöjä : KM 7619:7 ; keramiikkaa lisäksi

Kirj: Julius Ailio: Die steinzeitlichen Wohnplatzfunde in
Finland II s. 189.

Kaivauksia : Julius Ailio 1900

Sijainti : Patokaarto on Nimisojan länsirannalla, n. 0,5 km
Jylhään voimalasta s. 29/60.

koord. x=5745 y=9000 z= n.124

Patokaarron kohdalla on Nimisojassa mutka, itse
paikka on muuta rantaa hieman ylävampi hietikko,
jonka päällä on musta turvekerros. Paikalla kasvaa
ruohoa ja saraa; n. 50 cm korkean torman päältä
jatkuu kostea matala mäntymetsä. Mitään erikoista
ei havaittu paksun kasvillisuuden vuoksi.

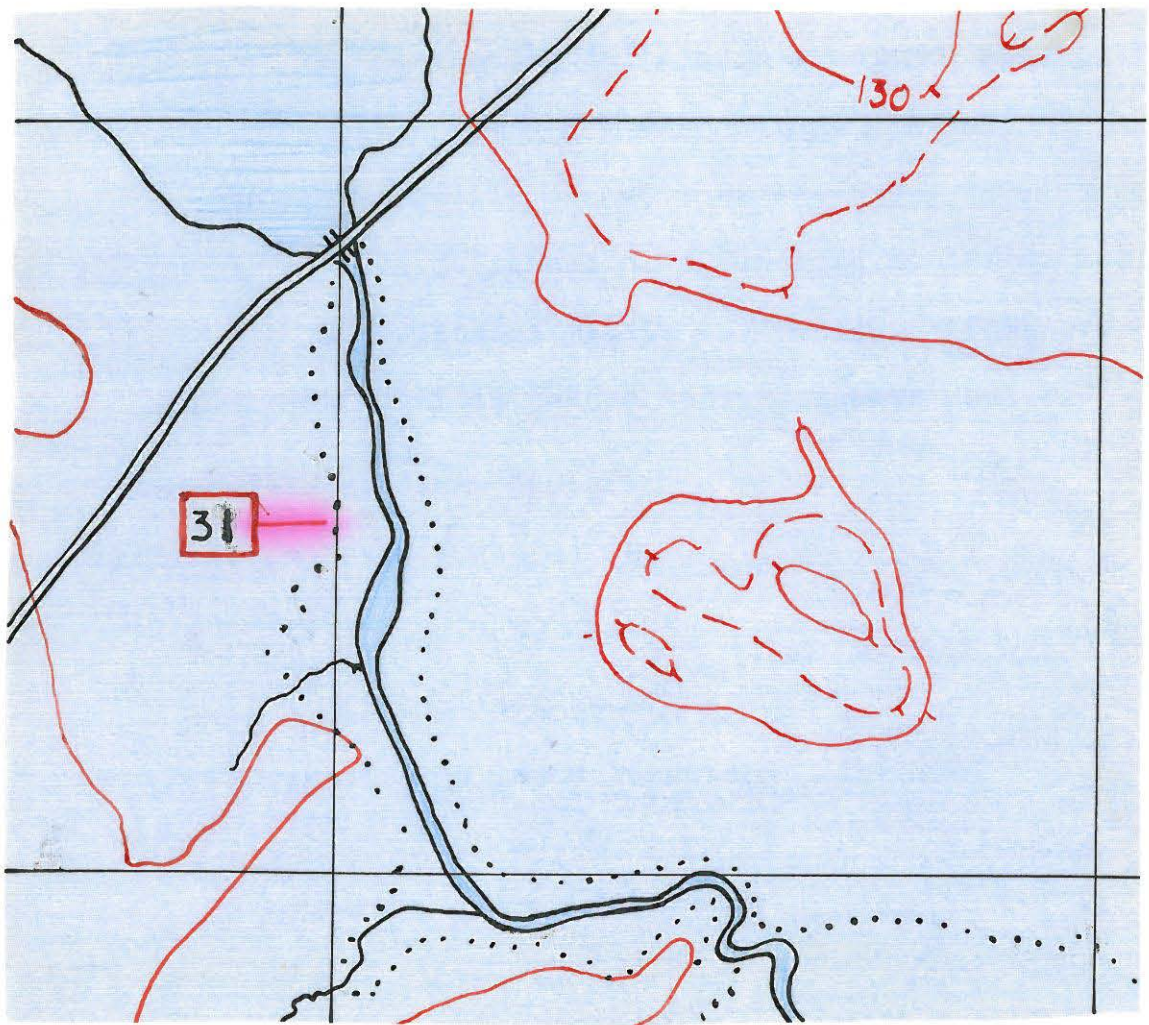
Tilan omistaja: Janne Hueteri

Kylä: Nimisjärvi (Kukkola)

Tila: Nimisjärvi

Rek.nro: 1 38

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 7.7.1969

Pöitepiirros 1:10000

peruskartan valokopiosta

Kivikautinen asuinpaikka II

Esinelöytöjä : KM 7619:33 ; 17314

Talon pojan hallussa joitakin esineitä.

Tark.kert: Oiva Keskitalo 1967

Sijainti : Välitalon kivikautinen asuinpaikka sijaitsee Nimisjärven koillisrannalla n.4,8 km Jylhämän voimalasta s. 29,4/60.

koord. x=5890 y=9010 z=n.123

Asuinpaikan löytökeskus on tilan kivinavetasta n.100 m s.28,5/60 kahden aarin suuruisella alueella lähellä rantaa. Paikalla kasvaa nurmea ja 4-5 koivun ryhmä. Siitä ovat useimmat esineet löytyneet. Tosin esine 7619:33 on tullut esiin n. 40 m länteen päärakennuksesta. Isäntä Sulo Karjalainen kertoi joitakin esineitä lähetetyn museoon (nim. Iikka Karppisen toimesta) ja ehkä onkin kyseessä väärät löytötiedot, kun museon luetteloissa on vain yksi esine Välitalon pelloista mainittu löydetyksi. Välitalon asuinpaikalla ei rantahietikolta ole löytynyt mitään, kuten muilta itärannan asuinpaikkojen rannoilta on. Välitalon kohdalla ei ole niin jyrkkää törmää pellon ja rantahietikon välillä kuin muilla asuinpaikoilla.

Tilan omistaja: Sulo Karjalainen

kylä: Nimisjärvi (kukkola)

Tila: Välitalo

Rek.nro: 10⁵

VAALA . NIMISJÄRVI , VÄLITALO 1969

KARTTALUONNOS INVENTOINTIKERTOMUKSEEN

1:1000

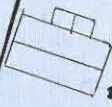
L.T.

IX

NAVETTA

7619 : 33
X
(LÖYTÖTIEDON MUK.)

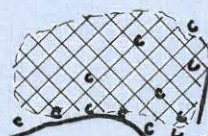

VALITALO
PÄÄRAK.

HEINÄPELTOA

SAUNA

MATALA RANTA
KOVAA HIESUA JA SAVEA

FOTO

RUNSAIN LÖYTÖALUE

NIMISJÄRVI

VAALA NIMISJÄRVI VÄLITALO 1969

36063

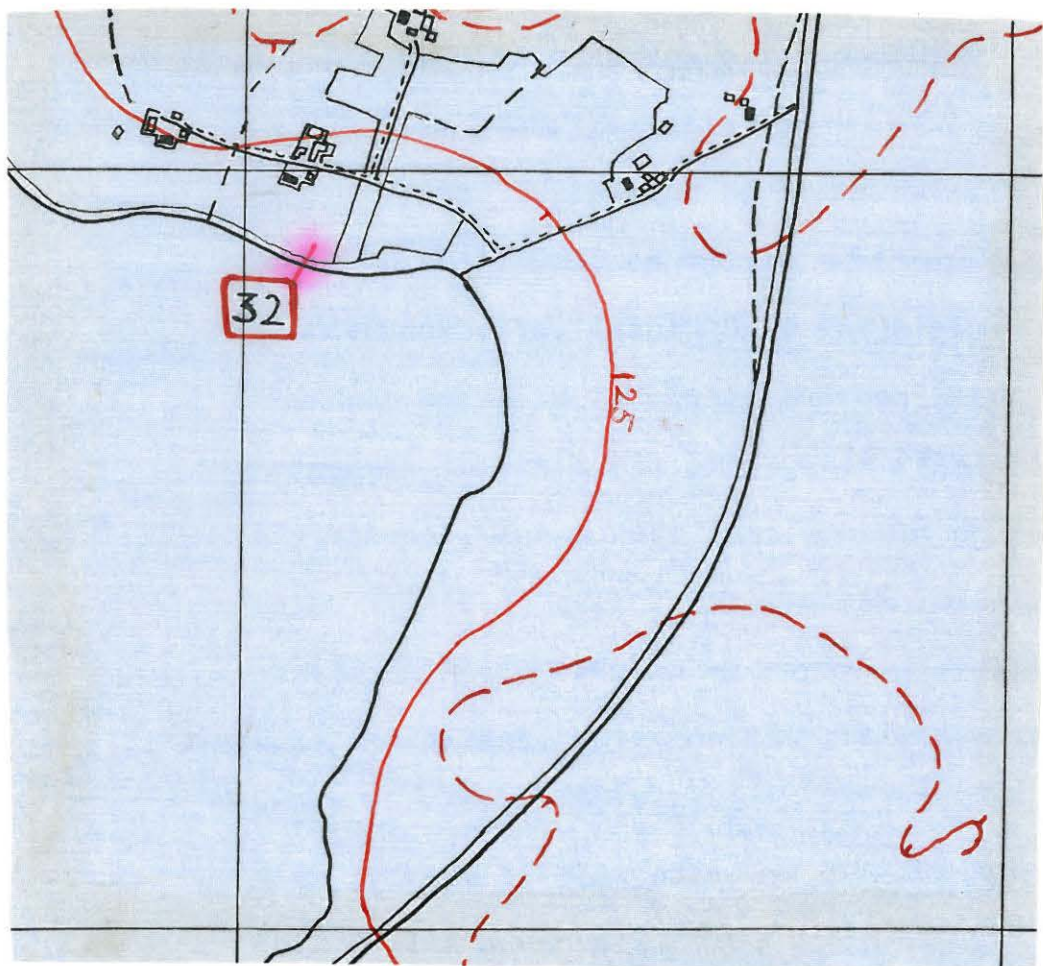
LÖYTÖALUE

VÄLITALON KIVIKAUTINEN ASUINPAIKKA LOUNAASTA JÄRVELTÄ

36064

ASUINPAIKKA LÄNNESTÄ, RUNSAIN LÖYTÖALUE KESKELLÄ KOIVUJEN LUONA PELLOSTA

Peitepiirros 1:10 000

peruskartan valokopiosta

Jaakkola

Kivikautinen irtolöytö III

Löydöt: KM 7769:1-3

Sijainti: Leinolanlahden (Oulujärven pohjoisosassa) itäran-
nalla, Vaalan kirkosta 15,6km suuntaan 15,2/60
koord. x=6182 y=0830 z=alle125 (kosken pohja)

Kiviesineet on toimitettu museoon Leinolan talosta. Leinolan-
koski on nykyisin Jaakkolan maalla. -Asukkaat eivät tiedäneet
kivikautisista löydöistä mitään, eikä löytöpaikan, kosken, lä-
hiympäristössä näkynyt mitään kivikauteen viittaavaa.

Kiviesineet ovat löytyneet kosken pohjasta. Leinolankoski
on n. 400m pitkä, Aittojoki laskee Leinolanlahteen Jaakkolan
pohjoispuolella. Kosken rannat ovat jyrkät, rantatörmien pääl-
lä on kesämökkejä.

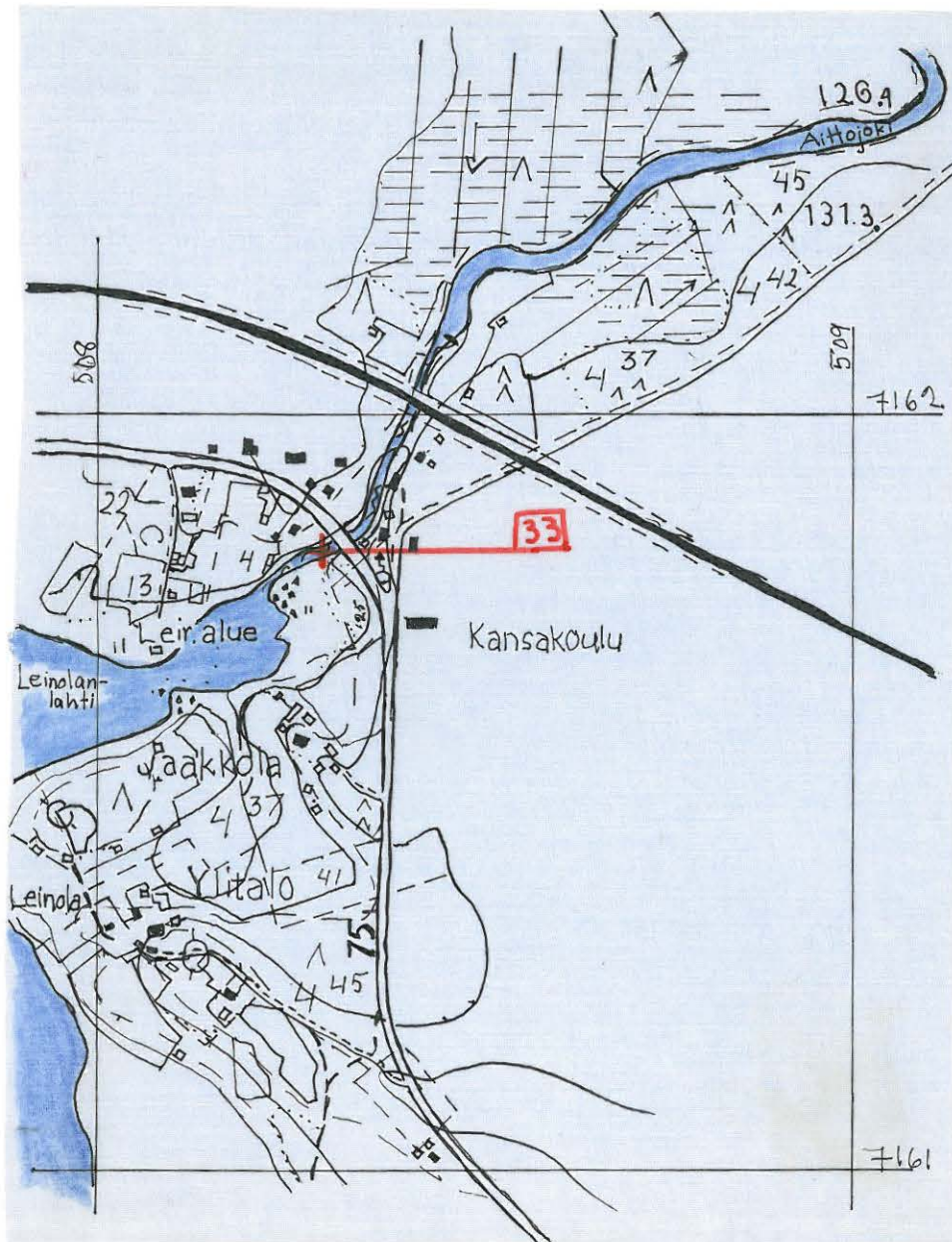
Maan omistaja: Jaakko Lämsä

Kylä: Jaalanka

Tila: Jaakkola

Rek.nro: 4³⁷

L.Tomanterä ja M.Mustakallio 4.7.1969.

Ote PERUSKARTTALEHDELTA 3441 OIC v.1968. MITAK. 1:10000

Kivikautinen asuinpaikka (?) II-III

Esinelöytöjä : KM 7769:4

tieto kiviröykkiöistä.

Sijainti : Painuanlahti on Oulujärven länsipäässä Säräissie-
men eteläpuolella syväälle piniävä verrattain kapea-
salmainen lahti n. 4 km² laajuinen. Sen rannat ovat
hietikkoiset, kuten Oulujärven länsipuolen rannat
yleensäkin ovat. Hietikon yläpäässä on törmä, täl-
laisesta törmästä ovat kyseiset löydöt tehty.
Löytöpaikkaa ei voitu paikallistaa. Asiannomaiset
Tida ja Anna Leinonen ovat kuolleet, eikä kukaan
Vaalassa osannut neuvoa, mistä löydöt oli tehty.

Tilan omistajasta, Tilasta tai rek.nrosta ei ole tietoa.

Kivikautinen asuinpaikka II

Esinelöytöjä : KM 7769:5 ; 7828:1-2

Tietoja antoi mv. Kalle Leinonen

Sijainti : Sorsan kivikautinen asuinpaikka sijaitsee Neittä-
vänjoen molemmin puolin nousevilla pelloilla n.16km
Jylhämän voimalasta s.35,5/60, Veneheiton kylässä.
koord. x=5087 y=8058 z=n.110

vt kartta

Päärakennuksesta länteen n.120 m tekee Neittä-
joki pienen mutkan kaakkoon. Mutkan kohdalta, sekä
luoteis, että kaakkoispuolen pelloilta on kivikau-
den löytöjä. Alueen laajuutta ei voinut tarkalleen
määritellä, koska kaikki pellot olivat ruoholla.
Mitään löytöjä ei siis myöskään tehty.

Tilan omistaja: Kalle Leinonen

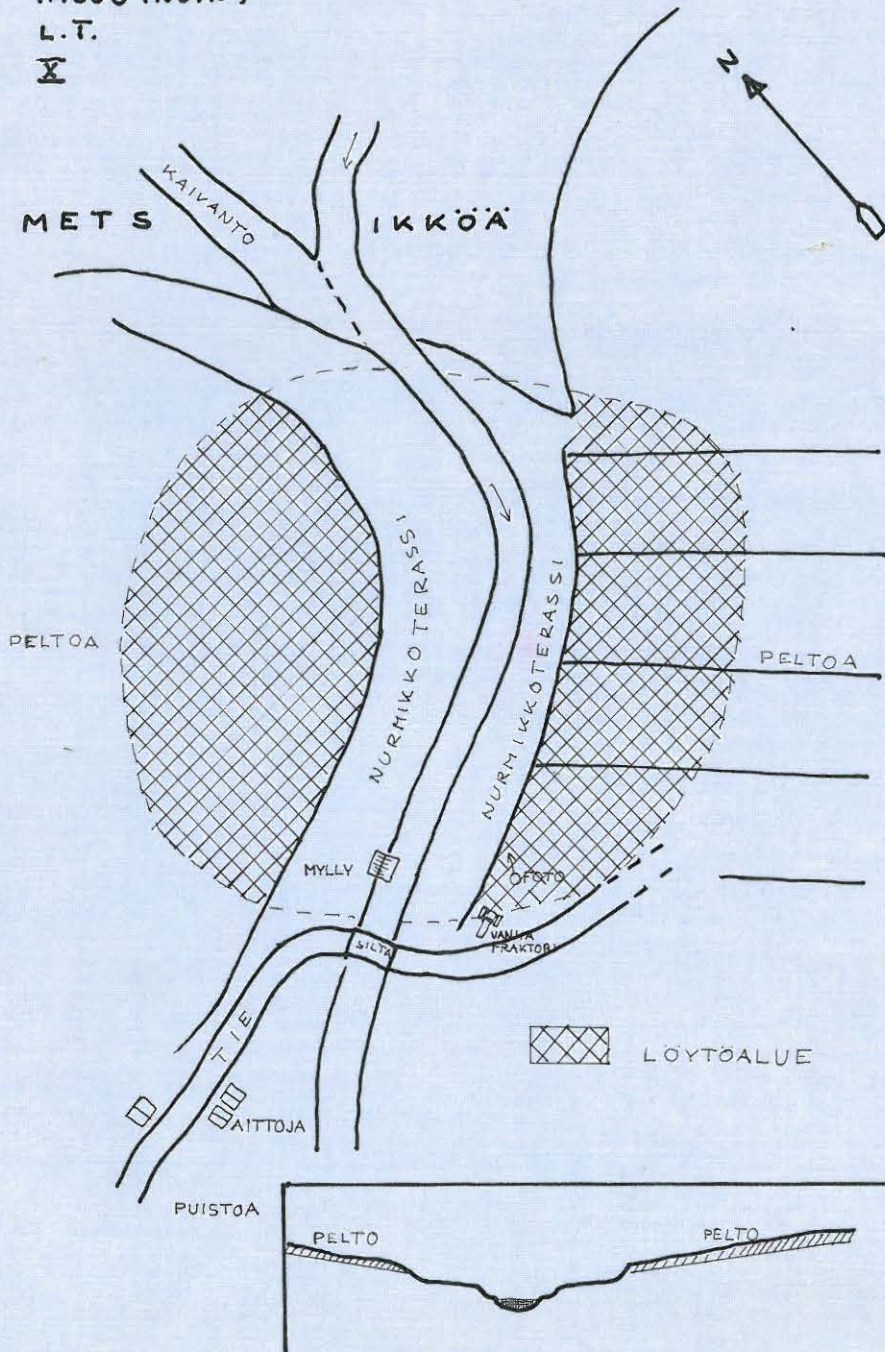
Kylä: Veneheitto

Tila: Sorsa

Rek.nro: 212

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 3.7.1969

VAALA, VENEHEITTO, SORSA 1969
KARTTALUONNOS INVENTOINTIKERTOMUKSEEN
1:1000 (NOIN)
L.T.
X

VAALA VENEHEITTO SORSA 1969

36065

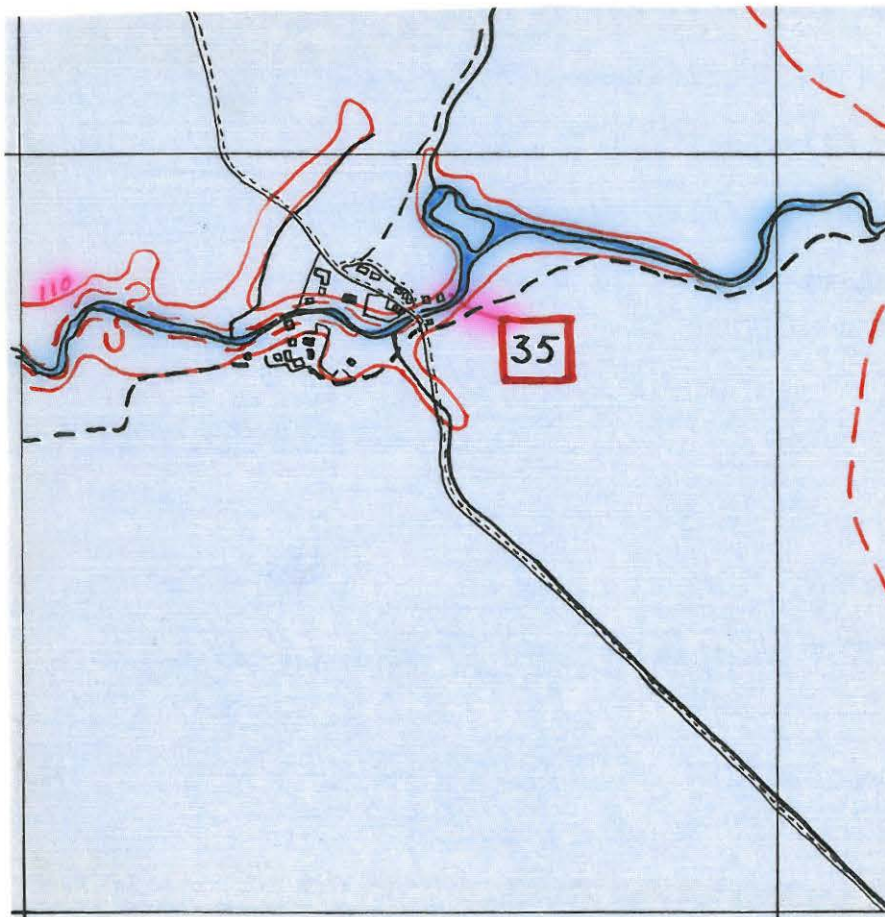
X

PURO ←

36066

SORSAN KIVIKAUTISTA ASUINPAIKKAA PURON MOLEM-
MIN PUOLIN. KUVA LOUNAESTA

Paitepiirros 1:10 000

peruskartan valokopiosta

Kaares

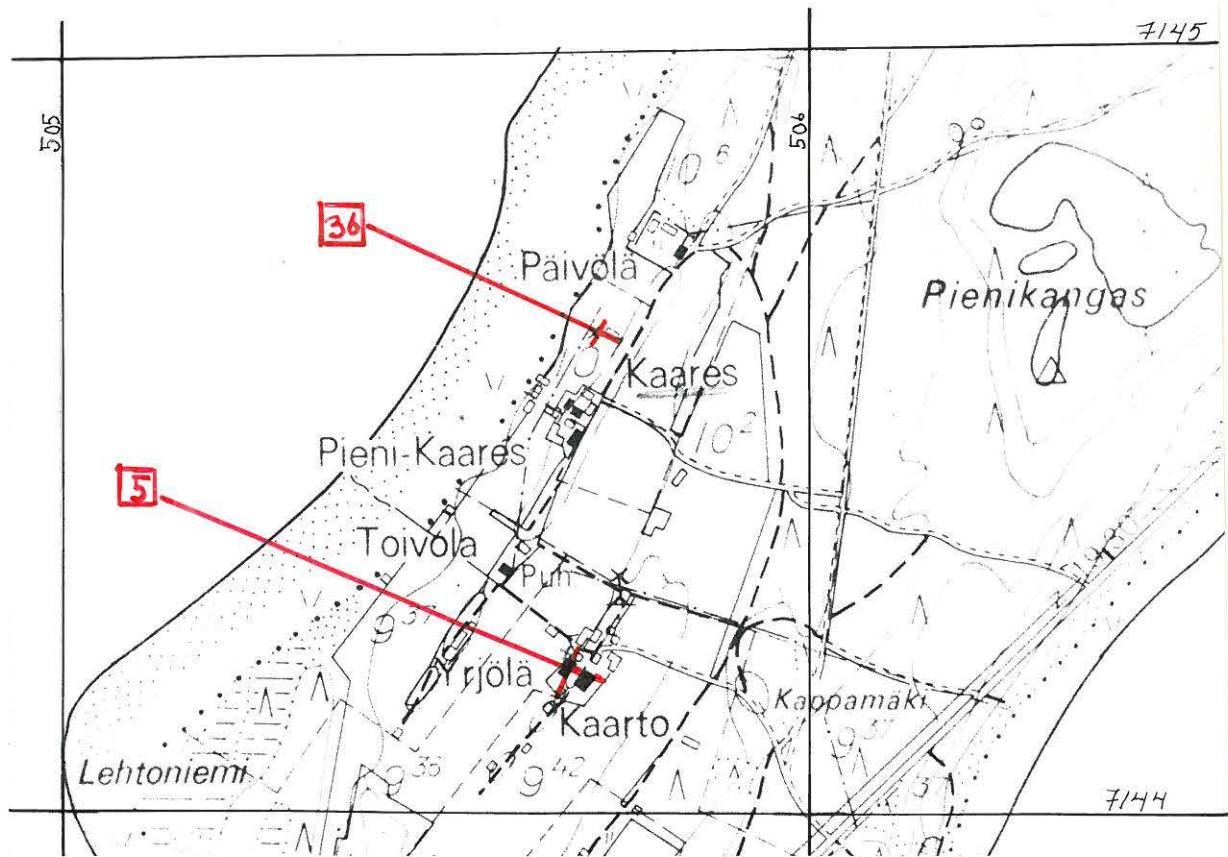
Kivikautinen asuinpaikka II

Löydöt: KM 10115:1-2, 17977:1-4; saviastian paloja
(hukassa)

Sijainti: Oulujärven Manamansalon saaren pohjois-
osassa, Vaalan kirkosta 22,5 km suun-
taan 24/60

koord. x=4464 y=0573 z=125-127,5

Kaareksen tila on Kaaresjärven (Oulujärven lahti) itärannalla, n. kilometrin levyisellä kannaksella, jota toiselta puolen rajoittaa Martinlahti. Isäntä ei tiennyt vanhemmista, museoon tulleista löydöistä mitään; sen sijaan hän kertoi silloin tällöin itse löytäneensä saviastianpaloja rantapellosta. Näitä ei kuitenkaan ollut otettu talteen. Rantapelto lienee sama kuin "kotipelto", josta KM 10115: 1-2 ovat löytyneet. Tämä pelto on Kaareksen rakennusten pohjoispuolella (ks. luonnos). Pellon kasvillisuus esti havaintojen tekoa kaikkialla muualla paitsi perunamaassa, josta löytyikin mm. hiukan kuviottomia saviastianpaloja sekä piiskoksia. Löytökohdat merkitty luonnokseen. Maaperä on hiekkapitoista multaa. Pelto viettää loivasti länteen, rantaanpäin ja päättyy n. metrin korkuiseen töyrääseen, jonka juurelta alkaa matala rantahietikko. Koska Oulujärven vedenpinta oli säännöstelyntakia erityisen matalalla, oli vesirajaan matkaa löytöpaikalta yli 200 m.

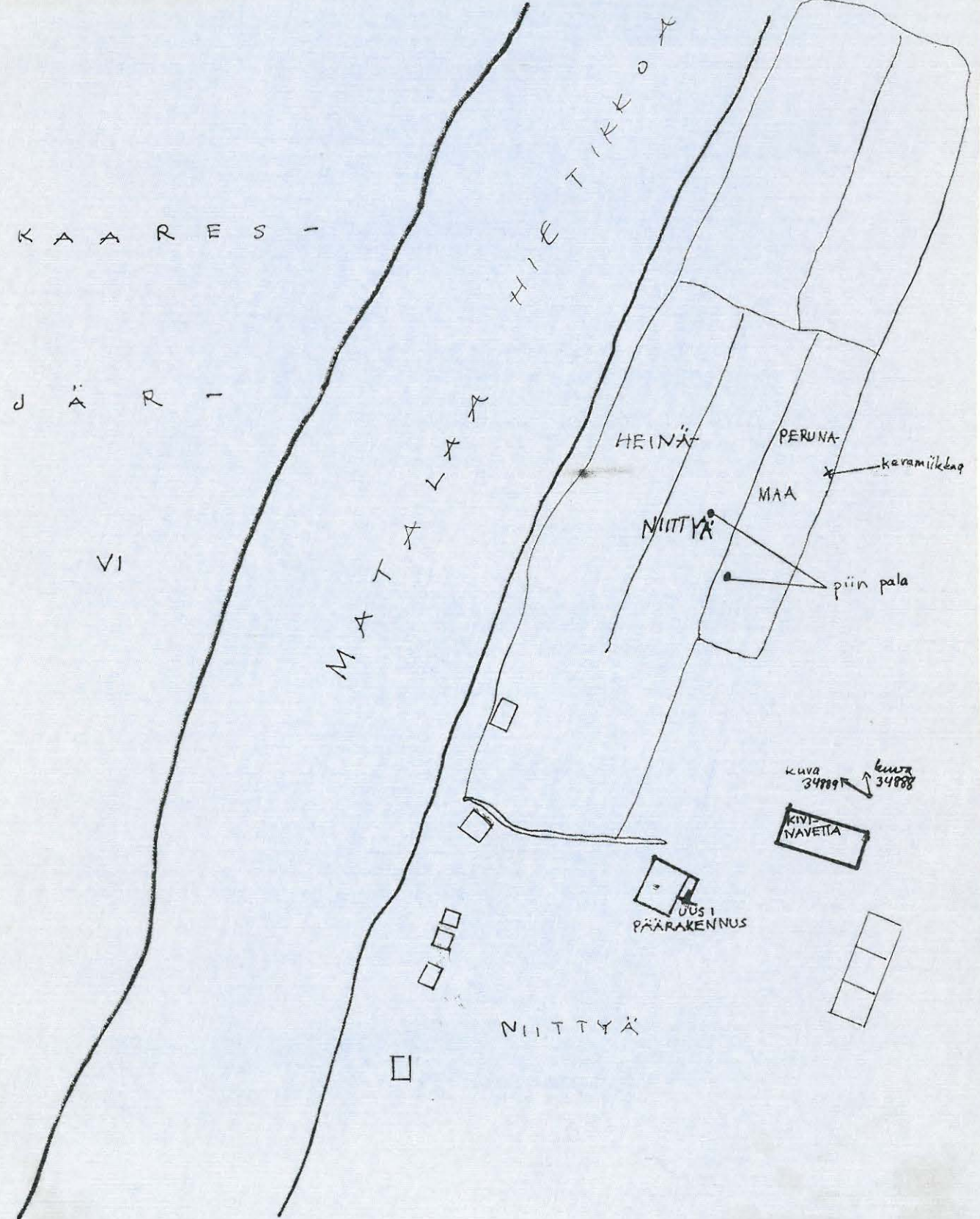
OPE PERUSKARTTALEHDILTÄ 3432 O2 C v.1969 MITTAK. 1:10000

VAALA, MANAMANSALO, KAARES

KARTTALUONNOS INVENTOINTIKERTOMUKSEEN

1:1000 5.7.1969
LEENA TOMANTERÄ

VAAALA, MANAMANSALO, KAARES

34888 Kaareksen kivikautista asuinpaikkaa kuvattuna SE → NW (molemmissa kuvissa). Puitten takana näkyy Kaaresjärveä. Perunasarka, josta poimittiin asuinpaikkalöytöjä, on kuvaan merkityn nuolen suuntainen jatkuen siitä oikealle.

34889

Maan omistaja: Leinosen perikunta

Kylä: Manamansalo

Tila: Kaares

Rek.nro: 10

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 5.7.1969

Salmela

Irtolöytö III

Löytö: KM 10265

Sijainti: Otermajärven Niskanselän W-rannalla, Vaalan

kirkosta 13 km suuntaan 7/60

koord.(päärak.) x=7245 y=0146

Tauno Virkkusen v. 1936 löytämästä kivikirveestä (KM 10265) eivät talon asukkaat tiedneet mitään, eivät myöskään muusta kivikautisesta. Salmelan peltoja on laajalti Salmenselän W- ja E-puolella. Pellosta poimitun kirveen löytöpaikkaa ei saatu selville, eikä maastossa todettu mitään huomion arvoista.

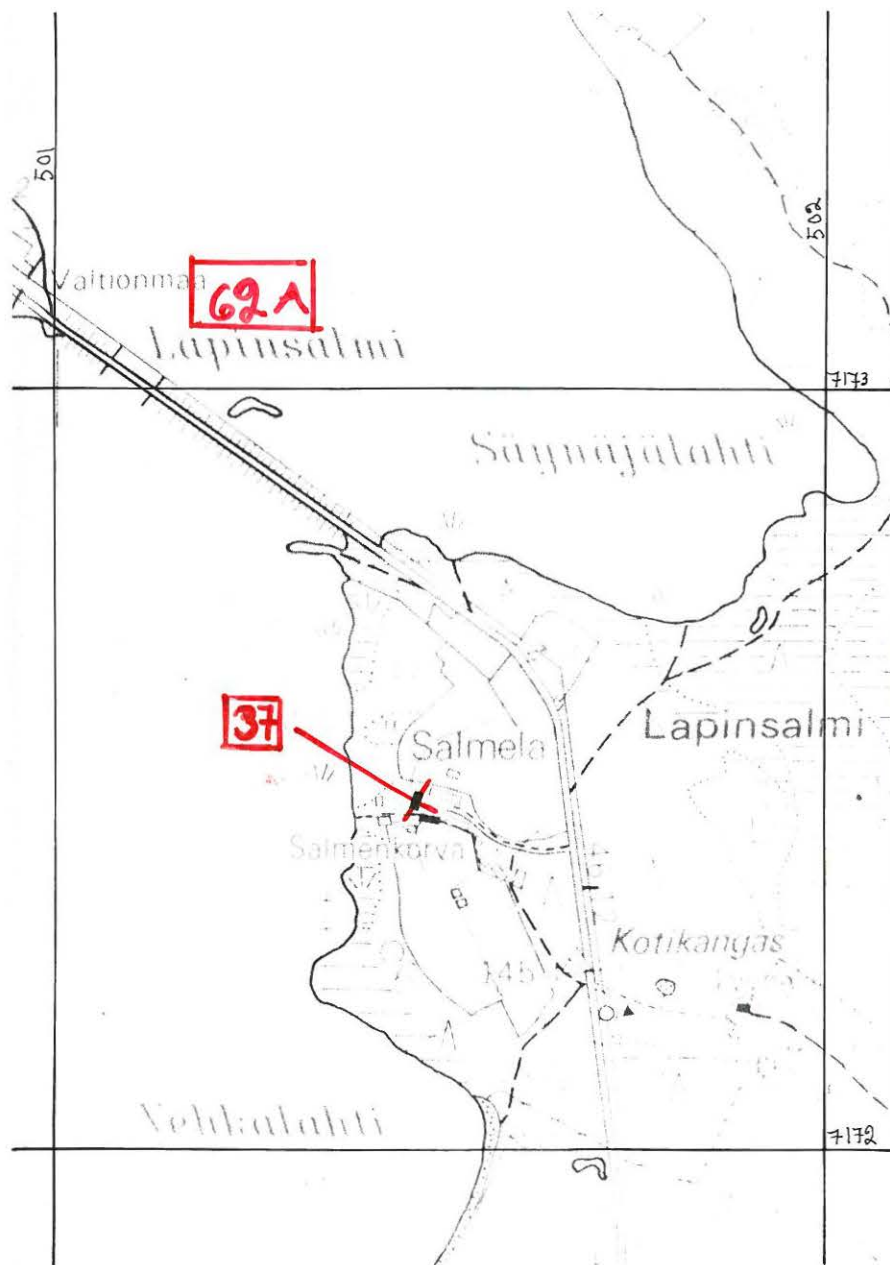
Omistaja: Sirkka Virkkunen

Kylä: Otermankylä

Tila: Salmela

Rek.nro: 6⁹

Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio 7.7.1969.

OTE PERUSKARTTALEHDelta 3441 02 A v.1967 MITTAK. 1:10 000

Haapala

Irtolöytö III

Löydöt: KM 11034

sijainti: Manaman salon (Oulujärven saari) kaakkois-
osassa, Vaalan kirkosta 28 km suuntaan 26,5/60
koord. x=3604 y=0217 x=n.125

Käydessämme paikalla oli talo tyhjä, se on nykyisin kesähuvilana. Löytötietojen mukaan KM 11034 on löytynyt Haapalan pellosta luonnonojan varrelta. Haapalan länsipuolella virtaa Unelanoja etelään ja laskee n. 600 m:n päässä Kuivalampeen (Oulujärven lahti). Oja oli lähes kokonaan kuivunut, mutaista pohjaa pitkin saattoi kävellä. Haapalan seuduilla emme löytäneet mitään kivi-kauteen viittaavaa. Pellot Unelanojan varrella peitti tiheä heinä. Vrt. Vaala n:o 58.

Peruskarttalehden ote: ks. Vaala n:o 58

Omistaja: Feeti Qvist

Kylä: Manamansalo

Tila: Haapala

Rek.nro:6¹¹

Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio 6.7.1969

Autio

Kivikautinen irtolöytö III

Löytö: KM 11184

Sijainti: Autioniemellä, Vaalan kirkosta 17,5 km
suuntaan 19/60

koord. x=5534 y=0842 z=n.125

Aution talo on nykyisin huvilana ja sen pellot viljelemättömiä. Paikalla, josta löytötietojen mukaan on löytynyt poikkikirves (KM11184) ei kasvillisuuden vuoksi ollut näkyvissä mitään. Myöskään muualla niemellä emme havainneet erityisempää.

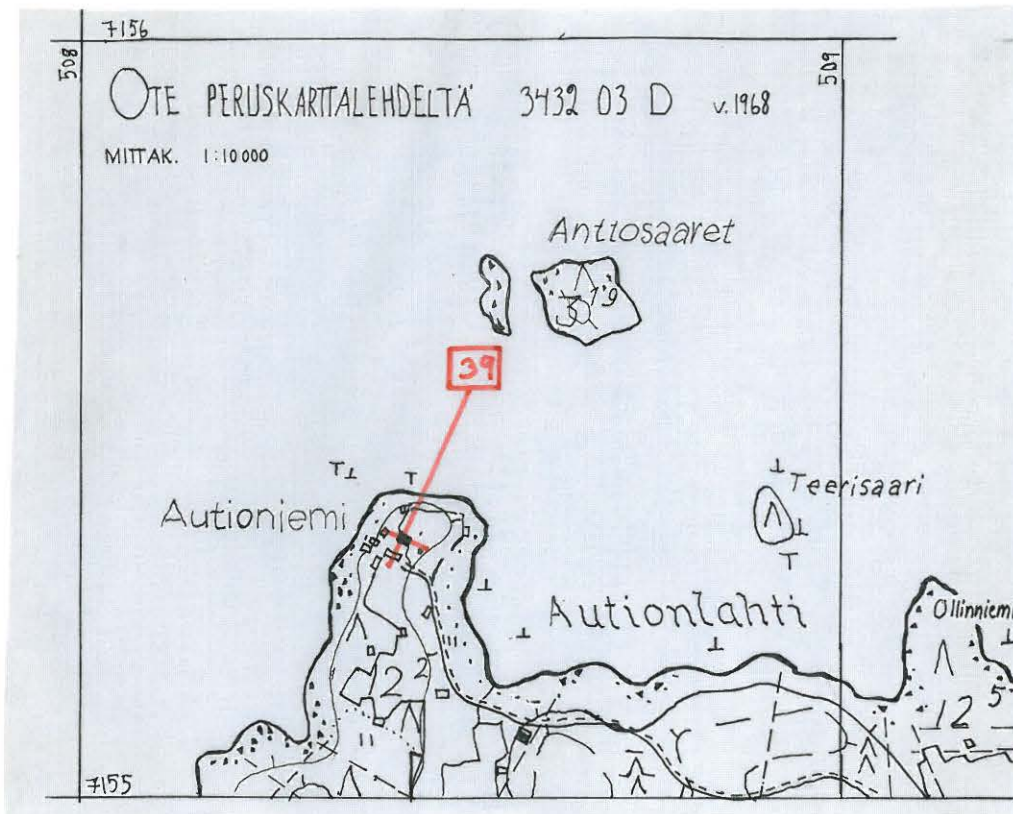
Maan omistaja: Iivari Valtanen

kylä: Jaalanka

tila: Autio

rek.nro: 2²

Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio 2.7.1969

Kivikautinen asuinpaikka II

Esinelöytöjä : KM 11663:1-3

Tiedon löydöstä antanut Paavo Pulli 1944

Sijainti : Mäntykummun kivikautinen asuinpaikka sijaitsee Pelson kylässä Makitalon maalla (?) Pelson maantien koillispuolella n. 17,8 km Jylhämän voimalasta s. 39,2/60.

koord. x=5442 y=7460 z=115-116

Asuinpaikka on kohoumalla kallion päällä aivan talon pohjoispuolella. Esineet löytyivät kasvi- maata tehtäessä n. 30 cm syvyydeltä 2 m etäisyydellä toisistaan. Paikalla on kvartseja, maaperä on soransekaista hiekkaa. Vesistöä ei nykyisin lähellä, mutta ympäröivä maasto on alavampaa kuin löytöpaikka.

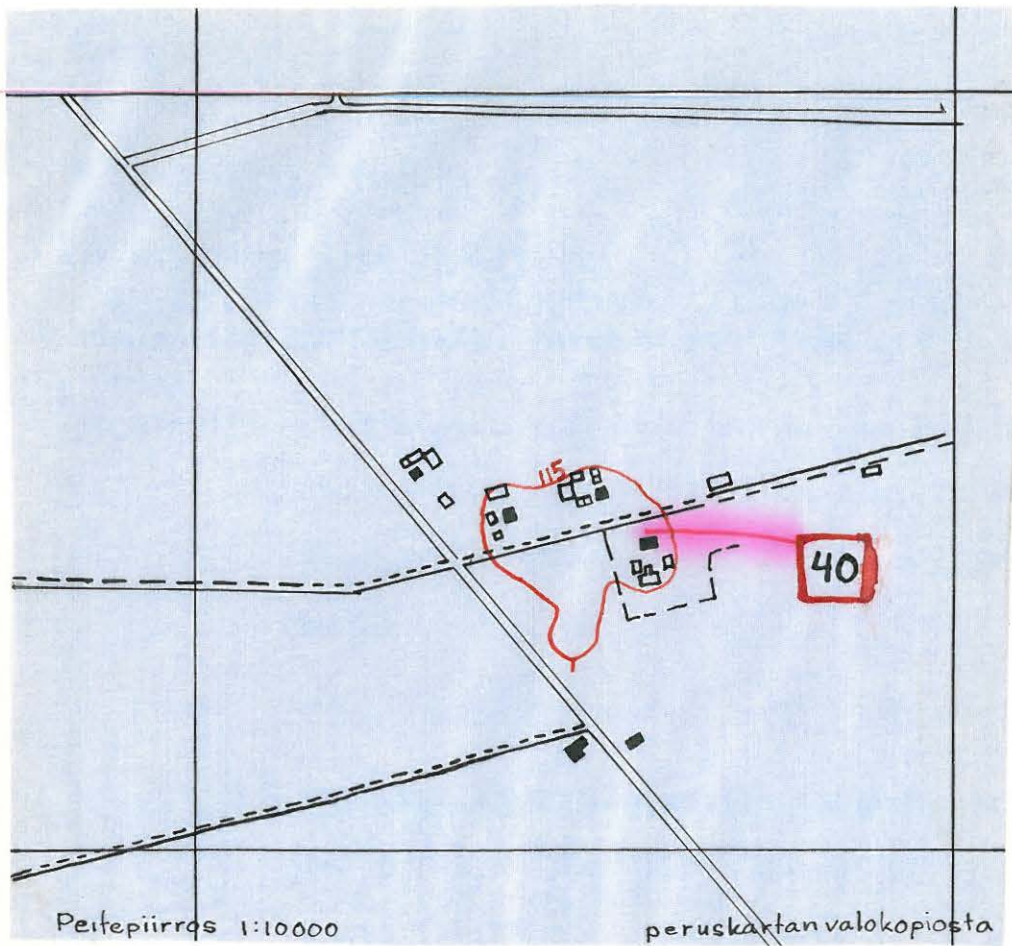
Tilan omistaja: ennen Paavo Pulli **nyk. Jylhä-Ollila**

Kylä: Pelson

Tila: Makitalo (Mäntykumpu) **nyk. Kallio**

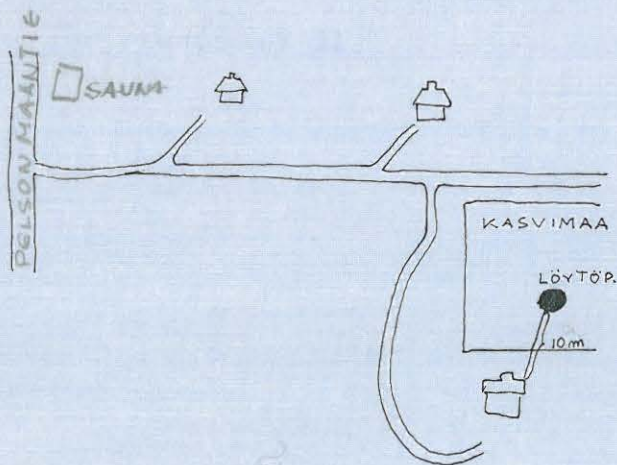
Rek.nro: (Ei tiedossa) 31

Paavo Pulli muuttanut Ouluun. Paikalla ei ole käyty.

VAALA, PELLO, MÄNTYKUMPU

XI

PAAVO PULLIN MUK.

Kivikautinen asuinpaikka II

Esinelöytöjä : KM 11811:1-6 ; 17962:1-4 ; 17963 ;

Neittävän Kansakoulu nro 7.

1) Tieto kadonneesta tasataltasta, musta, hieno

2) Tieto kadonneesta tasataltasta, jonka työ-
miehet olivat löytäneet ojaa kaivaessaan
Neittävän tien pohjoispuolelta(ks. karttal.)
ja vieneet mennessään.

Tiedot antanut mv. Juho Karppinen os. Vaala Nimisjärvi, Toi-
vola .

Sijainti : Toivolan kivikautinen asuinpaikka sijaitsee Nimis-
järven pohjoisrannalla, n. 4,2 km Jylhämän voima-
lasta s. 32,1/60.

koord. x=5965 y=8885 z=124-126

Asuinpaikan keskus rajoittuu melko tarkkaan sil-
le kolmiolle, joka jää Toivolan ja Neittävän teit-
ten väliin, sarkojen kaakkoispäähän tiestä n.10-15
m leveälle ja n. 100 m pitkälle kaistaleelle, Toivo-
lan tieltä on yksi kvartsi-iskos. Vastaavasta koh-
dasta rantahietikosta ei ole kvartseja, mutta poh-
joisessa samalta kohdalta, missä Toivolan pellon
löydöt alkavat, alkavat kvartsit rantahietikolla
ja niitä ulottuu pohjoiseen ja itään Puhakan asuin-
paikalle asti. Toivolan pelto on hiekkapitoista
maata, sieltä on löytynyt kiviesineitten lisäksi
kvartseja ja isännän kartoman mukaan mustaa pii-
tä kynnen kokoisina lastuina, joita on käytetty

VAALA , NIMISJÄRVI , TOIVOLA 1969

KARTTALUONNOS INVENTOINTIKERTOMUKSEEN

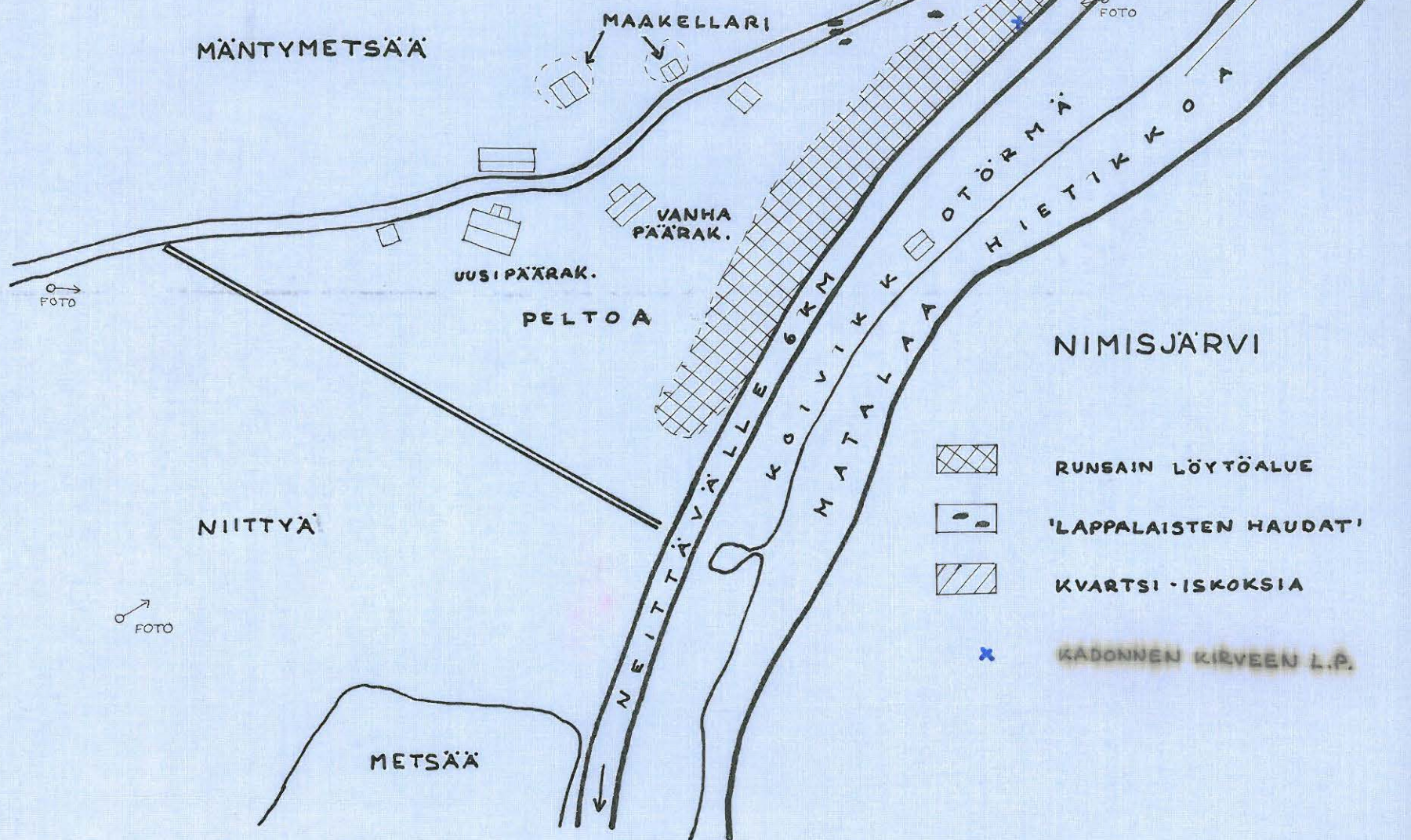
1:1000

LEENA TOMANTERÄ

XII

HIETAHARJU A

VAALA NIMISJÄRVI TOIVOLA 1969

36067

36068

▲ TOIVOLAN KIVIKAUTIN ASUINPAIKKA
LÄNNESTÄ. LÖYDÖT PÄÄASIASSA
BELLOSTA, TIEN JA TALON VÄLILTÄ.

◀ TIETYÖMIESTEN MUKANAAN VIEMÄN
TALTAN LÖYTÖPAIKKA.

lasiveitsinä. Osa asuinpaikasta lienee jäänyt
maantien alle ja tuhoutunut.

Tilan omistaja: Juho Karppinen .

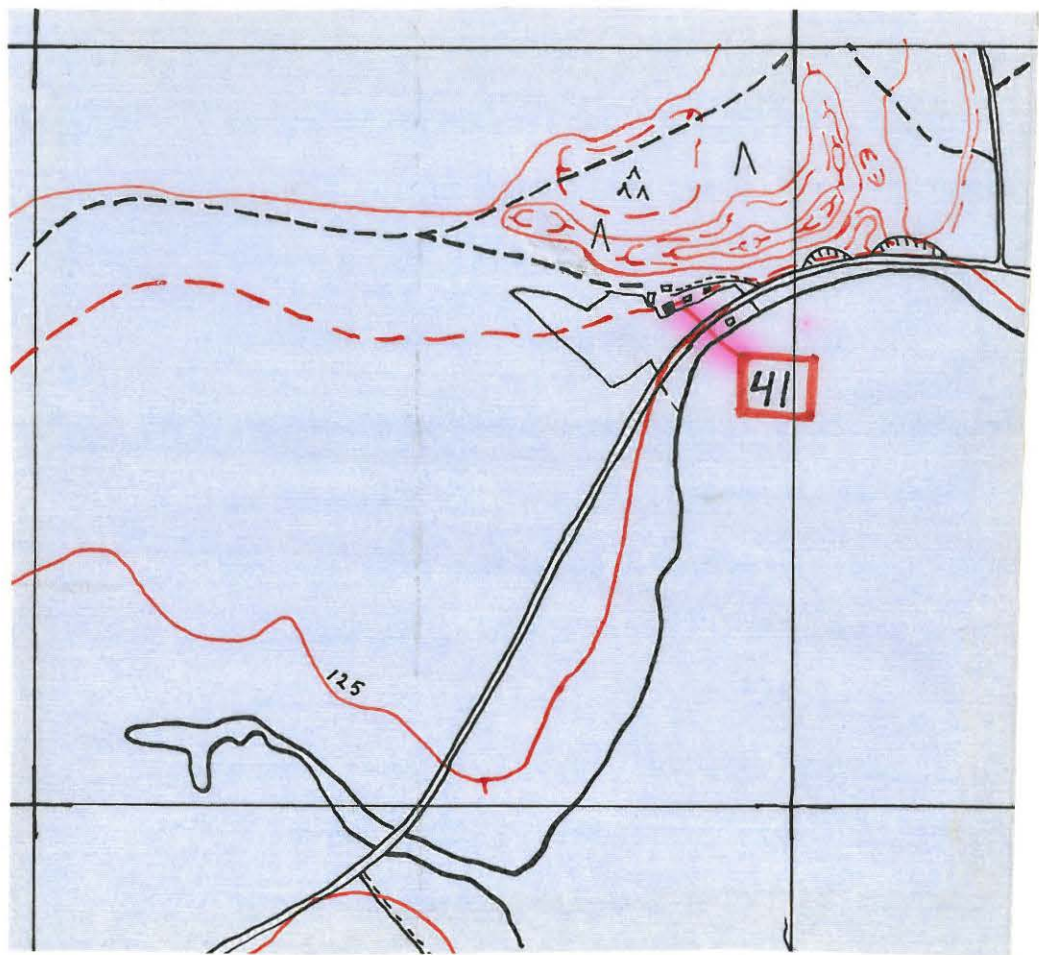
Kylä: Nimi järvi (Kukkola)

Tila: Toivola

Rek.nro: 1¹⁵

Esine 17962:1 lunastettu 15:- 2.10.1969

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 26.6.1969

Peitepiirros 1:10 000

peruskartan valokopiosta

Vaala
No 42

Kankari

peruskartta 3441 01 A

Irtolöytö III

Esinelöytö: KM 13013

Kankarin kylän alueelta löydetyistä liuskekeinäänkärjestä
ei onnistuttu saamaan tarkempia tietoja .

vt n:o 19

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 28. ja 29. 7.1969

Takalo

Kivikautinen irtolöytö III

Löytö: KM 17979

Sijainti: Oulujärven Jaalanganlahden pohjoisrannalla,

Vaalan kirkosta n. 15 km suuntaan 15,6/60

koord. x=6141 y=0747 z=122,2(lahden pinta)-125

Opettaja Kovalainen, joka lahjoitti taltan (KM 17979) Kansallismuseolle, ei muistanut taltan tarkkaa löytöpaikkaa. Jostain huvilarakennuksen ja rannan väliltä hän arveli sen löytyneen. Huvilaa ympäröivillä niityillä ei ollut nähtävissä erityisempää.

Peruskarttalehden ote: ks. Vaala 49.

Omistaja: Paavo Kovalainen

Kylä: Jaalanka

Tila: Takalo

Rek.nro: 4²

Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio 1.7.1969

Esinelöytö : Oulun Suomalaisen yhteiskoulu:

1) kivitaltta

2) kivinuolenkerki v. 1910

Sijainti : löytsijä ei ole tiedossa.

Vuokko

Kivikautinen irtolöytö III

Löytö: Oulun museo 4394

Sijainti: Oulujärven Kankarinlahden itärannalla, Vaalan kirkosta n. 10km suuntaan 18/60

koord. X=5949 Y=0215 Z=n.125

Vuokon kesämökillä ei tarkistusakaan ollut ketään kotona, joten talonväeltä emme saaneet Olli Vuokon v.1949 löytämästä hioimesta (Oul. mus. 4394) tarkempia tietoja. Polulla, josta sen mainitaan löytyneen (rannasta n. 15 m:n päässä) ei näkynyt mitään, ei myöskään Kankarinlahden rannoilla mökin lähistössä.

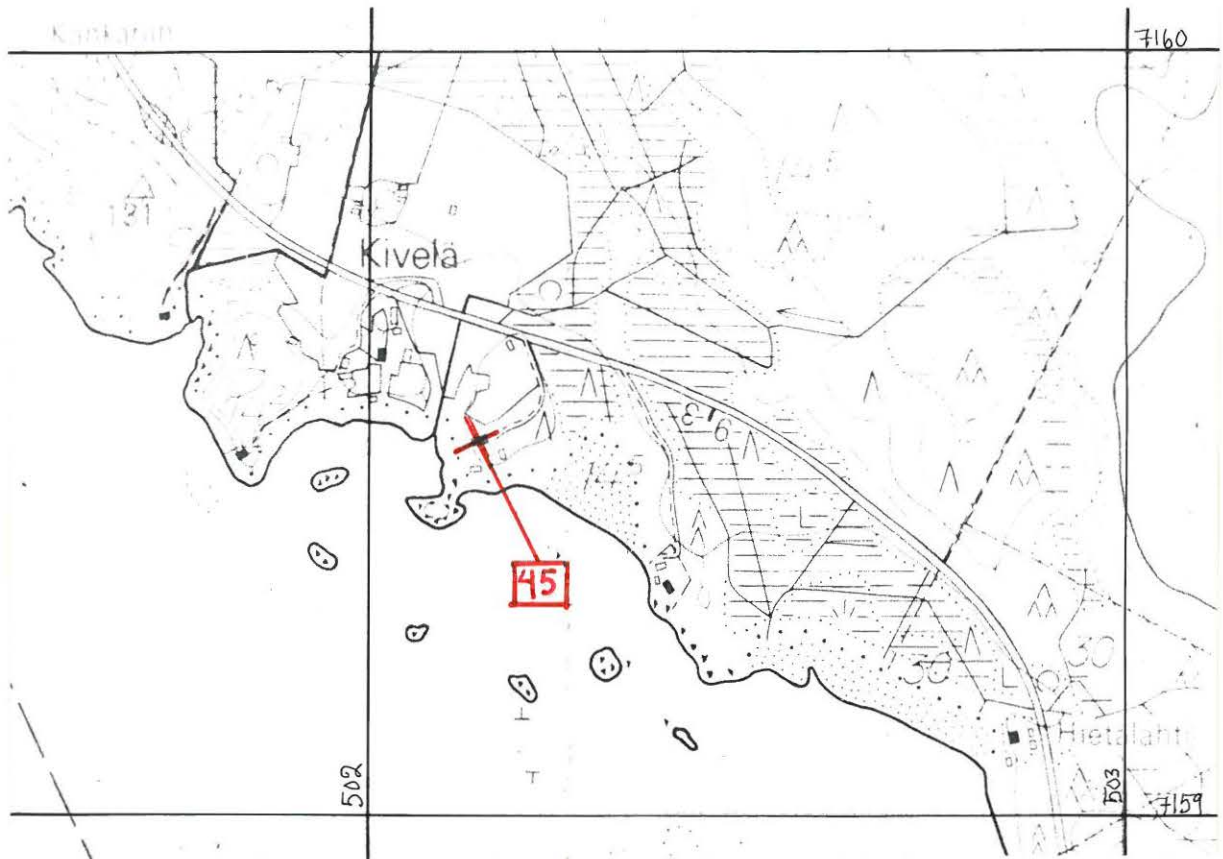
Omistaja: Vuokko

Kylä: Kankari

Tila: Vuokon kesämökki

Rek.nro: 14⁵

Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio 28.6.1969.

Ote PERUSKARTIALEHDELTÄ 3432 03 B v.1968 MITAK.1:10000

Kivikautinen asuinpaikka II

Esinelöytöjä: Oulu 4563, KN 17964:1-4

Tietoja antoi tilan omistaja Teuvo Moilanen

Sijainti: Otermajärven Isoselän länsirannalla, Vaalan

kirkosta n. 14,5 km suuntaan 6/60

koord. x=7472 y=0081 z=142,5-145

Isäntä osoitti Harjupellolta paikan, josta hän oli löytänyt kouru-tasataltan. Tämän löytöpaikan lähellä olevasta perunapellosta poimimme kvartsi- ja liuskeiskoksia, kiviesineen katkelman sekä liuske-esineen teelmän. Löytöpaikat: ks. luonnos. Perunamaata lukuunottamatta peitti heinä ja vilja Harjupellon, eikä havaintoja näiltä osin voitu tehdä. Otermajärven rantaan kohti länttä on matkaa löytöpaikalta n. 120 m. Mutaisella kaislikkorannalla ei ollut näkyvissä mitään erityistä. Pellot ulottuvat rantaan saakka. Alavat ja kosteat rantapellot erottaa pieni töyräs korkeammalla olevasta Harjupellosta. Asuinpaikka on ilmeisesti tällä ylemmällä terassilla.

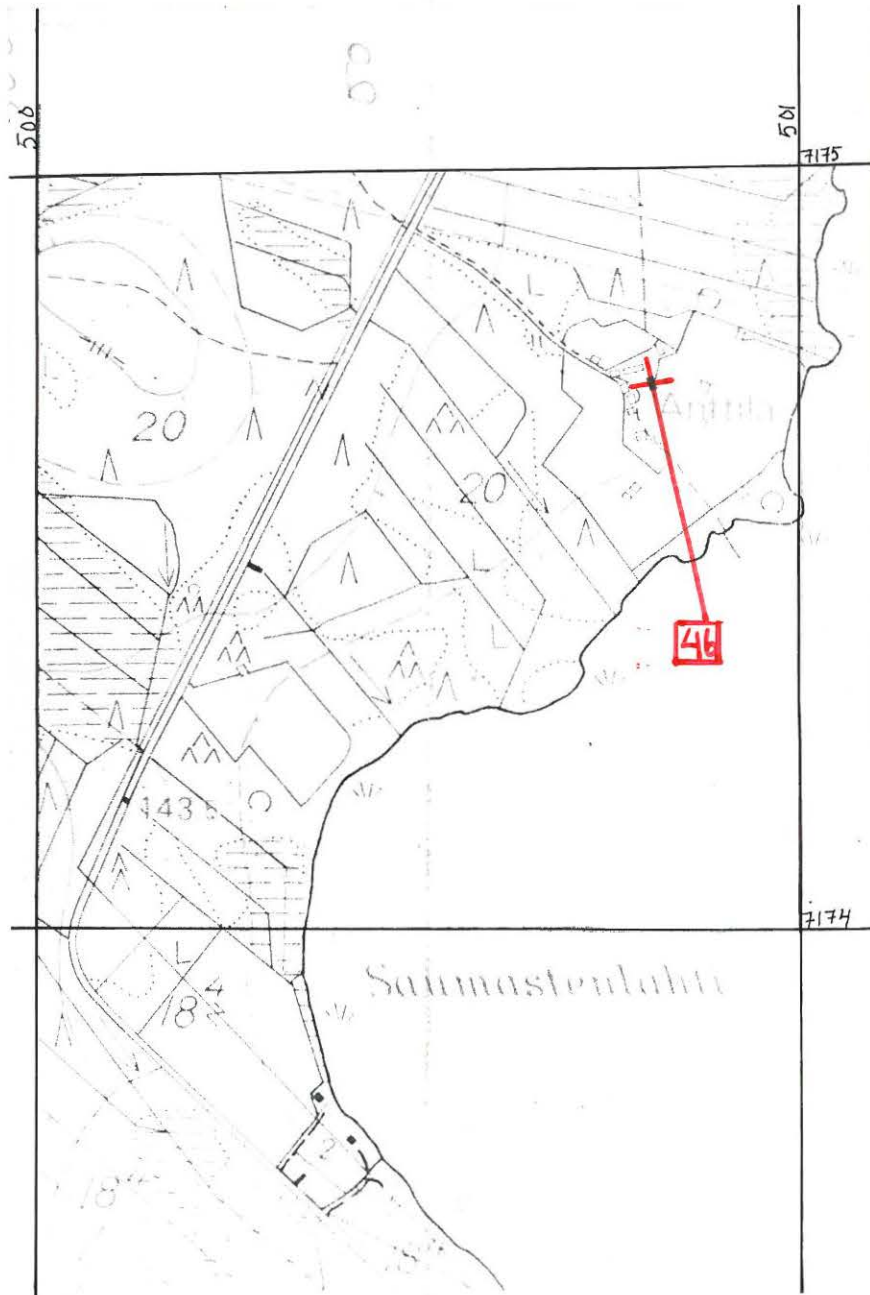
Tilan omistaja: Teuvo Moilanen

Kylä : Otermankylä

Tila : Anttila

Rek.nro : 20

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 7.7.1969.

OTE PERUSKARTTALEHDELTÄ 3441 02 A v. 1967 MITTAK. 1:10 000

Karttaluonnos inventointi-
karttomukseen

VAALA OTERMA ANTILA

1:1000

7.7.1969

Marja Mustakallio

perunasar-
pka. josta
poimittiin löytöjä

kaksois-
taltan
⊗ löytöpaikka

valokuvan
ottasuunta

VAALA, OTERMA, ANTTILA

35214 ANTTILAN PERUNASARKA, JOSTA LÖYTÖJÄ POIMITTIIN,
MERKITTY KATKOVIIVOIN. KAKSOISTALTAN LÖYTÖKOHTA
— · · — PYÖRYLÄLLÄ.

Vaala
No 47

peruskartta 3441 01 D

Kuikkamäki

Kivikautinen asuinpaikka (?) II

Esinelöytö: taltta Kajaanin seminaarin kokoelmissa
(Seminaarin kokoelmat nykyisin Kajaanin
museossa, josta kyseistä talttaa ei kuitenkaan löytenyt. Esine joutunut hukkaan)

Sijainti: Kaihlasen lounaisrannalla, Vaalan kirkosta
n. 16 km suuntaan 13/60.

koord. x=6604 y=0788 z=130-137,5

Kuikkamäki sijaitsee n.850 m Koivurannan (Katso Vaala no 20) kivikautisesta asuinpaikasta luoteeseen. Tilojen omistajat ovat veljeksiä. Koivurannan isännän kertoman mukaan Kuikkamäestä on vuosien varrella tullut esiin kivik. löytöjä ja talon isäntä on ollut niistä kiinnostunut pienestä pitäen. Kuikkamäen isännältä emme kuitenkaan saaneet mitään lisätietoja. Hän myönsi, että ennen vanhaan niitä (kiviesineitä) lie löytynyt tuolta päin viittoillen päärakennuksesta luoteeseen sijaitseville pelloille päin, mutta todennäköisesti hallussaan olevista esineistä hän ei halunnut puhua.

Pelloilla emme voineet havaita mitään erityistä, vilja ja heinä kätkevät sisäänsä mahdolliset löydöt. Järven ranta oli kostea, mutainen ja alava.

Tilan omistaja: Tauno Mustonen

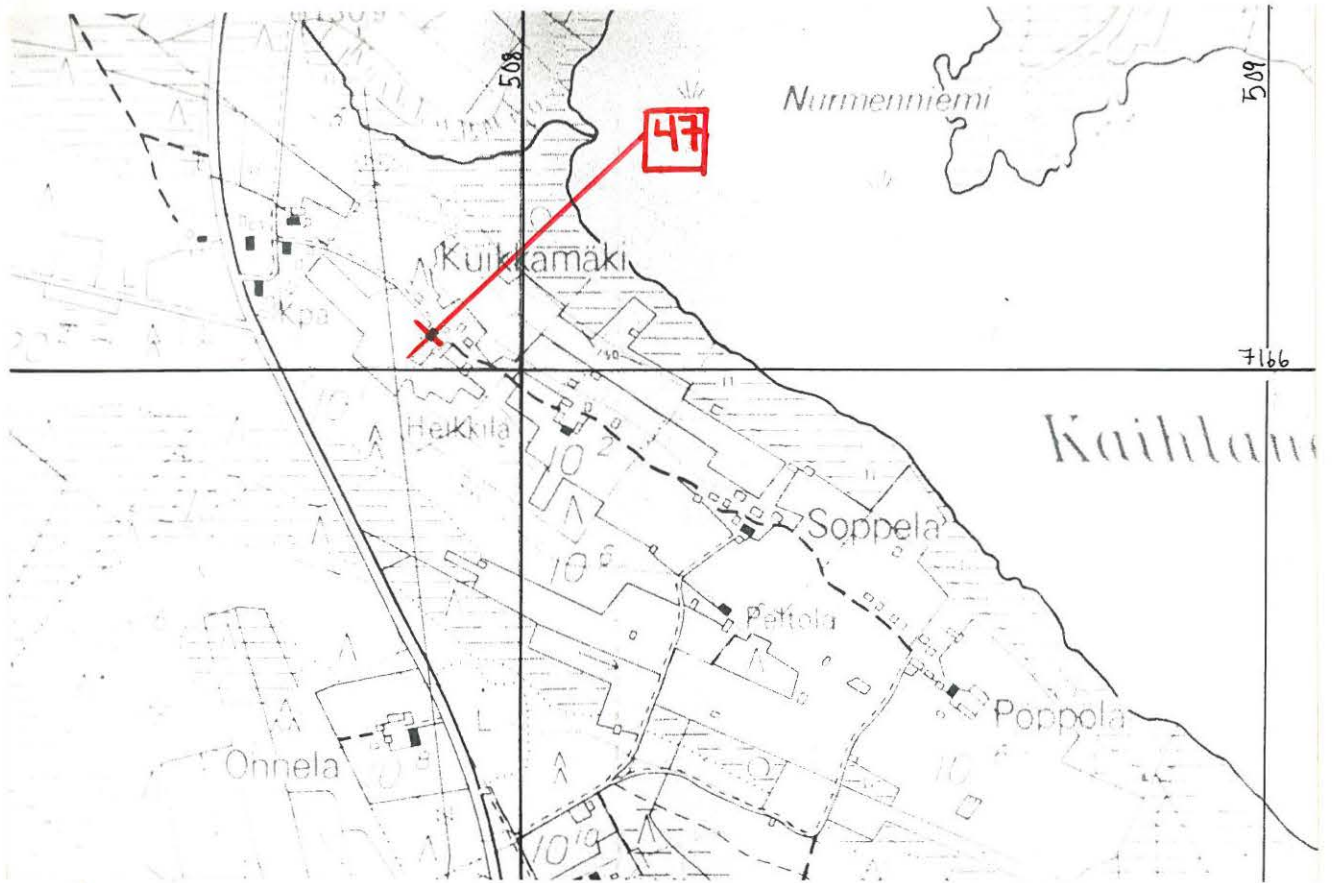
Kylä: Jaalanka

Tila: Kuikkamäki

Rek.nro: 10¹

Narja Mustakallio ja Leena Tomanterä 30.6.1969.

*Huom: KM 3862:8-10 l. August Mustonen
Pöytäalan talon Kuikkamäen torjan uudispellon
raivattuna; Ks. VAALA 20*

Ote PERUSKARTTALEHDELTA 3441 01 D v.1968 MITTAK. 1:10 000

VAAALA, KAIHLANEN, KUIKKAMÄKI

35131

35132

35133

Kuikkamäen rantapelloja, kuvattu NW→SE. Pellot viettävät koilliseen, järvi pilkkottaa kuvan vasemmassa laidassa koivujen takaa

34893 Samaa peltärinte kuvattuna kivinavetan E-nurkan luota SW→NE

Vaala
n:o 48

Manamansalo

Manamansalosta tämän vuosisadan alussa löytyneestä
kivitaltasta (Kuopion museo 1298) ei ollut saatavissa
mitään lähempiä tietoja.

Leinola

Kivikautinen irtolöytö III

Löytö: pohjal. tasataltta, liikemies Heikki Huttu-
sen hallussa (osoite 1920-luvulla Iisalmi,
Sotilaskoti 3, n:o 3)

Sijainti: Leinolanlahden (Oulujärven pohjoisosassa)
itärannalla, Vaalan kirkosta 15,5 km
suuntaan 15,7/60

koord. x=6132 y=0820

Löytötiedoissa mainittu "Jaalanganlahden kievari-
talo" on ilmeisesti Leinola, jossa on pidetty kie-
varia 1930-luvulle asti.-Isäntä ei tiennyt kivikauti-
sista löydöistä mitään; pelloilla ja rantaniityillä
ei myöskään näkynyt erityisempää.

1990-luvun alussa, jolloin taltta on löytynyt,
ovat Leinolan maat olleet jakamattomat. Pelto,
josta taltta on löytynyt, voi yhtä hyvin olla
nykyisen Leinolan kuin siitä erotettujen tilojen
alueella.

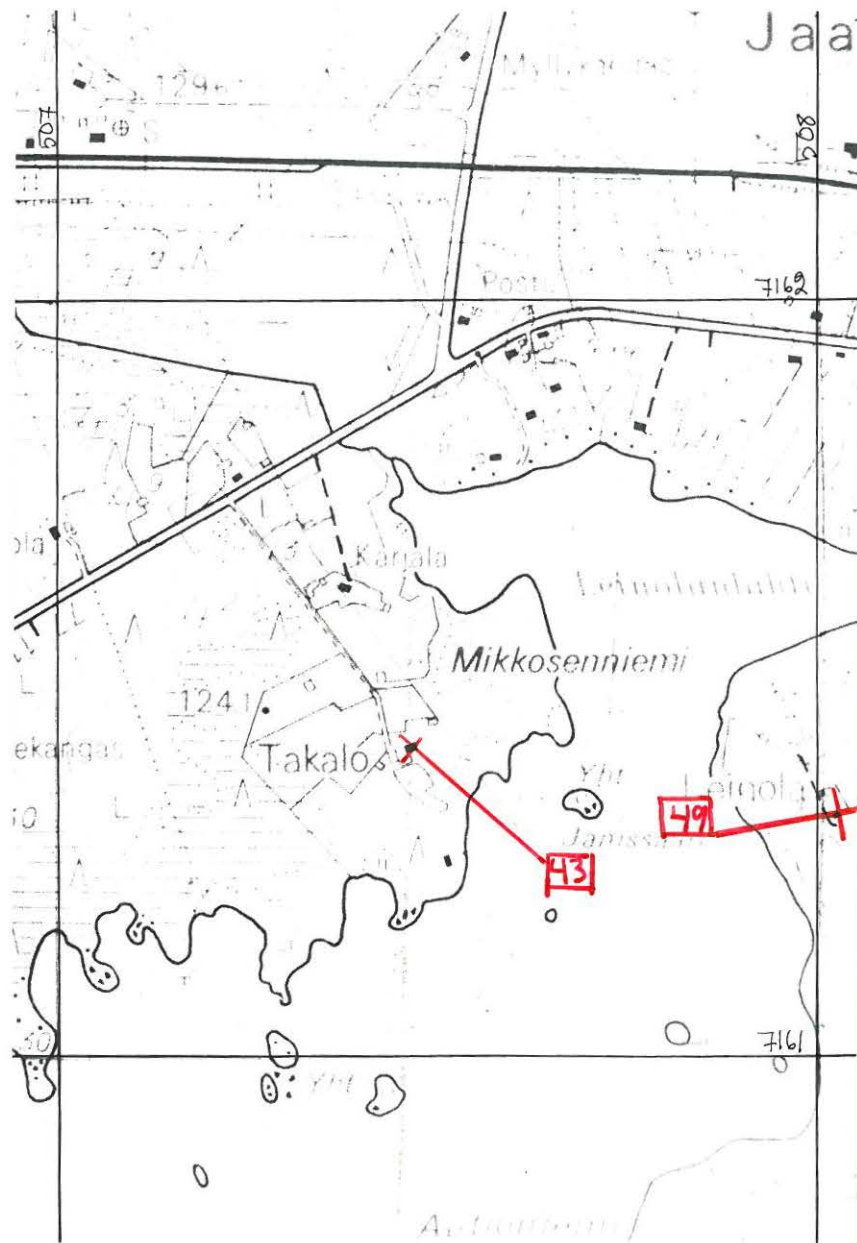
Tilan omistaja: Kauko Lämsä

Kylä: Jaalanka

Tila: Leinola

Rek.nro: 4⁵⁶

Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio 4.7.1969

OTE PERUSKARTTALEHDELTA 3441 01 C v.1968 MITTAK. 1:10 000

Irtolöytö III

Esinelöytö : Neittävän kansakoulu nro 6.

Tiedon antoi mv. Piipari os. Kalettomaa Vaala.

Sijainti : Kalettomaan löytöpaikka on Kalettomajärven pohjoisrannalta n. 8,6 km Jylhämän voimalasta s.31,8/60.

koord. x=5551 y=6812 z=133

Tältä löytyi aivan Piiparin puretun talon läheltä silloisesta pellostä kynnettäessä. Alue on nykyisin valtion maata ja sota-aikana oli lentokenttä aivan vieressä. Paikka on nykyisin vesoittunut eikä mitään voinut näkyä kasvillisuuden vuoksi.

Isäntä Piiparin mukaan ei pelloista ole löytynyt kvartseja eikä muutenkaan asuinpaikkaan viittaavaa, vaikka ranta olisi erittäin sopiva asuinpaikaksi.

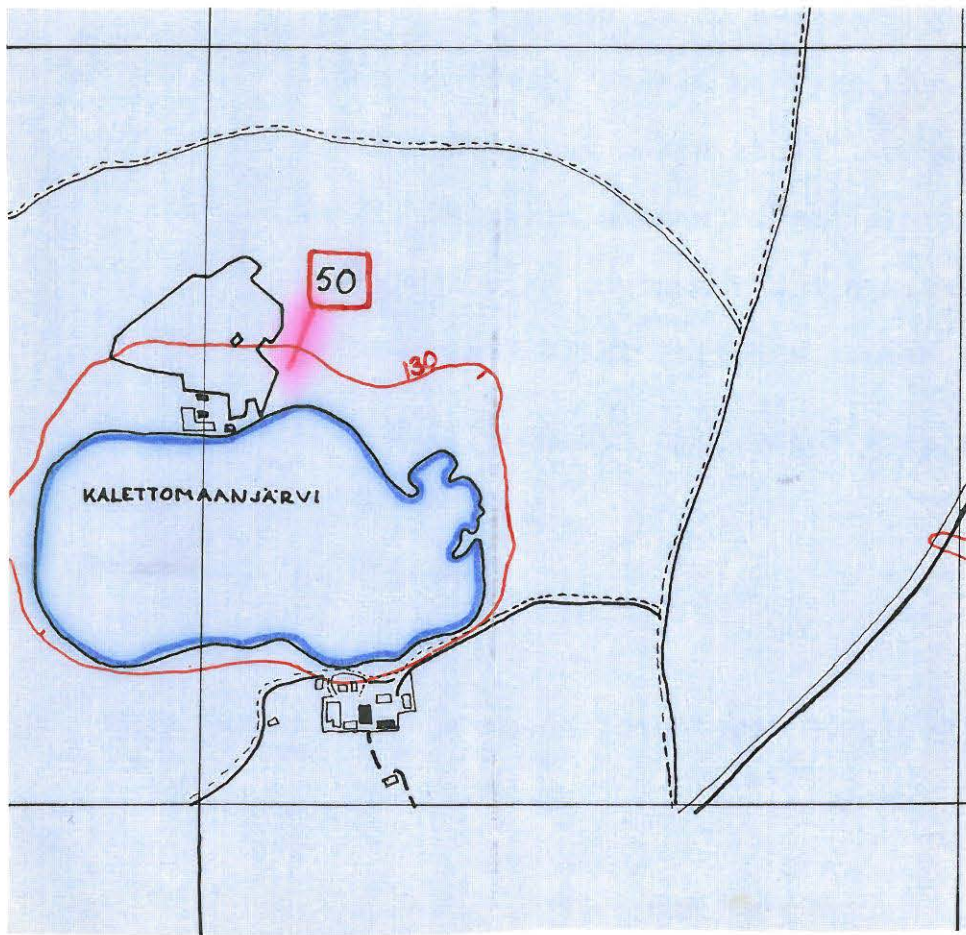
Tilan omistaja: Valtion maata nyk. ennen Piiparin

Kylä: Kangaskylä

Tila: ent. Kalettomaa

Rek.nro: 9³/₂ (?)

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 5.7.1969

Pöitepiirros 1:10 000

peruskartan valokopiosta

Lamminaho

Kivikautinen asuinpaikka II

Löydöt: KM 5665:1-3/yo. Arvi ^{Korhonen} ~~Lamminaho~~ v,1910

KM 13590:1-3/mv. Iikka Lamminaho v.1954 /^{Huurre} 1954

Kajaanin seminaari (kokoelma Kajaanin museossa), tasa-
talta/Heikki Lamminaho --> J.Ailio v.1908, hukassa

Poikkikirves talon omistajien hallussa = KM 24730

Kiviase, ks. A.H.Snellman, Oulun kihlakunta, muinais-
tieteellisiä ja historiallisia lehtiä (SMYA IX), s.25 (hu-
kassa)

Sijainti:Oulujoen N-rannalla, Vaalan kirkosta 5,5km suuntaan

50/60

koord. x=6538 y=8770 z=n.115

Lamminahon sisarukset eivät tienneet tarkemmin, mistä kiviesi-
neitä on löytynyt. Heidän hallussaan oleva kivikirves on otettu
talteen aitan kivijalasta, johon se aikoinaan on pistetty.

Museoon tulleiden esineiden löytötiedoista käy ilmi, että löy-
töjä on poimittu sekä pelloilta, rantaniityltä, että aivan vesi-
rajasta. Rantatörmä on n. 10m:n korkuinen, voimalaitostöiden
yhteydessä sitä on muokattu.

Tarkistimme kasvi ja kukkamaat, joissa ei ilmennyt mitään kivi-
kauteen viittaavaa. Muualla kasvillisuus peitti mahdolliset
merkit kivikauden asutuksesta. Lukuisien kiviesineitten löytymi-
sen takia on kuitenkin syytä uskoa, että Lamminahon lähistöllä
on (ollut) asuinpaikka.

Kajaanin museossa ei Lamminahon tasataltasta ollut olemassa
minkäänlaisia tietoja, sen enempää kuin itse esinettäköän.

Huurren kart.

1.5

VAAALA, NISKANKYLÄ, LAMMINAHO

35680

LAMMINAHON SISARUSTEN HALLUSSA OLEVA
POIKKIKIRVES

Omistajat: Aini, Ida ja Aune Lamminaho

Kylä: Niskankylä

Tila: Lamminaho

Rek.nro: 18⁸

L.Tomanterä ja M. Mustakallio 9.7.1969.

Kanttura

Kivikautinen asuinpaikka II

Löydöt: KM 13601:1-6/ M. Huurre 1954

KM 17980 / L.Tomanterä & M. Mustakallio 1969
Ks. M. Huurteen kert. 6.2.1955 top.ark.:ssa

Sijainti: Oulujoen N-rannalla, Vaalam kirkosta n.8 km
suuntaan 47/60

koord. x=6434 y=8470 z= n.90

Uusia asuinpaikkalöytöjä poimittiin Kantturan talon perunamaasta. Paikka sijaitsee pienellä leveällä Kantturanniemellä (n. 100x300m). Pohjoisessa rajoittaa niemeä n. 10 m:n korkuinen törmä, muualla Oulujoki. M. Huurteen poimimat löydöt ovat törmän päältä, jossa nyt ei havaittu mitään erityistä. Niemen maasto on tasaista, pellot viettävät loivasti rantoja kohti ja päättyvät n. metrin korkuisen rantaäyrään luona, johon vesi ulottuu. Koko niemi on viljelty. Törmän päältä alkaa metsä.

Kantturan talo on tyhjillään, omistaja asuu Nuojualla. Perunamaa, josta löytöjä poimittiin on niemen eteläisimmässä kärjessä, kohta ei ole peruskartassa merkitty pellon merkillä. Useimmat löydöt olivat niemen yli NE-SW-suunnassa kulkevan voimajohdon kaakkoispuolella, päärakennuksesta 30-40 m lounaaseen. Veteen oli löytökohdilta n.10-13 m:n matka. Löydöt olivat pintamullassa, joka oli hiesupitoista.

VAAALA, NISKANKYLÄ, KANTTURA

34892 KANTTURAN kivikautinen asuin-
paikka Oulujoen N-rannalla kuvat-
tuna N→E. Löytöjä esiintyi (Pis-
tein merkityssä) perunamaassa.

M
Maan omistaja: Antti Laukkanen(os. Nuojuu)

Kylä: Niskankylä

Tila: Kanttura

Rek.nro: 11¹¹⁷

Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio 8.7.1969.

Irtolöytö III

Esiinelöytöjä : nM 17956 ; 17957:1-2 (asbestikeramiikkaa)

Tiedon antoi kerhoneuvoja Juhani Kovalainen

2
Sijainti : Esine löytynyt kuojuan Syrjävaarasta, ehkä Poikolan tilan mailta n. 1/2 km päässä toisesta Syrjävaaran löytöpaikasta (55). Tarkka löytöpaikkaa ei kerhoneuvoja Kovalainen kyennyt muistamaan, keramiikan palat löytyivät vanhan karrutien kohualta, pintahiekasta.

Tilan omistaja: (ei tiedossa) Sulo Järvelä

Kylä: (kuojua) Niska

Tila: Poikola

Rek.nro: ei tietoa 4152 ?

M.H. 1983:

Poikola RNo 5:41, 5:45 (krt.kartta 3423 05 AHMAS 1957, ruutu 72/79)

Syrjävaaran poikola RNo 5:42 kartta 3423 07, ruutu 61/84 ? Ruudun 61/85 oleva asbestikeramiikka myös ruutit 14912 (nM 55) kartassa.

Irtolöytö III

Esinelöytö : Veneheiton kansakoulu, pohjal. taratalta

Tietoja antoi Toivo Lämsä, os. Veneheitto, Mäkelä.

Sijainti : Mäkelän tila sijaitsee Veneheiton kylässä n. 17,2
km Jyväskylän voimalasta s. 35,8/60.

koord. x=4975 y=7935 z=107,5-108

Talton on löytönyt Toivo Lämsän poika kotinsa pi-
hamaalta taloa rakennettaessa. Tarkkaa löytöpaik-
kaa ei ole tiedossa, mutta se on varmasti 20 m
säteellä talosta. Mäkelän talo on hiekkaisella
maalla, sen pohjois- ja länsipuolitse kaartaa
syvä oja, luultavasti Neittävenjoen jokin kuivu-
nut haara. Pihanurmikko esti tarkemman katselun
, mutta tien leikkauksesta talon itäpuolella ei
ainakaan paljastunut mitään asuinpaikkaan viittaavaa.

Tilan omistaja: Toivo Lämsä

Kylä: Veneheitto

Tila: Mäkelä

Rek.nro: 7³¹

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 3.7.1969

OTE

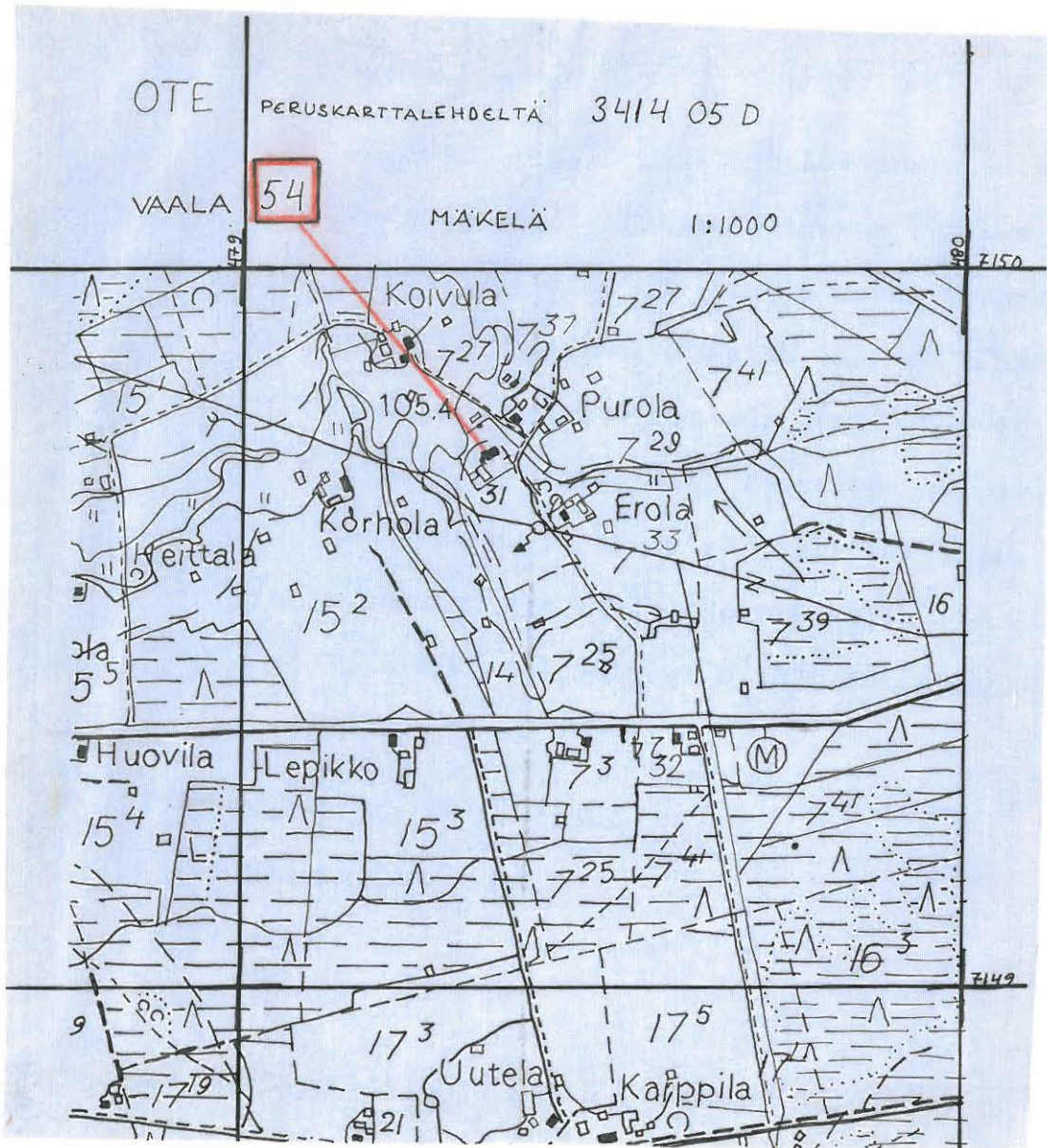
PERUSKARTTALEHDETÄ 3414 05 D

VAALA

54

MAKELÄ

1:1000

Intolöytö III

Esiselöytöja : KM 14912 ; ~~14913~~ ^{kuoronak.} (nuoruk.r.paloja)

Löydöstä kertoi kerhoseuvoja Juhani Kovalainen, on. Neittävän koulu, Neittävä.

Sijainti : Poikolan tilan Syrjäveearan löytöpaikka sijaitsee Nuojuan kylässä Neittävä-Nuojua- tien itäpuolella n. 1 km päässä tiestä (ks. kartaluonnos verif.) Keramiikan palat olivat pintahiokassa, tuuli oli kulluttanut päältä ainakin 70 hiekkaa, vesistöä ei ole lähellä. Maa on korkeudeltaan vaihtelevaa harjumaata. Kerhoseuvoja Kovalainen ei pystynyt enää v. 1967 maist. Oiva Keskitalon kanssa löytämään paikkaa uudelleen, joten koordinaattejakaan ei ole mahdollista määrätä.

Tilan omistaja: (ei tietoa) Sulo Järvelä

Kylä: Nuojua (Venetheitto) Niska

Tila: Poikola

Rek.nro: (ei tietoa) 4152 ²

Irtolöytö III

Esinelöytö : KM 17376

Sijainti : Esine on löytynyt Pelson kylästä Halmetsalon talosta 1400 m länteen, Perttusenkankaan saunasta n.50 m Tuulisuolle päin.

koord. (saunasta)

x = 5571

y = 6793

z = n 110

Esine on ollut suomudon ja polija -
keivennäismaahan rajalla n 70cm syövy-
dessä. (ks. venif.)

Tilan omistaja : Oikeusministeriö

Kylä : Pello

Tila : Pelson Varavankilan alue

Paiheella ei ole löytö

Muinaiskirkko

Kivikautinen asuinpaikka II

Löydöt: KM 13936:1-2/ ⁴⁰⁸¹ Auvo Rautiainen v. 1956 ^{kivikauti}

(Os. Etelä- Kaarela, Hakunint.16)

KM 15788:1-2/ Katri Rautiainen v.1960

(Os. Manamansalo, Ahola)

KM 15839:1-2/ ——— ,, ——— v.1963

KM 17384:1-8/ O. Keskitalo

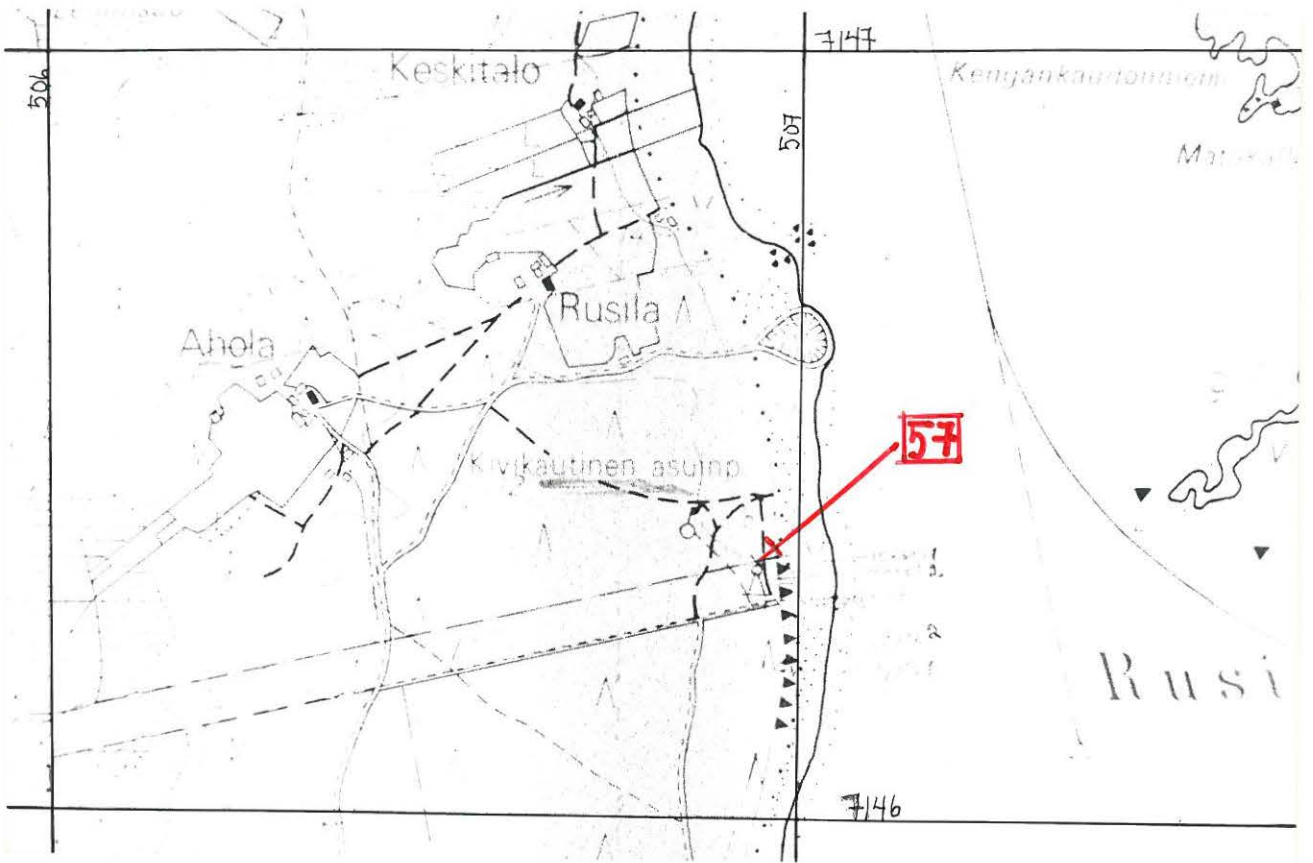
KM 17974 / L. Tomanterä & M. Mustakalio 1969

Ks. top.ark.:ssa O. Keskitalon kertomus 5.1.1968

Sijainti: Manamansalon (Oulujärven saari) pohjois-
osassa, Vaalan kirkosta 22,5 km suuntaan 23/60
koord. X=4630 Y=0697 Z=n.125

Asuinpaikka on Rusilanlahden länsirannalla, muinais-
kirkon muistomerkin luona. Tähän mennessä esiin tulleet
löydöt ovat olleet joko korkeassa, N-S-suuntaisessa
rantatörmässä tai siitä alas valuneessa hiekassa. Löytö-
vyöhykkeen N-pää on muistomerkestä 25 m koilliseen ja
S-pää 100 m siitä kaakkoon. Käydessämme paikalla emme
huomanneet muuta kuin yhden kvartsi-iskoksen rantahie-
tikolla. Törmästä valuu jatkuvasti jonkin verran hiekkaa ja
törmän päällä olleen asuinpaikan jäännökset sen mukana.
Törmän päältä alkaa mäntymetsä.

Paikalla käy muinaiskirkon sijaa ja muistomerkkiä
katsomassa sekä matkailijoita että muita asiasta kiinno-
suneita. Kivikautinen asuinpaikka voitaisiin myös merki-

Ote PERUSKARTTALEHDELTÄ 3432 02 D v.1969. MITTAK. 1:10000

tä nähtävyydeksi, koska paikalla muutenkin käy väkeä.

Maan omistaja: Vaalan seurakunta

Kylä : Manamansalo

Tila : -

Rek.nro : 11¹¹

Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio 5.7.
1969.

Unela

Kivikautinen irtolöytö III

Löytö: KM 11033

Sijainti: Manamansalon (Oulujärven saari) kaakkois-
osassa, Vaalan kirkosta 27,5 km suuntaan
26,5/60

koord. x=3625 y=0196 z=n.125

Talon väki ei tiennyt mitään kivikautisista löydöis-
tä. KM11033 on löytötietojen mukaan löytynyt Unelan
talon mtsiköstä, läheltä Ojaksi(=Unelanoja) nimitettyä
puroa. Unelan tila sijaitsee tämän ojan itäpuolella.
Unelasta 300 m kaakkoon olevan Haapalan talon pellos-
ta on samaisen Unelanojan varrelta löytynyt poikkikir-
ves. (ks. Vaala n:o38).Ojan läheisyydessä voisi hyvin
olla kivikautinen asuinpaikka, mutta niittyjen
tiheä heinä peitti mahdolliset merkit tästä.

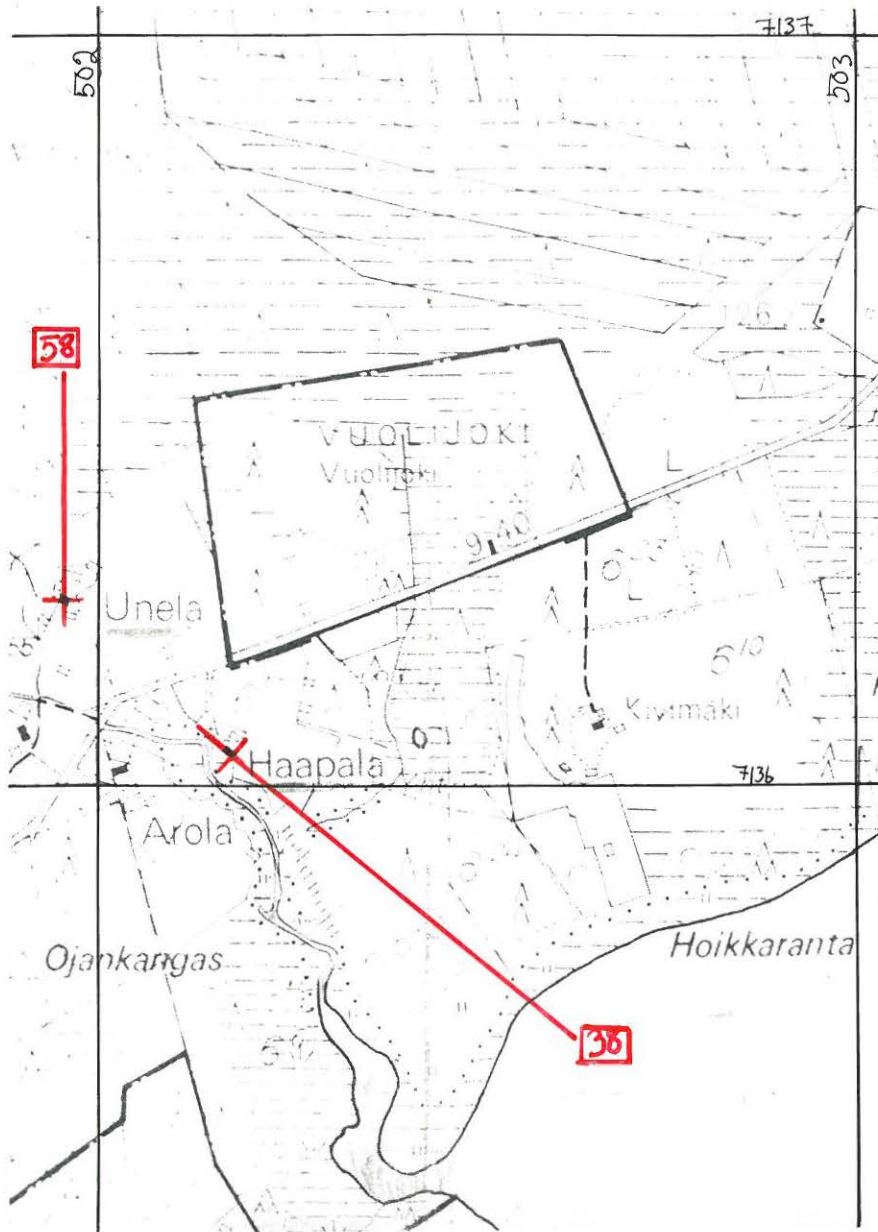
Maan omistaja: Kalle Kusmin

Kylä: Manamansalo

Tila : Unela

Rek.nro : 9⁵⁵

Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio 6.7.1969

OTE PERUSKARTIALEHDELTÄ 3432 01 B v. 1969 MITTAK. 1:10 000

Löytö: KM 3862:20 *rautakivi*

Jaalangan kylän Lassilan talon Leväpuron torppaa ei enää löytnyt. Nykyisen Lassilan (1³⁶) ja Niemelän (ent.Lassila) (1⁷⁵) taloissa ei torpan olemassaolosta saatu tietoja.

VAALA
No 60.

Alimmainen Nahkasaari

peruskartta 3414 12 B
3414 12 D

Kiviraunio II

Noin 10X3 askelta laaja nelikulmainen kiviraunio.

Kirj: Mustonen , Es 09. s.116.

Sijainti : Alempi Nahkasaari on Oulujärvessä lähellä Vaalaa
Tyhämön voimalasta n. 7 km s. 25/60 Nahkaniemen
edustalla. Raunion tarkempi sijainti ei ole tie-
dossa.

Paikalla ei ole köyty.

Kylä: Jaalanka

Omistaja: Valtio

VAALA
No 61.

Honkasan saari

peruskartta 3414 12 D (?)

tai 3414 10 D (?)

Kiuas II

"Lauja kiuas, asunon sijaksi arveltu"

kirj: Mustonen ks. 09. s.116.

"Honkasan saarta" ei ole löytynyt Vaalan kartalta, mutta n. 9 km Jylhästä s. 22/60 on suuri saari nimeltään Honkinen. Allassalmen lousin pohjoispuolella ja eteläpuolella Manamansalon puoleisessa päässä pienet saaret Iso Honkinen ja Pikku-Honkinen 26 km Jylhästä s. 28/60. Tiedossa ei ole, onko Honkasan saari mahdollisesti joku näistä.

Paikalla ei ole käyty.

Kylä: Jaalanka

Omistaja: Valtio

Lapinsalmi

kivistä tehtyä riuttaa kummallakin puolella salmeketta
Ks. J.Ailion kert. top.arkistossa ja A. Europaeus 09,s.145
Lapinsalmi on Nihinniemen ja Lapinniemen välinen, n. 500m:n
mittainen salmi Otermajärvessä. Sijainti 12,5km Vaalan kirkosta
suuntaan 65/60.

Kylä:Oterma

Paikkaa ei ole tarkistettu

Peruskarttalehden ote ks Vaala 37

62 B

Lapinsalo

kivipato

Ks. Mustonen

ja A. Europaeus 09, s.145

Kylä: Oterma

Paikkaa ei ole tarkistettu

Kivipato II

" -ikolammin luona Tuppikaarteessa kivipato niemestä toiseen"

kirj: Mustonen Es. 09. s. 145

Paikkaa ei ole löytynyt Vaalasta.

Likosaari ja Likolahti ovat Jaalanganlahden Itärannalla
kekkolanniemen eteläpuolella, mutta likolampea ei siellä
ole.

Kyliä ja järvisuomi

kivipato II

kirj: Mustonen Es. 09. s. 145.

E. Saraso: Alku- ja Esihistoria s.16. Entinen Oulujoki.

Sijainti : Kivipadon jäsentteet sijaitsevat Nimisojan sillasta
etelaan 150 m, 6,2 km Jylhämän voimalasta s. 29/60.

koord. x=5769 y=9004 z=n.123

Paikalla kulkee Nimisojan poikki n. 0,5-1 m \varnothing kiviä
n.30 cm valsein. Puurakenteita ei näy. Nimisoja on
nykyisin aivan matala ja mutainen.

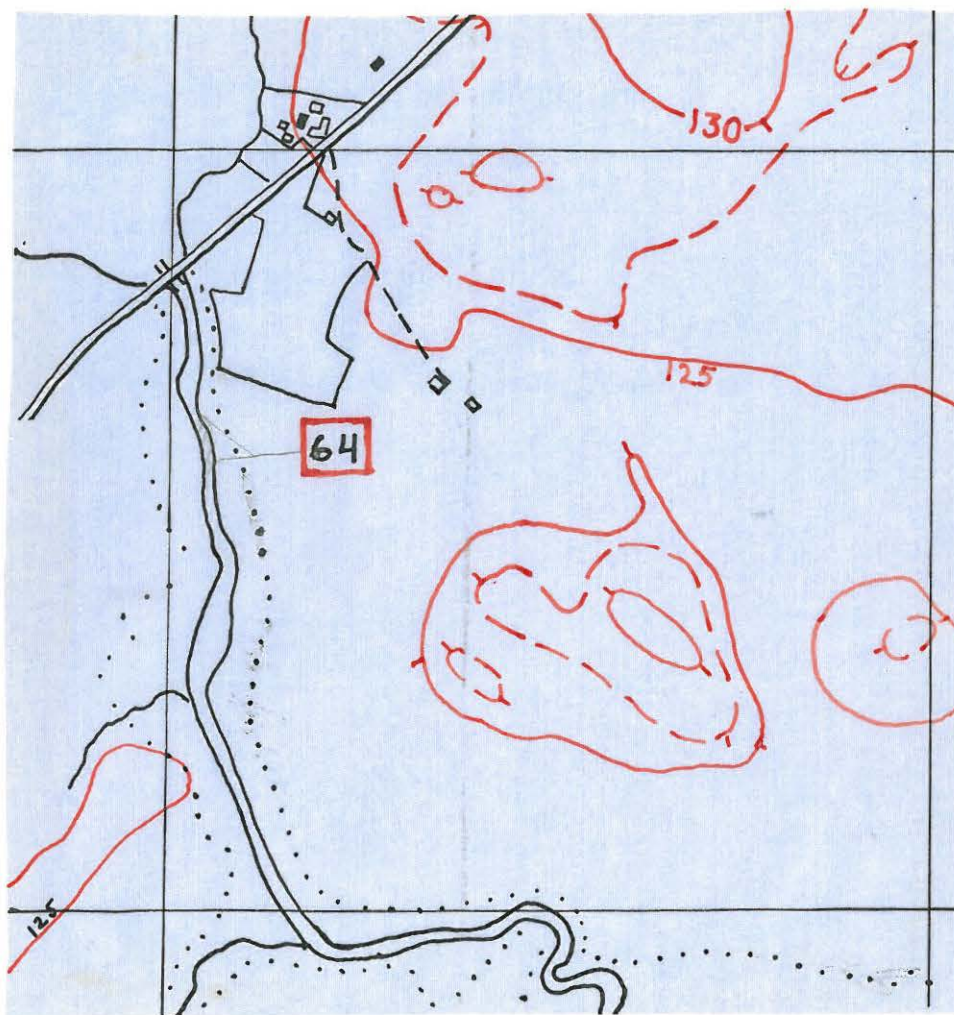
Tilan omistaja: Tilda Karppinen

Kylä: Nimisjärvi (Kukkola)

Tila: Uusitalo

Rek.nro: 1³⁶

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 7.7.1969

Peitepiirros 1:10000

peruskartan valokopiosta

Kukko-oja

Kivikautinen asuinpaikka (?) II

Löydöt: KM 2508:24

"kivitekele", olinpaikka tuntematon

Ks. A.H. Snellman, Oulun kihlakunta, muinaistieteellisiä ja
historiallisia lehtiä (SMYA IX) s.19, n:o77

Sijainti: Oulujoen pohjoisrannalla, Vaalan kirkosta 11 km
suuntaan 50/60

koord. x=6752 Y=8272 z=100-105

Kukko-ojan sisarukset muistelivat, että n. v.1938 oli pellos-
ta löytynyt taltan tapainen kivitekele, jonka toinen pää oli
ollut nelikulmainen, toinen vino. Kömpelön ulkonäön takia esi-
nettä ei toimitettu museoon ja myöhemmin se on joutunut huk-
kaan. Löytöpaikka on 100m päärakennuksesta suuntaan 55,4/60

KM2508:22:n löytöpaikkaa oli mahdotonta enää selvittää. Ilmei-
sesti sekin on joostain Kukko-ojaa ympäröiviltä pelloilta
löydetty. Tila sijaitsee kahden luonnonojan Oulujoen muodos-
tamalla niemellä. Niemeä pohjoisessa rajoittava Kukko-oja
virtaa syvällä jyrkkien törmien välissä ja se on aikoinaan
ollut erinomaisen hyvä kalastuspaikka.

Omistajat: Matti Eeva ja Anna Kukko-oja

Kylä: Niska

Tila: Kukko-oja

Rek.nro: 33-¹¹

L. Tomanterä ja M. Mustakallio 8.7.1969

VAALA
No 66.

Polvi

peruskartta 3425 C7 B

Irtolöytö III

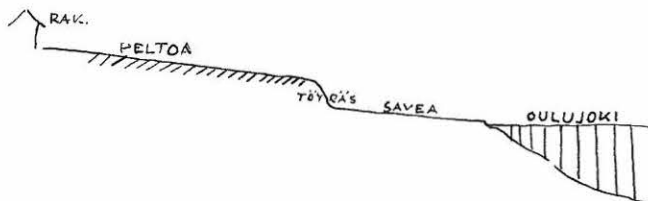
Esinelöytöjä : n: 2508:26

Kirj: A.H.Snellman SMYA IX f 22. s. 19 no 79.

Sijainti : Polven tila sijaitsee Oulujoen lounaisrannalla n.
6 km Jylhamän voimalasta s.49/60.

koord. x=6730 y=8230 z=n.100

Nykyinen isäntä ei tiennyt mitään löydöistä. Laaja
rantapello viettää jokeen päin. Pellon alapäässä
on töyräs, jonka alapuolella matala savillejuinen
alue. Mitään esineitä tai iskoksia ei löytynyt.

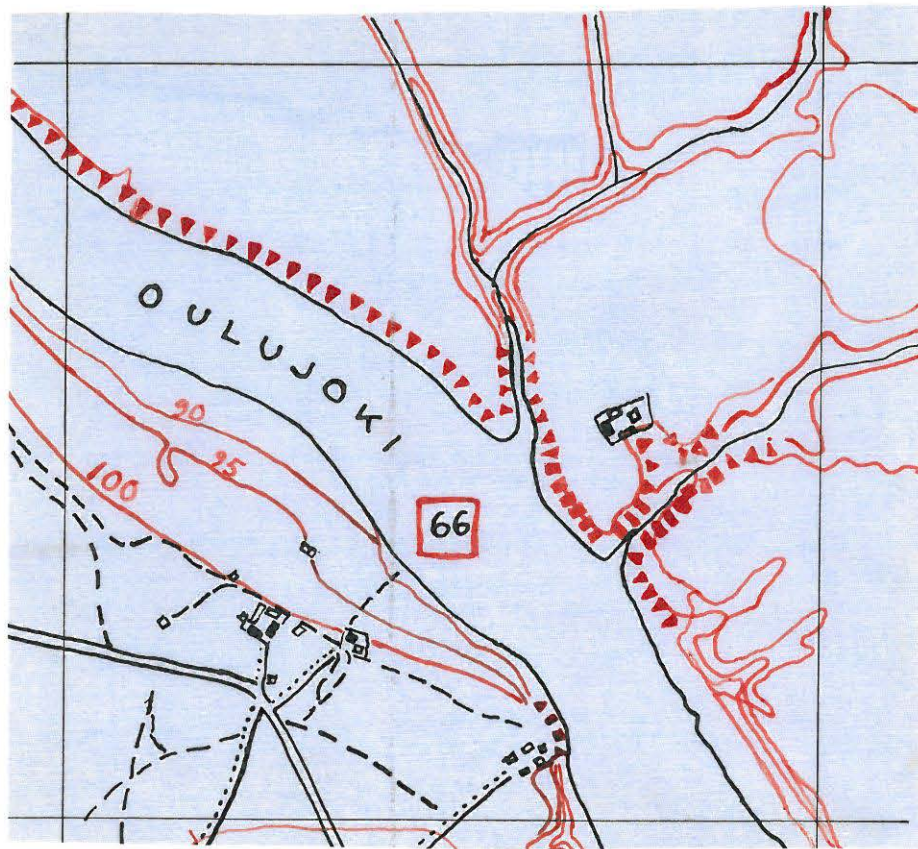
Tilan omistaja: Martti Poivainen

Kylä: Niska

Tila: Polvi

Rek.nro: 25⁸

Marja Mustakallio 20.8.1969

Peitepiirros 1:10 000

peruskartan valokopiosta

Irtolöytö III

Esinelöytöjä : KM 2508:37

Tieto hukkuneosta kiviesineestä

kirj: A.H. Snellman SMYA IX s. 25-26. s. 21 no. 90.

Sijainti : Myllylän torppa on sijainnut Oulujoen etelärannalla 5,6 km Jylhämän voimalasta s.46/60, Äskölaniemä vastapäätä.

koord. x=6451 y=8400 z=100

Myllylän torppa^{a/} ei enää ole, mutta Myllylän pellot ovat ruohottuneina ja pensaikkoisena jäljellä.

Oulujoen rannalla on jyrkkä törmä, jonka yläpuolella olivat Myllylän entiset pellot. Sarat vietiivät loivasti jokeen päin. Kasvillisuuden vuoksi näkynyt mitää erikoista.

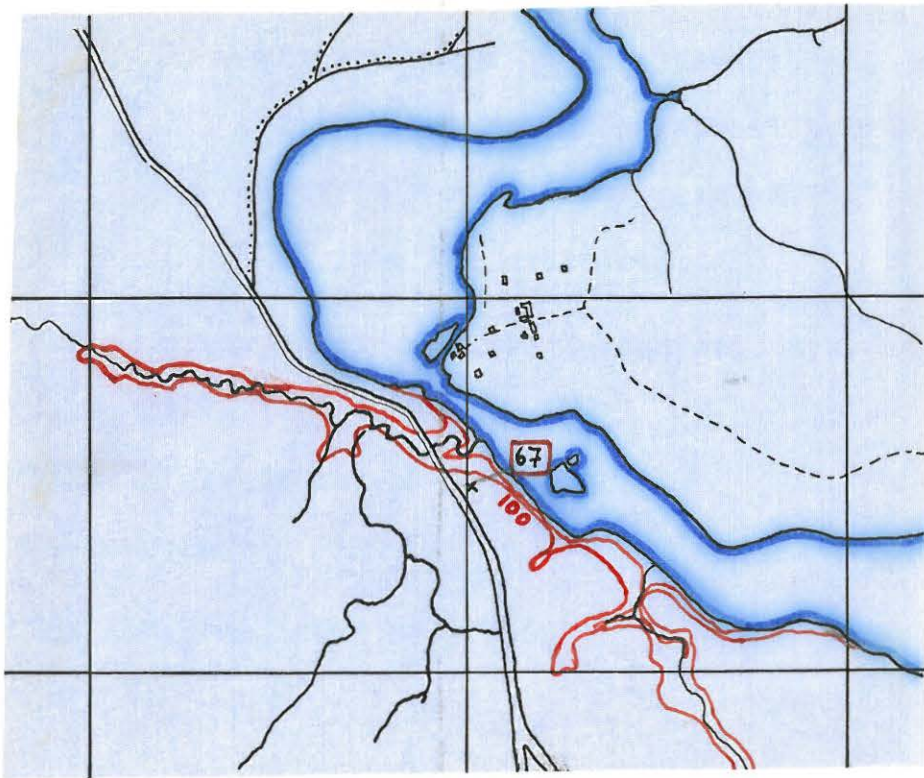
Tilan omistaja: ennen Kustu Mertaniemi, nyk. ei tiedossa.

Kylä: Niska

Tila: Myllylän torppa

Rek.nro:11³⁹

Marja Mustakallio 20.8.1969

peitepiirros 1:20 000

peruskartasta

Kivikautinen asuinpaikka II ?

Esinelöytöjä : KM 2508:38-39

Kirj: A.H. Snellman SMYA IX s. 21-22 no. 91-92.

Sijainti : Kurensaari on pienehkö saari Oulujoessa Askolanniem-
men edustalla Jylhämän voimalasta n. 5,6 km suun-
taan 46,5/60 , n. 2 km alaspäin Nuojuan padosta.

koord. x=6452 y=8425 z=n.90

Kurensaari on ruohoa kasvava kalliopohjainen saari,
nykyisin sen koillisrantaa sivuaa Nuojuan voimalan
patorakennelma. Lahon riippusillan ja voimakkaan
virran vuoksi saarella ei käyty. Saari sopisi si-
jaintinsa puolesta hyvin asuinpaikaksi, vaikkei
kvartseja tai muuta asuinpaikkaan viittaavaa voi-
tukaan todeta.

Tilan omistaja: Oulujoki Oy

Kylä: Niska

Tila:

Rek.nro: 11139

Leena Tomanterä 20.8.1969

VAALA NISKA KURENSAARI

1969

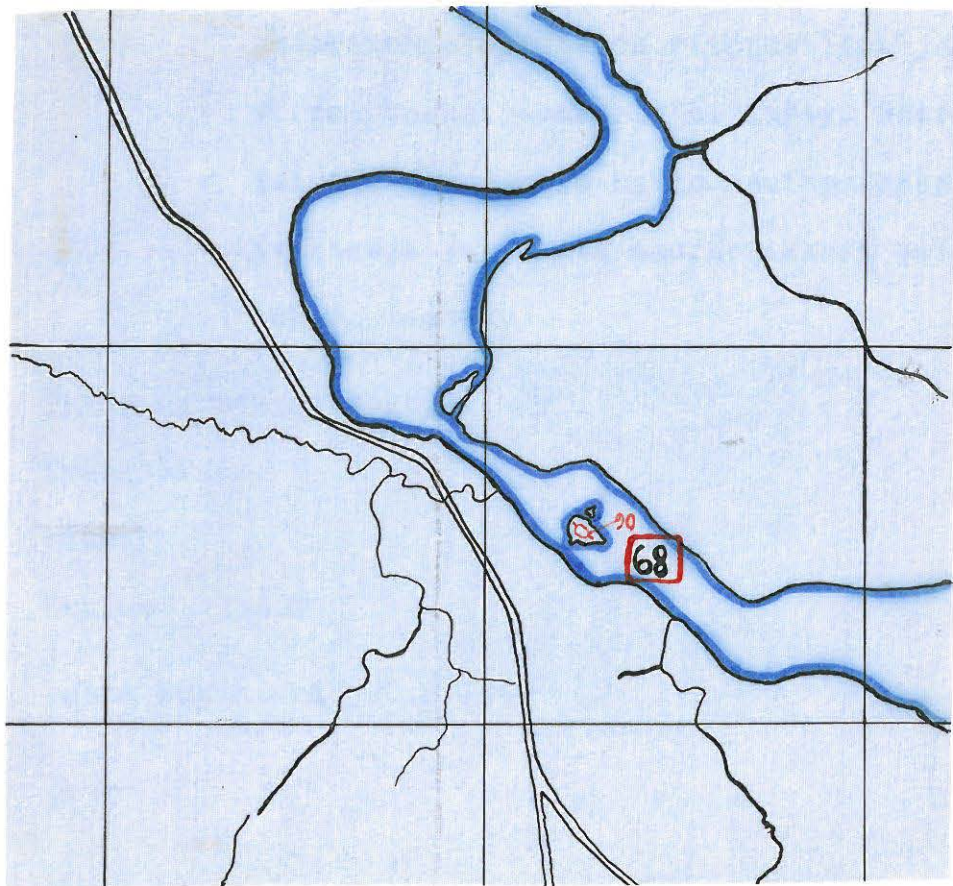
PATÓ

PATÓ

36069

KURENSAAREN KESKUSTAA KUVATTUNA OULUJOEN
POHJOISRANNALTA

KOILLISESTA

Peitepiirros 1:20 000

peruskartasta

Kivikautinen asuinpaikka II (?)

Esinelöytöjä : KM 3041:4 ; 3671:2

yksi mahd. kukkunut esine

Sijainti : Entinen Kohtalan tilan Perttulan torppa, nyttemmin
Perttulan tila, jonka rakennukset on purettu, si-
jaitsee Talliniemessä Oulujoen etelärannalla Jyl-
hämän voimalasta n. 6 km s. 47,3/60.

koord. x=6548 y=8415 z=87-90

Perttulan asuinpaikalla on maasto kumpuilevaa niit-
tyä ja peltoa. Peltojen yläpuolella nousee jyrk-
kä törmä. Yksi osa pelloista oli auki, mutta sii-
tä ei löytynyt mitään. Muu osa pelloista oli vil-
jelty, eikä niitä päässyt lähemmin tarkastelemaan.

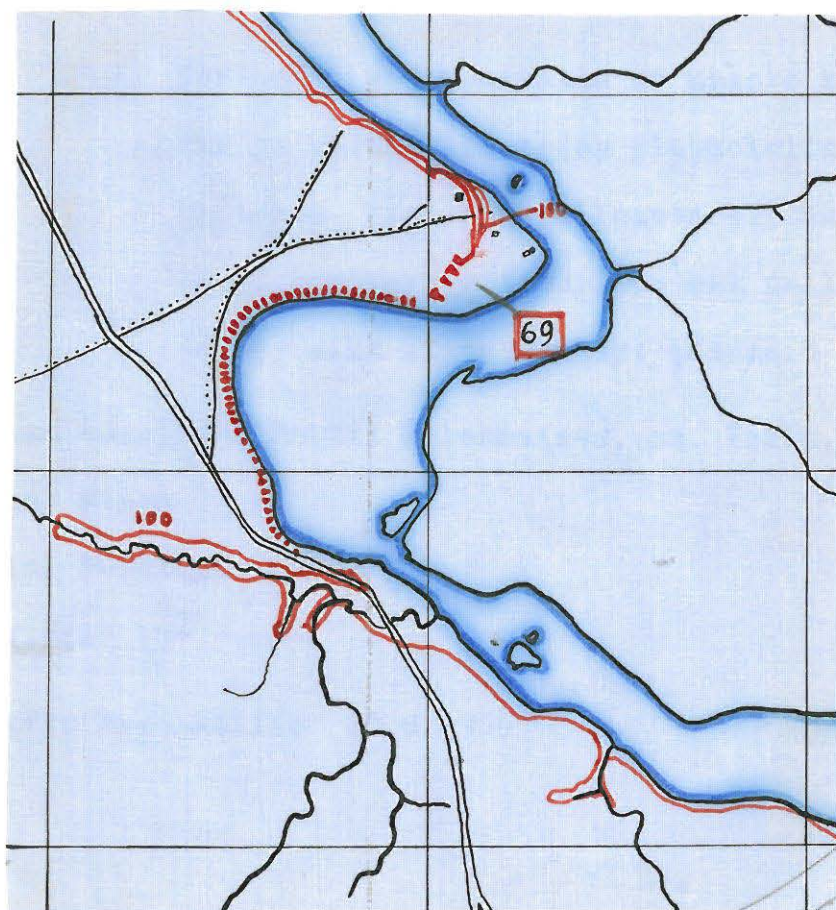
Tilan omistaja: Martti Kolehmainen, os. Vaala, Kotila.

Kylä: Niska

Tila: Perttula

Rek.nro: 42³

Marja Mustakallio 20.8.1969

Peitepiirros 1:20 000

peruskartasta

Lassila

Kivikautinen asuinpaikka II (?)

Löydöt: KM 3671:1 /Lassi Saarenpää

KM8686:1-2/Anna Tervo 1926

Sijainti: Kutujoen pohjoisrannalla, Vaalan kirkosta n. 4,7 km
suuntaan 54/60

koord. x=6612 y=8958 z=110-115

Lassila sijaitsee Kutujoen suupuolella. Vajaan kilometrin päässä talosta Kutujoki laskee koillisesta Oulujokeen. Lassilan pellot ulottuvat rantaan saakka, näistä rantapelloista museoon tulleet esineet on löytötiedoista päätellen otettu talteen. Tuuran (3671:1) on torppari Lassi Saarenpää aikonaan löytänyt jokirannasta. Löytöpaikka on ollut 4 sylvän päässä vesirajasta, talon kohdalla. Anna Tervo on löytänyt pari peikkikirvestä (KM 8686:1-2) "Lassilan pellosta Kutujoen rannalta".

Talonväeltä emme saaneet tietoja uusista löydöistä, emmekä myöskään itse voineet havaita sen enempää tiheäkasvuisissa pelloissa kuin ~~kuin~~ rannallakaan mitään merkittävää. -Kutujoen alajuoksulla on runsaasti kivikautisia löytöpaikkoja (Vaala n:ot 80, 82, 86, 91, 92, 93, 103, 104, 105) ,joista todennäköisesti monet ovat asuinpaikkoja.

Omistaja: Martti Mannermaa

Kylä: Järvikylä

Tila: Lassila

Rek.nro: 32¹⁴, löytöpaikka 32¹³

VAALA
No 71.

Waaalan satama

peruskartta 342310 A

Kivikautinen irtolöytö III

Esinelöytö: KM 3862:6

Sijainti : Esine on löytynyt "Waaalan sataman perunapellosta",
jansen on löytänyt laskumiehen vaimo Kaisa Nuojuva,
museoon sen on toimittanut K.Moilanen v. 1899.
Löytöpaikka lienee Vaalankurkun itäpuolella, Oulujärven pohjoisrannalla, jossa vieläkin on satalaitteita. Paikka on Jylhämän voimalasta n.3,5 km s.21,7/60.

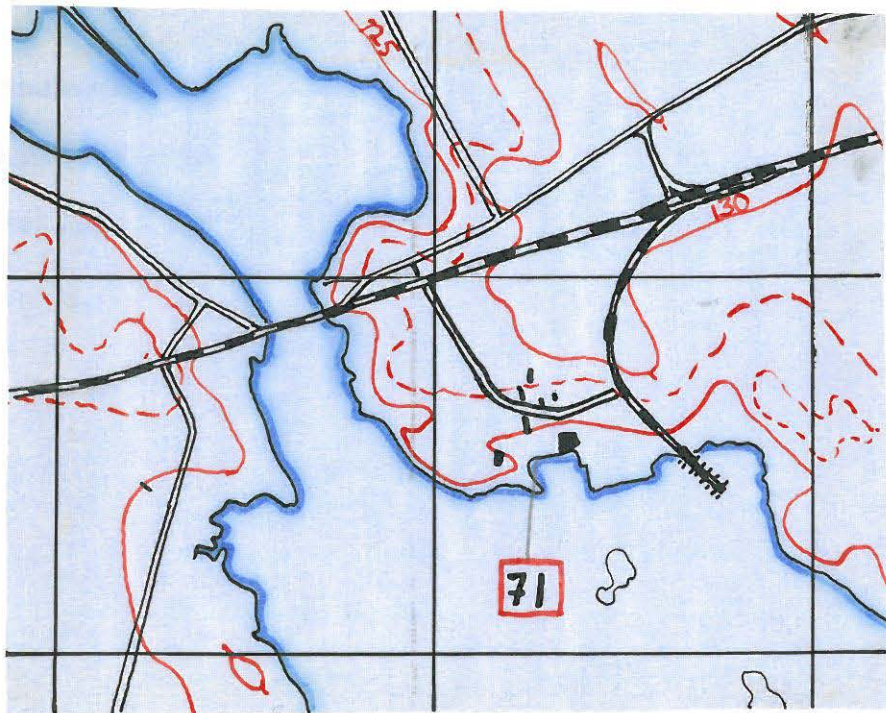
koord. x=6157 y=9235 x= n.125

Koordinaatit on mitattu sataman keskusta, koska perunapellon paikkaa ei ole tarkemmin tiedossa.

Maanomistaja:

Kylä: Niska

Rek.nro: 19⁴⁵

Kivikautinen asuinpaikka I-II

Esinelöytöjä : KM 4082:1-9 ; 17954:1-6 ; (4637:1-3 ?)

Kirj? E.Sarasmo: Alku- ja Esihistoria s.21. Entinen Oulujoki.

Sijainti : Poukamon kivikautinen asuinpaikka sijaitsee Vaalanlammen rannalla n. 2 km Jylhämän voimalasta s. 37,5/60.

koord. x=6232 y=9098 z=123-124,5

Asuinpaikka on Poukamon tilan rantapellolla Vaala - Jylhä - tien ja Vaalanlammen välissä.

Rannan puoleisesta osasta peltoa n. 10 m levyisellä kaistaleella oli erikoisen runsaasti kvartsi-iskoksia ja esineitä mullan pinnassa. Rantahietikon (matalan veden aikana n.20-30 m leveä) ja pellon välillä on matala töyräs, jossa kasvaa pajuja. Aivan töyrään alapuolelta löytyi muutamia sädeki- viliuskeen lastuja, mutta muuten oli hietikko aivan löydötön.

Tilan omistaja: Oulujoki Oy (?)

Kylä: Niskä

Tila: Poukamo

Rek.nro: 28⁵

Leena Tomanterä 20.8.1969

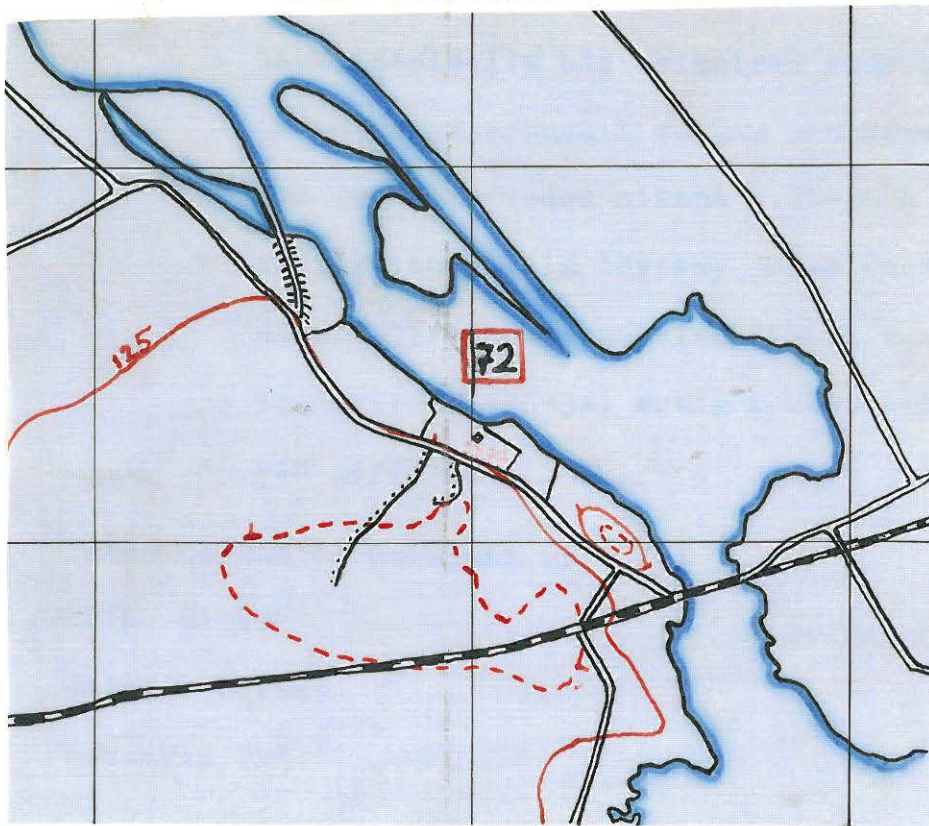
VAALA NISKA POUKAMO 1969

PELLON REUNAA JA RAN-
TAHIETIKKOA, JOISTA RUN-
SAASTI LÖYTÖJÄ

OULUJOEN VAALANLAMPEA

POUKAMON KIVIKAUTISEN ASUINPAIKAN RANTAA

Peitepiirros 1:20 000

peruskartasta

Kivikautinen asuinpaikka (?) II

Esinelöytöjä : KM 4082:10-11

Sijainti : Uutelan tila sijaitsee aivan Jylhämän voimalan alapuolella (n. 300 m) Oulujoki Oy:n maalla Jylhästä kaivetun kanavan lansirannalla.

koord. x=6400 y=8960 z=n.118

Paikka on nykyisin Oulujoki Oy:n ulkomuseoaluetta, metsittynyttä peltoa. Uutelan rakennusryhmästä koilliseen on alkuperäinen rantaviiva. Alkuperäisen kosken pohjalla on nykyisin koivikkoa. Kanavan itäpuolella on Raappanan saari. Löydöt ovat tulleet ehkä rakennuksista koilliseen olleilta rinnepelelloilta, jotka ovat ulottuneet rantaan asti. Tarkkaa löytöpaikkaa ei ole tiedossa.

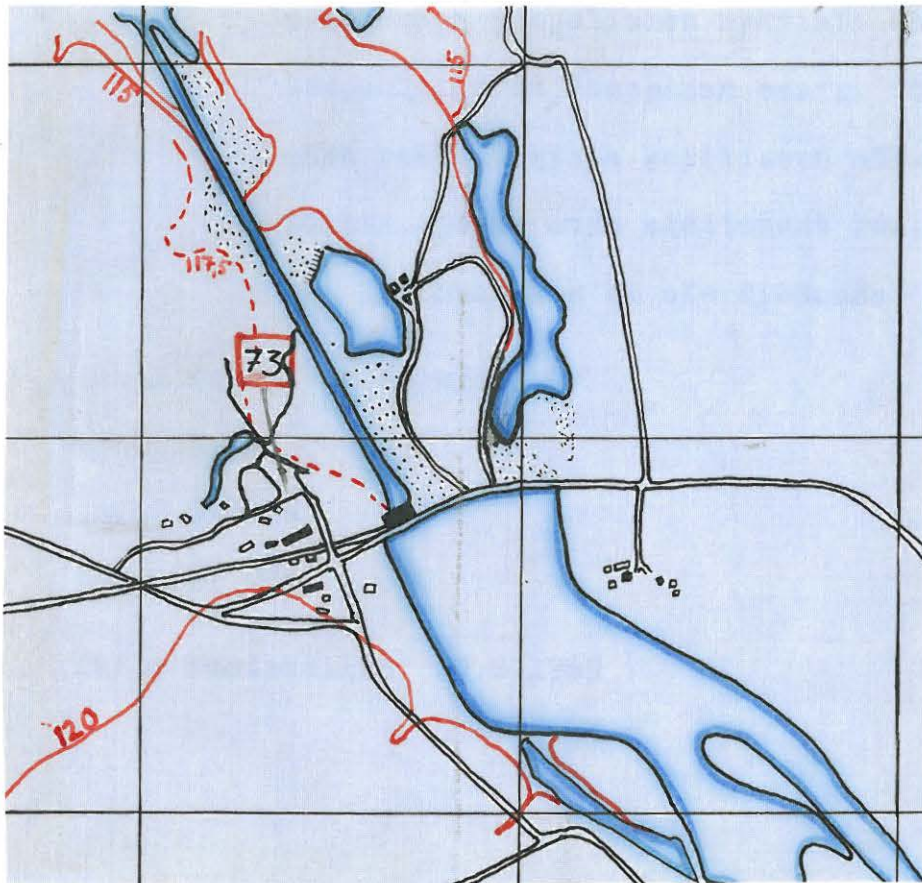
Tilan omistaja: Oulujoki Oy

Kylä: Niska

Tila: Uutela

Rek.nro: 2⁶³

Marja Mustakallio 20.8.1969

Peitepiirros 1:20 000

peruskartasta

Rautakautinen irtolöytö III

Esinelöytö: KM 150 (hopeinen kaularengas)

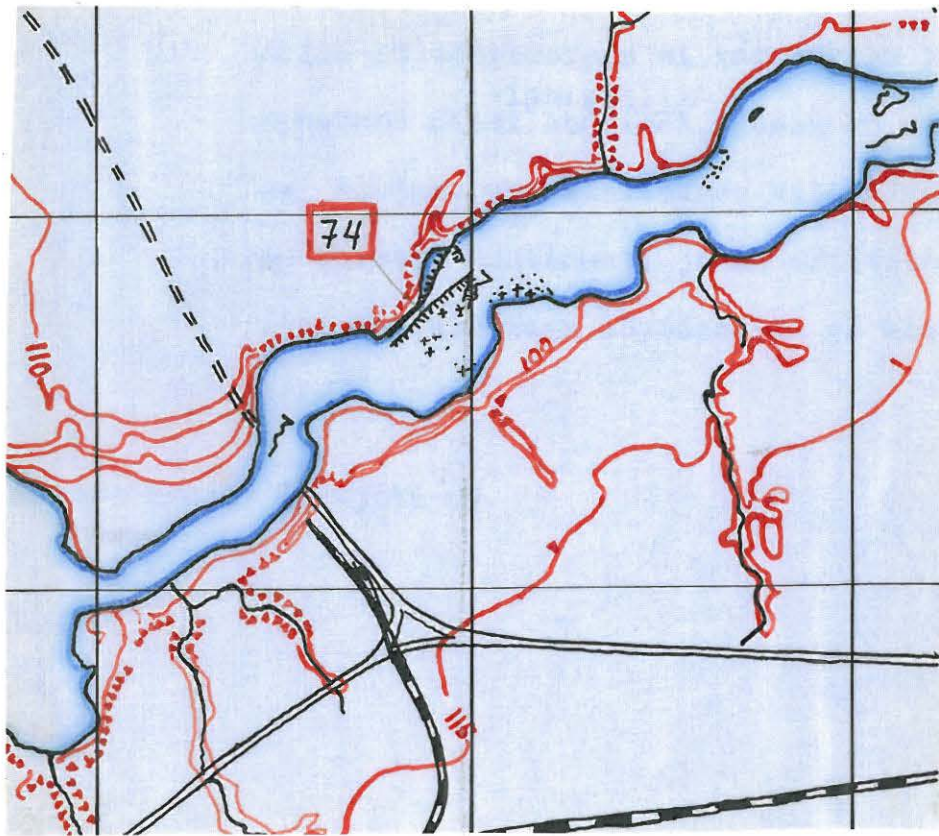
Kirj. mm. E.Sarasmo, Alku- ja esihistoria, Entinen Oulujoki.

Sijainti : Kaularengas on löydetty jo v. 1825 kanavankaivuu-
töiden yhteydessä "vid kanalgräfning genom en udde
invid Kovero fors", luultavasti paikka sijaitsee
n. 400-500m yläjuoksulle Nuojuan voimalaitoksesta,
Jylhämän voimalasta n.3 km s.47,5/60

koord. x=6470 y=8678 z= 98-94

Edellä esitetty löytöpaikka on pelkästään arvailua,
sillä löytötiedoissa ei käy tarkka löytöpaikka ilmi.
Kyseinen niemi on ^{lähistöllä/}ainoa, jossa on vanhoja kaivant-
ja. Nuojuan voimalaitoksen valmistumisen jälkeen
on maisema muuttunut, ja on erittäin todennäköistä,
että kaularenkaan löytöpaikka on kokonaan veden
alla.

Maanomistaja: Oulujoki Oy.

Peitepiirros 1:20 000

perus kartasta

VAALA
No 75.

Perälänlahti

peruskarttalehti ei tiedossa

Irtolöytö III

Esinelöytö : KM 7683:26

Löytäjä Matti Karppinen os. Vaala Nimisjärvi Järventaka

Löytöpaikka ei ole tiedossa.

Harju

Kivikautinen asuinpaikka II

Löydöt: KM 17967:1-2

Sijainti: Kekkolanniemellä, Vaalan kirkosta n. 17,5 km
suuntaan 18/60

koord. x=5655 y=0897 z=125-130

Kekkolanniemestä ks. Vaala n:o 14. -Harju sijaitsee niemen lounaisrannalla. Talonväki ei tiennyt kivikautisista löydöistä mitään. Perunapellosta, Harjun päärakennuksesta 150 m luoteeseen poimimme kvartsi-iskoksia ja hiotun kiviesineen katkelman. Multa on hiekansekaista. Peltorinne viettää paikalla ^{lounaaseen} kohti rantaa, joka on 30-40 m:n päässä löytöpaikalta. Rinne päättyy jyrkkään töyräeseen, jonka juurelta alkaa rantakivikko. Ks. luonnos. Vrt. Vaala n:o 14.

Peruskarttalehden ote: ks Vaala 14

Tilan omistaja: Eino Hyyryläinen

kylä: Jaalanka

tila: Harju

rek.nro: 3²⁵

Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio 2.7.1969

VAALA, JAALANKA, Harju

34895 Harjun kivikautinen asinpaikka Kekolanniemen lounaisrannalla kuvattuna molemmissa kuvissa NW → SE. Löytöjä esiintyi kuvassa 34896 näkyvässä (pistein merkityssä) perunapellossa

34896

Järvelä A

Kivikautinen asuinpaikka II

Löydöt:KM 9239:1-3, 9275, 9377:1-3, 9423:1-5, 17969:1-6,

Oulun museo 4390:1-15

Sijainti:Yläjärven kaakkoisrannalla, Vaalan kirkosta 6km suuntaan 57,2/60

koord. x=6720 y=9111 z=111,8(Yläjärven pinta)-
117,5

Järvelän löydöt ovat kaikki tulleet esiin talon ympärillä olevista pelloista. Isäntä, Reino Kaarteenaho lahjoitti Kansallismuseolle viime vuosina löydettyt kiviesineet ja -iskokset. Kaikkia löytöjä ei ole otettu talteen, ja isäntä sanoi ettei hän nykyisin kiinnitä ^{löytöihin} mitään huomiota, koska niitä on ollut niin paljon. Eniten kiviesineitä on tullut esiin päärakennuksen länsipuolella olevasta pellosta.

Kansallismuseoon 1930-31 tulleiden esineiden löytötiedoista ei käy ilmi tarkkaa löytöpaikkaa, mutta lienee todennäköistä, että ne (KM9239:1-3, 9275, 9377:1-3, 9423:1-5) on löydetty samoilta kohdilta kuin myöhemmät löydöt.

Käydessään 1949 Järvelässä, on Esko Sarasmo poiminnut kvartsi- ja pii-iskoksia päärakennuksen lounaispuolella olevasta pellosta(Oul. mus. 4390:12-15) ja tuonut samalla talonväen katiskopellosta, päärakennuksen koillispuolelta, tekemät löydöt(Oul.mus.4390:1-11) Oulun museoon.

Kivikautisia asuinpaikkalöytöjä on siis tullut

VAALA, JÄRVIKYLÄ, JÄRVELÄ

34891 Järvelän kivikautinen asuinpaikka
yläjäven SE-rannalla kuvattuna W→E

päärakennuksen länsi- lounais- ja koillispuolelta.
Peltorinne viettää luoteeseen kohti Yläjärveä. Löytö-
vyöhyke on 115 m:n korkeuskäyrän molemmin puolin.

Käydessämme paikalla ei siellä kasvillisuuden takia
ollut nähtävissä mitään. Ainoastaan pieni hiotun esi-
neen katkelma löytyi taloon johtavalta hiekkaiselta
tieltä 80 m päärakennuksesta kaakkoon.

Ks. myös Vaala n:o 106

Maan omistaja: Reino Kaarteenaho

Tila: Järvelä (Järvi, Järven
talo)

Kylä: Järvikylä

Rek.nro : 38²⁰

Leena Tomanträ ja Marja Mustakallio 20.8.1969.

Askola

Kivikautinen irtolöytö III

Löytö: KM 2508:40/ Juho Askonen (†)

Ks. A.H.Snellman, Oulun kihlakunta, muinaistieteellisiä ja historiallisia lehtiä (SMYA IX) s.22, n:o 93.

Sijainti: Askolanniemellä, Vaalan kirkosta 8,7 km suuntaan

47,7/60

koord. x=6496 y=8413 z=100-105

Askolanniemi pistää Oulujokeen idästä. Koko niemi on viljelty, 1800-luvulla löydetyn veitsenterän löytöpaikka, "Askolan pelto", tarkastettiin viljan ym. kasvillisuuden sallimissa puitteissa. Laajoilla peltaukeilla emme havainneet merkkejä kivikauden asutuksesta, myöskään talonvällä ei ollut asiaa koskevia tietoja. -Askolanniemen löytöihin kuuluu toinenkin irtolöytö, ks. Vaala n:o 79.

Omistaja: Askonen

Kylä: Niskankylä

Tila: Askola

Rek.nro: 11¹²

Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio 8.7.1969

Mikkola

Kivikautinen irtolöytö III

Löytö: KM 11010:1, löyt. Aappo Mikkonen v.1935

KM:lle v.1939/toimittaja Matti Pu-
taala. -Kaleva n:o 66; 21.3.1939

Sijainti: Askolanniemellä, Vaalan kirkosta n.8,8km
suuntaan 45,5/60

koord. x=6486 y=8398 z=90-95

Oulujoen itäpuolella olevan Askolanniemen lounaisosaan on Oulujoki Oy kaivanut n. 10m leveän luode-kaakko-suuntaisen kanavan. N. 30m:n päässä jokirannasta, kanavan luoteispäässä ja lounaisrannalla on tuuran löytöpaikka. Aappo Mikkonen oli löytänyt sen pellonojan kaivutyössä, n. 20 cm:n syvyydestä. Paikalla ja sen ympäristössä ei ollut nähtävissä mitään erityistä. Ks. Vaala n:o 78.

Omistaja: Oulujoki OY

Kylä: Niskankylä

Tila: Mikkola

Rek.nro: 11⁹⁸

Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio 8.7.1969.

Niskakosken kansakoulu

Kivikautinen asuinpaikka II

Löydöt: KM 12108, löyd. 1929, KM:con v.1949

Oulun museo [2-4], löyd. v. 1929

Oulun museo [12] /Lauri Niemi v.1949

Sijainti: Mantereenlammen luoteisrannalla, Vaalan kirkosta

4,8km suuntaan 57,5/60

koord. x=6580 y=8802 z=106,2-115

Kansakoulu sijaitsee Oulujoen ja Kutujoen risteyksessä olevan Mantereenlammen luoteisrannalla. Koulun vahtimestari kertoi, että rannasta oli koulurakennuksen kohdalta löytynyt "kiviase", jonka op. Rikula oli vienyt Oulun museoon. Löytö oli tehty ennen rannan pengerrystä. Vahtimestari ei tiennyt oliko kyseinen löytö sama kuin L.Niemen löytämä Oulun mus. [12]. Tämä taltta on museoon tulleitten tietojen mukaan löydetty "koulun rannasta, kuivuneesta joen uomasta". -Muut esineet (KM 12108, Oulun mus. [2-4]) on löydetty koulun tontilla olleen "vanhan asumuksen jo maatuneesta uuninsijarauniosta, puutarhamaata raivatesa!"

Kansakoulun törmällä tai rannassa lienee ainakin ollut kivikautinen asuinpaikka. Sen tarkempaa sijaintia ei onnistuttu paikallistamaan, koska maastossa ei ollut näkyvissä mitään asuinpaikkaan viittaavia merkkejä. -Lähistön kivikautiset löytöpaikat: ks. Vaala n:o 70.

Vihtori Tervon (ks. Vaala n:o 106) kertoman mukaan olisi koululla pitänyt olla talletettuna kiviesineitä. Vahtimestari ei kuitenkaan tiennyt sellaisten olemassaolosta mitään.

U
Omistaja: Vaalan kunta

Niskakosken kansakoulu

Kylä: Niskankylä

Rek.nro: 36⁶

Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio 20.8.1969.

VAALA
No 81.

Oulujärven ranta

peruskarttalehti ei tiedossa

Irtolöytö III

Esinelöytö : Pohjois-Pohjanmaan Museo, Oulu 1320

Tarkempaa löytöpaikkaa ei tiedetä, esine tullut museoon
op. J. Kinnusen kautta.

Tuomela

Irtolöytö III

Löytö: Oulun museo 4213/ Juho Tikkanen v.1947

Sijainti: Alajärven etelärannalla, Vaalan kirkosta 4,4 km
suuntaan 56/60

koord. x=n.6640 y=n.9060 z=alle 115, (järven pinta
111,7)

Tuomelan isäntä Juho Tikkanen ei ollut tavannut uusia
muinaislöytöjä kourutaltan (Oulun mus. 4213) löytymisen jäl-
keen. Tämän löytöpaikka on Tuomelan talosta n. 700 m itään
(suunta 14/60), Alajärven etelärannalla. Taltta oli löytynyt
mudasta, jota oli tuotu talon lähistöllä oleville pelloille
Alajärven etelärannalta. Isäntä ei muistanut tarkemmin, mistä
mutaa oli otettu, esineen löytötiedoissa mainitaan löytöpaikan
olevan järven eteläpuolella, 300 m:n päässä rannasta. -Ala-
järven kosteilla rantaniityillä ei ollut nähtävissä mitään
erityistä.

Lähistöllä on useita kivikautisia löytöpaikkoja, ks. näitä
n:oista Vaala 70 ja 106.

Omistaja: Juho Tikkanen

Kylä: Järvikylä

Tila: Tuomela

Rek.nro: 40⁴³

Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio 9.7.1969

Iloniemi

Intolöytö III

Löytö: Oulun museo 4310/1/ Kalervo Tervo, löyt. v.1946,
lahj. v.1948.

Sijainti: Oulujoen Raappanansaaren länsirannalla, Vaalan

kirkosta 3,6 km suuntaan 51,5/60

koord. x=6452 y=3956 z=n.117,5

Raappanansaari on ollut parin kilometrin mittainen, puolen kilometrin levyinen saari . Nykyisin se on kokonaan kuivilla, mantereen yhteydessä. Saaren kaakkoispäässä on Jylhämön voimala, saaren lounaispuolella kulkee Oulujoen entisen uoman kohdalla 1,4 km:n pituinen alakanava.

Kivikirveen löytäjän, Kalervo Tervon, veli Vihtori Tervo osoitti meille paikan, josta kivikirves oli löytynyt. (Koordinaatit mitattu tähän) -Paikalla ei pellon ja rannan kasvillisuuden takia ollut todettavissa mitään erityistä. (V.Tervo, ks. Vaala n:o 106).

Omistaja: Oulujoki OY

Kylä: Niskankylä

Tila: Alatalo

Rek.nro: 2⁶⁴

Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio 20.8.1969.

Vaala
n:o 84

Jyrkkä

Kivikautinen irtolöytö III

Löytö: Oulun museo 4310:2 /Kalervo Tervo v.1947

Sijainti: Oulujoen koillisrannalla, Vaalan kirkosta n.

3,7km suuntaan 52,5/60

Koord. x=6496 Y=8996 z=n.115

Jyrkän tila on Oulujoen itäpuolella, vastapäätä Raap-panansearta. Joen uoma on mantereen ja saaren välillä nykyi-
sin kuivilla, Jylhämän voimalan alakanava virtaa saaren
toisella puolella. -Kourutaltan löytöpaikan ositti Ka-
lervo Tervon veli, Vihtori Tervo (ks. Vaala n:o 106).
Löytöpaikka on Jyrkän talosta parisataa metriä luoteeseen,
peltoaukean itä-koillis-reunalla. Entiseen joenrantaan
paikalta on matkaa vajaa 200m. Metsän reunassa ja pellolla
ei havaittu mitään erityistä.

Omistaja: Oulujoki OY

Kylä: Niskankylä

Tila: Jyrkkä

Rek.nro: 2⁶⁴

Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio 20.8.1969.

Kankaanniemi

Kivikautinen asuinpaikka II

Löydöt: KM 17968:1-2

Oulu: 4331:1-8

kiviesineitä V.Tervon hallussa

Sijainti: Kankaanjoen pohjoispuolella, 4,5km Vaalan kirkosta
suuntaan 57/60

koord. x=6666 Y=9106 z=111,7(veden pinta)-115

Kankaanniemen omistaja Vihtori Tervo kulki mukanaamme esitellen kaiken tietämänsä lähiympäristön kivikautisista löydöistä ja mainiten myös muutamia kaukaisempia löytöpaikkoja. V.Tervo omistaa Kankaanniemen, talo on kuitenkin asumaton, sillä omistaja asuu Lepistön tilalla, n. 200m Kankaaniemestä luoteeseen. Paikasta on toisinaan ollut käytössä nimitys "Kankaanmäki". Kartoilla nykyisin esiintyy "Kankaanniemi".

N. puolen kilometrin mittainen Kankaanjoki yhdistää toisiinsa Alajärven ja Keskijärven. Kankaanniemi on joen pohjoisrannalla, tilan pellot ulottuvat vesirajaan saakka. Löytöjä on esiintynyt peltojen leveydeltä (n.140m) alkaen n. 25m:n päässä joen rannasta ja päättyen n. 100m:n päässä rannasta.(Metrimäärät pätevät loppukesällä, tulvan ja korkean veden aikaan osa löytöaluetta jää veden alle)

Kvartsi-iskoksia löysimme hiekkaiselta polulta harjun lounaisrinteestä, n. 50m:n päässä joesta. Samasta rinteestä, n. 100m:n päässä joesta,poimimme kvartsi-iskoksia parin pienen hiekanotto-paikan laitamilta.

Lähistön löytöpaikat: ks.Vaala n:o 100

Omistaja: Vihtori Tervo

Kylä: Järvikylä

Tila: Kankaanniemi

Rek.nro: 38³⁵

L. Tomanterä ja M. Mustakallio 20.8.1969.

Koivuniemi

Kivikautinen asuinpaikka II

Löydöt: KM 9289:1-3 /Anna Tervo v.1930

Oulun_{mus.} 4474:1-4 /Lauri Niemi 1930-luvulla

Oulun museo [11] /Lauri Niemi v.1949

Sijainti: Oulujoen länsirannalla, Vaalan kirkosta 4,8 km

suuntaan 57,1/60

koord. x=6563, y=8886 z=107,5(115)

Koivuniemen isäntä Lauri Niemi kertoi talon Rantapellos-
ta löytyneen "lukuisia taltan päitä". Näistä on osa tuotu
museoon, mutta osa on myös joutunut kadoksiin. Isäntä mai-
nitsi jakaneensa niitä juovuksissa ollessaan tuttavilleen.
Muita tarkempia tietoja hän ei muistanut. Muistin heikkou-
teen on syynä vaikea aivoinvaliditeetti.

Rantapelto, josta enimmäkseen löydöt on otettu talteen, on
Lauri Niemen itselleen rakentaman uuden asuinrakennuksen
(koord. x=6567 y=8900) itäpuolella, talon ja Oulujoen vä-
lissä. Tarkistusajaksi siinä ei kasvillisuuden takia ollut
näkyvissä mitään merkittävää. -Koivuniemen vanhassa päära-
kennuksessa asuu L. Niemen poika. Rakennuksen etelänurkasta
parimetriä rantaan päin on löytynyt epämääräinen reikäse
(Oulun museo [11]) kaivoa kaivettaessa, $\frac{1}{2}$ m:n syvyydestä,
jossa oli nähty myös hiiltä. Rantapelto on paikalta n. 130 m
itään. -Asuinpaikka on ilmeisesti jossain pienellä niemellä,
jossa em. Rantapeltokin sijaitsee. Asuinpaikan jatkumista
reikäkiven (Oulun mus. [11]) löytöpaikalle ei voitu todeta.
Kyseessä voi olla myös irtolöytö. -Lähistön löytöpaikat:
Ks. Vaala n:o 70.

Omistaja: Lauri Niemi

Kylä: Järvikylä

Tila: Koivuniemi

Rek.nro: 36¹⁵, ¹⁶ja ¹⁹

Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio 20.8.1969.

Pukemanniemi

Kivikautinen asuinpaikka III

Löydöt: { 4684:1-7/ Vihtori Tervo
Oulu { 4684:8, 4684:10

Sijainti: Oulujoen luoteisrannalla, Vaalan kirkosta 6,1 km
suuntaan 49/60

koord. x=6470 y=8674 z=n.95

Pukemanniemi sijaitsee 200-300m entisen Nuojuankosken
yläpuolella, 400m nykyisen Nuojuan voimalaitoksen konease-
masta koilliseen. Paikka on siis nykyisin padotusaltaan
rannalla. Pukemanniemi on ollut jyrkkätörmäinen leveähkö
niemi. Törmän alapuolella on ollut 20-40 m:n levyinen
rantatasanne, josta löydöt on otettu talteen voimalaitos-
töiden yhteydessä. Löytäjä, Vihtori Tervo (ks. Vaala n:o
106), ilmoitti nähneensä paikalla myös pari kivettyä tuli-
sijaa. Löytöpaikka on nykyisin kokonaan veden alla ja nie-
men rannat oiottu ja tasoitettu.

OM 4684:8 ja 10:n löytöpaikkaa ei tiedetä varmasti. Ne on
myös löydetty voimalaitostöiden yhteydessä Nuojualta, toden-
näköisesti joko Pukemanniemeltä tai sen lähettäviltä.

Löydöt ovat voineet vieräjä törmältä alas, mutta tuli-
sijojen olemassaolo antaa aihetta epäillä, että asuinpaik-
ka on ollut rantatasanteella.

Omistaja: Oulujoki OY

Kylä: Nuojuua

Tila: - , Rek.nro:37⁸

Leena Tomanterö ja Marja Mustakallio 9.7.1969.

Vaala
n:o 88

peruskartta 3441 01 D

Kaihlanan

Löydöt: KM 12486:1-6/ Metsänhoitaja Eini, Kajaani, 1950

Löytötietojen mukaan metsänhoitaja Eini on kerännyt kiviesineet Kaihlasan järven rannalta. Tarkempia tietoja ei näistä saatu. Metsänhoitajalta itseltään ~~ksksks~~ ei myöskään ole asiaa tiedusteltu.

Kaihlasan seudun kivikautisia löytöpaikkoja;
ks. Vaala n:ot 20 ja 47.

Irtolöytö III

Esinelöytöjä : Pohjois-Pohjanmaan Museo, Oulu 4684:9

i/
Sijanti : Esine on löytynyt nykyiseltä Nuojuan voimalan alueelta Jylhästä 3,6 km s. 46/60.

koord. x=6417 y=8630 z=87,3-90

Löytöpaikka on nykyisin Nuojuan voimalaitoksen pääpadon alapuolella, jossa entinen kosken pohja on kuivaa kivikkoa ja kaivettu uoma virtaa syvällä sen pohjoispuolella. Löytötiedoissa ei kerrota oliko esine löytynyt louhitusta uomasta vai entisestä kosken pohjasta. Edellinen vaihtoehto vaikuttaa luonnollisemmalta ja silloin on kosken rannalla voinut olla jopa asuinpaikka, mutta nyt se varmasti on tuhoutunut.

Tilan omistaja: Oulujoki Oy

Kylä: Niska

Tila:

Rek.nro: 16² (?)

Leena Tomanterä 21.8.1969

Peitepiirros 1:20000

peruskartasta

VAALA
No 90.

Kutujoki A

peruskartta 3423 07 D
tai 3423 10 B

Irtolöytö III

Esinelöytö : Pohjois-Pohjanmaan Museo, Oulu 4684:12

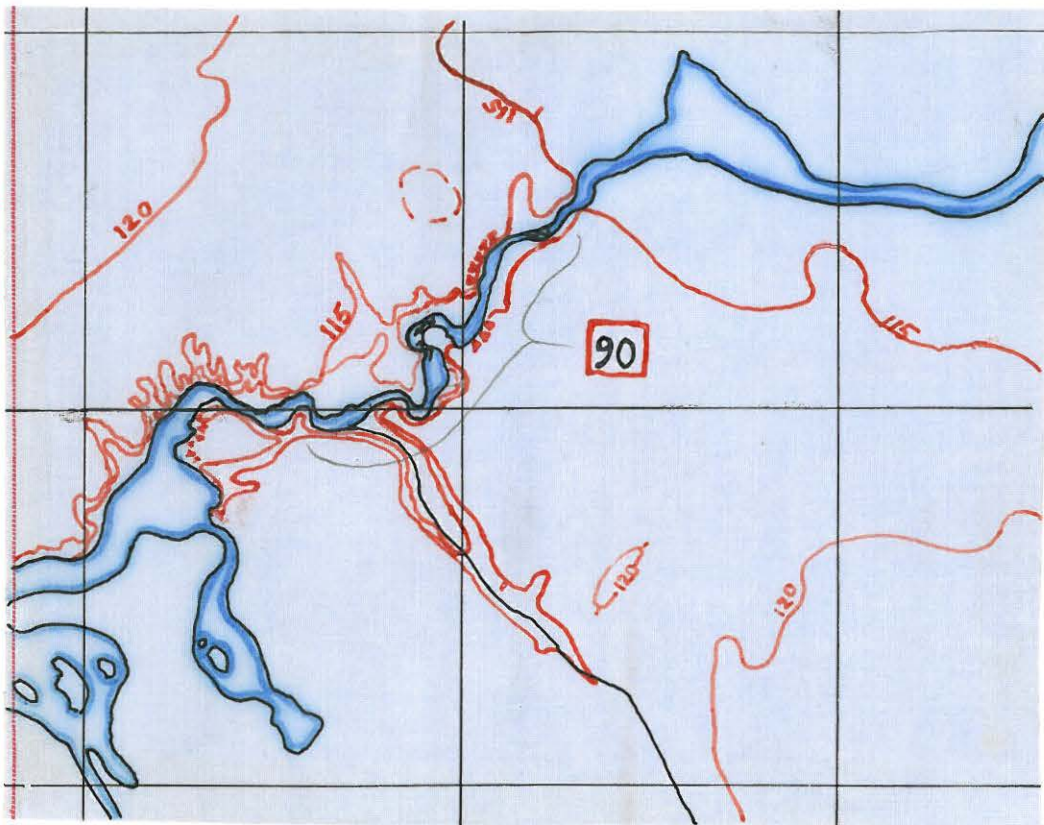
Sijainti : Löytäjän mv. Vihtori Tervon mukaan esine on löytö-
nyt kosken pohjalta Kutujoen varrelta. Paikka ei
ole tarkemmin tiedossa. Kutujoki on Oulujoen pie-
ni lisäjoki, joka saa alkunsa Järvikylän järvistä.

Tilan omistaja:

Kylä: Järvikylä tai Niska

Tila:

Rek.nro:

Peitepiirros 1:20 000

peruskartasta

Karppila

Kivikautinen asuinpaikka II

Löydöt: Oulun museo [6] v.1933 ; KM 17970:1-2/ Tomanterä & Mustakallio v.1969

Sijainti: Mantereenlammen luoteisrannalla, Vaalan kirkosta

4,9 km suuntaan 52,5

koord. x=5582 y=8907 z=110-115

Karppila sijaitsee Kutujoen ja Olujoen risteyksessä olevan Mantereenlammen luoteisrannalla, Niskakosken kansakoulun naapurissa, koulusta koilliseen n. 100m. -Piha ja talon eteläpuolella oleva Pihaniitty viettävät loivasti kaakkoon Mantereenlammea kohti. Rinne päättyy n. 5 m:n korkuiseen törmään, jota alhaalta vesirajan kohdalta on vahvistettu täytemaalla.

Niityllä ei voitu havaita mitään, mutta rantatörmän päältä löytyi hiekkakivihicin ja pari ^{kvartsi-}niskosta (KM 17970:1-2). Koordinaatit on mitattu löytöpaikalle. Tasataltan terä (Oulun mus. [6]) mainitaan löytyneen "Karppilan pellostä jokitörmältä". Törmällä on Karppilan peltoja vain 20-30 m:n leveydeltä, joten esiin löytyneen löytöpaikka sijoittuu tälle välille ja samalla hiekin seikkosten löytöalueen tuntumaan.

Karppilan rantatörmällä on ilmeisesti kivikautinen asuinpaikka. Kutujoen alajuoksulla on useita kivikautisen asutuksen merkkejä (ks. Vaala n:o 70).

Omistaja: Väinö Karppinen

Kylä: Niskankylä

Tila: Karppila

Rek.nro: 36²²

Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio 20.8.1969.

Seppälä

Kivikautinen asuinpaikka II (?)

Löydöt: Oulun museo(7), löyd.v.1936. Tasataltta, löytäjän, Risto Nuojuan hallussa

Sijainti: Oulujoen pohjoisrannalla, Vaalan kirkosta 4,9 km
suuntaan 52/60

koord. x=6555 y=8874 z=n.115

Oulun museoon viedystä taltasta ei talonväki muistanut mitään. Se mainitaan löytyneeksi "Seppälän pellosta, Niskakosken jokitörmältä"

Risto Nuojuua on poiminut tasataltan katkelman talteen Riihipellosta, joka on navetan takana, päärakennuksesta n. 60 metriä pohjoiseen. Oulujokeen paikalta on n. 100m. Seppälän pellot ulottuvat jokitörmälle, pelloilla ei havaittu mitään erityistä. Ottaen huomioon lähistön lukuisat kivikautiset löytöpaikat on paljon mahdollista, että myös Seppälän maalla on Kutujoen alajuoksun kivikautisen asutuksen vyöhykkeeseen liittyvä asuinpaikka. Lähistön löydöt: ks Vaala n:o70.

Omistaja: Tilda Nuojuua

Kylä: Järvikylä

Tila: Seppälä

Rek.nro: 36²⁵

Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio 20.8.1969.

Vaala
n:o 93

Kutujoki

Irtolöytö III

Löytö: Oulun museo 8-10

Sijainti: Kutujoen alajuoksulla, Vaalan kirkosta n. 4,6 km
suuntaan 53/60

koord. - -

Taltat on tuotu museon löytötietojen mukaan Vaalan kou-
lulle (= Niskakosken kansakoulu) v.1938. Löytäjistä ja tar-
kemmasta löytöpaikasta ei onnistuttu saamaan lisätietoja.
Entisissä löytötiedoissa löytöpaikaksi mainitaan Oterma-
joen (=Kutujoki) ranta-alue lähellä kohta, jossa se ja
Oulujoki yhtyvät. -Kutujoen suupuolella, joen länsi-
pohjois-rannalla on kivikautisten löytöpaikkojen vyöhyke,
johon näittenkin esineitten löytökohta todennäköisesti si-
joittuu. (Ks. Vaala n:o 70).

Omistaja: -

Kylä: Niskankylä

Tila: -

Rek.nro: -

Leena Tomanterö ja Marja Mustakallio

Petäjäkoski

Sijainti: Kutujoen varrella, Vaalan kirkosta

9 km suuntaan 0,8/60

koord. x=7168 y=93 20

Vihtori Tervo (ks. Vaala n:o 106) kertoi, että Petäjäkoskelta on löytynyt kivikautisia esineitä. Kutujoki lähtee Otermajärvestä ja laskee Yläjärveen. Petäjäkoski on näiden järvien välillä suunnilleen puolivälissä. Ks. myös Vaala n:o 115.

Maan omistaja:

Kylä:

Tila:

Rek.nro:

Paikkaa ei ole tarkistettu

Kolehmainen

Kivikaut. asuinp. II (?)

Sijainti: Oulujoen itärannalla, Vaalan kirkosta
2 km suuntaan 51/60
koord. x=6360 y=9084 z=120-122,5

Vihtori Tervom (os. Vaala Järvikylä) kertoman
mukaan Kolehmaisien pelloista on löytynyt kiviesi-
neitä. Löytöaluetta on peltoaukeaman kaakkoisin
osa.

Maan omistaja: Oulujoki OY

Kylä: Niskankylä

Tila: Kolehmainen

Rek.nro: 1-18

Paikkaa ei ole tarkistettu

Rasinpelto

kivikaut. löytöp. II

Löydöt: kivistä, rautamiekka

Sijainti: Vaalan kirkosta n. 6,2 km suuntaan 54/60

Vihtori Tervo (ks. Vaala n:o 106) kertoi, että rautamiekka oli särkynyt hetimitä se oli löydetty. Kivistä ei myöskään ollut talletettu.

Rasinpelto on soitten ja metsien keskelle raivattu pelto-alue, pellossa on osuuksia usealla omistajalla.

Ajanpuutteen takia ei paikalla käyty.

Vaala
n:o 97

peruskartta 3423 07 B,
3423 10 B

Suikka

Kivikaut. löytöp. II

Löydöt: kiviesineitä

Sijainti: Vaalan kirkosta n. 5,9 km suuntaan 56/60

Vihtori Tervo (ks. Vaala n:o 106) kertoi Suikan peltoja rai-
vattaessa ja kaakkoon laajennettaessa löydetyn kivikautisia
työkaluja. Peltoaukea on huomattavasti laajempi kuin peruskar-
tassa 342307 ^{n:o} näkyvä ja se jatkuu peruskarttalehdelle n:o342310
Ajanpuutteen takia ei paikalla käyty.

Mäkelä

Kivikaut. löytöp. II

Sijainti: Yläjärven luoteisrannalla, Vaalan kirkosta
n. 6 km suuntaan 57/60

koord. x=6784 y=9074 z=

Vihtori Tervon (ks. Vaala n:o 106) kertoman mukaan
taloa ympäröivistä pelloista on löytynyt kiviesi-
neitä.

Omistaja: Pentti Anttila

Kylä: Järvikylä

Tila: Mäkelä

Rek.nro: 41³

Paikkaa ei ole tarkistettu

Vintteri A

Kivikautinen aulinpaikka II

Löydöt: KM 17972: 1-2

Sijainti: Yläjärven lounaisrannalla, Vaalan kirkosta 5,2 km
suuntaan 55,6/60

koord. x=6717 y=9028 z=115-117,5

Yläjärven lounaisrannan suuntaisesti kulkee moreeniharju. Harjun länsipäässä olevan pienen hiekanottoapaikan (koko 10x7m 19.8.1969) reunoilta ja pohjalta, n. 30-40cm:n syvyydestä, poimimme muutaman kvartsi-iskoksen ja palanutta luuta. Paikka on Vintterin pöörakennuksesta n. 60m lounaiseen (suunta 38/60), pellon reunan ja kylätien välillä. Järven rantaan on paikalta n. 100m. Ks. myös Vaala n:ot 100,106. -Vintterin hiekanottoapaikan länsireunalta kohosi maakumpu, vanha tervahauta.

Omistaja: August Nuojua

Kylä: Järvikylä

Tila: Vintteri

Rek.nro: 38⁴¹

L.Tomanterä ja M. Mustakallio 19.8.1969.

Vintteri B

Kivikautinen asuinpaikka II (?)

Löydöt: kiviesineitä

Sijainti: Yläjärven lounaisrannalla, Vaalan kirkosta

5,2km suuntaan 56/60

koord. x=6720 y=9034 z=111,8(järven pinta)-117,5

Vihtori Tervo (ks. Vaala n:o 106) kertoi talca ympäröiviltä pelloilta löytyneen kiviesineitä. Pellot viettävät koilliseen rantaan päin ja ulottuvat osittain lähelle vesirajaa. Tarkistusajkaan ei pelloilla ollut kasvillisuuden takia nähtävissä erityisempää. Lähistön löytöpaikkoja: ks. n:ot 99, 106.

Omistaja: August Nuojua

Kylä: Järvikylä

Tila: Vintteri

Rek.nro: 38⁴¹

L.Tomanterä ja M.Mustakallio 20.8.1969.

Järvelä B

Kivikautinen asuinpaikka II

Löydöt: KM 17971:1-2

Sijainti: Ylä- ja Alajärven välisellä kannaksella,
moreeniharjulla, Vaalan kirkosta n. 4,9 km
suuntaan 56,5/60

koord. x=6700 y=9070 z=120-122,5-

Pitkin luode-kaakko-suuntaista moreeniharjua kulkee kylätie. Tien pinnasta, pienen mäennyppylän päältä ja länteen laskeutuvasta rinteestä poimimme kvartsi-iskoksia ja hiotun kiviäesineen kappaleen. Paikka on Järvelän talosta 450 m suuntaan 40,5/60. Löydöt olivat 40-50 m:n matkalla, 122,5 korkeuskäyrän molemmin puolin. Tielle ei ole tuotu muualta soraa tai hiekkaa. Tien molemmin puolin kasvoi metsää, joten löytöjen jatkumista harjun etelärinteelle ei voitu tarkistaa. Lähistön muita kivikautisia löytöpaikkoja: ^{ks.} Vaala n:o 106.

Maan omistaja: Reino Kaarteenaho

Kylä: Järvikylä

Tila: Järvelä

Rek.nro: 38²⁰

Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio 20.8.1969

Järvelä C

Kalmisto III

Löydöt: Luita, parta(?), (hopea?)-solki. Kaikki löydöt
tuhoutuneet

Sijainti: Yläjärven lounaisrannalla, moreeniharjun
pohjoisrinteessä, Vaalan kirkosta n. 5,1 km
suuntaan 56,2/60
koord. x=6714 y=9050 z=112,5-120

Kalmisto on ollut Järvelän talon maalla, n. 150 m
Vintterin päärakennuksesta lounaaseen (suunta 18/60),
kylätien pohjoispuolella, järven ja tien välissä.
Paikalla on nyt valtava sorakuoppa, joka muodostaa
suuren loven harjun kylkeen. Seuraavat kalmistoa kos-
kevat tiedot perustuvat Vihtori Tervon (ks. Vaala n:o
106) tekemiin havaintoihin ja kertomukseen: Haudat oli-
vat näkyneet järveä kohti viettävässä rinteessä matalina
syvennyksinä, joita kehysti n. 20 cm maanpinnan yläpuo-
lelle kohoava reunakiveys. Kunkin haudan koko oli n.
80x180 cm, suunta N-S. Hautoja oli kaikkiaan parikym-
mentä ja ne olivat kahtena järven rannan suuntaisena
rivinä. Soranotossa oli tullut esiin luita ja harmaa
kuontalo, joka Tervon mielestä oli miehen parta. Soljen
Tervo oli huomannut kulkiessaan sateella paikan ohi. ^{oli} Sen
kiillellyt maassa ehyenä, mutta hajonnut heti kun löytäjä
poimi sen käteensä lähempää tarkastelua varten. Soljessa
oli ollut koristelua, mutta löytäjä ei muistanut tarkem-
min, millaista. Tervo arveli, että vainaja ^{oli} oli haudattu
melko lähelle maan pintaa. N. 30 cm:n syvyydessä oli

haudoissa ollut kiveys.

Kalmistosta oli tehty ilmoitus museoon ennen soran-
ottoa. Museosta pyydettyjä lähempiä tietoja ei
kuitenkaan enää annettu, koska kalmiston lähellä asuva
Vintterin vanha pariskunta oli vastustanut tätä. Syynä
oli heidän tuntemansa pelko, t~~ak~~ausko tms. kalmistoa
kohtaan.

Maan omistaja: Reino Kaarteenaho

Kylä: Järvikylä

Tila: Järvelä

Rek.nro: 38²⁰

Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio 20.8.1969

Vaala
n:o 103

peruskartta 3423 10 B

Koskela

Kivikaut. löytöp. II

Sijainti: Kutujoen itärannalla, Vaalan kirkosta n.4,5 km
suuntaan 54,5/60
koord. x=6624 y=9008

Vihtori Tervon (ks. Vaala n:o 106) kertoman mukaan talon ympäristössä olevilta pelloilta on löytynyt kivi-esineitä. Koskelan peltoja on Kutujoen molemmin puolin.

Maan omistaja: Iikka Iusua

Kylä: Järvikylä

Tila : Koskela

Rek.nro : 40²⁸

Paikkaa ei ole tarkistettu

Pellonpää

Kivikautinen löytöp. II

Sijainti: Alajärven eteläpuolella (talosta rantaan 350m),
Vaalan kirkosta 4,5 km suuntaan 55,5/60
koord. x=6628 y=9046

Vihtori Tervo (ks. Vaala n:o 106) kertoi, että talon
pelloista on löytynyt kiviesineitä, mm. iso kourutaltta.

Maan omistaja: Paavo Tervo
Kylä: Järvikylä
Tila: Pellonpää
Rek.nro: 40³¹

Paikkaa ei ole tarkistettu

Jaakkola

Kivikaut. löytöp. II

Sijainti: Kutujoen länsirannalla, Vaalan kirkosta

4,7 km suuntaan 55/60

koord. x=6656 y=9028

Vihtori Tervo (ks. Vaala n:o 106) kertoi tilan pel-
loista löytyneen kiviesineitä.

maan omistaja: Arne Mannermaa

Kylä: Järvikylä

Tila: Jaakkola

Rek.nro : 38²

Paikkaa ei ole tarkistettu

Lepistö

Kivikautinen asuinpaikka II

Löydöt: 3 poikkikirvestä, 1 oikokirves ja 1 tasataltta isännän, V. Tervon hallussa.

Sijainti: Alajärven koillispuolella, Vaalan kirkosta 4,7 km suuntaan 57/60.

koord. x=6686 y=9098 z=113-115

Talon isäntä, Vihtori Tervo on kotiseudullaan tunnettu muinaisten asioitten harrastaja. Myös hänen isänsä ^Hemanni ja veljensä Kalervo Tervo ovat löytäneet ja tallettaneet kiviesineitä, joita on myös toimitettu museoon. Vihtori Tervo tuntee lähiseudut muinaislöytöineen läpikotaisin. -Oulujoen voimalaitostöiden yhteydessä esiin tulleet kivikauden löydöt ovat myös hänen tiedossaan, koska hän on osallistunut näihin töihin. -"Entinen Oulujoki"-kirjassa kuvaa E. Sarasmo voimalaitos/töiden ~~yhteydessä~~ yhteydessä tehtyjä löytöjä, joista kuitenkin ei ole tietoja Kansallismuseossa. V. Tervon tietojen tarkempi tallentaminen olisi tarpeen myös näiltä osin.

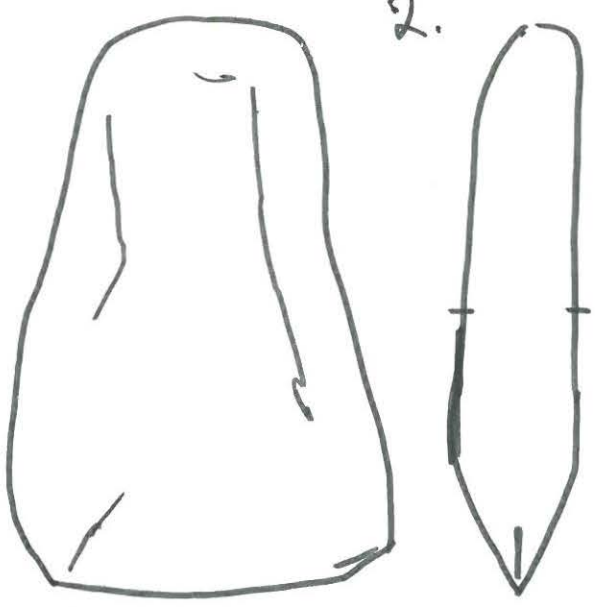
Vihtori Tervo kertoi auliisti kaikista tietämistään muinaisjäännöksistä koko lähiseudulla. Järvikylästä on kiviesineitä löytynyt lähes joka talon pellosta. Taloissa ei ole kuitenkaan harrastettu esineiden talteen ottoa, puhumattakaan museoon lähettamisestä. Useimmissa V. Tervon mainitsemissa paikoissa (ks. Vaala n:ot 94, 95, 96, 97, 98, 100, 103, 104, 105, 108, 109, 110, 112, 115) jäi tarkistuskäynti suorittamatta, sillä saimme tiedon näistä lukuisista uusista paikoista juuri kun inventointiimme varattu aika oli lopussa. -Koko Ylä- Alaja Keskijärven sekä Kutujoen muodostama vesistöalue vaatisi tarkemman inventoinnin, kuin nyt oli mahdollista suorittaa.

1.

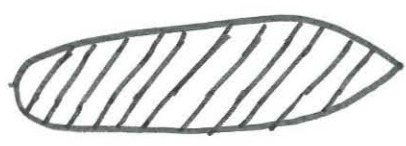

Poikkikirves, sädekirviliusketta

2.

Poikkikirves, sädekirviliusketta

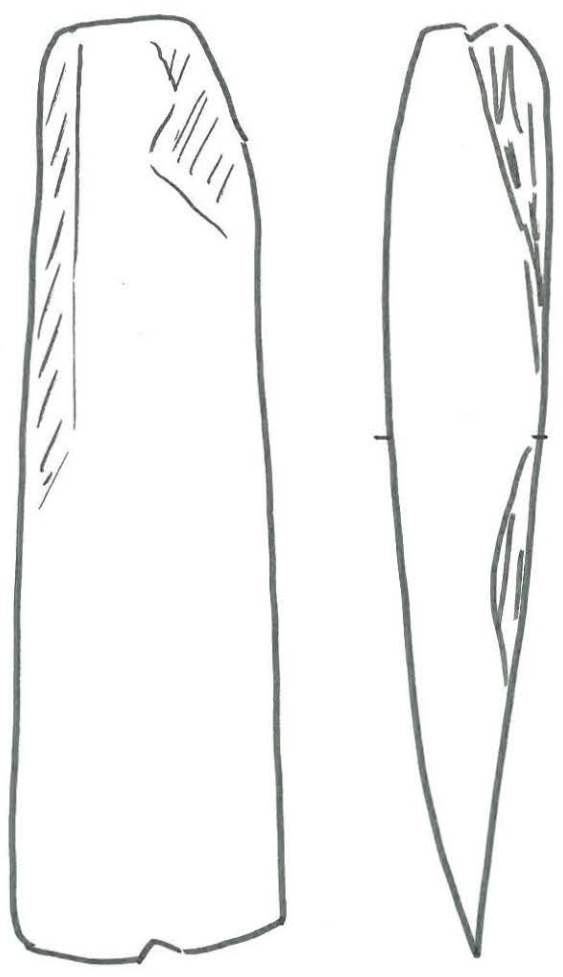

3.

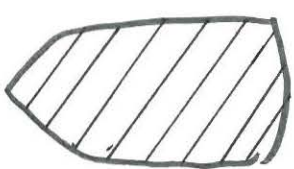

Poikkikirves, tummaa sädekirviliusketta

4.

Oikokirves, sädekirviliusketta

Vihtori Tervon hallussa olevat kiviesineet (1-6)

mittak. n. 1:1

Tasata lta,
sädekirilinsketta

5.

6. sädekirilinsketta 5 kpl.

Rintelä

Kivikautinen asuinpaikka II

Löydöt: 2 kirveen katkelmaa, 1 kirves, hioin ja 3 palaa sädeki-
viliusketta tilan omistajan, Betti Raappanan hallussa,
Kiviesineitä, jotka pastori Pirskanen on vienyt ja joit-
ten olinpaikka on tuntematon

Sijainti: Kankaanjoen pohjoispuolella, Vaalan kirkosta 4,5km
suuntaan 57,2/60

koord. x=6673 y=9123 z=111,7(veden pinta)-115

Rintelän löydöt on poimittu päärakennuksen kaakkoispuolella
olevasta pellostä, talosta 60-120m kaakkoon. Löytövyöhykkeen
ala(=etelä)päästä on matkaa jokeen 60-70m. Pelto ulottuu aivan
rantaan saakka, mutta löytöjä ei pellon alavassa eteläpäässä
ole esiintynyt. Löytövyöhyke sijaitsee 115m:n korkeuskäyrällä
ja tästä alaspäin. Pellossa ei tarkistusaikaan kasvillisuuden
takia ollut nähtävissä mitään.

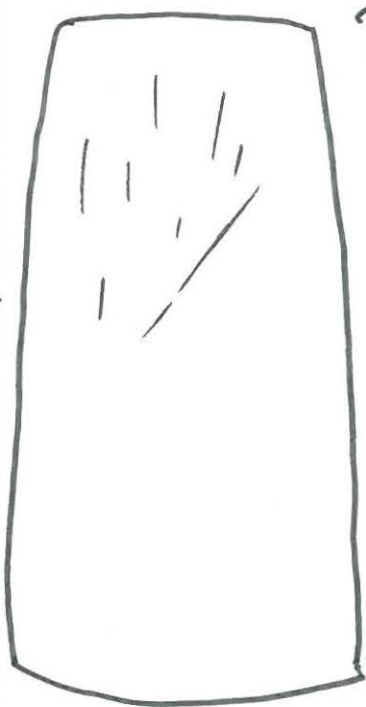
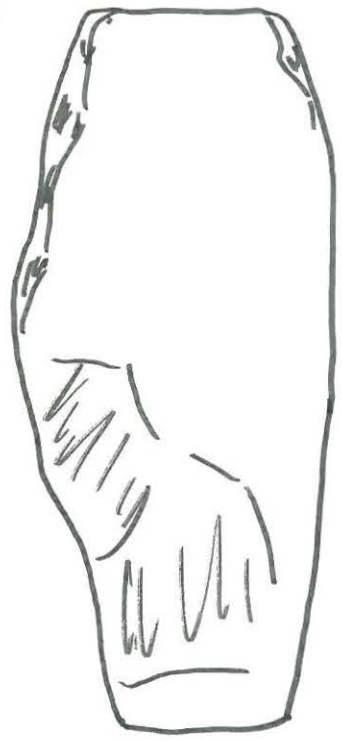
Emäntä Betti Raappana kertoi, että kiviesineitä on löytynyt enem-
mänkin, kuin nyt oli nähtävissä. Pastori Pirskanen on vienyt
niitä muutamia vuosia sitten mukanaan aikoen toimittaa esineet
museoon. Kansallismuseossa ei näistä esineistä ole minkäänlaisia
tietoja.

Rintelästä 150m länteen olevan Kankaanniemen pellostä on myös
tullut esiin kivikautisia asuinpaikkalöytöjä (ks. Vaala n:o85)
Molempien paikkojen löydöt sijoittuvat 115m:n korkeuskäyrälle ja
tästä alaspäin, ulottumatta kuitenkaan aivan Kankaanjoen rantaan
saakka. Ks. myös Vaala n:o 106)

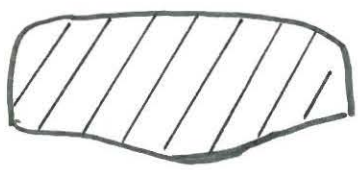
Omistaja: Iida Elisabet (Betti)
Raappana

1. KM 25718:

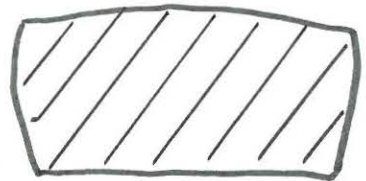
2.

kirveen katkelma,
vaal. sädekiviliusketta

kirves,
vihreää sädekiviliusketta

3.

hioin.
punertavaa hiekkakiveä

4. kirveen katkelma,
vihreää sädekiviliusketta

5. 1 vihreä ja 2 mustaa
palaa sädekiviliusketta

Betti Raappanan hallussa

olerat kiviesineet (1-5)

mittak. m.1:1

Kylä: Järvikylä

Tila: Rintelä

Rek.nro: 38³⁴

L. Tomanterä ja M. Mustakallio 20.8.1969.

Kankaanjoki

Sijainti: Kankaanjoki on n. 700m:n mittainen
Keski- ja Alajärven välinen matalahko
uoma, Vaalan kirkosta n. 4,3 km suuntaan
57,5/60.

Vihtori Tervon (ks. Vaala n:o 106) ilmoituksen
mukaan Kankaanjoessa on (on ollut?) kolme kala-
patoa. Kahden joen toisiinsa yhdistämän järven
pinta on yhtä korkea (111,7 m merenpinnan ylä-
puolella).

Paikkaa ei ole tarkistettu

Lehtola

Kivikaut. löytöp. II

Sijainti: Kankaanjoen eteläpuolella, Vaalan kir-
kosta 4,1 km suuntaan 56,7/60
koord. x=6632 y=9107

Vihtori Tervon (ks. Vaala n:o 106) kert^oman mukaan
tilan pelloista on löytynyt kiviesineitä.

Maan omistaja: Juho Raappana

Kylä: Järvikylä

Tila: Lehtola

Rek.nro: 41⁴²

Paikkaa ei ole tarkistettu

Korpela

Kivikaut. löytöp. II

Sijainti: Kankaanjoen eteläpuolella, Vaalan kirkosta
4,2 km suuntaan 56,5/60
koord. x=6636 y=9101

Vihtori Tervon (ks. Vaala n:o 100) kertoman mukaan
talon pelloista on tullut esiin kivikautisia löytöjä.

Maan omistaja: Eemeli Leinonen

Kylä: Järvikylä

Tila: Korpela

Rek.nro: 41⁵

Paikkaa ei ole tarkistettu

Vaala
n:o 111

Ala-Uonua

Kivikautinen irtolöytö III

Löydöt: KM 3862:18 /Jussi Tervonen

Sijainti: Ala-Uonuan järven pohjoisrannalla, Vaalan kirkosta

n. 19 km suuntaan 15,5/60

koord. x=? y=? z= 130-132,5

Vanhaisäntä Jussi Tervosen "alimmaisen järven ranta-
alangosta 4 korttelin syvyydestä uutispellon ojaa kai-
vaessaan" löytämästä tasataltasta (KM 3862:18) ei tarkem-
pia löytötietoja enää saatu. Ala-Uonuan (=Alimmaisen jär-
ven) rannoilla olevista pelloista ovat järven pohjoisran-
nalla sijaitsevat ilmeisesti niitä, joita raivatessa löy-
tö on tehty. Nykyisin ne ovat jaettuna ušiden tilojen kes-
ken. Sitä, kenen maalla löytökohta on ollut, ei enää ole
mahdollista saada selville. Peltoja ja mahdollista löytö-
aluetta on järven pohjoisrannalla n. kilometrin verran.
Maastossa emme voineet havaita mitään, joka olisi antanut
vihjeitä entisestä tai uusista löydöistä.

Omistaja: -

Kylä :Jaalanka

Tila : -

Rek.nro : -

Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio 4.7.1969.

Uusitalo

Kivikaut. löytöp. II

Sijainti: Keskijärven eteläpuolella (talosta
rantaan 350 m), Vaalan kirkosta 3,7 km
suuntaan 58,7/60
koord. x=6606 y=9198

Vihtori Tervon (ks. Vaala n:o 106) kertoman
mukaan talon pelloista on löytynyt kivikautisia
esineitä.

Maan omistaja: Juho Nuojua

Kylä: Järvikylä

Tila : Uusitalo

Rek.nro: 41¹⁴

Paikkaa ei ole tarkistettu

Vaala
n:o 113

Vaala A

Löytö: KM 2508:41

Ks. A.H. Snellman, Oulun kihlakunta, muinaistieteellisiä ja
historiallisia lehtiä (SMYA IX) s.22,n:o 94

Taltoa mainitaan löytyneeksi "Waalaa pellosta". Tällaista
paikkaa ei onnistuttu paikallistamaan.

Leena Tomanterä ja Marja Mustakallio

Suoperänkangas

Löydöt: Kiviase, hukassa. Ks. A.H. Snellman, Oulun kihlakunta. Muinaistieteellisiä ja historiallisia lehtiä. (SMYA IX), s. 25, n:o 8.

Sijainti: Kutujoen ja Löytölammin välissä, Vaalan kirkosta n. 6,5 km suuntaan O,5/60

Snellman mainitsee löydön kirjoituksessaan. Kangas on soitten keskellä. Ajanpuutteen takia ei paikkaa ole tarkastettu.

Myllykoski

Sijainti: Kutujoen varrella, Vaalan kirkosta 12 km

suuntaan 2,8/60

koord. x=7446 y=9602

Vihtori Tervo (ks. Vaala n:o 106) kertoi, että Myllykoskea perattaessa oli metsään lentänyt kivikirves. Kutujoki lähtee Otermajärven Niskanselältä, Ähvenlahden läntisestä pohjukasta. Tästä n. 2,5 km alaspäin on Myllykoski. Ks. myös Vaala n:o 94.

Maan omistaja:

Kylä:

Tila:

Rek.nro:

Faikkaa ei ole tarkistettu

Lassila

Kivikautinen asuinpaikka (?) II

Löytö: KM 17976

Sijainti: Lassilanniemen pohjoisrannalla, Vaalan
kirkosta n. 14,5 km suuntaan 18/60

koord. x=5794 y=0642 z=n.125

Lassilanniemi on n. 3 km:n pituinen ja runsaan kilometrin levyinen niemi, joka pistää kohti kaakkoa Jaalanganlahteen. Lassilan talo on niemen pohjoisrannalla.

Isännän, Vilho Valtasen pelloilta löytämän tuuran saimme Kansallismuseolle lahjoituksena. Tuuran löytöpaikka on n. 100 m päärakennuksesta lounaaseen (suunta 39/60). Lahden rantaan on löytöpaikalta n. 100 m:n matka. Asuinpaikan olemassaoloon viittaa se, että Lassilan lähinaapurin, Niemelän (ks. Vaala n:o 117) pellosta on löytynyt kourutalutta. Maastossa ei kuitenkaan todettu mitään erityistä: peltoja peittävä heinä ja vilja vähensivät tosin havainnointimahdollisuuksia.

Peruskarttalehden ote: ks Vaala 117

Tilan omistaja: Vilho Valtanen

kylä: Jaalanka

tila: Lassila

Rek.nro: 1³⁸

Narja Mustakallio ja Leena Tomanterä 4.7.1969

Vaala
n:o 117

peruskartta 3432 03 D

Niemelä

Kivikautinen asuinpaikka (?) II

Löytö: kourutaltilta, jonka olinpaikka tuntematon

Sijainti: Lassilanniemen pohjoisrannalla, Vaalan
kirkosta n. 14.7 km suuntaan 18/60
koord. x=5785 y=0655 z=n.125

Vanhaemäntä Martta Tervonen kertoi löytämästään kourutaltiltasta ja näytti myös tarkan löytöpaikan. Taltilta oli löytynyt 1940-luvulla upotettaessa kiviä pellon reunaan. Sen oli vienyt mukanaan omiin kokoelmiinsa op. Pöyhönen (kuollut v. 1969), joka harrasti kaikenlaisten vanhojen esineiden keräilyä. Taltilta oli ollut hyvin hiottu, sileä; kivilajin väri kellanpunertava.

Löytöpaikka on rantapellon reunassa, päärakennuksesta n. 30 m suuntaan 19/60. Matkaa lahden rantaan on n. 70 m. Peltojen kasvillisuus esti havaintojen tekoa; löytö voi kuitenkin viitata asuinpaikkaan, sillä lähinaapurin, Lassilan (ks. Vaala n:o 116) pellostä on löytynyt tuura. Molemmat löydöt ovat suunnilleen yhtä korkealla merenpinnasta.

Vanhaemäntä mainitsi myös, että Niemelän pihalle kaivoa tehtäessä oli n. 1 m:n syvyydestä paljastunut kiuas.

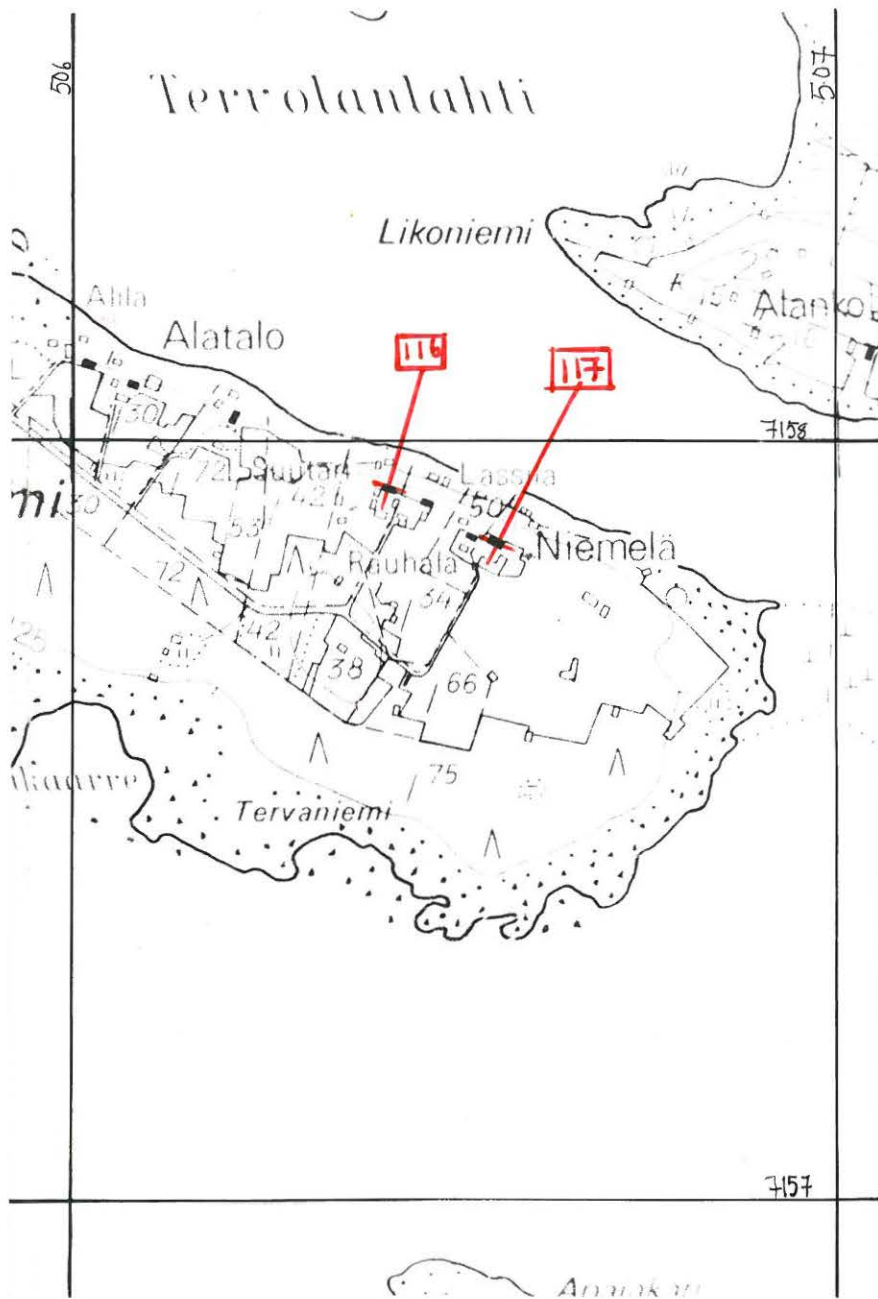
Tilan omistaja: Paavo Tervonen

Kylä: Jaalanka

Tila: Niemelä (entinen Lassila, nimi
muuttunut n. v. 1904-1906)

rek.nro: 1⁷⁵

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 4.7.1969

Ote PERUSKARTALEHDELTÄ 2422 03 D v. 1969 MITTAK. 1:10 000

Lamminvaara

Löytö: sotakirves(rautaa) , olinpaikka tuntematon = KM 2508: 92
Sijainti: ? *Wajärvi*

Ks. A.H.Snellman, Oulun kihlakunta, muinaistieteellisiä ja historiallisia lehtiä (SMYA IX), s.42 ja kuva 83, sekä E. Sarasmon kirjoitus teoksessa "entinen Oulujoki", s.32.

Tästä kirjallisuudessa mainitusta löydöstä ja sen löytöpaikasta ei onnistuttu saamaan tarkempia tietoja.

Paikkaa ei ole tarkistettu

Irtolöytö III

Esinelöytö : KM 14913 *huuskekiväntähti (1960)*

Löytäjä ja tiedon antaja Kerhoneuvoja Juhani Kovalainen,
os. Neittävän koulu, Neittävä

Löytöpaikka on Painuanlahden pohjoisrannalla
rantatasanteella. n. 14,5 km etelään Jylhämän
voimalasta.

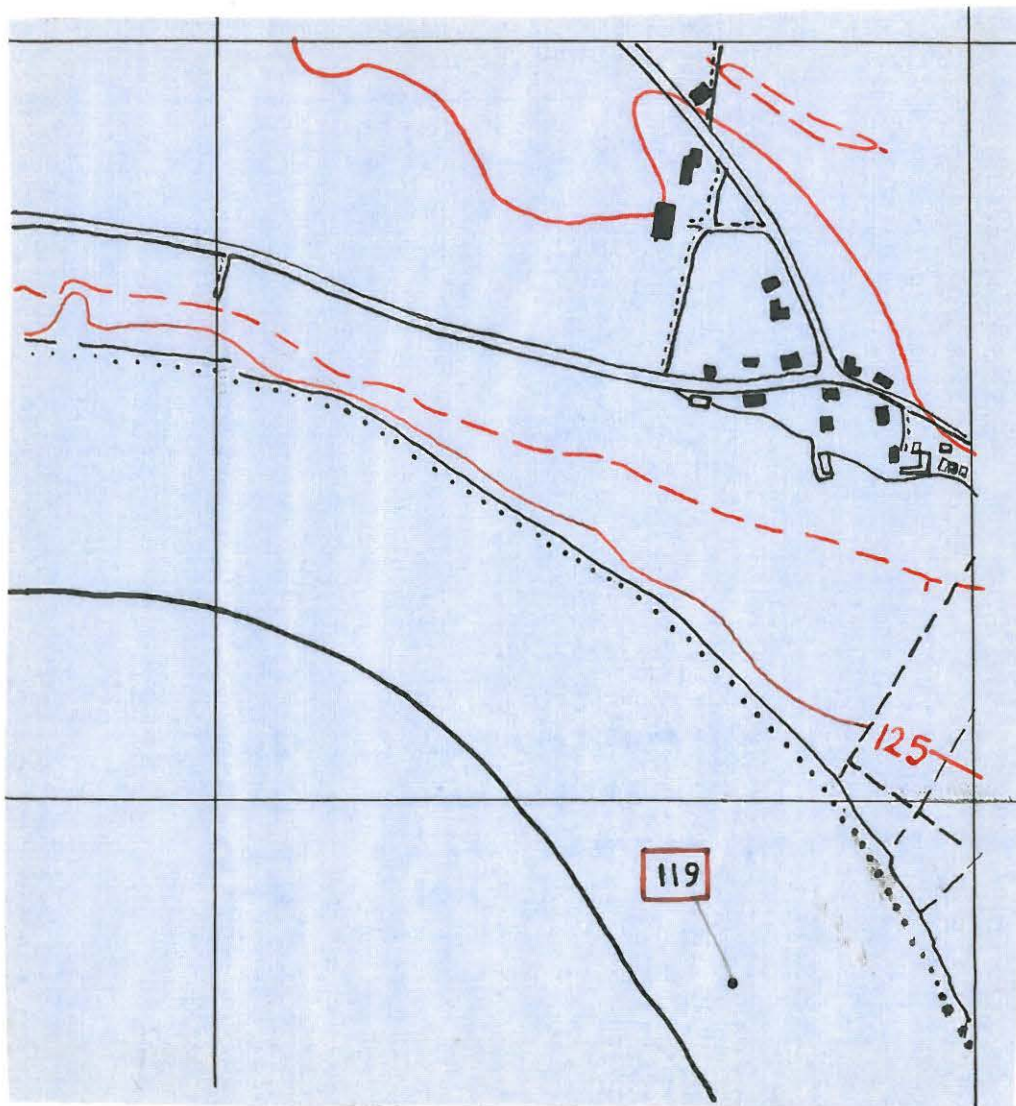
Koord:

x = 4875

y = 8968

z = n 123

Kylä: Säräisniemi
Tila: Keskitalo
Om: Ahti Lämsän perikunta
rek: 10 (?)

Paitepiirros 1:10 000

peruskartan valokopiosta

Rautakautinen irtolöytö III

Esimelöytö : KM 17950

Tiedon antaja ja esineen lahjoittaja mv. Jaakko Mäkelä
os. Vaala, Rokua

Sijainti : Rokuan tila sijaitsee Rokuanjärven eteläpuolella
Rokuan kylässä Jylhämän voimalasta 12,2 km s.47/60.

koord. x=5990 y=7772 z= ~130

Tulusrauta on löytynyt aivan vanhan aitan ja tien
välistä n. 1,5 m tiestä kynnettäessä. Paikka on
kivikautista asuinpaikkaa, tai ainakin molemmin
puolin löytöpaikkaa on kivikauden asuinpaikkaan
viittaavia löytöjä. Maaperä on hienoa hiekkapi-
poista multaa. Tie, joka löytöpaikan ohi kulkee
on entinen ns. Keisarintie ja Rokua on vanha kievari.

(kivik. ks. Vaala No 7.)

Tilan omistaja: Jaakko Mäkelä

Kylä: Rokua

Tila: Rokua

Rek.nro: 4³⁰

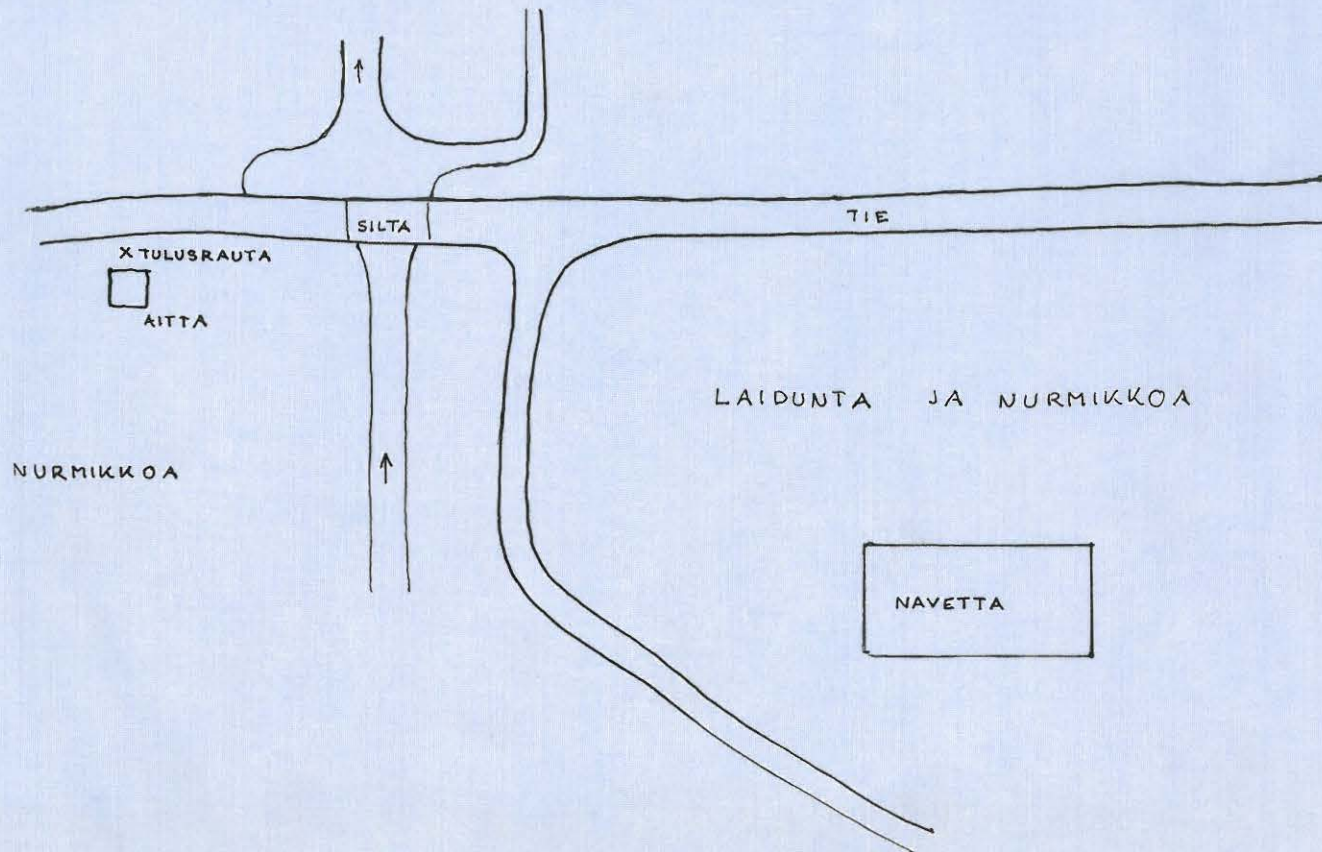
Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 7.7.1969

VAALA, VENEHEITTO, ROKUA 1969

KARTTALUONNOS INVENTOINTIKERTOMUKSEEN

1:1000

MARJA MUSTAKALLIO

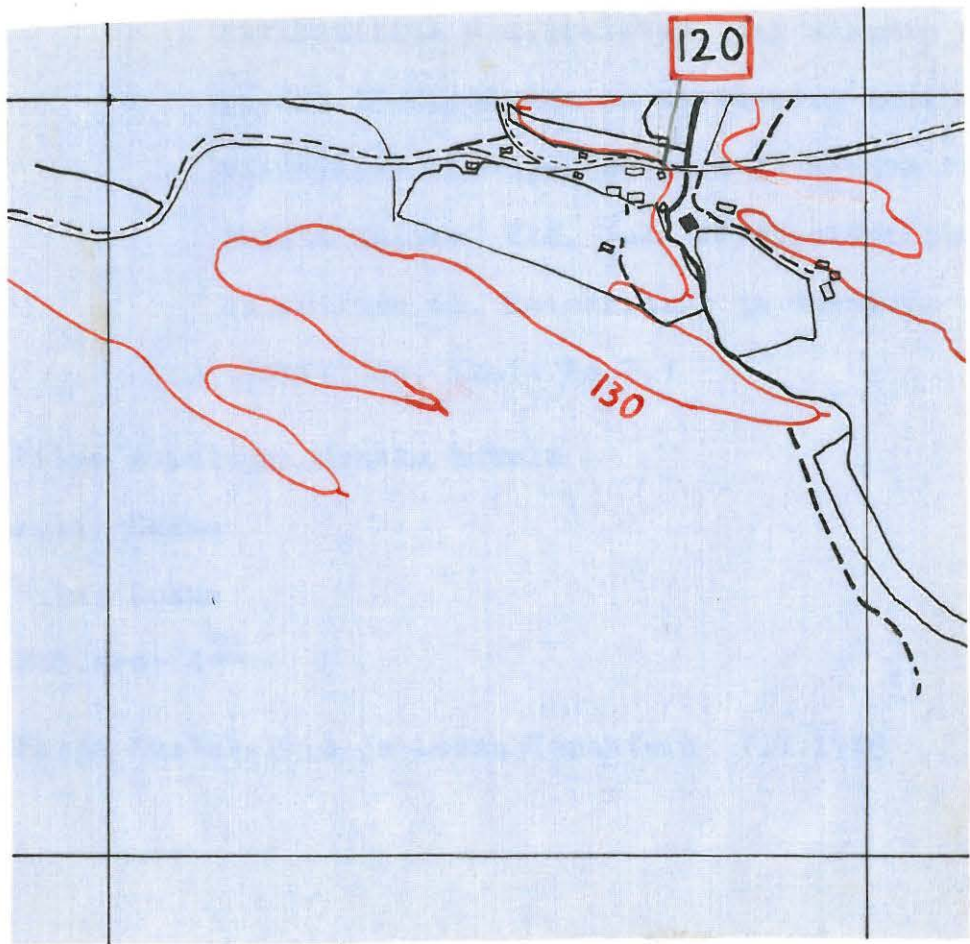
VAALA ROKUA (KUKKOLA) ROKUA 1969

TULUSRAUDAN LP.

36071

ROKUAN KIVIKAUTISTA ASUINPAIKKAA. KESKELLÄ
AITAN EDUSTALLA TULUSRAUDAN LÖYTÖPAIKKA.
KUVA KOILLISESTA.

Peitepiirros 1:20 000

peruskartan valokopiosta

Tulisija III

Tiedon löydöstä antoi mv. Jaakko Mäkelä os. Vaaka, Rokua.

Sijainti : Tulisija on ollut Rokuanjärven rannalla Piirainperässä n. 12,2 km Jylhämän voimalasta s. 47,3/60.

koord. $x=6170$ $y=7760$ $z=n.145-150$

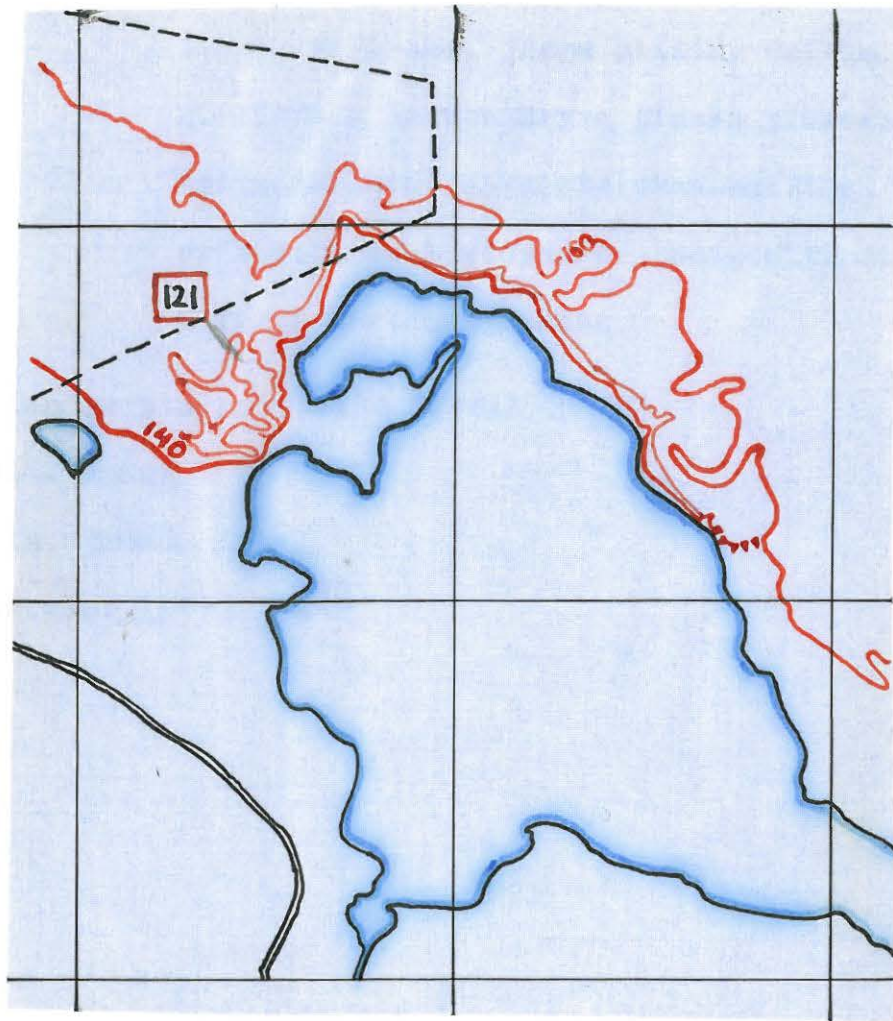
Tulisijan kiveys tuli esiin erään myrskyn kaataman puun alta. Se oli löytöjän kertoman mukaan vajaa 1 m \emptyset kivikehä, jossa hiiliä. Paikka on nykyisin n. 15-20 m Rokuanjärven pinnan yläpuolella, metsää hyvin mäkiästä ja vaihtelevaa maastoa. Mitään muuta erikoista ei löytöpaikan lähistöllä ollut Jaakko Mäkelän kertoman mukaan.

Tilan omistaja: Jaakko Mäkelä

Kylä: Rokua

Tila: Rokua

Rek.nro: (11¹¹) 4³⁰

Peitepiirros 1:20 000

peruskartasta

Kivilatomus II

Tieto n. 1,5 x 0,75 m kokoisesta kivilatomuksesta.

Tiedonantaja : mv. Jaakko Mäkelä os. Vaala, Rokua.

Sijainti : Kivilatomus sijaitsee Rokuan kansallispuiston alueella kaakkoisimman Kolmosen koillisrannalla, Jylhämän voimalasta n.13 km s. 43,8/60.

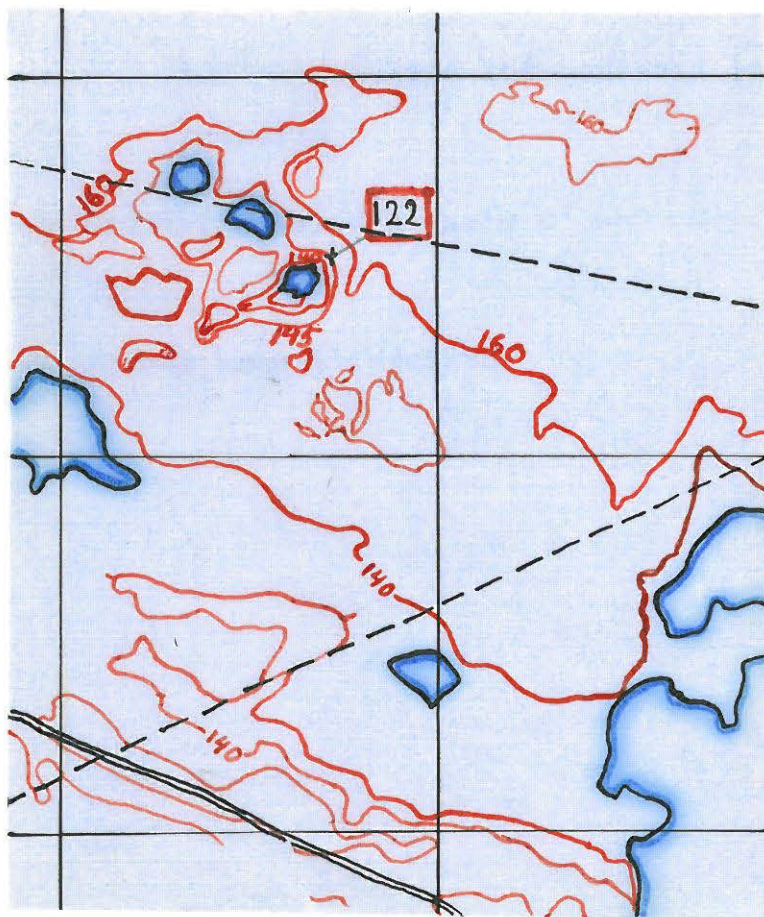
koord. x=6250 y=7670 z=n.140

Latomus on pelkistä kivistä kasattu, se sijaitsee 5-6 m lammen rannasta. Maastossa ei ole löytäjän kertoman mukaan luonnonkiviä lähimmän 1/2 km säteellä.

Tilan omistaja: Valtion maata

Kylä: Rokua

Tila: Rokuan kansallispuisto

Pöitepiirros 1:20 000

peruskartasta

Rautakautinen löytöpaikka III

Esinelöytö : KM 7526:1 (pronssinen kaularenkaan katkelma)

Kaivauksia : Löytöpaikka ks. A. Europaeus 1919 kartta 2.

Kirj: Hackman FM 1920-21 s. 38

A.M.Tallgren

Sijainti : Kaularenkaan löytöpaikka on Sillankorvan kivikautisella asuinpaikalla Nimisojan suun pohjoispuolella Nimisjärven rannalla n. 5,8 km Jylhästä s. 29,2/60.

koord. x=5790 y=9004 z=n. 123

Esinelöytyi kivikautiselta asuinpaikalta jo ennen kaivauksia pengotulta alueelta, maantien itäpuolelta. Tarkka löytöpaikka ks. Europaeus 1919 kartta 2. ja I Karppisen kirjeet verif. Kivikautinen asuinpaikka ks. Vaala 10.

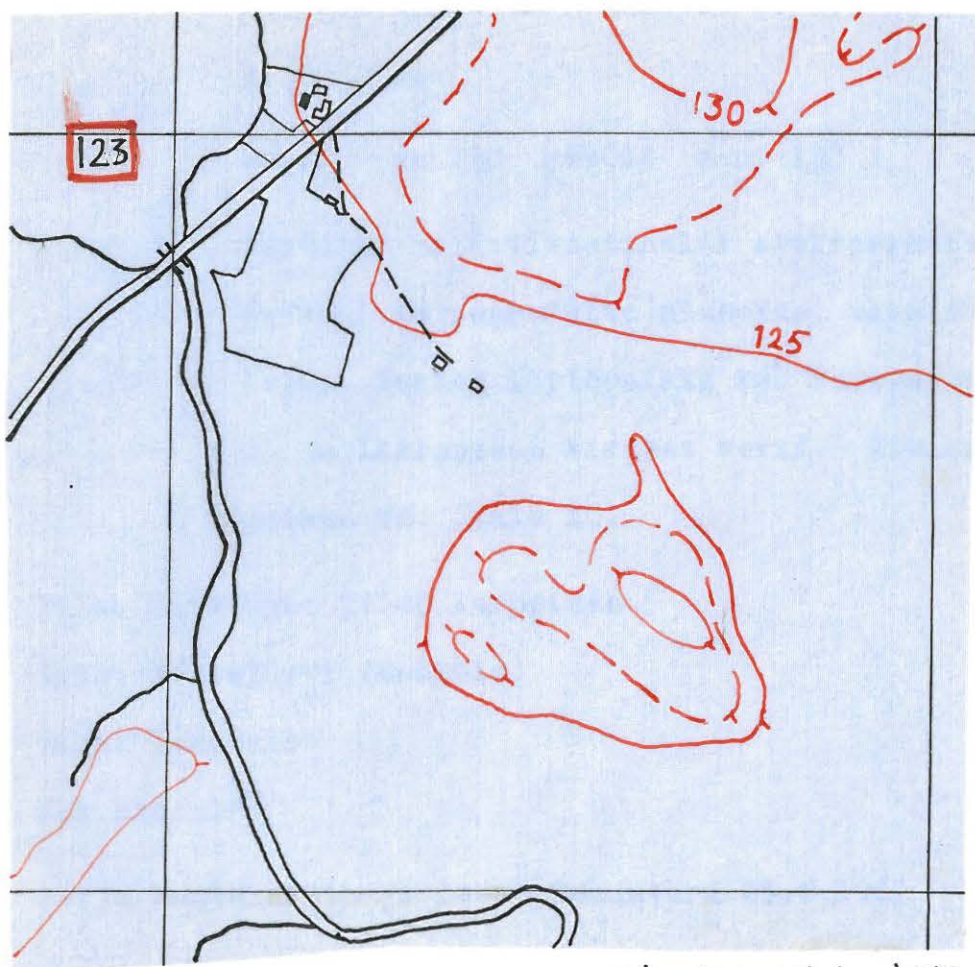
Tilan omistaja: Tilda Karppinen

Kylä: Nimisjärvi (Kukkola)

Tila: Uusitalo

Rek.nro: 1³⁶

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 25.6.1969

Pöytäpiirros 1:10000

peruskartan valokopiosta

VAALA
No 124.

Veneheitto (epäm.)

peruskartta 3414 05
tai 3414 06

Irtolöytö III

Esinelöytö : KM 3528:2 *2/10*

Lahjoittanut metsänhoitaja Alarik Riddelin 1898

Sijainti : Veneheiton suuren kylän keskus on n. 20 km Jylhä-
mästä s. 37,5/60.

Tietoa ei ole, mistä päin kylää esine on löytynyt,
eivätkä ennestään tunnettujen löytöpaikkojen omis-
tajat tiedäneet, onko paikalta löytynyt tällaista
esinettä.

Tilan omistajasta, tilasta tai rek.nro:sta ei siis ole tie-
toa.

Rautalautinen löytöpaikka II-III

- Esinelöytöjä : KM 3663:19 (keihäänkärki, l. Kökkölään rannasta
veden vierittämästä mullasta)
- :20 (nuolenkärki, l. samasta paikasta
vähän ylempää)
- :21 (rautakirves)
- :22 (rautavasara, uudelta ajalta)
- :23 (rautaveitsi)

Sijainti : Esineet ovat löytyneet Syvähärjun (ent. Kökkölään)
kivikautiselta asuinpaikalta, joka sijaitsee Ni-
misjärven koillisrannalla Syvähärjunniemellä ja
siitä pohjoiseen. Jylhämän voimalasta n. 4,4 km
s. 30,5/60.

koord. $x=590$ $y=8970$ $z=123-125$

Tarkkaa esineitten löytöpaikkaa ei ole tiedossa.
Kivikautinen asuinpaikka ulottuu lähes koko tilan
rantapeltojen alueelle, ja nämäkin esineet liene-
vät löytyneet pelloilta aivan rannan tuntumasta.
Maa ruokamultakerroksen alla on limoniittipitoista
hienoa hiekkaa. (Ks. Vaala 16.)

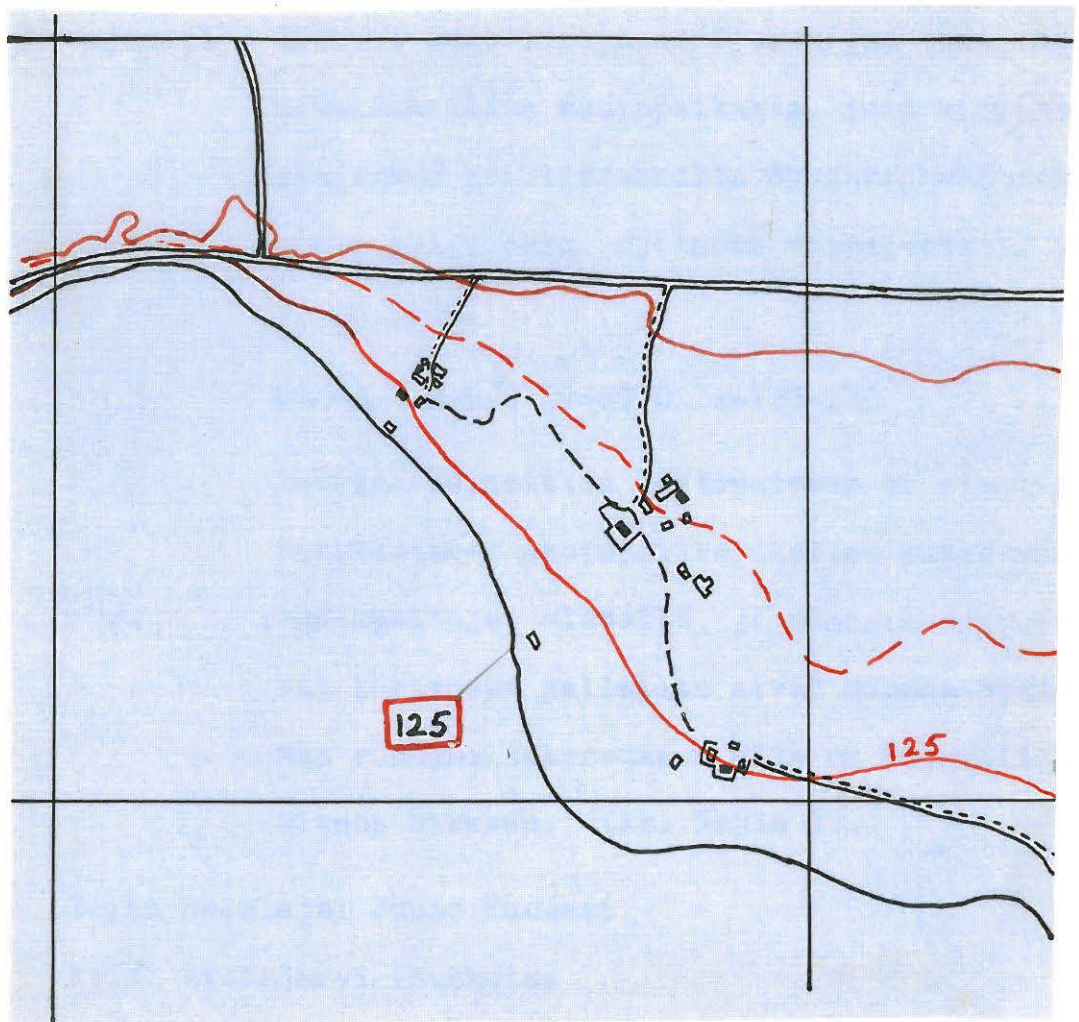
Tilan omistaja: Juuso Huotari

Kylä: Nimisjärvi (Kukkola)

Tila: Syvähärju (ent. Kökkölä)

Rek.nro: 1¹⁶

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 25.6.1969

Peitepiirros 1:10 000

peruskartan valokopiosta

Rautaka-utinen löytöpaikka II-III

Esinelöytö : KM 3873 A (²¹⁵ango) = *ongenkoukku*

Kaivauksia : Hj. Appelgren 1900

Kirj: J. Ailio: Die steinzeitlichen Wohnplatzfunde in Finland
II s. 202.

Sijainti : Esine on tullut esiin Järventaan kivikautiselta
asuinpaikalta, Nimisjärven Itärannalla n. 5,4 km
Jylhämänvoimalasta s. 29,5/60.

koord. x=5835 y=9021 z=n.124.

Ango löytyi Hjalmar Appelgrenin kaivauksissa 1900
talon saunasta pohjoiseen kivikautisen asuinpaikan
muitten löytöjen ohella. Asuinpaikka ks. tark.
Vaala 8. ja Appelgrenin kaiv. kert.

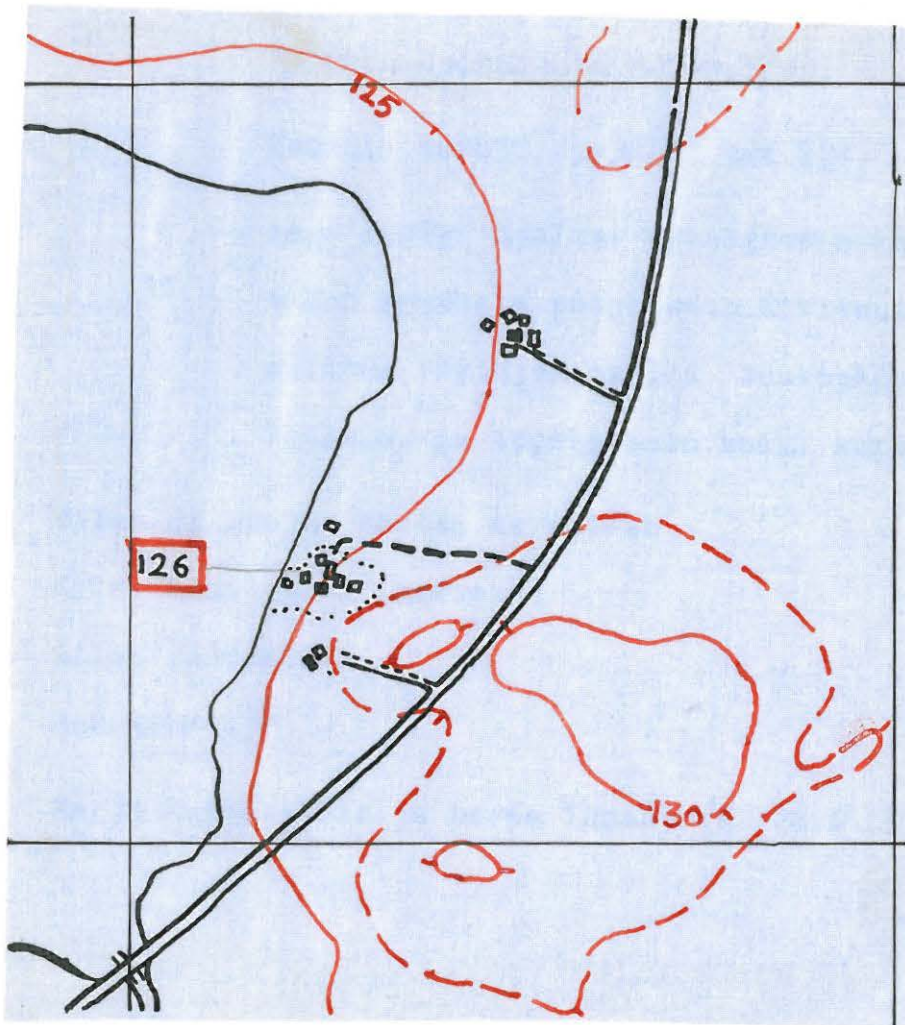
Tilan omistaja: Martti Karppinen

Kylä: Nimisjärvi (Kukkola)

Tila: Järventaka

Rek.nro: 1¹⁸

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 26.6.1969

Peitepiirros 1:10 000

peruskartan valokopiosta

'Lappalaisten hautoja' II

Tiedonantaja : mv. Jaakko Karppinen os. Vaala, Nimisjärvi
Puhakka

Sijainti : Puhakan tila sijaitsee Nimisjärven N-puolella
Neittävän tien eteläpuolella n. 4,1 km Jylhämän
voimalasta s. 31,2/60.

koord. x=5969 y=8937 z=127,5

'Lappalaisten haudat' sijaitsevat kolmion kärjessä,
jota pohjoisessa rajoittaa Nimisjärvi - Neittävä
tie ja etelässä Puhakan peltojen pohjoisrajana
kulkeva kaivettu oja. Paikalla on nyt pensaikkaa
eikä mitään erikoista näkynyt, mutta Jaakko Karp-
pisen kertoman mukaan oli Aarne Europaeus v.1919
havainnut paikalla matalia kuopanteita ja kieltä-
nyt koskemasta niihin. (Ks. karttaliite Vaala 23.)

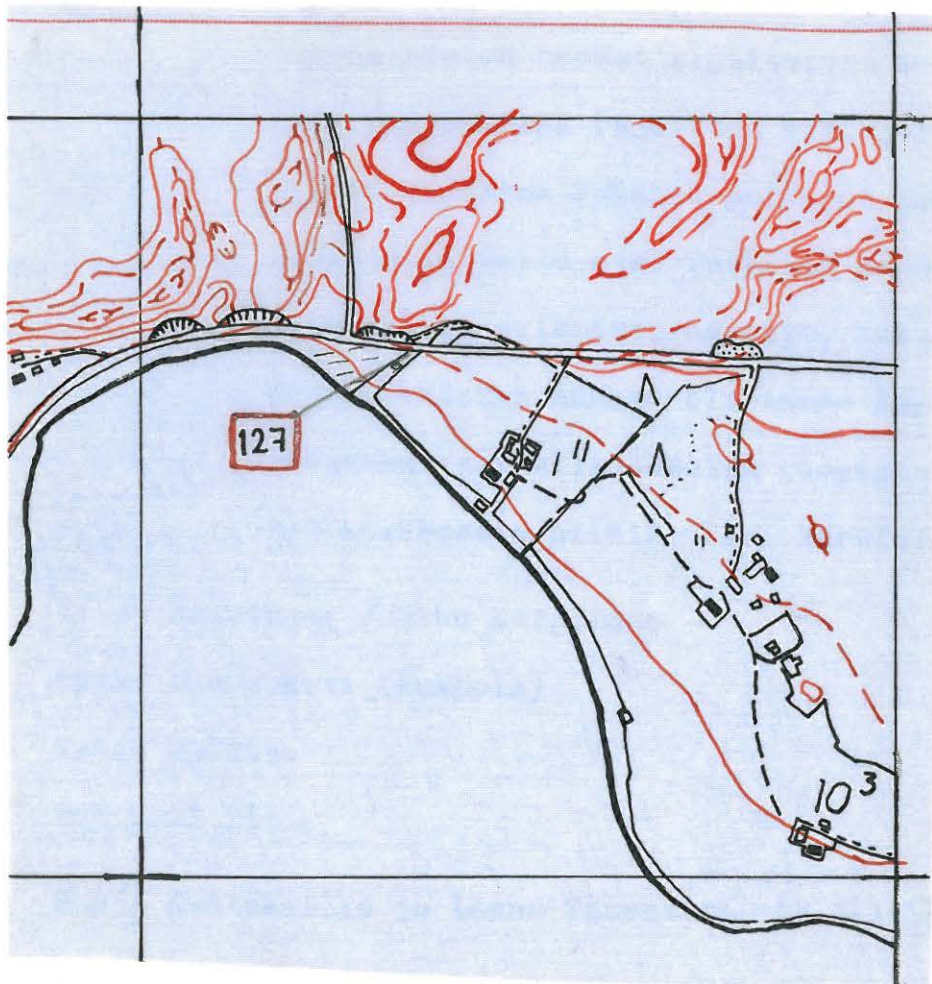
Tilan omistaja: Jaakko Karppinen

Kylä: Nimisjärvi (Kukkola)

Tila: Puhakka

Rek.nro: 1¹¹

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 25.6.1969

Pitepiirros 1:10000

peruskartan valokopiosta

'Lappalaisten hautoja' II

Tiedonantaja : mv. Juho Karppinen os. Vaala, Nimisjärvi
Toivola

Sijainti : 'Lappalaisten haudat' sijaitsevat Toivolan kivikau-
tisen asuinpaikan koillisreunalla Nimisjärven poh-
joispuolella Jylhästä n. 4,2 km s. 32,1/60.

koord. x=5969 y=8890 z=127,5

Toivolaan johtavalla tiellä on kaksi matalaa kuo-
pannetta rinnakkain (koko n. 1,5 x 0,5 m) n. 10-5cm
syvyisiä, yksi samanlainen on edellisten vieres-
sä tien eteläpuolella ja vielä yksi n. 15 m itään
näistä tien vieressä. Kaikki kuopanteet ovat itä-
länsi suuntaisia. (Ks. Vaala 41. karttaluonnos)
Samantlaisia itä-länsi- suuntaisia lienevät olleet
myös Puhakan ns. 'lappalaisten haudat'. Yhtä Toivo-
lan 'hautaa' koettelimme rautapiikillä, mutta mi-
tään kiviä emme tuntenut.

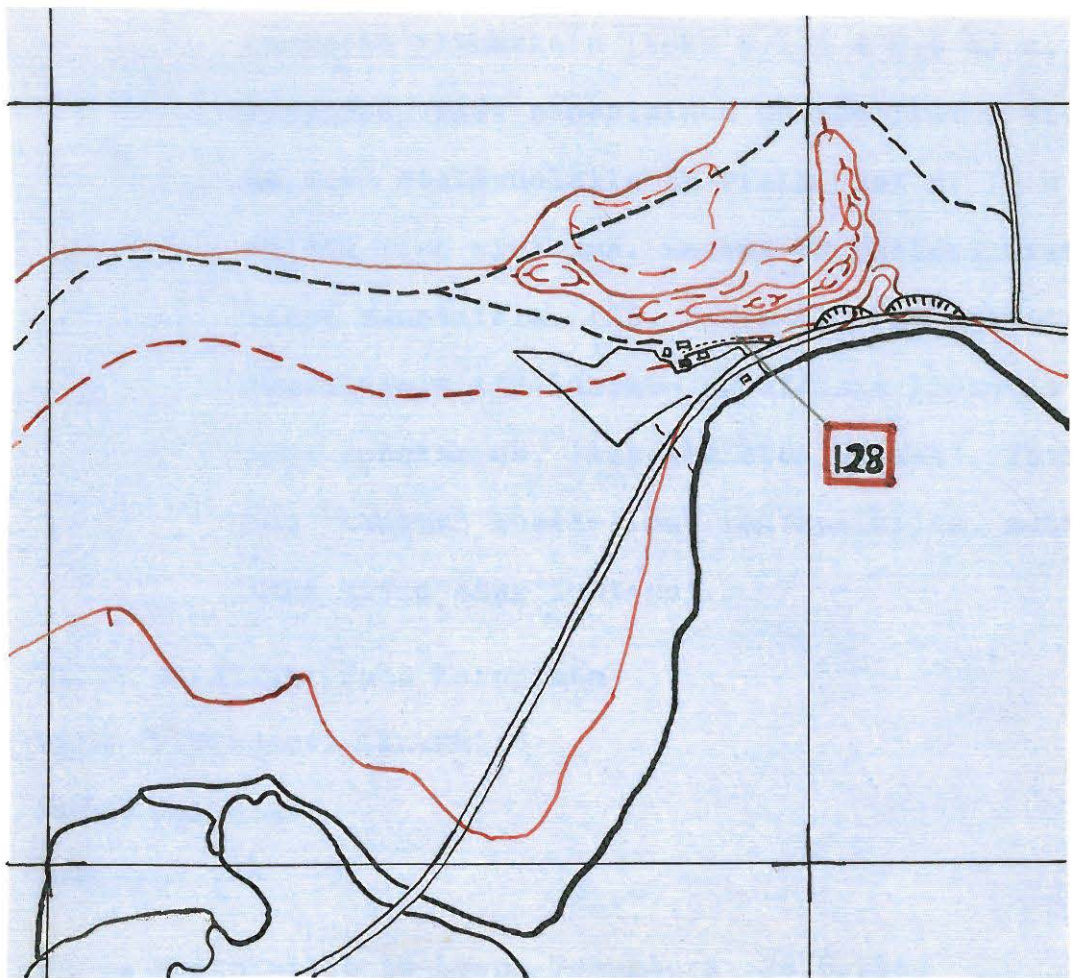
Tilan omistaja: Juho Karppinen

Kylä: Nimisjärvi (Kukkola)

Tila: Toivola

Rek.nro: 1¹⁵

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 26.6.1969

Peitepiirros 1:10000

peruskartan valokopiosta

VAALA
No 129.

Vaala (epäm.) B

peruskarttalehti ei tiedossa

Irtolöytö III

Esinelöytö : Pohjois-Pohjanmaan Museo, Oulu 319 *keräyksellä*

Muonion nimismieheltä Ktta L.W.Pääkkönen 1901

Sijainti : Esineitten löytöpaikka, kylä eikä tila ole tiedossa. *Ensi nimijärjeltä*

Kivikautinen asuinpaikka II

Esinelöytöjä : KM 17953 (kvartseja)

Sijainti : Löytöpaikka sijaitsee Nimisojan länsirannalla
Jylhämän voimalasta 6,5 km s.29,2/60.

koord. x=5715 y=9003 z=123

Nimisojan varren tämä löytöpaikka lienee osa koko ojan alueen käsittävästä asuinpaikasta. Metsän ja pensaikon reunassa mädäntyneen ja kuivuneen päällyskasvillisuuden alta hiekkapohjalta löytyi kvartsi-iskoksia ja esineitä aivan hiekan pinnasta. Paikka on ehkä hieman kuivempaa kuin ympäristö, joka paikoin oli kovasti upottavaa. Silminhavaittavia korkeuseroja ei kylläkään ollut havaittavissa joen juoksusuunnassa. Metsän ja pensaikon reunassa on matala töyräs ylös koko ojan ranta-alueella.

Tilan omistaja: Janne Huotari

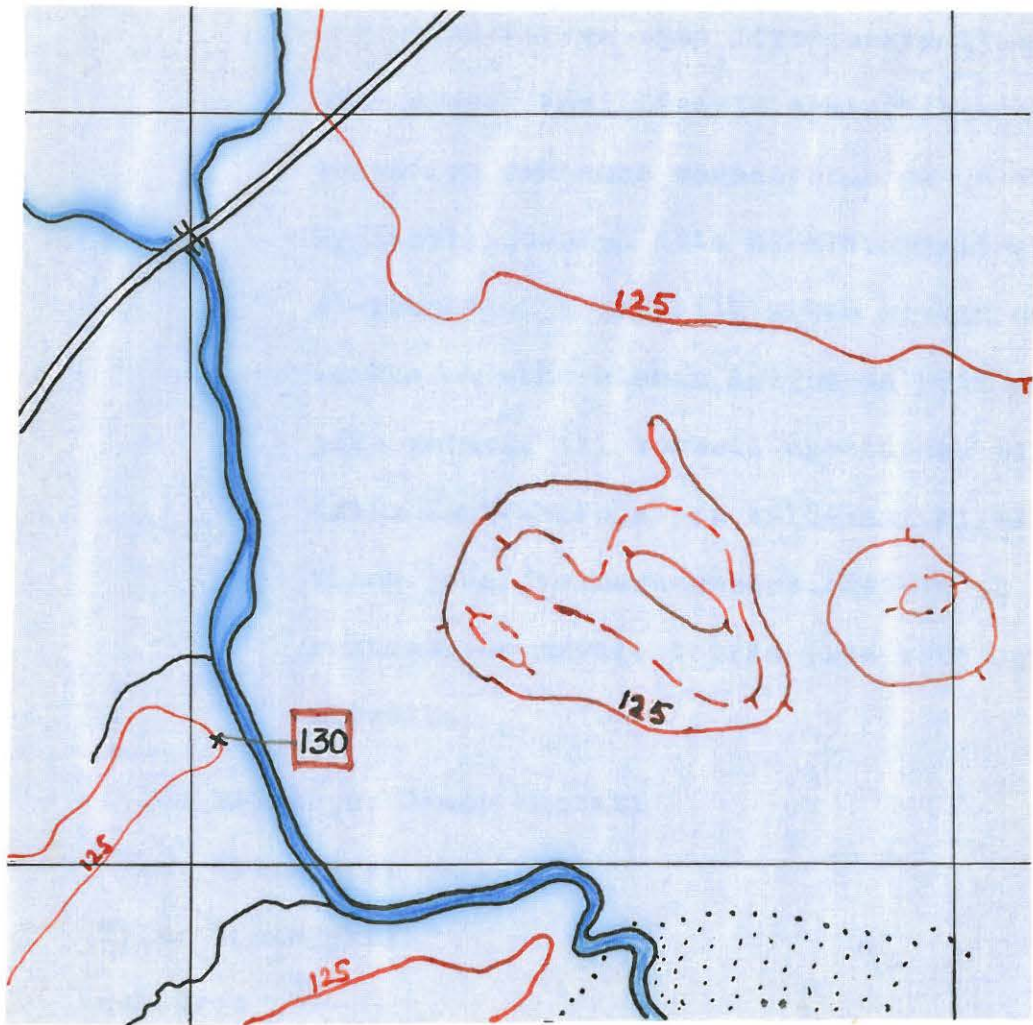
Kylä: Nimisjärvi (Kukkola)

Tila: Nimisjärvi

Rek.nro: 1³⁸

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 7.7.1969

ohje [9] kuuluu päätöksen
tämän alueen

Peitepiirros 1:10000

peruskartan valokopiosta

Padon jäänteet II

Sijainti : Kivistä ja seipäistä kyhätyn padon jäänteitä on
(n. 15x15m laajalla alueella) Nimisojan alajuok-
sulla n. 7 km Jylhämän voimalasta s. 28,7/60.

koord. x=5695 y=9035 z=123

Padon kohdalla virtaa Nimisoja n. 300 m matkan itään
ennen laskua Oulujärveen. Kivet ovat ilman mitään
näkyvää järjestystä. Rannalla ja kivien väleissä
oli päistään teroitettuja ² kiviä sikin sokin. Puut
näyttivät aika nuorilja.

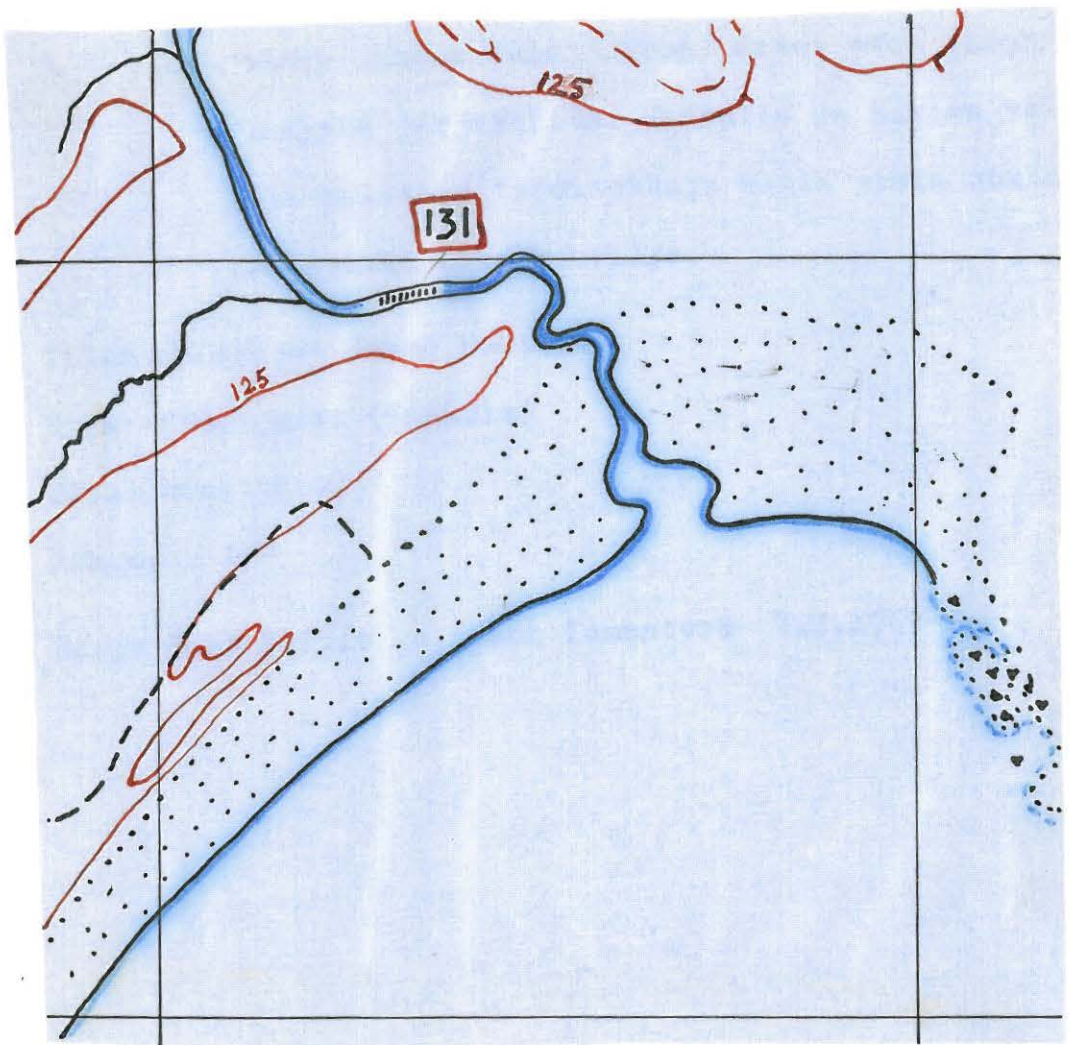
Tilan omistaja: Janne Huotari

Kylä: Nimisjärvi (Kukkola)

Tila: Nimisjärvi

Rek.nro: 1³⁸

Marja Mustakallio ja Leena Tomanterä 7.7.1969

Peitepiirros 1:10 000

peruskartan valokopiosta

Kivikautinen asuinpaikka (?) II

Esinelöytöjä : Neittävän Koulu No 11. (kirveen katkelma)

Tiedon antaja Op. Paavo Kovalainen os. Jaalanka, Takalo.

Sijainti : Pitkänperän kivikautinen asuinpaikka (?) sijaitsee
Rokuanjärven Pitkänperänlahden pohjukassa n.12 km
Jylhämän voimalasta s.41,5/60.

koord. x=6005 y=7933 z=130-135

Pitkänperänlahden molemmat rannat ovat verrattain
jyrkät, n.2-4 m korkeat. Metsää kasvaa aivan tör-
män reunalle asti. Vai aivan lahden pohjukassa
ulottuu matalampi ja loivempi pelto lähes rantaan
asti. Esine on löytynyt ns. Kangaspeltoaituudesta.
Mv. Jaakko Mäkelän mukaan on kivikautisia esineitä
löytynyt myös lahden pohjoisrannalta, esineitten
nykyistä olinpaikkaa ei tiedetä.

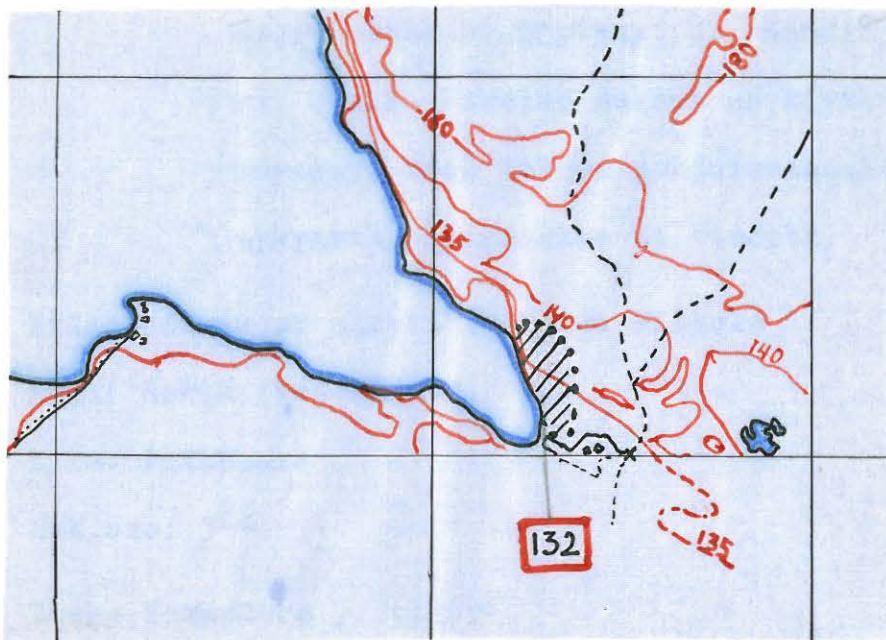
Tilan omistaja: Akseli ja Helmi Mikkola

Kylä: Rokua (Veneheitto)

Tila: Pitkäperä

Rek.nro: 3²³

Leena Tomanterä 7.7.1969

Peitepiirros 1:20 000

peruskartasta

VAALA
No133.

Järvenpää

peruskartta 3414 09 B

tila 55/85

Irtolöytö III

Esinelöytö: Neittävän koulu 9.

Sijainti: Järvenpään tila sijaitsee Neittävän kylässä

Tila : Järvenpää
omistaja Kemppainen likka
rek : 2³

ei ole löytynyt kartalta

VAALA
Nol34.

Kiiskeroinen

peruskartta 3414 09 B

Irtolöytö III

Esinelöytö: Neittävän koulu ll.

Sijainti: Kiiskeroinen on yksi Neittävän kylässä olevista
pienistä järvistä. Esineen löytäjä, opettaja Paavo
Kovalainen ei muistanut tarkempaa löytöpaikkaa.

Kiiskeroisen koord.

VAALA

No135

Rokuanvaara

peruskartta 3423 04 C

Rautakautinen irtolöytö III

Esinelöytö : KM 2508: 101 (rautakirves)

Sijainti: Rokuan kansallispuiston ja Rokuanvaaran sijainnista ks. VAALA 122. Tarkempaa löytöpaikkaa tai löytöolosuhteita ei ole tiedossa, kuin että kirves on löytynyt Rokuanvaaralta. Sen on antanut museolle torppari Heikki Poutijainen.

Kylä: Rokua (?)

Tila: voi mahdollisesti olla Valtion maata ja kansallispuiston aluetta. *Heikki Poutijainen*

VAALA
No136.

Nimisjärvi B

peruskartta 3414 09 D tai
3414 12 B

Irtolöytö III

Esinelöytö: Neittävän koulu 12.

Sijainti: Esineen löytöpaikka ei ole tarkemmin tiedossa eikä sen löytäjäkään. Tiedon antoi opettaja Paavo Kovalainen (os. Jaalanka Takalo). On mahdollista, että esine on löydetty joltain Nimisjärven rannan tunnetulta asuinpaikalta. Nimisjärven sijainti ks. tarkemmin VAALA No25.

VAALA
No137.

Neittävä

peruskartta 3414 09 B

Irtolöytö III

Esinelöytö: Neittävän koulu 13.

Sijainti: Esineen on löytänyt opettaja Paavo Kovalainen (os. Jaalanka Takalo) jostain Neittäväältä, muttei muistamista. Neittävän kylä sijaitsee n. 10 km Jylhämän voimalasta suuntaan 36,5/60. Se on pienten järvien välisillä kannaksilla. Maaperä on hietaa . Seudulta on muitakin kivikautisia löytöjä, esim. Koukkari (VAALA 3) ja Suutari (VAALA 18).

Mahdollisesti tuhottu kivikautinen asuinpaikka III

Esinelöytöjä: Pohjois-Pohjanmaan Museo, Oulu 4684:13 ; 4696:1 ;
4696:2; 4696:3.

Kirj: Entinen Oulujoki: E. Sarasmo, Alku- ja esihistoria, s.18.

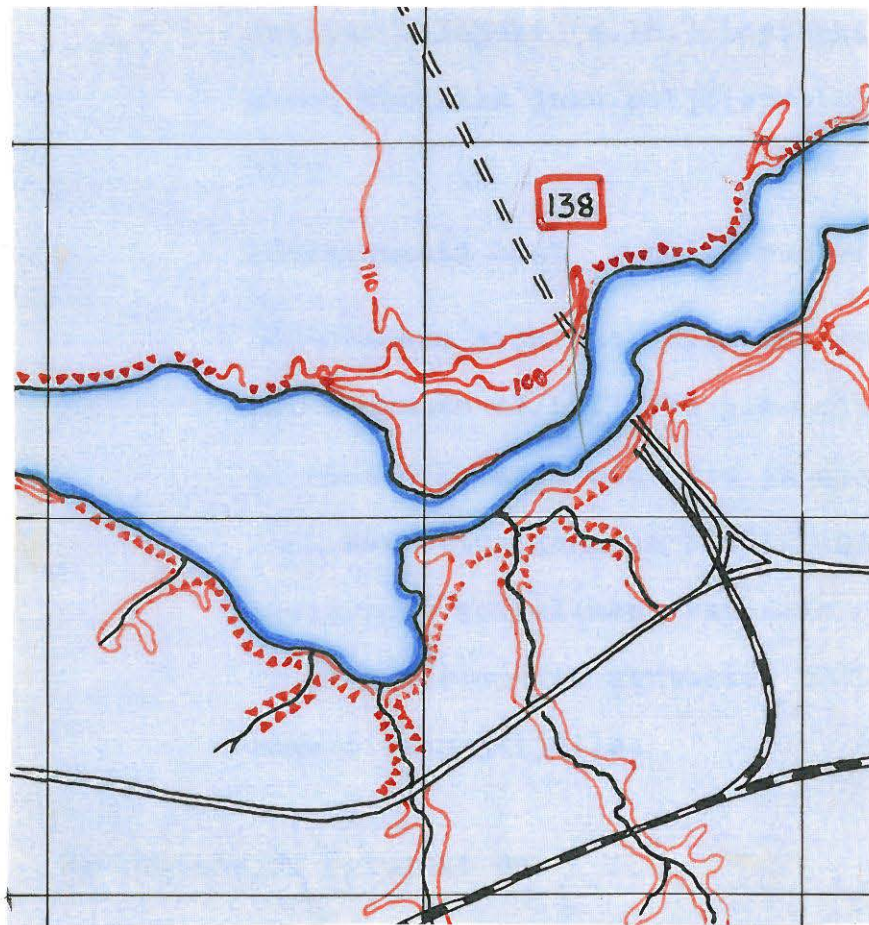
Sijainti: Luettelossa ei ole mainintaa tarkemmasta löytöpaikasta, mutta mahdollisesti ne ovat löytyneet Nuojuan voimalaitoksen rakennustöyden yhteydessä ja ne voivat olla esineitä, =jotka E. Sarasmo mainitsee kirjassa Entinen Oulujoki (s.18.) Löytöpaikka olisi tällöin padon kohdalla jöen pohjoispuolella nykyisen maantien alla.

Koordinaatit ovat x=6444 y=8644 z=94

Löytöpaikka sijaitsee Jylhämän voimalaitoksesta 3,5 km. suuntaan 47/60. Sekä ylä- että alajuoksulle päin on rantaa kovasti muutettu ja alajuoksulla kulkee vesi kaivettua kanavaa pitkin entisen uoman ollessa etelämpänä kuivillaan. Paikalla on todennäköisesti ollut kivikaudella asutusta, mutta siitä on tuskin enää mitään jäljellä.

Maanomistaja: Oulujoki Oy.

Leena Tomanterä 20.8.1969

Peitepiirros 1:20 000

peruskartasta

Mehtola

Löytö: KM 2508:22

KM 2508:23

Esine (tasataltta) on löydetty "Kampmanin eli Mehtolan pellos-
ta" Paikka sijainnee alueella, joka on liitetty Utajärven pi-
täjästä Vaalaan. Erään tiedonannon mukaan Mehtola on 5km:n
päässä Vaalan nykyisestä rajasta.

Paikkaa ei ole tarkistettu

KAJAANIN MUSEOSSA on kaikkiaan seitsemän kiviesinettä, jotka ovat löytyneet Säräisniemeltä. Niistä kuuden löytöpaikkana on mainittu pelkkä Säräisniemi museon luetteloissa. Ne on museolle lahjoittanut Herman Renfors nuorempi 29.8.1931. Toisaalta Kansallismuseon esihistoriallisen osaston irtolöytöluettelossa mainitaan neljä tunnetuista paikoista löydettyä esinettä, joitten pitäisi olla Kajaanin Seminaarin kokoelmassa, nykyisessä Kajaanin Museossa. Näitä tietoja ei kuitenkaan voi suoraan yhdistää museossa oleviin esineisiin.

Esineet ovat:

Kajaanin Museo 292.	"Oikokirveen pala, mustaa kiveä."
297.	"Kourutaltta, kivikauden esine."
298.	"Kivitaltta, pieni, mustaa kiveä, kivikauden esine."
299.	"Kivitaltta, kivikauden esine."
519.	Kirves.
522.	Palanen sädekiviliuskettä, ehkä hiotun esineen jäännös.

Irtolöytöluettelossa mainitut esineet taas ovat ilman luettelonumeroa. Ne on mainittu kunkin löytöpaikan kohdalla.

KAJAANIN MUSEON

KOKOELMISSA OLEVAT ESI-
NEET, JOTKA LÖYDETTY
SÄRÄISNIEMELTÄ:

KAJ.MUS. 292.

2

KAJ.MUS. 295.

KAJ.MUS. 297.

KAJAANIN MUSEON

KOKOELMISSA OLEVAT ESI-
NEET, JOTKA LÖYDETTY
SÄRÄISNIEMELTÄ

KAJ. MUS. 298.

KAJ. MUS. 299.

KAJ. MUS. 519.

KAJAANIN MUSEON

KOKOELMISSA OLEVAT ESINEET, JOTKA LÖYDETTY
SÄRÄISNIEMELTÄ

KAJ. MUS. 522.

NEITTÄVÄN KOULULLA
OLEVAT ESINEET:

10. 123

NEITTÄVÄN KOULU-
LA OLEVAT ESINEET:

3. 7 6. 50 7. 41

8. 18 9. 133 11. 134

12. 136 13. 137

VAALA NIMISJÄRVI, PUHAKKA 1969

KARTTALUONNOS INVENTOINTIKERTOMUKSEEN

1:1000

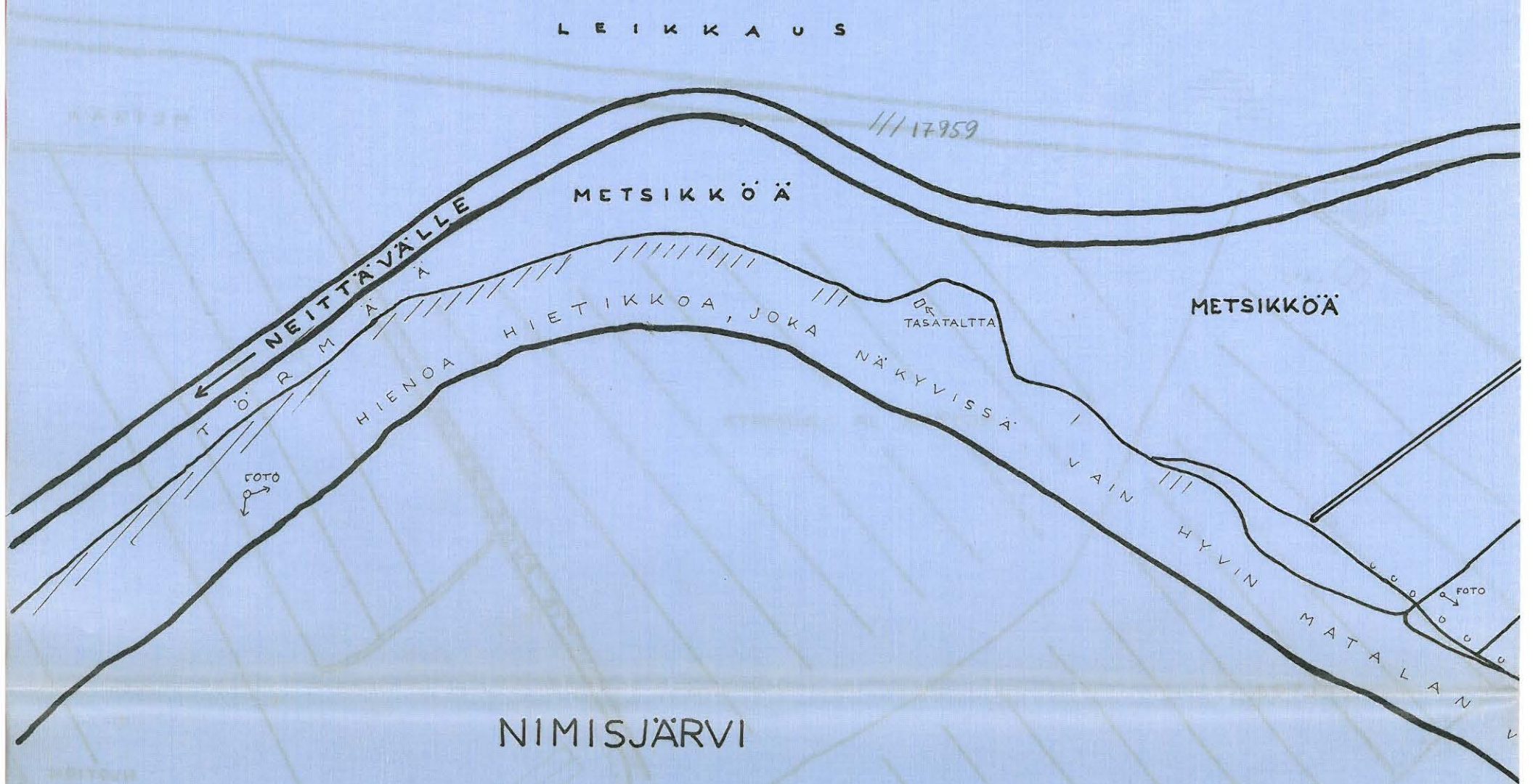
LEENA TOMANERÄ

VII

HIEKKAHARJUN

LEIKKAUS

KVARTSI-ISKOKSIA

'LAPPALAISTEN HAUDAT'

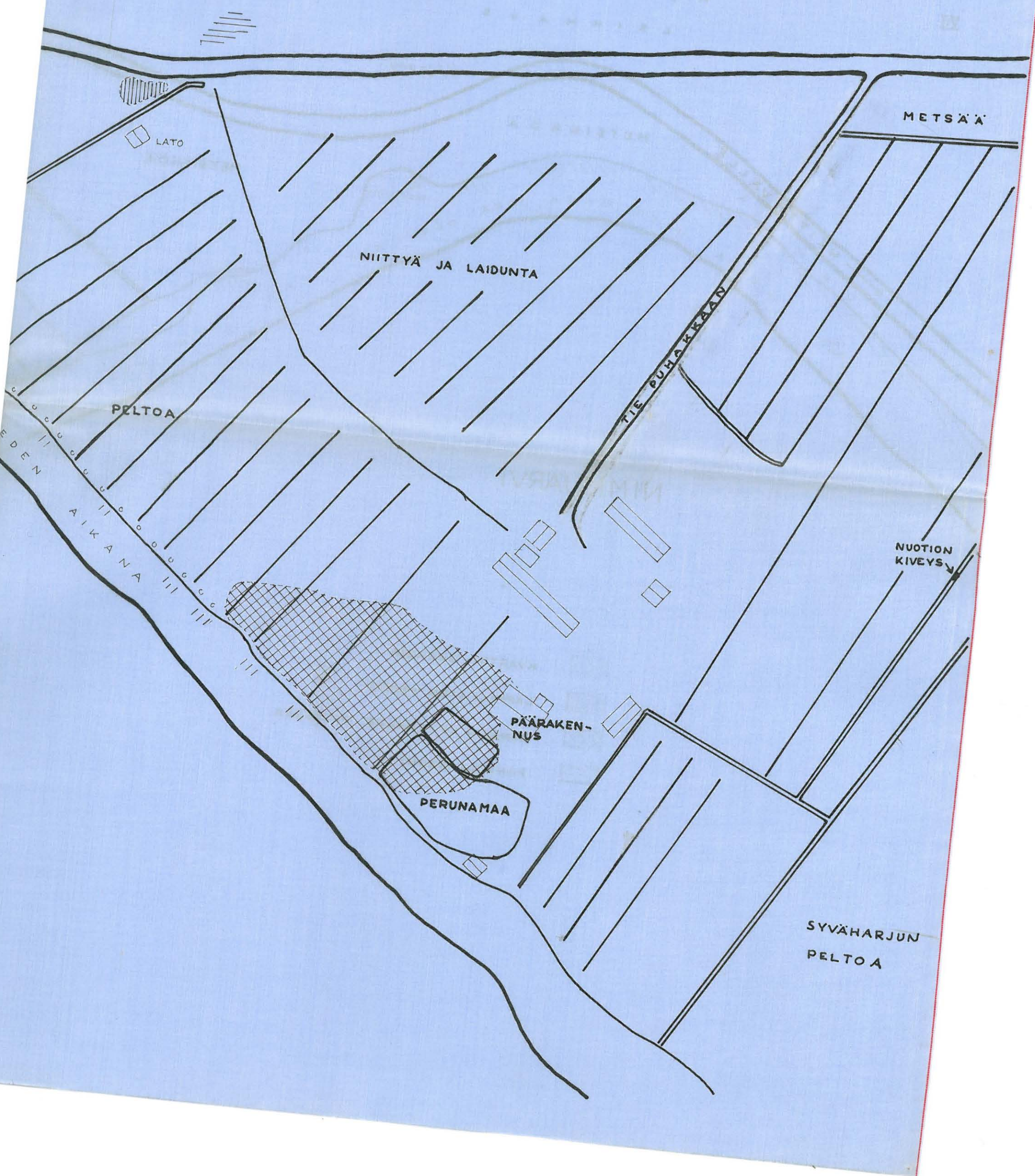

RUNSAIN LOYTOALUE PELLOSSA

PIINUOLENKÄRKI

VAALAV
KUNNAN
KIRJASTO
1952

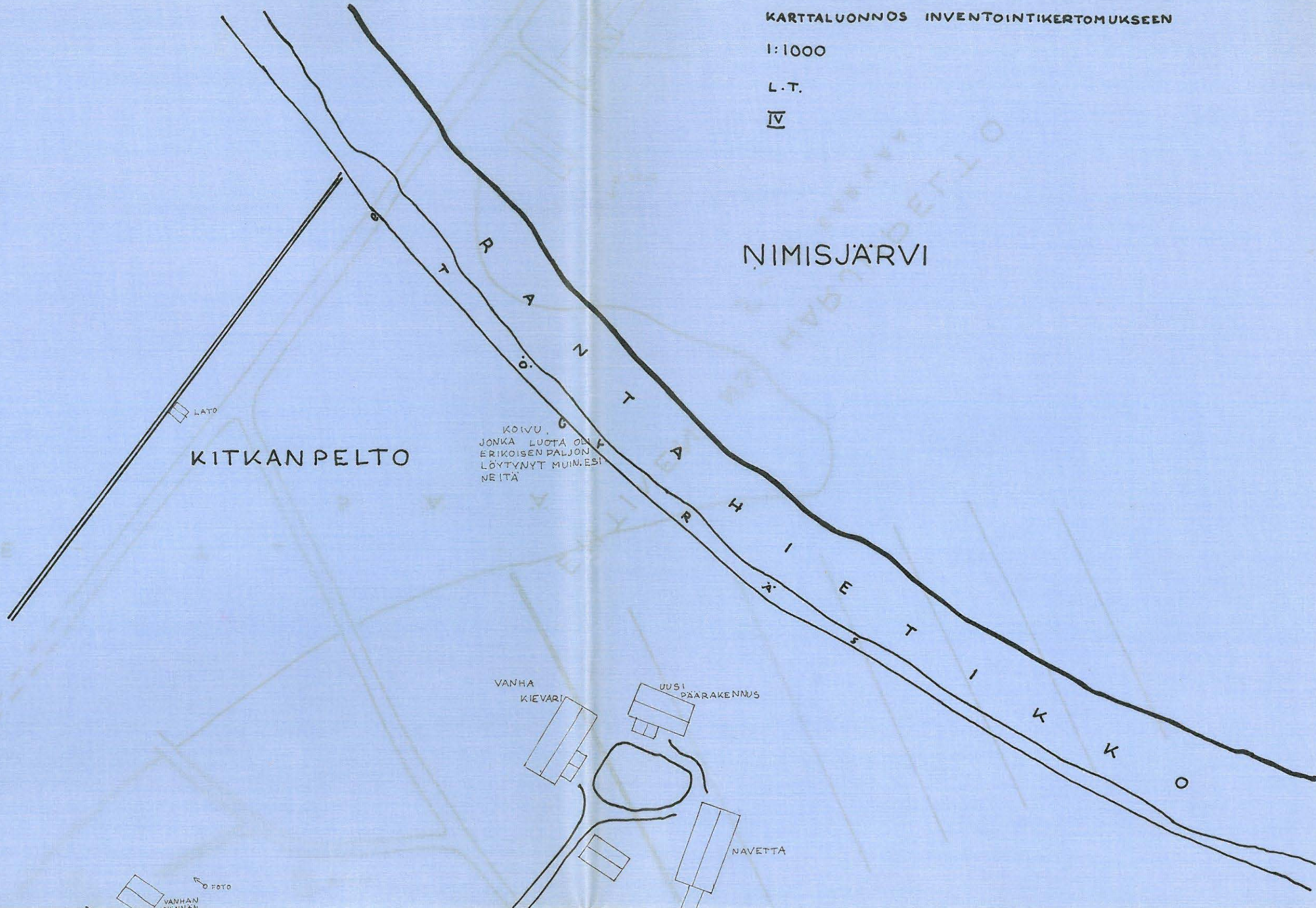
VAALA, NIMISJÄRVI, PELLONPÄÄ 1969

KARTTALUONNOS INVENTOINTIKERTOMUKSEEN

1:1000

L.T.

IV

NIMISJÄRVI

KITKAN PELTO

KOIVU,
JONKA LUOTA ON
ERIKOISEN PALJON
LÖYTÄNYT MUIN.ESI
NEITÄ

VANHA

KIEVARI

UUSI

PÄÄRAKENNUS

NAVETTA

VANHAN

KANNAN

POTO

M

E

T

S

A

A

ENTINEN

NS.

HARJUPELTO
5-6
SARKAA

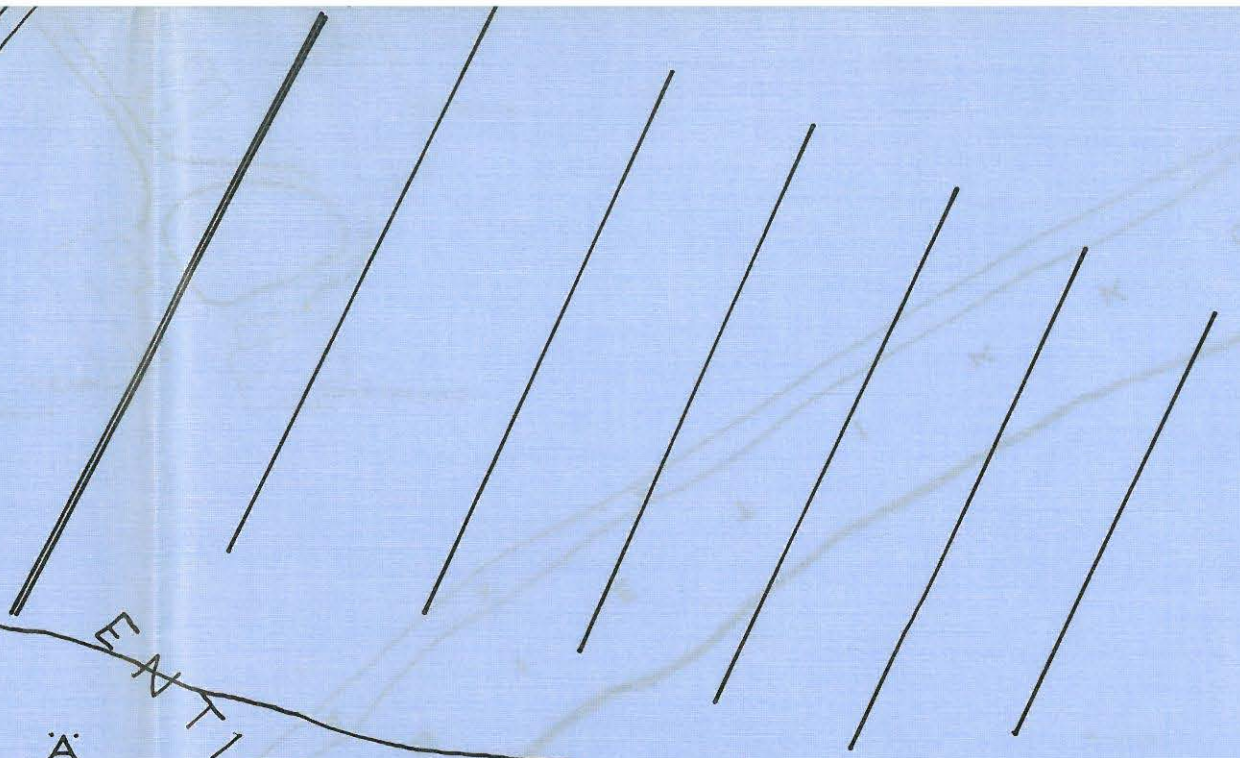
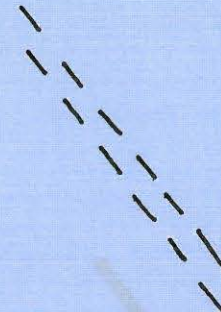
FOTO

KANSAKOULU

FOTO

KAIVO

TALO

ИЗДАНИЕ

1980

*Hukkalan jontukseen
liivikiveseen löytöpaikka

kuva
34897
↓

peruna-
pellto, josta
löytyi kvartsi-
iskokkia

löytyi
otun kivien
neen katkelma
ym. kivik. asein
paikkalöytö
jä

kuva
24895

 Kekkolan
näarak

 Harjin
näarak.

76
Vaala Jaalauka
Harji 1:1000
2.7.1969
Marjo Mustakallio

14
Vaala, Jaalauka,
Kekkola 1:1000
2.7.1969
Marjo Mustakallio

